

Cand.merc.aud.
Aalborg Universitet
April 2007

Sambeskatning

i forbindelse med omstrukturering

Opgaveløsere

Thomas Nic. Nielsen
Torben Lindholm Velling

Vejleder

Henrik V. Andersen

1. INDLEDNING.....	8
2. OMSTRUKTURERING	12
3. SAMBESKATNING	54
4. SAMBESKATNING VED OMSTRUKTURERING	89
5. KONKLUSION	134
6. SUMMARY	137
7. ANVENDTE FORKORTELSER	140
8. LITTERATURLISTE	141
BILAG	

1. INDLEDNING.....	8
1.1 Problemformulering	8
1.2 Afgrænsning	9
1.3 Metode og disposition	10
2. OMSTRUKTURERING	12
2.1 Generelle overvejelser ved omstrukturering	12
2.2 Omstrukturering – et historisk perspektiv	14
2.2.1 Fusionsdirektivet	15
2.2.2 Fusionsloven	16
2.3 Fusion.....	17
2.3.1 Selskabsretlige regler ved fusion.....	18
2.3.1.1 Selskabsretlige regler ved dansk fusion.....	18
2.3.1.1.1 Fusionsgrundlaget	18
2.3.1.1.2 Fusionsbeslutningen.....	19
2.3.1.1.3 Universalsuccession	19
2.3.1.1.4 Fusionens gennemførelse.....	20
2.3.1.2 Selskabsretlige regler ved grænseoverskridende fusion.....	21
2.3.1.3 Selskabsretlige konsekvenser som følge af lovforslag L 153.....	22
2.3.2 Skatteretlige regler ved fusion	22
2.3.2.1 Skattepligtig fusion.....	22
2.3.2.2 Skattefri fusion	23
2.3.2.2.1 Skattefri dansk fusion	23
2.3.2.2.2 Skattefri grænseoverskridende fusion	24
2.3.2.2.3 Skattemæssige konsekvenser for de deltagende selskaber	25
2.3.2.2.4 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det indskydende selskab	26
2.3.2.2.5 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det modtagende selskab.....	26
2.4 Spaltning	26
2.4.1 Selskabsretlige regler ved spaltning.....	27
2.4.1.1 Selskabsretlige regler ved dansk spaltning.....	27
2.4.1.2 Selskabsretlige regler ved grænseoverskridende spaltning.....	28
2.4.2 Skatteretlige regler ved spaltning	28
2.4.2.1 Skattepligtig spaltning.....	28
2.4.2.2 Skattefri spaltning	29
2.4.2.2.1 Skattefri dansk spaltning	29
2.4.2.2.2 Skattefri grænseoverskridende spaltning	31
2.4.2.2.3 Skattemæssige konsekvenser for de deltagende selskaber	31
2.4.2.2.4 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det indskydende selskab	32
2.4.2.2.5 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det modtagende selskab.....	32
2.4.2.2.6 Skattemæssige konsekvenser som følge af lovforslag L 110	32
2.5 Tilførsel af aktiver	35
2.5.1 Selskabsretlige regler ved tilførsel af aktiver	35
2.5.1.1 Apportindskud ved stiftelse af selskab.....	36

2.5.1.2 Apportindskud ved kapitalforhøjelse	36
2.5.2 Skatteretlige regler ved tilførsel af aktiver	36
2.5.2.1 Skattepligtig tilførsel af aktiver	36
2.5.2.2 Skattefri tilførsel af aktiver	37
2.5.2.2.1 Skattefri tilførsel af danske aktiver	37
2.5.2.2.2 Skattefri tilførsel af udenlandske aktiver	39
2.5.2.2.3 Skattemæssige konsekvenser for det indskydende selskab	40
2.5.2.2.4 Skattemæssige konsekvenser for det modtagende selskab	40
2.5.2.2.5 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i de deltagende selskaber	41
2.5.2.2.6 Skattemæssige konsekvenser som følge af lovforslag L 110	41
2.6 Aktieombytning	43
2.6.1 Selskabsretlige regler ved aktieombytning	43
2.6.2 Skatteretlige regler ved aktieombytning	44
2.6.2.1 Skattepligtig aktieombytning	44
2.6.2.2 Skattefri aktieombytning	44
2.6.2.2.1 Stemmefflertalsombytninger	45
2.6.2.2.2 Helejerskabsombytninger	46
2.6.2.2.3 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det erhvervede selskab	47
2.6.2.2.4 Skattemæssige konsekvenser for det erhvervede selskab	47
2.6.2.2.5 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det erhvervende selskab	47
2.6.2.2.6 Skattemæssige konsekvenser for det erhvervende selskab	48
2.6.2.2.7 Skattemæssige konsekvenser som følge af lovforslag L 110	48
2.7 Afrunding af omstrukturering	49
2.7.1 Konsekvenser for omstrukturering som følge af lovforslag L 110	50
2.7.2 Sammenligning af omstruktureringsmodeller	52
3. SAMBESKATNING	54
3.1 Sambeskatning – et historisk perspektiv	54
3.2 Generelt om sambeskatning	56
3.2.1 Obligatorisk omlægning af indkomstår	56
3.2.1.1 Administrationsselskabet har kalenderåret som indkomstår, mens datterselskabet har bagudforskudt indkomstår	57
3.2.1.2 Administrationsselskabet har kalenderåret som indkomstår, mens datterselskabet har fremadforskudt indkomstår	58
3.2.1.3 Øvrige kombinationer af indkomstår	58
3.2.1.4 Administrationsselskabet har påbegyndt indkomstår for det tilkøbte selskab	59
3.2.1.5 Nystiftede selskaber	60
3.2.1.6 Omlægning af administrationsselskabets indkomstår	61
3.2.2 Koncerndefinitionen	62
3.2.2.1 Stemmefflertal	63
3.2.2.2 Bestemmende indflydelse gennem valg af et flertal af de øverste ledelsesorgans medlemmer	64
3.2.2.3 Bestemmende indflydelse i kraft af aftale med datterselskabet eller efter dets vedtægter	65
3.2.2.4 Bestemmende indflydelse gennem aftale med andre selskabsdeltagere	65
3.2.2.5 Praktisk majoritet	65

3.2.2.6 Direkte og indirekte koncernforbindelse.....	66
3.2.3 Selskaber, der kan holdes ude af sambeskatningen.....	68
3.2.4 Selskaber, der skal holdes ude af sambeskatningen	70
3.3 National sambeskatning	70
3.3.1 Betingelser for national sambeskatning	71
3.3.2 Administrationsselskabet	72
3.3.3 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten	73
3.3.4 Fordeling af årets skattepligtige indkomst	73
3.3.5 Subsambeskatning	74
3.3.6 Skattebetaling/-godtgørelse.....	75
3.3.7 Hæftelse.....	75
3.3.8 Ophør/etablering af sambeskatning	76
3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder	76
3.4 International sambeskatning	78
3.4.1 Globalpuljeprincippet.....	79
3.4.2 Territorialprincippet	80
3.4.3 Betingelser for international sambeskatning	80
3.4.3.1 Bindingsperioden	81
3.4.3.2 Genbeskatning	82
3.4.3.3 Indgangsværdier	83
3.4.4 Ultimative moderselskab.....	84
3.4.5 Opgørelse af sambeskatningsindkomsten	85
3.4.6 Underskud	85
3.4.7 Opgørelse af sambeskatningsindkomsten i delperioder.....	86
3.4.8 Overvejelser vedrørende international sambeskatning	86
3.5 Afrunding af sambeskatning	87
4. SAMBESKATNING VED OMSTRUKTURERING	89
4.1 Udpegning af administrationsselskab	89
4.2 Omlægning af indkomståret	90
4.3 Delperiodeopgørelser.....	90
4.3.1 Afskrivninger.....	93
4.3.1.1 Driftsmidler og skibe.....	93
4.3.1.2 Bygninger og installationer	97
4.3.1.3 Goodwill	99
4.3.1.4 Leasingselskaber	99
4.3.1.5 Nystiftede selskaber	101
4.4 Omstrukturering mellem koncernforbundne selskaber	102
4.5 Omstrukturering med tilbagevirkende kraft	103
4.6 Underskudsbegrænsning	104
4.7 Subsambeskatning	107
4.8 Sambeskatning ved fusion.....	108
4.8.1 Skattepligtig fusion.....	108
4.8.1.1 Skattepligtig fusion mellem koncernforbundne selskaber	109

4.8.1.2 Skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne selskaber	111
4.8.1.3 Skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne moderselskaber	113
4.8.2 Skattefri fusion	115
4.8.2.1 Skattefri fusion mellem koncernforbundne selskaber	115
4.8.2.2 Skattefri fusion mellem ikke koncernforbundne selskaber	118
4.8.2.3 Skattefri fusion mellem ikke koncernforbundne moderselskaber	118
4.9 Sambeskatning ved spaltning	120
4.9.1 Skattepligtig spaltning	120
4.9.2 Skattefri spaltning	122
4.10 Sambeskatning ved tilførsel af aktiver	124
4.10.1 Skattepligtig tilførsel af aktiver	124
4.10.2 Skattefri tilførsel af aktiver	125
4.11 Sambeskatning ved aktieombytning	126
4.11.1 Aktieombytning af koncernforbundne selskaber	126
4.11.2 Aktieombytning af moderselskaber	127
4.12 Konsekvenser for sambeskatning ved omstrukturering som følge af L 110	130
4.12.1 Sambeskatning ved omstrukturering med nystiftede selskaber	130
4.12.2 Omkontering af betalt a conto skat	131
4.13 Afrunding af sambeskatning ved omstrukturering	132
5. KONKLUSION	134
6. SUMMARY	137
6.1 Introduction	137
6.2 Restructuring	137
6.3 Joint taxation	138
6.4 Joint taxation in case of restructuring	138
7. ANVENDTE FORKORTELSER	140
8. LITTERATURLISTE	141
BILAG 1 – EKSEMPLER PÅ OMLÆGNING AF INDKOMSTÅR	
BILAG 2 – UNDERSKUDSFORDELING VED FUSION	

1. INDLEDNING	Fælles
1.1 Problemformulering	Fælles
1.2 Afgrænsning	Fælles
1.3 Metode og disposition	Fælles
2. OMSTRUKTURERING	Fælles
2.1 Generelle overvejelser ved omstrukturering	Torben
2.2 Omstrukturering – et historisk perspektiv	Torben
2.3 Fusion	Thomas
2.4 Spaltning	Thomas
2.5 Tilførsel af aktiver	Torben
2.6 Aktieombytning	Torben
2.7 Afrunding af omstrukturering	Fælles
3. SAMBESKATNING	Thomas
3.1 Sambeskatning – et historisk perspektiv	Thomas
3.2 Generelt om sambeskatning	Thomas
3.3 National sambeskatning	Thomas
3.4 International sambeskatning	Thomas
3.5 Afrunding af sambeskatning	Fælles
4. SAMBESKATNING VED OMSTRUKTURERING	Torben
4.1 Udpegning af administrationsselskab	Torben
4.2 Omlægning af indkomståret	Torben
4.3 Delperiodeopgørelser	Torben
4.4 Omstrukturering mellem koncernforbundne selskaber	Torben
4.5 Omstrukturering med tilbagevirkende kraft	Torben
4.6 Underskudsbegrænsning	Torben
4.7 Subsambeskatning	Torben
4.8 Sambeskatning ved fusion	Torben
4.9 Sambeskatning ved spaltning	Torben
4.10 Sambeskatning ved tilførsel af aktiver	Torben
4.11 Sambeskatning ved aktieombytning	Torben
4.12 Konsekvenser for sambeskatning ved omstrukturering som følge af L 110	Torben
4.13 Afrunding af sambeskatning ved omstrukturering	Fælles
5. KONKLUSION	Fælles
6. SUMMARY	Fælles

1. INDLEDNING

En virksomhed gennemlever typisk en cyklus bestående af hhv. etablering, vækst, konsolidering samt kapitalisering af aktiver eller likvidation. Gennem denne livscyklus vil det oftest ikke være hensigtsmæssigt at opretholde den samme virksomhedsstruktur. Virksomheden vil i et typisk livsforløb have skiftende behov for fx kapital, ligesom virksomhedens ejere fx typisk vil have en skiftende risikovillighed. Disse forhold påvirker til sammen de valg omkring en virksomheds struktur, som ledelsen bør foretage for at drive virksomheden bedst muligt.

Når en virksomhed skal tilrettelægge den fremtidige struktur, vil det derfor være vigtigt at sætte sig klart, hvilke krav og behov virksomheden og virksomhedsejerne har. Sekundært skal virksomheden sætte sig klart, hvilke skattemæssige konsekvenser en tilpasning af virksomheden gennem en omstrukturering giver. I Danmark har virksomhederne mulighed for at omstrukturere sig via bl.a. fusioner, spaltninger, tilførsel af aktiver samt aktieombytninger. Disse kan desuden foretages skattepligtigt eller skattefrit. Alle konsekvenserne for de enkelte former for omstrukturering bør gennemgås, inden en virksomhed lægger sig fast på en struktur.

En yderligere vigtig brik for omstruktureringen er påvirkningen fra reglerne omkring sambeskatning. Reglerne for sambeskatning har betydning for, hvordan en kreds af selskaber kan eller skal beskattes i Danmark, ligesom de kan sætte begrænsninger eller give muligheder for de øvrige selskabsretlige og skatteretlige regler omkring omstrukturering. Derfor kan reglerne om sambeskatning være meget essentielle for en virksomheds måde at omstrukturere sig, således virksomheden ender med den bedst mulige struktur for fremtiden.

1.1 Problemformulering

Reglerne omkring både omstruktureringer samt sambeskatning er generelt under konstant forandring. Herunder blev lovforslag L 121 vedtaget ultimo 2005. L 121 medførte væsentlige ændringer til de danske sambeskatningsregler, hvorfor reglerne for alle parter i erhvervslivet måske endnu ikke er bundfældet.

Formålet med vores speciale er derfor at klarlægge reglerne omkring sambeskatning i forbindelse med selskabers omstrukturering, herunder både skattefrie og skattepligtige omstruktureringer. Vi vil behandle omstruktureringsformene fusion, spaltning, tilførsel af aktiver samt aktieombytning.

Vi vil specielt undersøge, hvilke konsekvenser reglerne for omstrukturering medfører for en omstrukturering, som ikke følger af den almindelige skatteretlige behandling. Vi vil herunder analysere hvordan konsekvenserne udgør en begrænsning eller en mulighed for virksomheden.

Baggrunden for at inddrage to emner i specialet, hhv. omstruktureringer og sambeskatning, er at vi mener at netop konsekvenserne for sambeskatningens indvirkning på omstruktureringerne er interessante at synliggøre. Dette mener vi ikke opnås i tilfredsstillende grad, hvis vi udelukkende beskæftigede os med enten omstruktureringer eller sambeskatning.

For at kunne lave en dybdegående analyse af emnet, er det nødvendigt at beskrive de gældende regler, både selskabsretligt og skatteretligt, for selskabers omstruktureringer. Derefter vil vi beskrive de gældende regler omkring national og international sambeskatning. Beskrivelserne vil gøre os i stand til at analysere hvordan reglerne for sambeskatning påvirker selskabernes omstrukturering.

1.2 Afgrænsning

Med udgangspunkt i problemformuleringen er det fundet nødvendigt at afgrænse emnet for at få en mere dybdegående behandling.

En omstrukturering af én eller flere virksomheder kan have mange årsager; fx generati-onsskifte, opdeling af aktivitet med henblik på bedre likviditets- eller aktivitetsstyring. Vi vil i dette speciale ikke se på de forskellige bevæggrunde for en given omstrukture-ring, da dette ikke er relevant for speciale problemstilling.

Vi vil afgrænse os fra at behandle personligt drevet virksomheder, herunder fx skattefri virksomhedsomdannelser, betragtninger omkring fordele og ulemper ved personlige virksomheder i forhold til selskab m.v.

Vi vil kun beskrive og behandle de nugældende regler for sambeskatning. Vi vil derfor ikke generelt sammenligne eller på anden måde inddrage de tidligere regler på området. Kun hvor der synes meget relevant, vil de tidligere regler blive fremstillet. På samme måde vil eventuelle overgangsregler heller ikke blive medtaget i beskrivelsen eller analy-sen, med mindre det giver læser en bedre forståelse for de ellers nugældende regler.

Af hensyn til specialets behandlingsdybde, vil vi kun kort gennemgå reglerne omkring omstrukturering af danske virksomheder med udenlandske virksomheder. Hovedvægten vil derfor blive lagt på omstruktureringer foretaget mellem danske virksomheder. Af samme grund gennemgås reglerne omkring international sambeskatning også kun kort, da vi her også har lagt hovedvægten på den nationale sambeskatning.

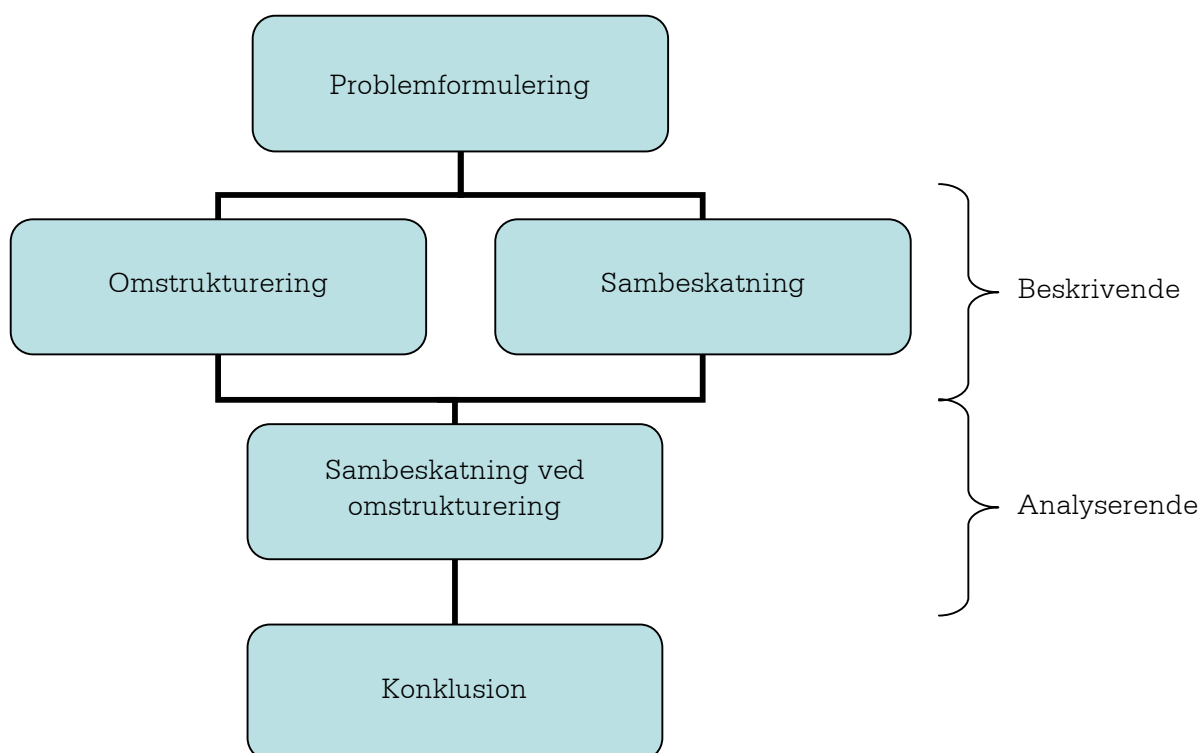
For at lette sprogbrugen i specialet, har vi ikke anført både aktionærer og anpartshavere, når vi har referer til ejere af et givet selskab. Vi har i specialet kun anført aktionærer. Vi skal derfor her gøre opmærksom på, at vi ved angivelsen af aktionærer i specialet både mener aktionærer og anpartshavere.

1.3 Metode og disposition

Vi vil i størst mulig omfang inddrage hhv. domme, afgørelser og praktiske eksempler for at gøre gennemgangen mere forståelig for læser, samt for, i en vis grad, at anlægge en praktisk tilgangsvinkel til emnet. I relation til de inddragede domme og afgørelser skal det bemærkes, at der kun gennemgås aspekter af den konkrete dom/afgørelse, som har relevans for den behandlede problemstilling. Såfremt der ønskes et helhedsbillede af dommen/afgørelsen, henvises der til den offentliggjorte dom/afgørelse.

For at øge aktualiteten og brugsværdien for nærværende speciale, har vi valgt at inddrage faglige publikationer, artikler, lovgivning og faglitterære bøger i speciale litteraturgrundlag. Vores litteratursøgning stoppede medio marts 2007.

Specialets opbygning kan illustreres således:

Indledningsvis vil vi i kapitel 2 gennemgå de nugældende selskabsretlige og skatteretlige regler omkring de forskellige omstruktureringsformer fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og aktieombytning. Vi vil behandle både skattefrie og skattepligtige omstruktureringer. Kapitlet er grundlaget for den endelige analyse af sambeskatning ved omstrukturering.

Efterfølgende vil kapitel 3 omhandle en gennemgang af de obligatoriske nationale sambeskatningsregler. Kapitlet vil desuden indeholde en kortere gennemgang af de frivillige

internationale sambeskatningsregler. Kapitlet skal give læseren et indblik i reglerne herom, således de kan anvendes i den endelige analyse af sambeskatning ved omstruktureringer.

Kapitel 4 vil indeholde en analyse af sambeskatning, som gennemgås i kapitel 3, i forbindelse med de forskellige omstruktureringsformer fra kapitel 2. Kapitlet vil fremhæve de punkter, som reglerne omkring sambeskatning påvirker de almindelige selskabsretlige og skatteretlige regler for omstruktureringsformerne.

Sluttelig vil vi i kapitel 5 sammenfatte specialet i en samlet konklusion.

2. OMSTRUKTURERING

For enhver virksomhed, er det et naturligt led i den løbende drift, at overveje i hvilken form virksomheden skal drives. Hvordan opnår virksomheden den mest optimale udnyttelse af den tilstedeværende organisation, viden, kapital, aktivmasse m.v.? Det er bestemt ikke givet, at den samme form, som virksomheden har drevet sin aktivitet i hidtil, vil være at foretrække i fremtiden. Både virksomheden og den omverden, som virksomheden befinder sig i, er under konstant forandring.

Vi vil i dette kapitel gennemgå de almindelige selskabsretlige og skatteretlige regler ved gennemførelse af omstrukturering ved hjælp af hhv. fusion, spaltning, tilførsel af aktier samt aktieombytning. Gennemgangen vil ikke være hverken dybdegående eller udtømmende, men vil derimod tjene til at give læser en indsigt i de muligheder og begrænsninger, som knytter sig til hver af de fire omstruktureringsformer. Vi vil ligeledes først i dette kapitel gennemgå hvilke generelle overvejelser, virksomhederne bør gøre sig, inden en eventuel omstrukturering påbegyndes.

2.1 Generelle overvejelser ved omstrukturering

Ved valg af virksomhedsstruktur og omstrukturering heraf, er det umuligt at opstille standardløsninger. Det er tvingende nødvendigt at tage udgangspunkt i den konkrete struktur og de øvrige vilkår for virksomheden, virksomhedens aktionærer, virksomhedens branche m.v., for at komme til den optimale løsning for den enkelte virksomhed.

Når virksomheder vurderer hvilken struktur, den skal drive den fremtidige virksomhed i, bør det altid i første omgang være baseret i forretningsmæssige begrundelser. De skattemæssige aspekter og konsekvenser bør være sekundære i dette billede, om end stadig vitale. Det kan med rette frygtes, at mange virksomheder har vendt prioriteringen modsat, så det er de skattemæssige aspekter og konsekvenser, som i første omgang danner rammerne for den fremtidige virksomhedsstruktur.

Dette er i og for sig forståeligt i en vis grad, da det ofte er de skattemæssige konsekvenser, som her og nu giver de største virkninger for de deltagende parter. Fx i hvilken grad et opsparet skattemæssigt underskud i en virksomhed fortages eller bevares, eller i hvilken grad en aktionær skal beskattes personligt i forbindelse med en omstrukturering. Det er ligeledes oftest de skattemæssige spilleregler, der udstikkes gennem de forskellige skattelove, som ændres i større eller mindre grad, når der sker ændringer på området for omstrukturering.

Ved valg af virksomhedsstruktur bør overvejelserne om virksomhedens formål være centrale. Spørgsmålet er, gennem hvilken struktur opnår en virksomhed sit formål bedst og nemmest muligt. Derfor er det ligeså centralt, at virksomhedsdeltagerne er enige om virksomhedens målsætninger. Deltagerne skal i forbindelse hermed sætte sig klart, hvad

de hver især kan bidrage med; hvilke faglige kvalifikationer eller økonomiske ressourcer er nødvendige at tilføre virksomheden? Vil forskelle i disse på sigt give interessekonflikter?

Et spørgsmål der også trænger sig på, når det drejer sig om flere end én virksomhedsdeltager, er fordeling af stemmer og kapital. I Danmark er det muligt at benytte sig af flere end én aktieklasse, som er underlagt forskellige stemmerettigheder. Det er muligt at tildele en aktie op til 10 gange så mange stemmer, som en anden aktie med samme kapitalværdi. Det er derfor mulig i yderste konsekvens, at kontrollere et aktieselskab, med blot 9,1% af aktiekapitalen.

Selvom virksomhedens aktivitet i dag og i fremtiden vil foregå i selskabsform, vil spørgsmålet om hæftelse og begrænsning heraf stadig være et meget aktuelt emne. Vil en risikofyldt virksomhed efter en omstrukturering være faktisk udskilt? Eller vil finansieringskreditorerne stadig have sikkerhed i den øvrige virksomhed? Ved en risikoafgrænsning vil målet være at udskille virksomhedens aktivitet i flere større eller mindre selvstændige virksomheder, hvorfor et tab i én virksomhed ikke mere end højst nødvendigt trækker den øvrige virksomhed ned. I yderste konsekvens, vil det kun være den indskudte selskabskapital, som aktionærerne risikerer at tabe. Spørgsmålet er her også, hvordan man får sikret et oparbejdet overskud fra den fremtidige driftsrisiko.

For at opnå den ønskede risikoafgrænsning, skal man ligeledes være opmærksom på, at den formelle adskillelse i visse situationer ikke fritager fx en modervirksomhed for hæftelsesgennembrud, hvis denne gennem faktiske handlinger ikke respekterer den reelle adskillelse. En modervirksomhed, eller alternativt den øverste koncernledelse, har ligeledes jf. ASL § 54, stk. 3 ansvaret for, at dels koncernen samlet og dels de enkelte virksomheder enkeltvis har den fornødne økonomiske handlekraft, til at drive virksomheden forsvarligt. Som led heri er der jf. ASL § 110, stk. 3 forbud mod at udlodde udbytte, der overstiger *"hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling"*.

Ved opdeling af en virksomhed i flere aktiviteter, som led i risikoafgrænsningen, må man eventuel forvente, at nogle aktiviteter giver overskud, mens andre giver underskud. For at undgå uhensigtsmæssigheden ved, at betale skat af overskuddene i de førstnævnte virksomheder, mens der ikke er mulighed for fradrag af underskuddene i de sidstnævnte virksomheder, bør der tages hensyn til mulighederne omkring etablering af sambeskatning, når virksomheden planlægger den fremtidige struktur. Mulighederne for sambeskatning, og de nærmere betingelser herfor, gennemgås i kapitel 3.

Virksomhedsdeltagerne kan enten modtage udlodninger fra selskabet som løn, ifald virksomhedsdeltagerne er personer, eller som udbytte. Lønnen kan fradrages i virksomhedens indkomst, men vil blive forholdsvis hårdt beskattet hos virksomhedsdeltageren. Udbyttet kan derimod ikke fradrages i virksomhedens indkomst, men vil til gengæld bli-

ve beskattet forholdsvis lempeligt hos virksomhedsdeltageren. Der må ud fra virksomhedsdeltagerens forventede privatforbrugsbehov foretages en vurdering af, hvor den skattemæssige belastning bliver mindst, og hvor opsparingsfordelen i virksomheden således bliver størst¹.

En modervirksomhed kan dog, jf. SEL § 13, modtage udbytte fra dets dattervirksomhed skattefrit, hvis virksomheden ejer mindst 15% af dattervirksomhedens aktiekapital på tidspunktet for udlodningen, hvilket i praksis vil sige generalforsamlingstidspunktet. Fra og med kalenderåret 2009 skal ejerandelen blot udgøre 10% af aktiekapitalen. Skattefriheden er dog betinget af, at modervirksomheden ejer aktierne i en sammenhængende periode på mindst ét år. Er dette ikke tilfældet, eller ejer modervirksomheden ikke en aktieandel over grænsen på hhv. 15% og 10%, skal modervirksomheden til gengæld blot medregne 66% af udbyttet i den skattepligtige indkomst.

Ved omstrukturering af den enkelte virksomhed eller dens modervirksomhed skal man være opmærksom på forbuddet mod at yde lån, eller på anden måde stille sikkerhed eller lignende, til finansiering af aktier i virksomheden eller modervirksomheden. Dette fremgår af ASL § 115, stk. 2.

Ved planlægningen af omstruktureringen af en virksomhed, skal man ligeledes være opmærksom på adgangen for virksomheden til at eje egne aktier i et omfang, der ikke overstiger 10% af den samlede aktiekapital. Dette fremgår af ASL § 48, stk. 1. Erhvervelsen er dog underlagt særlige regler jf. kapitel 8 i ASL. En beholdning af egne aktie kan fx bruges som vederlæggelse til nye aktionærer i en omstrukturering, hvor en virksomhed ellers skulle nytegne aktier til vederlæggelsen.

Ligeledes skal man ved planlægning af en omstrukturering af en virksomhed være opmærksom på retten til at tvangsindløse de øvrige minoritetsaktionærer, hvis en aktionær ejer over 9/10-dele af aktiekapitalen og stemmerne i virksomheden, jf. ASL § 20b. Modsat kan en minoritetsaktionær forlange sig indløst af majoritetsaktionæren, hvis majoritetsaktionæren ligeledes ejer over 9/10-dele af aktiekapitalen og stemmerne i virksomheden, jf. ASL § 20d.

2.2 Omstrukturering – et historisk perspektiv

Reglerne for omstrukturering fremgår primært i hhv. ASL, APSL, FUSL, SEL samt ABL. Herudover kommer naturligvis en række af domme og afgørelser, ligesom praksis også har stor påvirkning på de forskellige former for omstrukturering. Reglerne er på ingen måde statiske, hvorfor de ændres løbende i større og mindre grad. Fx har regeringen pr. 13. december 2006 fremlagt lovforslag L 110 i Folketinget. Forslaget indeholder ændringer for både omstrukturering samt sambeskatning. Lovforslaget var endnu ikke vedtaget

¹ Generationsskifte - omstrukturering, 2. udgave, Michael Serup, s. 504

i Folketinget, da litteratursøgningen og materialeindsamlingen til nærværende projekt ophørte. Selvom lovforslag kun medfører marginale ændringer til fx sambeskatningsområdet, skal det dog ses i sammenhæng med de radikale ændringer der kom med L 2005-06-06 nr. 426. En gennemgang af disse følger senere i specialet, hvorfor det blot er nævnt her for illustration af, hvordan lovgivning og praksis er i konstant forandring på de selskabs- og skatteretlige områder indenfor omstrukturering.

Den danske lovgivning omkring skattefrie omstruktureringer udspringer i høj grad fra EU's fusionsdirektiv. For at give en bedre forståelse for adgangen til omstruktureringer i Danmark, vil vi her først give et overblik over fusionsdirektivets historie, hvorefter vi vil give et overblik over bestemmelseernes historie i den danske lovgivning.

2.2.1 Fusionsdirektivet

Fusionsskattedirektivet er et led i den samlede skatteharmonisering i EU, som igen er et skridt mod et effektivt indre marked. Direktivet giver mulighed for grænseoverskridende omstruktureringer, ved at indføre konkurrencemæssige neutrale skatteregler, hvorved medlemslandenes virksomheder kan tilpasse sig vilkårene, øge deres produktivitet og styrke deres konkurrencemæssige stilling internationalt.

Det skal dermed bemærkes, at formålet med direktivet ikke er at give virksomhederne adgang til skattebesparelser ved omstruktureringer, men derimod at styrke virksomhedernes internationale konkurrenceevne.

Før fusionsdirektivet, havde de enkelte medlemslande meget forskellige regelsæt for den skattemæssige behandling af selskabers omstruktureringer. Forskellene hindrede selskaberne i effektive strukturtilpasninger, hvor også konkurrenceevne i forhold til primært USA og Japan led overlast. Herudover havde EU et overordnet mål omkring et indre marked med fri bevægelighed for personer, varer, tjenesteydelser samt kapital.

I 1967 udkom første tiltag fra EU i form af "Program for harmonisering af de direkte skatter". Programmet omhandlede bl.a. anbefalinger omkring en harmonisering af lovgivning vedrørende beskatning af grænseoverskridende fusioner m.v.

Programmet udmøntede sig i 1969 til et direktivforslag omkring grænseoverskridende fusion, spaltning og tilførsel af aktiver. Forslaget omhandlede ikke aktieombytning, hvilket først blev tilføjet i forbindelse med Storbritanniens indtræden i EU i 1973. Senere anmodede Storbritannien ligeledes om en værnsregel til hindring af skatteunddragelse. Denne værnsregel fremgår i dag i artikel 11, stk. 1, og er dermed den eneste generelle begrænsning i direktivet.

Først i 1990 blev forslaget vedtaget af ministerrådet, selvom det flere gange blev anbefalet af fx Kommissionen og Europaparlamentet. Dette skyldes, at reglerne frem til vedta-

gelsen blev anset for værende for vidtgående i forhold til medlemslandenes råderum. I samme periode blev andre direktiver vedtaget, som fx fratog medlemslandene råderum over visse indirekte skatter. Ligeledes var medlemslandene imod at afgive et instrument, som fx kunne bruges socialpolitisk ligesom det kunne bruges til udligning af konjunkturer².

Fusionsdirektivet blev vedtaget d. 11. juni 1990, kort efter at Kommissionen havde tilkendegivet, at man fremover ville være mere tilbageholdende med at harmonisere medlemsstaternes selskabsskattesystemer. Direktivet medfører at kapitalvindinger på aktiver og passiver, som overføres i forbindelse med en omstrukturering, ikke må medføre nogen form for skat, jf. art. 4.

D. 17. oktober 2003 blev et ændringsforlag fremsat af Kommissionen, som blev endeligt vedtaget af Rådet d. 17. februar 2005. Forslaget medførte ingen væsentlige ændringer i Danmark, da disse allerede var implementeret i gældende dansk lov. En af ændringerne var fx muligheden for grenspaltning, jf. art. 2 litra ba.

De enkelte medlemslande kan, hvis det ønskes, opstille lempeligere regler for rene nationale omstruktureringer. De rene nationale omstruktureringer behøver dermed ikke følge reglerne for de grænseoverskridende omstruktureringer. Dette ses fx i dansk lovgivning ved, at der ikke er en maksimumsgrænse for kontantvederlæggelse, hvor der ifølge fusionsdirektivets højst kan kontantvederlægges med 10%. Ligeledes er der i dansk lovgivning ikke et pro rata-krav ved spaltninger, hvilket reglerne i fusionsdirektivet fordrer.

2.2.2 Fusionsskatteloven

Fusionsdirektivet blev implementeret i dansk lovgivning med virkning fra 1. januar 1992. Før denne dato, havde man i Danmark ikke haft regler, som gav adgang til skattefri omstruktureringer via spaltning eller tilførsel af aktiver. Derimod var der allerede indført regler omkring skattefrie fusioner via FUSL, hvorfor man her tilføjede kapital 4 og 5 (§§ 15a – b og 15c – d) omhandlende hhv. skattefri spaltning og skattefri tilførsel af aktiver.

Ligeledes var der også allerede adgang til skattefri aktieombytning via ABL. Disse regler valgte man at ændre, så de var i overensstemmelse med fusionsdirektivet med virkning fra pr. 1. januar 1992. Dog var der før implementeringen adgang til helejerskabsombytninger, mere herom i afsnit "2.6.2.2.2 Helejerskabsombytninger", hvorfor Danmark beholdte disse lempeligere regler.

Implementeringen i dansk lovgivning medførte, at reglerne for rene nationale omstruktureringer i alt overvejende grad var i overensstemmelse med reglerne for grænseoverskridende omstruktureringer, herunder også i hvilken grad, en omstrukturering kunne nægtes med begrundelse i skattesvig eller -unddragelse.

² EU-Selskabsskatteret, Søren Næsborg Jensen, s. 89

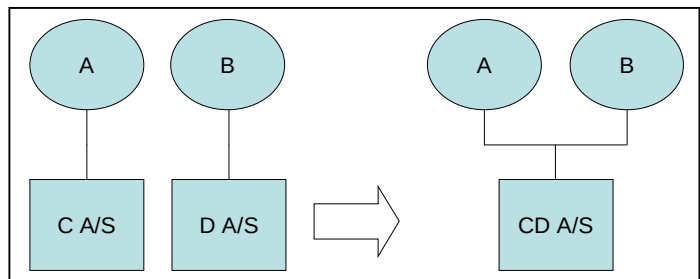
Fra implementeringen i 1992 frem til i dag, er både FUSL og ABL ændret flere gange. Fx er maksimumgrænsen for kontantvederlag på 10% ophævet ligesom pro rata-kravet ved spaltninger er ophævet med virkning fra 1. juli 2002.

2.3 Fusion

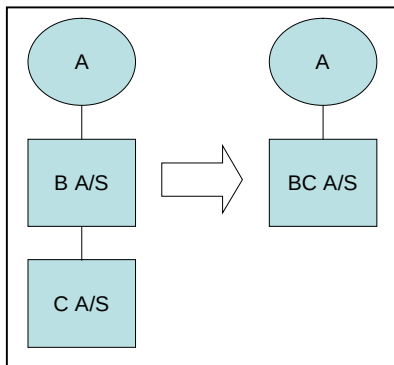
Af FUSL § 1, stk. 3 og fusionsskattedirektivets artikel 2, litra a fremgår følgende definition af fusion:

"Den transaktion, hvorved et eller flere selskaber overdrager sin formue som helhed til et andet selskab eller sammensmeltes med dette."

Den foranstående transaktion medfører, at det indskydende selskab, der som helhed overdrager sin samlede formue til det modtagende selskab, ophører med at eksistere, uden at der finder en egentlig likvidationsbehandling sted³.

Figur 1 Eksempel på en vandret fusion mellem ikke koncernforbundne parter.

Figur 2 Eksempel på en lodret fusion mellem koncernforbundne parter.

Der kan gennemføres både lodrette og vandrette fusioner. Ved en lodret fusion forstås en fusion mellem et moderselskab og et datterselskab, hvorimod en vandret fusion er mellem koncernforbundne søsterselskaber eller mellem selskaber med forskellig aktionærkreds, som dermed ikke er koncernforbundne. Der er desuden mulighed for at gennemføre en omvendt lodret fusion, som er en fusion mellem moderselskab og datterselskab med datterselskabet som det modtagende selskab.

Aktionærerne i det indskydende selskab bliver efter fusionen aktionærer i det modtagende selskab. Dette er dog ikke tilfældet, hvis det er en lodret fusion, hvor det modtagende selskabs aktier i det indskydende selskab blot bliver annulleret og erstattet af aktiver og passiver med en tilsvarende nettoværdi.

Som det ses af det foranstående kan der både foretages fusion mellem koncernforbundne og ikke koncernforbundne parter. Ved fusionen mellem koncernforbundne parter er der ikke problemer med at blive enige med de øvrige parter. Ved fusion mellem ikke koncernforbundne parter kan der derimod godt være modstridende interesser hvorfor der dels kan opstå problemer med at blive enig samt at der dels kan opstå efterfølgende

³ Regnskabshåndbogen 2006, PricewaterhouseCoopers, s. 361

uoverensstemmelser. Det er i sådanne tilfælde, at fusionsplanen og redegørelsen om fusionen kommer til sin ret, jf. afsnit " 2.3.1.1.1 Fusionsgrundlaget".

2.3.1 Selskabsretlige regler ved fusion

2.3.1.1 Selskabsretlige regler ved dansk fusion

De selskabsretlige regler, som finder anvendelse ved en fusion, findes i ASL §§ 134 – 134k henholdsvis APSL § 65. Selskabsretligt sker en fusion enten som en opløsning af et selskab uden likvidation ved overdragelse af selskabets aktiver og passiver som helhed til et andet aktie- eller anpartsselskab (overdragelsesfusion), eller når to eller flere aktie- eller anpartsselskaber sammensmeltes til et nyt aktie- eller anpartsselskab (stiftelsesfusion).

Selskabslovenes fusionsregler fastlægger den juridiske procedure for gennemførelsen af fusionen. Der opstilles en tidsplan og et skema for forløbet. Formålet er at sikre aktionærerne i de fusionerende selskaber et fyldestgørende beslutningsgrundlag og dertil at give minoriteter, der ikke ønsker fusionen gennemført, en rimelig retsstilling. Dernæst at sikre, at kreditorenes retsstilling ikke forringes som følge af fusionen⁴.

2.3.1.1.1 Fusionsgrundlaget

Forud for gennemførelsen af en fusion, skal der udarbejdes et fusionsgrundlag. Jf. ASL § 134a – e og APSL § 65 består fusionsgrundlaget af følgende materiale:

1. fusionsplanen
2. hvert af de fusionerede selskabers godkendte årsrapporter for de sidste 3 regnskabsår eller den kortere tid, selskabet måtte have bestået
3. bestyrelsernes redegørelse, herunder eventuelt fusionsregnskab, eventuel mellembalance og eventuel vurderingsberetning om apportindskud, jf. ASL § 134b, stk. 2 og 3
4. vurderingsmændenes udtalelser og erklæringer i henhold til ASL § 134c.

Fusionsgrundlaget skal fremlægges for aktionærerne for at sikre disse et fyldestgørende beslutningsgrundlag forud for fusionens endelige beslutning. Herudover skal fusionsplanen samt vurderingsmændenes udtalelse indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 4 uger efter underskrift.

Bestyrelserne i de fusionerede selskaber skal udarbejde en fusionsplan, for at angive de nærmere bestemmelser og vilkår for fusionen. Jf. ASL § 134a skal fusionsplanen bl.a. angive bestemmelserne om vederlaget for aktierne i det indskydende selskab og tidspunktet, fra hvilket det indskydende selskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt

⁴ Aktie- og anpartsselskabsret, 7. udgave, Paul Krüger Andersen, s. 514

skal anses for overgået til det modtagende selskab samt udkast til vedtægter, hvis der ved fusionen dannes et nyt selskab.

Udover fusionsplanen skal bestyrelserne i hvert af de involverede selskaber udarbejde en skriftlig redegørelse, i hvilken fusionsplanen forklares og begrundes. Bl.a. skal vederlaget for aktierne, herunder særlige vanskeligheder forbundet med fastsættelsen af vederlaget, forklares og begrundes i den skriftlige redegørelse, jf. ASL § 134b, stk. 1. Af stk. 2 fremgår det, at hvis fusionsplanen bliver underskrevet mere end 6 måneder efter udløbet af det regnskabsår, som selskabernes seneste årsrapport vedrører, skal den skriftlige redegørelse vedhæftes en revideret mellembalance. Hvis der i forbindelse med fusionen sker en kapitalforhøjelse eller hvis der stiftes et nyt selskab, skal den skriftlige redegørelse vedhæftes en vurderingsberetning, der erklærer, at den ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlag, jf. ASL § 134b, stk. 3.

Som den sidste del af fusionsgrundlaget skal vurderingsmændene afgive en udtalelse og erklæring om, hvorvidt vederlaget for aktierne i det indskydende selskab er rimeligt og sagligt begrundet, jf. ASL § 134c, stk. 3. Vurderingsmændene skal ud fra eget grundlag vurdere værdien af selskaberne og dermed vederlaget. Der skal endvidere afgives en erklæring om, hvorvidt kreditorerne i det enkelte selskab må antages at være tilstrækkelig sikrede efter fusionen.

2.3.1.1.2 Fusionsbeslutningen

Jf. ASL § 134e, stk. 1 skal beslutningen om fusion i et aktieselskab træffes af generalforsamlingen i det indskydende selskab og jf. stk. 2 skal beslutningen træffes af bestyrelsen i det modtagende selskab. Hvis fusionen kræver vedtægtsændringer i det modtagende selskab, ud over tilføjelse af binavn, eller hvis mindst én aktionær, som ejer mindst 5% aktiekapitalen, skriftligt forlanger det, skal fusionen dog besluttet på en generalforsamling.

I et anpartsselskab skal beslutningen om fusion altid træffes af generalforsamlingen med flertal som til vedtægtsændring, jf. APSL § 65.

I lodrette fusioner, hvor det modtagende selskab ejer samtlige aktier i det indskydende selskab, kan beslutningen dog træffes af bestyrelsen i det indskydende selskab uden afholdelse af generalforsamling.

2.3.1.1.3 Universalsuccession

Ved en fusion overtager det modtagende selskab det indskydende selskabs aktiver og passiver som helhed, jf. ASL § 134h, stk. 1 henholdsvis APSL § 65. Ved denne overførsel fra det ene selskab til det andet selskab sker der debitorskifte for det indskydende selskabs kreditorer, hvilket almindeligvis kræver samtykke fra kreditorerne eller at gælden

forfalder til betaling. En fusion kan dog gennemføres uden samtykke fra kreditorerne, da vurderingsmændenes erklæring sikrer, at de er tilstrækkeligt sikrede efter fusionen, jf. afsnit "2.3.1.1.1 Fusionsgrundlaget".

Reglen om universalsuccession er deklaratorisk, hvilket medfører, at det står parterne i en fusion frit, om de vil aftale, at fusion er forfaldsgrund. I praksis ses det, at der i nogle samarbejdsaftaler er indført en klausul om, at samarbejdet i en fusionssituation vil ophøre og kontrakten herefter skal genforhandles. Det samme kan gøre sig gældende i fx lånedokumenter.

I et ansættelsesforhold vil det modtagende selskab også indtræde i rettigheder og forpligtelser i henhold til kollektive og individuelle overenskomster om løn- og arbejdsforhold m.v.

Reglen om universalsuccession er valgt, for at lette strukturtilpasninger i erhvervslivet, selvom det er i modstrid med almindelige obligationsretlige regler⁵. Det juridiske grundlag er fusionsplanen og bestyrelsernes redegørelser hvilket er modsat en almindelig handel, hvor det juridiske grundlag er overdragelsesaftalen.

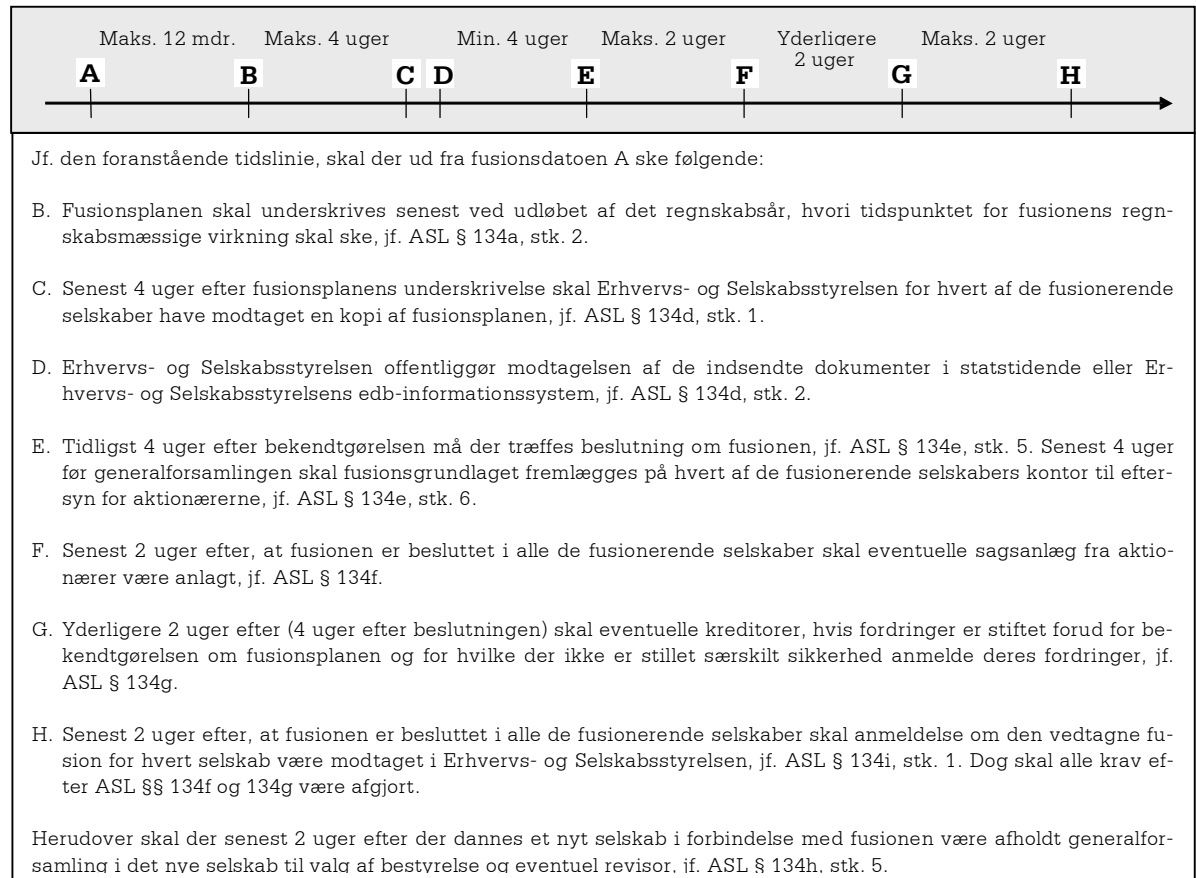
2.3.1.1.4 Fusionens gennemførelse

Jf. ASL § 134h anses fusionen for endeligt gennemført, når dels (1) fusionen er besluttet i alle de fusionerede selskaber, jf. afsnit "2.3.1.1.2 Fusionsbeslutningen", dels (2) når der i et eventuelt nyt selskab er afholdt generalforsamling for valg af bestyrelse og revisor, (3) når kreditorerne har opgjort deres krav, hvis deres rettigheder ikke er passende sikret og endeligt (4) når de aktionærminoriteter, som ikke ønsker at acceptere det i fusionsplanen og bestyrelsesredegørelsen fastsatte vederlag, har fået stillet betryggende sikkerhed.

På tidspunktet for fusionens gennemførelse, fusionsdatoen, anses det indskydende selskab for faktisk opløst, hvormed dets rettigheder og forpligtelser overgår til det modtagende selskab. Aktionærerne i det indskydende selskab bliver herefter aktionærer i det modtagende selskab, hvor værdien af de modtagne aktier modsvarer værdien af de indskudte aktiver og passiver. Ved en lodret fusion, hvor det modtagende selskabs aktier i det indskydende selskab bliver annulleret og erstattet af de indskudte aktiver og passiver, fra det indskydende selskab, med en tilsvarende nettoværdi, hverken mister eller modtager aktionærerne nye aktier.

⁵ Aktie- og anpartsselskabsret, 7. udgave, Paul Krüger Andersen, s. 522

I forbindelse med fusionen er der nogle tidsfrister, som skal overholdes, jf. tidslinien nedenfor.

Figur 3 Oversigt over tidsforløbet i forbindelse med en fusion.

2.3.1.2 Selskabsretlige regler ved grænseoverskridende fusion

De selskabsretlige EU-regler muliggør fusion på tværs af landegrænserne. Reglerne herom findes i 10. selskabsdirektiv, og med vedtagelsen af direktivet er grænseoverskridende fusioner mulige fra og med det tidspunkt, hvor direktivet er implementeret i national ret. Det skal senest være sket 15. december 2007⁶. Før implementeringen i national ret, har der været mulighed for, at aktieselskaber kan fusionere på tværs af landegrænser ved oprettelsen af et selvstændigt europæisk selskab (SE-selskab). 10. direktiv medfører herudover, at nationale selskaber i forskellige medlemsstater kan fusionere, uden der skal stiftes et SE-selskab.

Et SE-selskab kan stiftes på fire forskellige måder. For at stifte et SE-selskab skal der være et grænseoverskridende element, da et SE-selskab er et samarbejde mellem to eller flere selskaber som henhører under forskellige medlemslandes lovgivning. Stiftelsen kan ske enten (1) ved fusion mellem to eller flere selskaber, (2) ved etablering af et holding-selskab, hvor aktionærerne henhører under forskellige medlemslandes lovgivning (3) ved

⁶ Grænseoverskridende fusioner – i et EU-selskabsretligt perspektiv, Thomas Rønfeldt, INSPI nr. 2 2006

oprettelse af et fælles datterselskab eller (4) ved at omdanne et eksisterende selskab, som i mindst to år har haft et datterselskab i et andet medlemsland.

2.3.1.3 Selskabsretlige konsekvenser som følge af lovforslag L 153

Den 7. februar 2007 er der blevet fremsat forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber, lov om anpartsselskaber og lov om visse erhvervsdrivende fonde. Lovforslaget omhandler grænseoverskridende fusion og grænseoverskridende spaltning og formålet er at det bliver lettere at planlægge og gennemføre reorganisering af virksomheders aktiviteter på tværs af landegrænser i EU/EØS-landene. Desuden medfører lovforslaget, at der sker en tilpasning af lovgivning som følge af EF-Domstolens afgørelse i sagen C-411/03 om Sevic Systems.

I det foranstående afsnit er det muligt at lave en fusion, som stifter et SE-selskab, men i fremtiden bliver der mulighed for at alle de selskabstyper, der i dag kan fusionere og spalte nationalt, fremover vil kunne fusionere og spalte med tilsvarende selskaber fra et andet EU/EØS-land.

Dommen i sagen om Sevic Systems, som blev afsagt den 12. december 2005, har åbnet op for, at der allerede nu kan gennemføres en grænseoverskridende fusion. Sagen angik et tysk AG, der ønskede at fusionere med et luxembourgsk SA. Dette nægtede de tyske selskabsmyndigheder, da de tyske regler, i lighed med de danske, kun tillader fusion mellem selskaber fra hjemlandet. Domstolen slår med dommen fast, at grænseoverskridende fusion er omfattet af reglerne om etableringsfrihed, og den tyske regel medfører en restriktion, som er i strid med etableringsfriheden.

2.3.2 Skatteretlige regler ved fusion

2.3.2.1 Skattepligtig fusion

Når beslutningen om fusion er vedtaget er der også nogle skattemæssige konsekvenser forbundet hermed. Som udgangspunkt sidestilles fusion med realisation, hvorfor reglerne om likvidationsbeskatning og apportindskud skal anvendes for det indskydende selskab. Det indskydende selskabs aktionærer skal derfor realisationsbeskattes af den avance, som fremkommer på deres aktier i det indskydende selskab i forbindelse med fusionen, som var de solgt til tredjemand.

Avancen på aktierne i det indskydende selskab, vil blive betragtet som et likvidationsprovenu, som skal beskattes efter reglerne i LL § 16A. Hvis udlodningen sker i samme kalenderår som fusionen, skal de almindelige regler i ABL anvendes i stedet for⁷.

⁷ Lærebog om indkomstskat, 10. udgave, s. 806

En skattepligtig fusion kan gennemføres med tilbagevirkende kraft i forhold til fusionsdatoen, jf. SEL § 8A, stk. 2. Alternativet til fusionsdatoen er den valgte selskabsretlige skæringsdato, såfremt denne dato er sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår.

Det skal bemærkes, at et eventuelt fremført skattemæssigt underskud fra tidligere år i det modtagende selskab ikke fortabes hvis fusionen gennemføres skattepligtigt. Derimod fortabes eventuelle fremførte underskud fra de indskydende selskaber.

2.3.2.2 Skattefri fusion

2.3.2.2.1 Skattefri dansk fusion

Hvis reglerne om fusion i FUSL kapitel 1 – 3 overholdes, kan fusionen vælges at blive gennemført skattefrit. Derved udskydes den fremkomne avance på indskudte aktier i det indskydende selskab til det senere tidspunkt, hvor de modtagne aktier i det modtagne selskab endeligt realiseres.

Første betingelse for at anvende reglerne i FUSL er, at selskabsdeltagerne i det indskydende selskab alene vederlægges med aktier i det modtagende selskab og eventuelt en kontant udligningssum, jf. FUSL § 2, stk. 1. Der er ikke nogle begrænsninger i, hvor stor en del af aktierne i det indskydende selskab, som kan vederlægges med kontanter.

Ved lodrette fusioner, overdrager det indskydende selskab alle aktiver og passiver til det modtagende selskab, hvorefter det modtagende selskabs aktier i det indskydende selskab bliver annulleret. Derved skal det indskydende selskabs aktionærer, ikke vederlægges med hverken aktier i det modtagende selskab samt en eventuel kontant udligningssum, da dette vil være til det modtagende selskab selv. Annulleringen af aktier finder sted i alle tilfælde, hvor det modtagende selskab ejer aktier i det indskydende selskab, og ikke kun i de tilfælde, hvor det modtagende selskab ejer samtlige aktier i det indskydende selskab, jf. FUSL § 2, stk. 2.

Anden betingelse er, at de dokumenter, som kræves indsendt selskabsretligt, jf. afsnit "2.3.1.1.1 Fusionsgrundlaget", ligeledes skal indsendes til SKAT inden en måned efter fusionen er vedtaget. Det gør sig gældende for såvel fusioner der kræver tilladelse, som for fusioner der gennemføres uden tilladelse. Hvis der i en eventuel tilladelse til fusion er krævet yderligere dokumenter, skal disse ligeledes indsendes, jf. FUSL § 6, stk. 4. Det skal dog bemærkes, at der i forbindelse med L 110 er stillet forslag om, at alle skattefrie fusioner med virkning fra 01.01.07 kan gennemføres uden forudgående tilladelse.

Tredje betingelse er, at det modtagende selskab er pålagt at indsende selvangivelse for det indskydende selskab for perioden fra udløbet af sidste sædvanlige indkomstår og indtil fusionsdatoen, jf. FUSL § 7. Ligeledes hæfter det modtagende selskab for eventuel-

le skattekrav og for ethvert bødeansvar, der efter skattelovgivningens almindelige bestemmelser vil kunne rettes mod det indskydende selskab.

Fjerde betingelse er, at fusionsdatoen, som er det tidspunkt, hvor det indskydende selskabs aktiver og passiver regnskabsmæssigt skal anses for overgået til det modtagende selskab, er sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår, jf. FUSL § 5, stk. 1. Hvis det modtagende selskab allerede er registreret, men ikke har haft erhvervsmæssig aktivitet inden fusionen, kræves det dog ikke at fusionsdatoen er sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskab.

Som udgangspunkt skal der ikke indhentes tilladelse for at gennemføre en skattefri fusion. FUSL oplister dog tre tilfælde, hvor der kan være risiko for, at en fusion kan medføre utilsigtede skattemæssige fordele, hvorfor der i disse tilfælde kræves tilladelse fra SKAT. I tilladelsen har SKAT mulighed for, at fastsætte særlige betingelser i forbindelse med fusionens gennemførelse.

Første tilfælde er, hvor et moderselskab fusionerer med sit datterselskab, hvor moderselskabet ikke i et tidsrum af tre år forud for fusionsdatoen har besiddet den for fusionen fornødne majoritet, jf. FUSL § 3.

Andet tilfælde er, hvor et af de i fusionen deltagende selskaber inden for et tidsrum af tre år forud for fusionsdatoen uden for normal samhandel har overtaget aktiver såsom fast ejendom, driftsmidler, varelager, goodwill, værdipapirer og rettigheder m.v. fra dets selskabsdeltagere eller fra et selskab, der beherskes af en eller flere af selskabsdeltagerne i de fusionerende selskaber, jf. FUSL § 4, stk. 1.

Tredje tilfælde er, hvor et af de i fusionen deltagende selskaber er stiftet inden for et tidsrum af ét år forud for vedtagelsen af fusionen, eller såfremt mere end 50% af aktiekapitalen eller stemmевærdien i et af de fusionerende selskaber har skiftet ejer inden for et tidsrum af ét år forud for vedtagelsen af fusionen, jf. FUSL § 4, stk. 2. Indhentningen af tilladelsen skal imødegå, at fusionen anvendes som led i selskabstømninger.

2.3.2.2.2 Skattefri grænseoverskridende fusion

De skatteretlige regler i forbindelse med fusion mellem et her hjemmehørende selskab og et i udlandet hjemmehørende selskab samt ved fusion mellem selskaber, der alle er hjemmehørende i udlandet, fremgår af FUSL § 15. Reglerne giver adgang til beskatning efter de samme regler som ved fusion mellem danske selskaber, jf. afsnit "2.3.2.2.1 Skattefri dansk fusion". Det er dog en betingelse for fusionen, at der skal opnås tilladelse her til fra skatteministeren, jf. FUSL § 15, stk. 1.

Jf. FUSL § 15, stk. 2 – 6 giver loven adgang til fusion (1) hvor et i udlandet hjemmehørende EU-selskab ophører ved fusion med et her hjemmehørende modtagende selskab,

(2) mellem EU-selskaber der alle er hjemmehørende i udlandet, (3) hvor et her hjemmehørende selskab ophører ved fusion med et i udlandet hjemmehørende modtagende EU-selskab, (4) hvor et her hjemmehørende selskab ophører ved fusion med et i udlandet hjemmehørende modtagende ikke-EU-selskab og (5) mellem ikke-EU-selskaber der alle er hjemmehørende i udlandet. Ved et EU-selskab forstås et selskab, som er omfattet af begrebet "selskab i en medlemsstat", jf. fusionsskattedirektivet artikel 3.

Det skal bemærkes, at de skatteretlige regler på området for grænseoverskridende fusioner er lempeligere end de selskabsretlige regler, da de selskabsretlige regler kun tillader fusioner med SE-selskaber.

Et eksempel på at der er givet tilladelse til en skattefri grænseoverskridende fusion ses i SKM2006.79.SKAT, hvor et dansk selskab skulle fusioneres med dets søsterselskaber i hhv. Norge, Finland og Sverige. Det svenske modtagende selskab blev omdannet til et SE-selskab med hjemsted i Sverige. Den danske tilladelse til skattefri grænseoverskridende fusion gælder kun de aktiver og passiver i det indskydende selskab, der ved fusionen knyttes til den danske filial af de svenske SE-selskab, og derved forbliver under dansk beskatning⁸.

Det harmonerer med reglerne i FUSL § 8, stk. 1 – 4, hvor det præciseres, at der kun kan succederes i aktiver og passiver, hvor der allerede er en dansk skattemæssig værdi. Aktiverne og passiverne vil derimod blive tildelt en dansk skattemæssig værdi efter reglerne i SEL § 4a, stk. 1 – 2, hvis de ikke inden fusionen var undergivet dansk beskatning.

2.3.2.2.3 Skattemæssige konsekvenser for de deltagende selskaber

Hvis de deltagende selskaber vælger at anvende reglerne om skattefri fusion, vil der ikke ske realisationsbeskatning af det indskydende selskabs indskudte aktiver og passiver, da det modtagende selskab indtræder i det indskydende selskabs anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessummer og anskaffelseshensigt, jf. FUSL § 8, stk. 1. Der sker herved succession på selskabsniveau, hvorfor beskatningen i forbindelse med afståelsen udskydes indtil det tidspunkt, hvor det modtagende selskab afstår de modtagne aktiver og passiver.

Eventuelle skattemæssige underskud fra tidligere år i de deltagende selskaber kan dog ikke fremføres til fradrag i det modtagende selskabs skattepligtige indkomst, jf. FUSL § 8, stk. 6. Hvis de deltagende selskaber har været sambeskattede kan underskud opstået inden for sambeskatningen dog fradrages i det modtagende selskabs skattepligtige indkomst. Det foranstående skal sikre, at et selskab med skattemæssige overskud ikke kan eliminere sit overskud ved fusion med et selskab med skattemæssige underskud, når fusionen i øvrigt ikke har skattemæssige konsekvenser.

⁸ Ligningsvejledningen, Selskaber og aktionærer, LV 2007-1 S.D.1.12

På samme måde kan kildeartsbegrænset tab, jf. ABL § 8, stk. 3, KGL § 31, stk. 3 og EBL § 6, stk. 5, ikke fradrages i det modtagende selskabs skattepligtige indkomst, jf. FUSL § 8, stk. 8. I modsætning til skattemæssige underskud, kan kildeartsbegrænsede tab ikke fradrages i det modtagende selskabs skattepligtige indkomst, selvom de er opstået i en periode, hvor de deltagende selskaber var sambeskattet.

2.3.2.2.4 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det indskydende selskab

Hvis det indskydende selskab opnår adgang til skattefri fusion, kan aktionærerne i det indskydende selskab opnå skattefrihed i det omfang, de vederlægges med aktier i det modtagende selskab, mens de bliver beskattet i det omfang, de vederlægges med en kontant udligningssum. Der sker herved succession på aktionærniveau. Bestemmelsen giver de enkelte aktionærer mulighed for, selv at bestemme hvorvidt og i hvilken grad de vil benytte sig af adgangen til skattefri fusion.

De aktier, som aktionærerne modtager i det modtagende selskab, succederer i de oprindelige aktier, som aktionærerne havde i det indskydende selskab. Ved senere realisation ses aktierne derved, som var de erhvervet på samme tidspunkt, for samme sum og med samme hensigt, som de oprindelige aktier i det indskydende selskab.

De aktier som ikke vederlægges med nye aktier i det modtagende selskab, bliver realisationsbeskattet efter de almindelige regler, jf. ABL, som var de videregivet til tredjemand, jf. FUSL § 9.

2.3.2.2.5 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det modtagende selskab

Aktionærerne i det modtagende selskab vil som udgangspunkt ikke blive berørt ved fusionen. Aktionærerne hverken tegner nye eller realiserer gamle aktier, hvorfor aktionærerne blot bliver beskattet som sædvanligt efter ABL, når aktierne i det modtagende selskab engang realiseres.

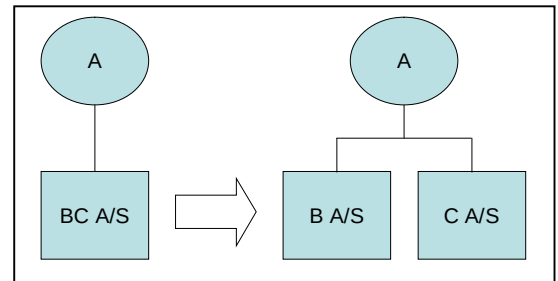
Kapitalværdien af aktionærernes aktiebeholdning vil være uændret både før og efter fusionen, hvorimod deres stemmевærdi vil være forrykket i takt med indtræden af de nye aktionærer fra det indskydende selskab.

2.4 Spaltning

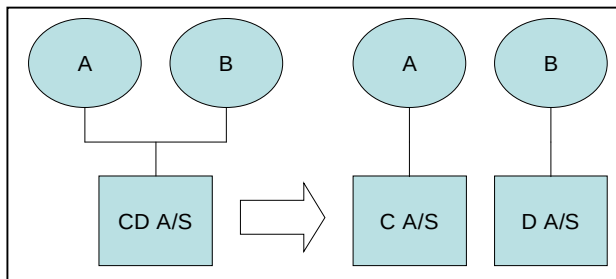
Af FUSL § 15a, stk. 2 samt fusionsskattedirektivets artikel 2, litra b fremgår følgende definition af spaltning:

"Den transaktion, hvorved et selskab overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller andele og eventuelt en kontant udligningssum."

Den foranstående transaktion kan medføre, at det indskydende selskab, der som helhed overdrager sin samlede formue til et eller flere eksisterende eller nye modtagende selskaber ophører med at eksistere, uden at der finder en egentlig likvidationsbehandling sted.

Figur 4 Eksempel på en spaltning.

Figur 5 Eksempel på en ophørsspaltning, som skiller aktionærerne og ikke kun aktiviteten.

Der kan blive gennemført både ophørsspaltning og grenspaltning. Ved en ophørsspaltning opløses det indskydende selskab, hvorimod det indskydende selskab ikke opløses ved en grenspaltning. I store træk har spaltning karakter af en omvendt fusion. Dette ses også af spaltningsreglerne, som har samme struktur som fusionsreglerne.

I figur 4 er vist et eksempel på en hovedaktionær, som har et selskab med to aktiviteter og efterfølgende vil have aktiviteterne udskilt til selvstændige selskaber. I figur 5 er vist en ophørsspaltning, hvor de to aktionærer efter spaltningen står tilbage med hvert sit selskab. Hvis der i stedet for ophørsspaltningen blev foretaget en grenspaltning var det ikke muligt at få skilt aktionærerne, men kun aktiviteten i selskabet.

2.4.1 Selskabsretlige regler ved spaltning

2.4.1.1 Selskabsretlige regler ved dansk spaltning

Jf. ASL §§ 136 – 136j henholdsvis APSL § 67A gennemføres en spaltning ved at overdrage aktiver og passiver enten som helhed eller delvis til en eller flere bestående eller ny-stiftede aktieselskaber mod vederlag til det indskydende selskabs aktionærer.

Ligesom fusionsreglerne sikrer spaltningsreglerne, at der opstilles en tidsplan for forløbet, herunder at aktionærerne får et fyldestgørende beslutningsgrundlag og desuden at give minoriteter en rimelig retsstilling, ifald de ikke ønsker fusionen gennemført. Kreditorernes retsstilling må i lighed med fusionsreglerne ikke forringes i forbindelse med spaltningen.

De selskabsretlige regler ved spaltning følger i høj grad de selskabsretlige regler ved fusion, hvorfor der henvises til afsnit "2.3.1 Selskabsretlige regler ved fusion", for en gennemgang heraf. Det skal dog bemærkes, at der i ASL § 136a er yderligere to punkter til spaltningsplanen end til fusionsplanen. Det drejer sig om punkt 3 som kræver en nøjagtig beskrivelse og fordeling af de dele af aktiver og passiver, som skal overføres eller forbliver i hvert af selskaberne, der deltager i spaltningen samt punkt 5 som kræver oplysning om fordelingen af vederlaget, herunder aktiver i de modtagende selskaber, til aktionærerne i det indskydende selskab samt kriteriet for denne fordeling.

2.4.1.2 Selskabsretlige regler ved grænseoverskridende spaltning

Som ved fusion findes der ingen selskabsretlige regler ved en grænseoverskridende spaltning. ASL § 136 og APSL § 67a forudsætter, at alle de deltagende selskaber er hjemmehørende her i landet.

Jf. afsnit "2.3.1.3 Selskabsretlige konsekvenser som følge af lovforslag L 153" er det nye selskabsretlige regler på vej for grænseoverskridende spaltninger.

2.4.2 Skatteretlige regler ved spaltning

2.4.2.1 Skattepligtig spaltning

En spaltning kan gennemføres enten skattepligtig eller skattefri for de deltagende parter. Hvis der vælges en skattepligtig spaltning, vil de foretagne transaktioner udløse realisationsbeskatning for det indskydende selskabs aktionærer som var det solgt på sædvanligvis til tredjemand. På samme måde anses det modtagende selskab som havde de erhvervet de tilførte aktiver og passiver på sædvanligvis fra tredjemand.

Ved både ophørsspaltning og grenspaltning vil det indskydende selskabs aktionærer modtage et vederlag i form af aktier i det modtagende selskab samt en eventuel kontant udligningssum. Vederlaget vil i begge tilfælde blive beskattet som udbytte, jf. LL § 16A. Hvis udlodningen ved ophørsspaltning dog sker i samme kalenderår som spaltningen, vil likvidationsprovenuet blive beskattet efter reglerne i ABL⁹.

En skattepligtig spaltning kan gennemføres med tilbagevirkende kraft i forhold til spaltningens dato, jf. SEL § 8A, stk. 2. Alternativet til spaltningens dato er den valgte selskabsretlige skæringsdato, såfremt denne dato er sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår. Reglerne i SEL § 8A gælder umiddelbart kun for skattepligtige fusioner, men efter praksis antages det, at reglerne gælder analogt for skattepligtige spaltninger¹⁰.

⁹ Spaltning – paradigma, Erik Jensen m.fl., s. 117 – 118

¹⁰ Spaltning – paradigma, Erik Jensen m.fl., s. 121

I forbindelse med en skattepligtig spaltning vil det modtagende selskab ikke fortabe retten til at anvende egne fremførte uudnyttede skattemæssige underskud. Underskud i det indskydende selskab kan derimod ikke overføres til det modtagende selskab, uanset om der tale om grenspaltning eller ophørsspaltning¹¹. Ved grenspaltning kan det indskydende selskab dog fremføre uudnyttede skattemæssige underskud til modregning i selskabets egen indkomst.

2.4.2.2 Skattefri spaltning

2.4.2.2.1 Skattefri dansk spaltning

Som ved fusion kan der anvendes det skattemæssige successionsprincip, således der opnås en udskydelse af avancebeskatningen for det indskydende selskabs aktionærer. Disse regler fremgår af FUSL §§ 15a og 15b.

Af FUSL § 15a, som henfører til FUSL § 15c, samt fusionsskattedirektivets artikel 2, litra i fremgår følgende definition af en gren af en virksomhed:

"Alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab, som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler."

Skattedepartementet har i TfS 1996.899 nærmere defineret grenkravet som værende "en materiel identificerbar enhed i selskabet, og at vurderingen heraf baserer sig på forholdene, inden den påtænkte opdeling gennemføres." De nævner samtidig hhv. emneområder og geografiske områder som eksempler på afgrænsede forretningsområder, som kunne opfylde grenkravet. Virksomhedsgrenen må derfor afgrænses til positivt at omfatte alle de aktiver og passiver, som er nødvendige for tilsammen at udgøre en funktionsdygtig selvstændig virksomhed. Ligeledes må virksomhedsgrenen negativt afgrænses til ikke at omfatte de aktiver og passiver, som ikke knytter sig til den pågældende virksomhed¹².

Som undtagelse til dette, er fast ejendom. Det accepteres i praksis, at fast ejendom i sig selv bliver anset som en virksomhedsgren. Dette begrundes af Skatterådet (tidl. Ligningsrådet) da en ejendom er et specielt aktiv, der som alt overvejende hovedregel kan anvendes også af andre virksomheder, og at den derfor som følge af sin generelle anvendelighed ikke organisationsmæssigt kan siges at tilhøre en bestemt virksomhed eller virksomhedsgren¹³.

Efter praksis er det ikke tilladt, at optage nye passiver forud for en spaltning, hvor passiverne ønskes omfattet af spaltningen, men hvor de modsvarende aktiver, fx likvider, ikke ønskes omfattet af eller ikke kan omfattes af spaltningen. Hvis dette var muligt, ville

¹¹ Spaltning – paradigma, Erik Jensen m.fl., s. 123

¹² Fusionsskatteloven med kommentarer, 2. udgave, Michael Serup, s. 349 og 357.

¹³ TfS 1997.662, Susanne Kjær, s. 1656.

man herved kunne reducere kapitalbindingen i den virksomhed, som udskilles, og dermed vil passiverne nedbringe nettoværdien af selve spaltningen¹⁴.

Som en del af grenkravet er også vurderingen af, om virksomhedsgrenen kan fungere ved hjælp af egne midler. Der skal her tages højde for, om grenens soliditet og likviditet er tilstrækkelig på både kort og lang sigt, under forudsætning af den enkelte branches karakter.

Ved egne midler skal der ikke forstås, at det modtagende selskab skal drive sin virksomhed uden nogen form for låntagning. Selskabet må gerne optage lån i både eksterne kreditinstitutter men også koncerninternt, herunder det indskydende selskab. Det afgørende er, om lånet er givet på markedsmæssige vilkår. Det indskydende selskab, herunder andre nærtstående parter, er heller ikke forhindret i at yde kaution eller lignede over for kreditinstitutter, hvis dette er sædvanligt og ligeledes sker på markedsmæssige vilkår.

Ved en ophørsspaltning er der derimod ikke krav om, at de aktiver og passiver der spaltes skal udgøre en selvstændig gren af virksomheden, jf. FUSL § 15c, stk. 2, 2. pkt.

I tilfælde af en ophørsspaltning er det pålagt det modtagende selskab at indgive selvangivelse for det indskydende selskab for perioden fra udløbet af sidste sædvanlige indkomstår og indtil spaltningsdatoen, jf. FUSL § 15b, stk. 3. Ligeledes hæfter det modtagende selskab for eventuelle skattekrav og for ethvert bødeansvar, der efter skattelovgivningens almindelige bestemmelser vil kunne rettes mod det indskydende selskab.

Modsat fusion kræver de nuværende regler, at der i forbindelse med en skattefri spaltning altid skal opnås tilladelse hos SKAT. SKAT kan i forbindelsen med tilladelsen opstille særlige vilkår for spaltningen for at undgå uhensigtsmæssige skattemæssige fordele for de deltagende parter, jf. FUSL § 15a, stk. 1. Jf. afsnit "2.4.2.2.6 Skattemæssige konsekvenser som følge af lovforslag L 110" er der med lovforslag L 110 stillet forslag om, at alle skattefrie spaltninger kan gennemføres uden forudgående tilladelse.

Ansøgningen skal vedlægges udkast til en regnskabsopstilling af hhv. det indskydende og det modtagende selskabs balance før spaltningen, såfremt spaltningen sker til et eksisterende selskab, de overtagne aktiver og passiver med eventuelle reguleringer samt åbningsbalance for det modtagende og det indskydende selskab efter spaltningen, såfremt dette ikke ophører, jf. LV 2007-1 S.D.2.6.

Det er ikke en selvfølge, at SKAT giver tilladelse til alle spaltninger. I SKM2006.325.SKAT blev der givet afslag på skattefri spaltning, da SKAT vurderede, at motivet bag den skattefri spaltning ikke var forretningsmæssigt begrundet i omstrukturering eller rationalisering af aktiviteterne. Ansøgningen skal være forretningsmæssigt begrundet for selskabet

¹⁴ Fusionsskatteloven med kommentarer, 2. udgave, Michael Serup, s. 359.

og ikke for hovedaktionærens skattemæssige forhold og skal ikke være et led i skattesvig eller skatteunddragelse.

2.4.2.2.2 Skattefri grænseoverskridende spaltning

Som ved fusion harmonerer de skatteretlige regler ikke med de selskabsretlige. De skatteretlige regler giver adgang til, at de deltagende selskaber kan beskattes efter reglerne i FUSL, hvis det indskydende og modtagende selskab er omfattet af begrebet "selskab i en medlemsstat", jf. FUSL § 15a, stk. 1.

De skatteretlige regler i forbindelse med spaltning af (1) et her i landet hjemmehørende selskab til et i udlandet hjemmehørende selskab, (2) et i udlandet hjemmehørende selskab med fast driftssted eller fast ejendom i her i landet eller (3) et i udlandet hjemmehørende selskab uden fast driftssted eller fast ejendom i her i landet fremgår af FUSL § 15b.

Som ved skattefri danske spaltninger skal der også ved grænseoverskridende spaltninger søges om tilladelse hos SKAT, jf. FUSL § 15b, stk. 6. Anvendelse af reglerne forudsætter desuden, at de pågældende aktiver og passiver forbliver under dansk beskatning.

Det harmonerer med reglerne i FUSL § 8, stk. 1 – 4, hvor det præciseres, at der kun kan succederes i aktiver og passiver, hvor der allerede er en dansk skattemæssig værdi. Aktiverne og passiverne vil derimod blive tildelt en dansk skattemæssig værdi efter reglerne i SEL § 4a, stk. 1 – 2, hvis de ikke inden fusionen var undergivet dansk beskatning.

2.4.2.2.3 Skattemæssige konsekvenser for de deltagende selskaber

I forbindelse med spaltningen vil selskaber, i lighed med en fusion, anvende det skatteretlige successionsprincip og derved opnå en udskydelse af avancebeskatningen som ellers ville blive udløst ved et salg af aktiverne. Udskydelsen af avancebeskatningen sker indtil det modtagende selskab realiserer aktiverne, da dette selskab er indtrådt i det indskydende selskabs anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessummer og anskaffelseshensigt, jf. FUSL § 15b, stk. 2 med henvisning til FUSL § 8, stk. 1.

Fremførte skattemæssige underskud i de deltagende selskaber kan som udgangspunkt ikke udnyttes af det modtagende selskab. Det samme gør sig gældende for kildeartsbegrænset tab. I forbindelse med en grenspaltning kan det indskydende selskab dog fremføre egne skattemæssige underskud til modregning i fremtidig skattepligtig indkomst.

Hvis der har været sambeskatning mellem det indskydende og det modtagende selskab kan fremførte skattemæssige underskud fra sambeskatningsperioden fradrages i den fremtidige skattepligtige indkomst i det modtagende selskab, jf. FUSL § 15b, stk. 2 med henvisning til FUSL § 8, stk. 6.

2.4.2.2.4 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det indskydende selskab

Ved skattefri spaltning gør aktionærerne i det indskydende selskab brug af det skattemæssige successionsprincip som følge af reglerne i FUSL § 15b, stk. 4. Derved opnås en udskydelse af avancebeskatningen, som ellers ville have været udløst ved et salg af aktierne.

Det indskydendes selskabs aktionærer modtager vederlag i form af aktier i det modtagende selskab og en eventuel kontant udligningssum. Værdien af vederlaget skal modsvare de afståede aktier i det indskydende selskab opgjort til handelsværdi. Det er valgfrit for aktionærerne i det indskydende selskab, i hvilken grad de ønsker at modtage vederlaget i form af aktier eller kontanter, når blot mindst én aktionær vederlægges med mindst én aktie i det modtagende selskab. Som ved en skattepligtig spaltning vil den kontante udligningssum dog være skattepligtig som udbytte for aktionærerne, jf. LL § 16A, ligesom et likvidationsprovenu ved en ophørsspaltning, som udbetales i samme kalenderår som spaltningen, vil blive beskattet efter reglerne i ABL.

Aktionærerne skal dog være opmærksomme på, at et eventuelt skattefrit udbytte til moderselskabet ikke vil være skattefrit, hvis moderselskabet på vedtagelsestidspunktet ikke længere er aktionær i selskabet, hvilket kan være tilfældet i forbindelse med spaltning med tilbagevirkende kraft. Et eksempel herpå fremgår af SKM2006.179.LSR, hvor et afsat udbytte, som blev vedtaget på generalforsamlingen 23. oktober 2003, blev anset for skattepligtig indkomst hos den aktionær, som ikke blev vedlagt med aktier, i forbindelse med en spaltning med tilbagevirkende kraft pr. 1. juli 2003.

2.4.2.2.5 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det modtagende selskab

Aktionærerne i det modtagende selskab vil som udgangspunkt ikke blive berørt ved spaltningen. Aktionærerne hverken tegner nye eller realiserer gamle aktier, hvorfor aktionærerne blot bliver beskattet som sædvanligt efter ABL, når aktierne i det modtagende selskab engang realiseres.

Kapitalværdien af aktionærernes aktiebeholdning vil være uændret både før og efter fusionen, hvorimod deres stemmевærdi vil være forrykket i takt med indtræden af de nye aktionærer fra det indskydende selskab.

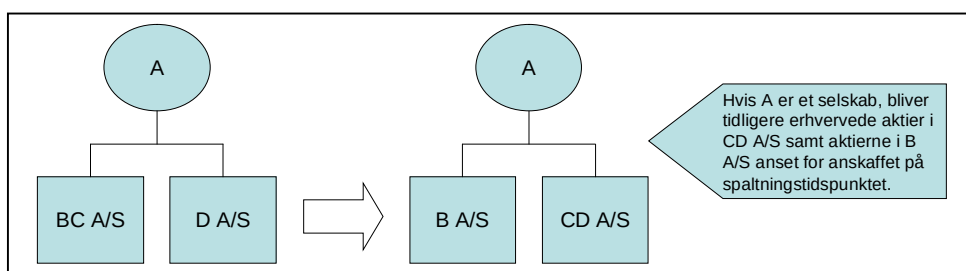
2.4.2.2.6 Skattemæssige konsekvenser som følge af lovforslag L 110

Med lovforslag L 110 er der væsentlige ændringer til tilladelsesprocessen på vej. Hvis lovforslaget vedtages, vil de typiske spaltningssituationer blive gjort lempeligere, ved at tillade omstruktureringer uden ansøgning. Lempelsen bliver fulgt af en række værnsregler, som vil sikre at omstruktureringerne ikke har skatteundgåelse eller skatteunddra-

gelse som hovedformål. De nugældende regler kan dog stadig benyttes, hvorfor værnsreglerne kan undgås. I fremtiden bliver der derfor et to-strengt system, hvor to selskaber kan have gennemført en ellers ens spaltning, men hvor reglerne og konsekvenserne herom er meget forskellige.

Én af de virkninger det nye lovforslag medfører, er at selskaber, skal benytte anskaffelsestidspunktet for de nye aktier i det modtagende selskab for hele dets beholdning af aktier i det modtagende selskab. Dermed starter en ny treårig periode, før også tidligere erhvervede aktier kan sælges skattefrit. Personaktionærer beskattes som hidtil.

En anden virkning er, at såfremt aktionærerne er et selskab og det indskydende selskab ikke ophører ved spaltningen, anses aktierne i det indskydende selskab for anskaffet på tidspunkt for spaltningen. Personaktionærer beskattes også her som hidtil. De to værnsregler, som lige er beskrevet, medfører at adgangen til spaltning uden tilladelse er væsentlig mere attraktive for personaktionærer end for selskabsaktionærer.

Figur 6 Værnsregel ved lovforslag L 110.

En betingelse for at gennemføre en skattefri spaltning uden tilladelse, er at forholdet mellem de fraspaltede aktiver og passiver skal svare til forholdet mellem aktier og passiver i det indskydende selskab før spaltningen. Et eksempel på dette ses af tabel 1. Ved grenspaltning er det dog tilladt at udligne en mindre forskel i forholdet mellem aktiver og passiver med ikke-grenrelaterede likvider midler.

	Balance i det indskydende selskab før spaltning	Balance i det modtagende selskab A efter spaltning	Balance i det modtagende selskab B efter spaltning
Anlægsaktiver	400	200	200
Varelager	600	300	300
Tilgodehavender	500	250	250
Egenkapital	800	400	400
Gæld	700	350	350

Tabel 1 Eksempel ved ophørsspaltning i to ens selskaber.

Netop dette krav om forholdet mellem aktiver og passiver vil efter vores mening i praksis medføre, at reglerne om spaltning uden tilladelse ikke vil være praktisk anvendelige. Specielt i forbindelse med grenspaltninger, hvor grenkravet ligeledes skal overholdes,

ser vi det svært at gennemføre en spaltning uden tilladelse. Reglerne om spaltning uden tilladelse vil efter vores mening med de foreslåede lovændringer kun blive brugt i simple spaltninger af holdingselskaber og andre "pengetank-selskaber". Vi ser dog heller ikke umiddelbart nogen årsag til at fastsætte kravet om ens forhold mellem aktiver og passer, hvorfor en ændring af dette, efter vores mening, vil medføre øget brug af reglerne, mens de øvrige værnsregler vil sikre, at spaltninger uden tilladelse ikke misbruges.

Det skal bemærkes at skattefriheden bortfalder, såfremt aktionærerne i spaltningens år samt de efterfølgende to regnskabsår modtager et større skattefrit udbytte fra aktierne i det modtagende selskab, end det modtagende selskabs regnskabsmæssige resultat giver mulighed for. Hvis spaltningen gennemføres før det modtagende selskab har udloddet udbytte for regnskabsåret før spaltningen, kan det modtagende selskab stadig udlodde udbytte på grundlag af dette regnskabsår. Som udbytte medregnes også udlodning i forbindelse med en kapitalnedsættelse samt skattefrie tilskud til koncernforbundne selskaber. Se nedenstående eksempler herom:

Eksempel 1:	År 1	År 2	År 3
Årets resultat	100	-50	100
Maksimalt udbytte	100	0	50

Eksempel 2:	År 1	År 2	År 3
Årets resultat	100	-50	-50
Maksimalt udbytte	100	0	0

Det skal bemærkes, at såfremt værdien af aktierne i det modtagende selskab ikke modsvares handelsværdien af de spaltede aktiver og passiver, vil skattefrihed for hele spaltningen bortfalde efter de nye regler. Efter de hidtidige regler ville det kun være skævfordelingen, som blev skattepligtig.

Hvis omstruktureringen gennemføres uden tilladelse, skal dette senest meddeles til SKAT på den almindelige selvangivelse for ombytningsåret for det modtagende selskab. Ligeledes skal aktionærerne oplyse på deres selvangivelser, at de har gennemført en skattefri spaltning uden tilladelse.

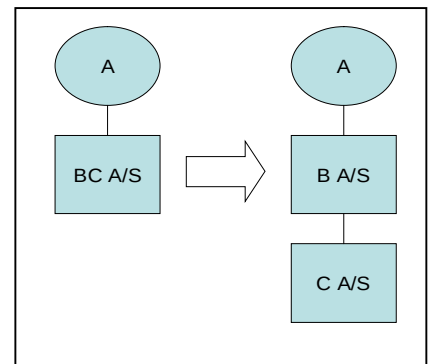
Det er dog ikke muligt at benytte sig af reglerne om skattefri spaltning uden forudgående tilladelse, hvis det indskydende selskab har mere end én aktionær, og én eller flere af disse har været aktionær i mindre end tre år uden at have rådet over flertallet af stemmerne samtidig med, at de pågældende er aktionærer i det modtagende selskab, hvor de råder over flertallet af stemmerne. Reglerne gælder heller ikke, hvis en aktionær, der råder over flertallet af stemmerne i det indskydende selskab, er hjemmehørende i udlandet.

2.5 Tilførsel af aktiver

Af FUSL § 15c, stk. 2 samt fusionsskattedirektivets artikel 2, litra c fremgår følgende definition af tilførsel af aktiver:

"Den transaktion, hvorved et selskab uden at være opløst tilfører den samlede eller en eller flere grene af sin virksomhed til et andet selskab mod at få tildelt aktier eller anparter i det modtagende selskabs kapital."

Det fremgår af definitionen, at der er tale om en vertikal opsplitning af et selskab, hvor der ved tilførselen opstår en holdingstruktur, idet det er det indskydende selskab, som modtager aktier i det modtagende selskabs kapital. Dette er i modsætning til spaltning, en horisontal opsplitning, hvor det er det indskydende selskabs aktionærer, som modtager aktier i det modtagende selskabs kapital. Ved tilførsel af aktiver bliver det indskydende selskabs aktionærer derfor ikke berørt hverken selskabsretligt eller skatteretligt.

Figur 7 Eksempel på en tilførsel af aktiver.

Det modtagende selskab kan være enten nystiftet eller eksisterende. Hvis selskabet er eksisterende i forvejen, er det uden betydning, om det er det indskydende selskab, aktionærerne i det indskydende eller tredjemand der kontrollerer det modtagende selskab. Der er således ingen krav til ejerfordelingen i det modtagende selskab hverken før eller efter tilførselen.

2.5.1 Selskabsretlige regler ved tilførsel af aktiver

Ved tilførsel af aktiver, hvad enten det drejer sig om tilførsel af den samlede virksomhed, eller en eller flere virksomhedsgrene, findes der ikke særlige selskabsretlige regler, som fx ved fusion og spaltning. Det er her de almindelige regler omkring apportindskud ved stiftelse af et nyt selskab eller ved kapitaltilførsel til et eksisterende selskab, jf. hhv. ASL kapital 2 og 5 samt APSL kapital 2 og 7.

Modsat fusion og spaltning, gælder princippet om universalsuccession ikke ved tilførsel af aktiver. Hvis en kreditor skal tilføres et andet selskab, sker der i realiteten debitorskifte, hvilket hver enkelt kreditor skal samtykke. Kreditor kan i visse tilfælde mene, at dette forringer sikkerheden i tilgodehavendet, hvorfor debitorskiftet nægtes. For det indskydende selskab, vil problemet i de fleste tilfælde ikke være de kortfristede kreditorer, som må formodes at kunne blive udbetales hvis et debitorskifte nægtes. Derimod kan de langfristede kreditorer i højere grad være forbundet med problemstillinger. I praksis bør løsningen være, at indfri fx et realkreditlån med pant i en tilført ejendom, og derefter optage et nyt realkreditlån med det modtagende selskab som låntager.

2.5.1.1 Apportindskud ved stiftelse af selskab

Når et selskabs stiftere i stiftelsesdokumentet har angivet, at aktier kan tegnes mod indskud af andre værdier end kontanter, skal der til stiftelsesdokumentet vedhæftes en vurderingsberetning, som foretages af en eller flere uvildige vurderingsmænd, jf. ASL § 6a og 6b. Vurderingsberetningen skal indeholde hhv.:

1. en beskrivelse af hvert indskud
2. oplysning om den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen
3. angivelse af det for overtagelsen fastsatte vederlag og
4. erklæring om, at den ansatte værdi mindst svarer til det aftalte vederlagt, herunder den pålydende værdi af de aktier, der skal udstedes, med tillæg af eventuel overkurs.

Vurderingsberetningen skal endvidere omfatte en åbningsbalance opstillet i overensstemmelse med ÅRL uden forbehold fra revisor, ligesom den ikke må være udarbejdet mere end fire uger før den konstituerende generalforsamling, hvor den endelige beslutning omkring selskabets stiftelse træffes, jf. ASL § 6a, stk. 1 og 2. Efter beslutning om stiftelse, skal bestyrelsen senest 18 måneder efter stiftelsesdokumentets datering anmelde selskabet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. ASL § 11¹⁵. For anpartsselskaber skal registreringen dog være foretaget senest otte uger efter stiftelsesdokumentet er underskrevet, jf. APSL § 11.

2.5.1.2 Apportindskud ved kapitalforhøjelse

Hvis det modtagende selskab er eksisterende i forvejen, skal forslag om kapitalforhøjelse fremlægges til selskabets aktionærer, som efterfølgende skal godkende forhøjelsesbeslutningen på en generalforsamling, jf. ASL § 29.

Ligesom i stiftelsessituationen der gælder for både aktieselskaber og anpartsselskaber, at en forhøjelse af selskabskapitalen, med andet end kontanter, skal underbygges af en vurderingsberetning, ligesom der skal udarbejdes en revideret overtagelsesbalance, jf. ASL § 33.

Forhøjelsen skal anmeldes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 12 måneder efter forhøjelsesbeslutningen, jf. ASL § 36, stk. 2 samt APSL § 42.

2.5.2 Skatteretlige regler ved tilførsel af aktiver

2.5.2.1 Skattepligtig tilførsel af aktiver

Et selskab har mulighed for beskattet at tilføre aktiver og passiver til et modtagende selskab. Værdien af nettoaktiverne skal opgøres til handelsværdi, hvilket vil modsvare de

¹⁵ Selskabsret, 6. udgave, Werlauff, s. 193

modtagne aktier, hvorfor disse også anses som anskaffet på tilførelstidspunktet. Det indskydende selskab skal derfor beskattes af tilførslen, som var de solgt på sædvanlig vis til tredjemand, mens det modtagende selskab skal afskrive aktiverne som var de anskaffet på sædvanligvis fra tredjemand.

Som udgangspunkt er beslutningstidspunktet skæringsdato ved den skattepligtige tilførsel, men under visse forudsætninger er det muligt at tilføre aktiver skattepligtigt med tilbagevirkende kraft, jf. SEL § 4, stk. 4 og 5.

2.5.2.2 Skattefri tilførsel af aktiver

2.5.2.2.1 Skattefri tilførsel af danske aktiver

For at tilføre aktiver og passiver til et modtagende selskab skattefrit, er det nødvendigt, at reglerne i FUSL overholdes. Det fremgår af definitionen af tilførsel af aktiver under afsnit "2.5 Tilførsel af aktier", at der kan være tale om to forskellige former for tilførsel, nemlig (1) tilførsel af den samlede virksomhed eller (2) tilførsel af en eller flere grene af virksomheden. Det er derfor altid tilladt, at tilføre en samlet virksomhed, hvorfor det interessante i denne forbindelse bliver hvordan grenkravet skal forstås.

Af FUSL § 15c, stk. 2 samt fusionsskattedirektivets artikel 2, litra i fremgår følgende definition af en gren af en virksomhed:

"Alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab, som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler."

Definitionen er derfor identisk med definitionen ved spaltning, se afsnit "2.4.2.2.1 Skattefri dansk spaltning", hvorfor en virksomhedsgren kan omfatte fx et emneområde eller et geografisk område. Fast ejendom er derimod i praksis positiv undtaget til altid i sig selv at blive anset som en virksomhedsgren. En virksomhedsgren skal omfatte alle de aktiver og passiver, som er nødvendige for virksomhedsgrenen, ligesom den ikke må omfatte aktiver og passiver, som ikke knytter sig til virksomhedsgrenen. Det er derved heller ikke tilladt at balancetilpasse en virksomhedsgren med nye passiver, hvor aktiverne, fx likvider, ikke ønskes omfattet eller ikke kan omfattes af tilførslen.

Som en del af grenkravet er også vurderingen af, om virksomhedsgrenen kan fungere ved hjælp af egne midler. Der skal her tages højde for om grenens soliditet og likviditet er tilstrækkelig på både kort og lang sigt, under forudsætning af den enkelte branches karakter.

Ved egne midler skal der ikke forstås, at det modtagende selskab skal drive sin virksomhed uden nogen form for låntagning. Selskabet må gerne optage lån i både eksterne kre-

dit institutter men også koncerninternt, herunder det indskydende selskab. Det afgørende er, om lånet er givet på markedsvilkår. Det indskydende selskab, herunder andre nærtstående parter, er heller ikke forhindret i at yde kaution eller lignede over for kreditinstitutter, hvis dette er sædvanligt.

Ud over de materielle betingelser omkring hvilke aktiver der kan eller skal omfattes af tilførslen, er vederlagskravet ligeledes en grundlæggende betingelse for adgang til skattefri tilførsel af aktiver. Vederlaget til det indskydende selskab for tilførslen, skal udelukkende bestå af aktier i det modtagende selskab jf. definitionen af tilførsel af aktiver under afsnit "2.5 Tilførsel af aktiver".

Kontantvederlagsforbudet indebærer, at det modtagende selskab ikke må etablere nogen form for betalingsforpligtelse overfor det indskydende selskab. Mest relevant i denne forbindelse er forbudet mod etablering af en mellemregning mellem det indskydende og det modtagende selskab, selvom denne måtte anses for værende ubetydelig. Dette havde betydning i LR af 12.05.1998 (99/98-4314-00046), hvor en tilførsel blev accepteret på betingelse af, at en mellemregning mellem det indskydende og det modtagende selskab på DKK 5.943, som var opstået på baggrund af en afrundingsdifference, udgik af tilførslen.

Som led i kontantvederlagsforbuddet er der risiko for, at efterfølgende dispositioner fra det modtagende til det indskydende selskab, vil blive betragtet som maskeret kontantvederlag, hvorefter tilførslen vil blive anset som værende skattepligtig. Dette var tilfældet i TfS 2001.748, hvor det modtagende selskab efter det første regnskabsår efter tilførselen påtænkte at udlodde et udbytte, som væsentligt oversteg det regnskabsmæssige resultat i selskabet. I modsætning til denne afgørelse ses dog SKM2006.403.SKAT, hvor et modtagende selskab fik tilladelse til at udlodde den samlede frie reserve efter det første regnskabsår efter tilførselen til det indskydende selskab. Det må heraf konkluderes, at hvorvidt en efterfølgende udlodning strider mod kontantvederlagsforbuddet må bero på en konkret vurdering.

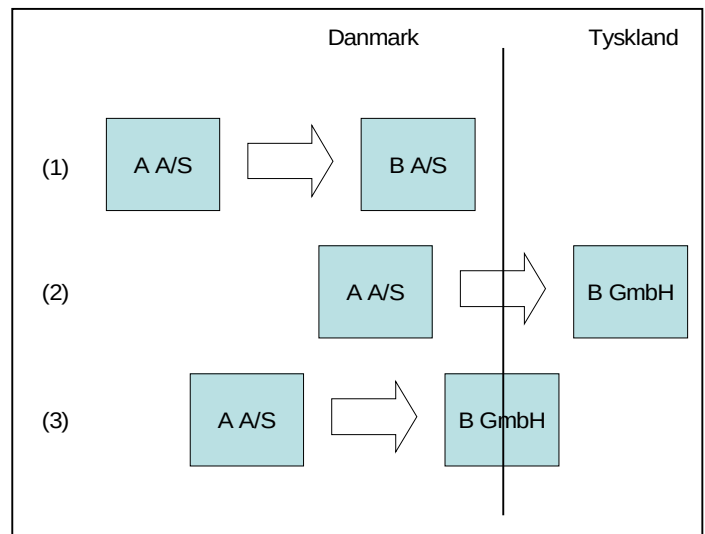
Som ved spaltning skal der i forbindelse med en skattefri tilførsel af aktiver altid opnås tilladelse hos SKAT, jf. ASL § 15c, stk. 1. Det skal bemærkes, at ansøgningen skal være begrundet i virksomhedens forretningsmæssige drift, og ikke i aktionærernes forhold. SKAT kan i forbindelsen med tilladelsen opstille særlige vilkår for tilførslen for at undgå uhensigtsmæssige skattemæssige fordele for de deltagende parter.

Ansøgningen skal som hovedregel vedlægges et udkast til en regnskabsopstilling af hhv. det indskydende og det modtagende selskabs balance før tilførslen, såfremt tilførslen sker til et eksisterende selskab, de tilførte aktiver og passiver med eventuelle reguleringer samt åbningsbalance for det modtagende og det indskydende selskab efter tilførslen, jf. LV 2007-1 S.D.3.4.

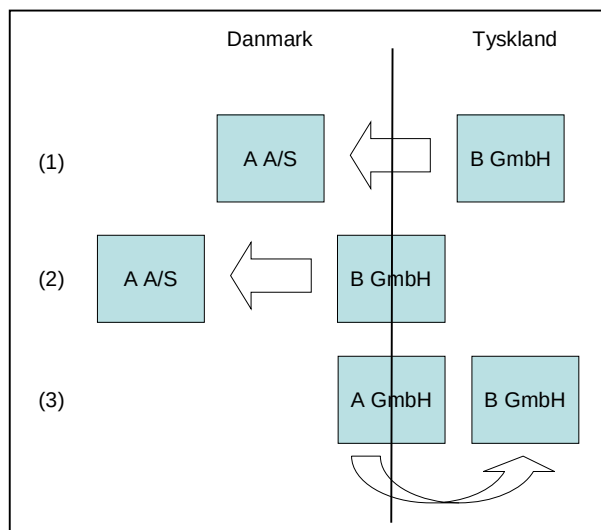
Skæringsdatoen ved en skattefri tilførsel skal være sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår, jf. FUSL § 15d, som henfører til FUSL § 5. Sker tilførslen til et nystiftet selskab, vil skæringsdatoen i stedet være datoen for selskabets åbningsbalance. Det er ikke muligt at vælge en skattemæssig skæringsdato, som afviger fra den selskabsretlige skæringsdato, hvorfor det er muligt at gennemføre tilførslen med tilbagevirkende kraft til selskabets åbningsdato, uanset hvor lang tid denne periode strækker sig over.

2.5.2.2.2 Skattefri tilførsel af udenlandske aktiver

De foranstående regler omkring skattefri tilførsel af danske aktiver er gældende for de situationer, hvor det modtagende selskab er hhv. (1) et her hjemmehørende selskab, (2) et i udlandet hjemmehørende selskab, eller (3) et i udlandet hjemmehørende selskabs faste driftssted eller faste ejendom her i landet, jf. FUSL 15d, stk. 2. Der er således ingen begrænsninger i, hvor det modtagende selskab er hjemmehørende.

Figur 8 Skattefri tilførsel af danske aktiver.

Figur 9 Skattefri tilførsel af udenlandske aktiver.

Hvis samme regler om skattefri tilførsel af aktiver skal gælde for aktiver hidrørende fra udenlandske selskaber, skal det enten være (1) til et dansk selskab fra et fast driftssted i udlandet, (2) til et dansk selskab fra et fast driftssted eller fast ejendom i Danmark, eller (3) til et udenlandsk selskab fra et fast driftssted eller fast ejendom i Danmark¹⁶, jf. FUSL 15d, stk. 3.

For de nævnte situationer succederer det modtagende selskab i det indskydende selskabs anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessum og anskaffelseshensigt. Dog kan der kun succederes i anskaffelsessummen, hvis aktiverne er tillagt en dansk skattemæssig værdi. I fald aktiverne er tilført

¹⁶ Fusionsskatteloven med kommentarer, Michael Serup, s. 420

fra et fast driftssted i udlandet, skal aktiverne anses for anskaffet til handelsværdien på tilførselsdatoen.

Såfremt det indskydende og modtagende selskab var omfattet af samme igangværende sambeskatning ved indkomstårets begyndelse, ville der dog allerede være fastsat en dansk skattemæssig værdi, jf. SEL § 31A, stk. 7, hvorfor denne værdi skal benyttes i stedet.

2.5.2.2.3 Skattemæssige konsekvenser for det indskydende selskab

Den grundlæggende konsekvens for det indskydende selskab er, at tilførslen ikke udløser realisationsbeskatning for selskabet, jf. ASL § 15d. Aktierne, som selskabet modtager i det modtagende selskab som vederlag for tilførslen, anses for værende anskaffet for et beløb, der svarer til den skattemæssige nettoværdi af de tilførte aktiver og passiver. Aktierne anses dog at være anskaffet på tidspunktet for tegningen i det modtagende selskab, hvilket er lig tilførselsdatoen, og dermed ikke på hverken tidspunktet for den faktiske anskaffelse af de tilførte aktiver og passiver, eller tidspunktet for den valgte tilførselsdato.

Fremførte skattemæssige underskud og kildeartsbegrænsede tab vil efter tilførslen stadig kunne udnyttes af det indskydende selskab. Det er derfor naturligvis ikke muligt at overføre disse til det modtagende selskab i forbindelse med tilførslen.

Det skal bemærkes, at en tilførsel af aktiver medfører en teoretisk dobbeltbeskatning, da det modtagende selskab naturligvis skal beskattes ved realisation af de tilførte aktiver, mens det indskydende selskab skal beskattes efter ABL ved realisation af de modtagne aktier. Dette undgås i praksis ved, at det indskydende selskab ikke realiserer de modtagne aktier før tidligst tre år efter anskaffelsen, hvorefter aktieavancen vil være skattefri, jf. ABL § 9.

2.5.2.2.4 Skattemæssige konsekvenser for det modtagende selskab

Det modtagende selskab succederer i det indskydende selskabs anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessum og anskaffelseshensigt samt foretagne skattemæssige afskrivninger og nedskrivninger for de tilførte aktiver, jf. FUSL § 8. Dette gælder også, hvis den skattemæssige driftsmiddelsaldo er negativ. Successionen er naturligvis betinget af, at de tilførte aktiver og passiver forbliver under dansk beskatningsret. I modsat fald, vil aktiverne blive beskattet som ved almindelig realisation.

Fremførte skattemæssige underskud og kildeartsbegrænsede tab fra tidligere år, og i mellemperioden frem til tilførslen, vil som udgangspunkt fortabes af det modtagende selskab efter tilførslen, jf. FUSL § 8, stk. 6 – 8. Hvis det modtagende selskab er part i en igangværende sambeskatning, kan det fremførte underskud udnyttes af andre selskaber

end det modtagende selskab i sambeskatningen, mens det modtagende selskab samtidig ikke vil kunne udnytte de andre sambeskattede selskabers fremførte underskud.

Hvis tilførslen sker inden for en eksisterende sambeskatning, vil det modtagende selskab dog kunne udnytte det fremførte underskud som normalt. Bemærk at dette ikke gælder kildeartsbegrænsede tab, hvorfor disse fortabes uden mulighed for udnyttelse af det modtagende selskab eller dets sambeskattede selskaber.

2.5.2.2.5 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i de deltagende selskaber

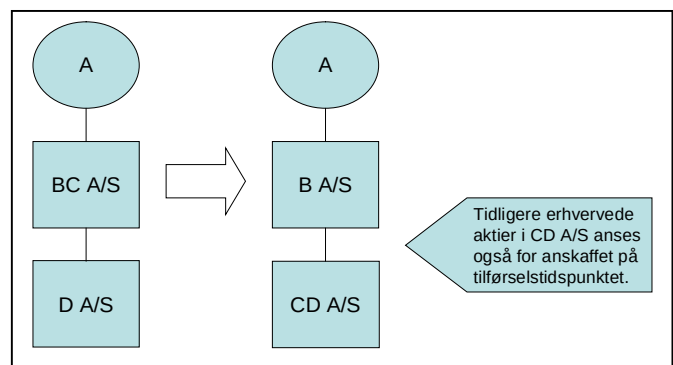
Tilførslen medfører ingen konsekvenser for aktionærerne i det indskydende selskab. Værdien af aktierne hverken stiger eller falder, ligesom der hverken bliver realiseret eller tegnet aktier ved tilførsel.

Derimod tegner det modtagende selskab aktier, som vederlag for de tilførte aktiver. Så længe disse aktier ikke bliver tegnet til favør- eller overkurs, vil aktieudvidelsen ikke medføre konsekvenser for de eksisterende aktionærer i det modtagende selskab.

2.5.2.2.6 Skattemæssige konsekvenser som følge af lovforslag L 110

Med lovforslag L 110 er der væsentlige ændringer til tilladelsesprocessen på vej. Hvis lovforslaget vedtages, vil de typiske tilførselssituationer blive gjort lempeligere, ved at tillade omstruktureringer uden ansøgning. Lempelsen bliver fulgt af en række værnsregler, som vil sikre at omstruktureringerne ikke har skatteundgåelse eller skatteunddragelse som hovedformål. De nugældende regler kan dog stadig benyttes, hvorfor værnsreglerne kan undgås. I fremtiden bliver der derfor et to-strengt system, hvor to selskaber kan have gennemført en ellers ens tilførsel, men hvor reglerne og konsekvenserne herom er meget forskellige.

Én af de virkninger det nye lovforslag medfører, er at det indskydende selskab, skal benytte anskaffelsestidspunktet for de nye aktier i det modtagende selskab for hele dets beholdning af aktier i det modtagende selskab. Dermed starter en ny treårig periode, før også tidligere erhvervede aktier kan sælges skattefrit. Det indskydende

Figur 10 Værnsregel ved lovforslag L 110.

selskab vil herudover ikke kunne modregne fremførte tab på aktier på tilførselstidspunktet i en eventuel aktieavance ved salg af aktier i det modtagende selskab.

En betingelse for at gennemføre en skattefri tilførsel af aktiver uden tilladelse, hvor aktiverne udgør en gren af virksomheden, er at forholdet mellem de tilførte aktiver og passiver skal svare til forholdet mellem aktier og passiver i det indskydende selskab før tilførslen. Et eksempel på dette ses af tabel 2.

	Balance i det indskydende selskab før tilførsel	Balance i det indskydende selskab efter tilførsel	Balance i det modtagende selskab ved nystiftelse
Anlægsaktiver	400	300	100
Varelager	600	450	150
Tilgodehavender	500	375	125
Egenkapital	800	600	200
Gæld	700	525	175

Tabel 2 Eksempel ved tilførsel af en gren af en virksomhed til et nystiftet selskab.

Som ved spaltning, vil kravet om forholdet mellem aktiver og passiver efter vores mening i praksis medføre, at reglerne om tilførsel af aktiver uden tilladelse ikke vil være praktisk anvendelige, da grenkravet ligeledes skal overholdes. Vi ser dog heller ikke umiddelbart nogen årsag til at fastsætte kravet om ens forhold mellem aktiver og passer, hvorfor en ændring af dette, efter vores mening, vil medføre øget brug af reglerne, mens de øvrige værnsregler vil sikre, at spaltninger uden tilladelse ikke misbruges.

Det skal bemærkes at skattefriheden bortfalder, ligesom ved spaltning, såfremt aktionærerne i tilførselsåret samt de efterfølgende to regnskabsår modtager et større skattefrit udbytte fra aktierne i det modtagende selskab, end det modtagende selskabs regnskabsmæssige resultat giver mulighed for. Hvis tilførslen gennemføres før det modtagende selskab har udloddet udbytte for regnskabsåret før tilførslen, kan det modtagende selskab stadig udlodde udbytte på grundlag af dette regnskabsår. Som udbytte medregnes også udlodning i forbindelse med en kapitalnedsættelse samt skattefrie tilskud til koncernforbundne selskaber. Se nedenstående eksempler herom:

Eksempel 1:	År 1	År 2	År 3
Årets resultat	100	-50	100
Maksimalt udbytte	100	0	50

Eksempel 2:	År 1	År 2	År 3
Årets resultat	100	-50	-50
Maksimalt udbytte	100	0	0

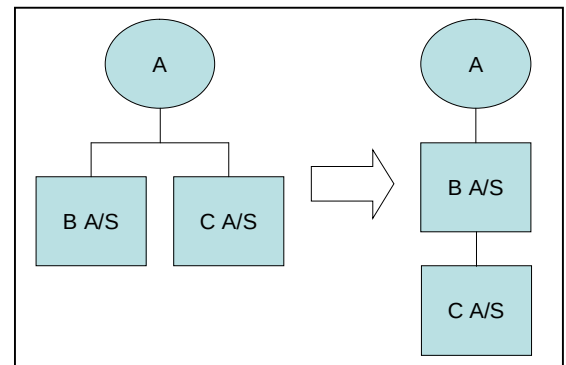
Hvis omstruktureringen gennemføres uden tilladelse, skal dette senest meddeles til SKAT på den almindelige selvangivelse for ombytningsåret for det modtagende selskab.

Det er dog ikke muligt at benytte sig af reglerne om skattefri tilførsel af aktiver uden forudgående tilladelse, hvis en aktionær, der råder over flertallet af stemmerne i det modtagende selskab, er hjemmehørende i udlandet, men har fast driftssted i Danmark.

2.6 Aktieombytning

Ved en aktieombytning ombytter aktionærene sine aktier (eller dele heraf) i det erhvervede selskab (C A/S) med aktier i det erhvervende selskab (B A/S).

Der fremkommer derved en holdingstruktur, da aktionærene i det erhvervede selskab "indskyder" et selskab mellem sig og selskabet. Herved overdrager aktionærene kontrollen af det erhvervede selskab til det erhvervende selskab, uden disse dog smeltes sammen som ved fusion.

Figur 11 Eksempel på en aktieombytning.

Det erhvervende selskab kan være enten nystiftet eller eksisterende. Hvis selskabet er eksisterende i forvejen, er det uden betydning, om det er aktionærene i det erhvervede selskab eller tredjemand der kontrollerer det erhvervende selskab. Der er således ingen krav til ejerfordelingen i det erhvervende selskab hverken før eller efter ombytningen.

Ved en aktieombytning skal det erhvervede selskab opgøres til den reelle handelsværdi, som hvis det blev solgt på sædvanligvis til tredjemand. Som vederlag for at indskyde det erhvervede selskab i det erhvervende selskab til den opgjorte handelsværdi, tildeles aktionærene som udgangspunkt aktier til samme værdi i det erhvervende selskab.

2.6.1 Selskabsretlige regler ved aktieombytning

Ved en aktieombytning, hvad enten det drejer sig om ombytning af den samlede aktiekapital eller dele heraf, findes der ikke særlige selskabsretlige regler, som fx ved fusion og spaltning. Det er her de almindelige regler omkring apportindskud i enten et nyt selskab eller et eksisterende selskab jf. hhv. ASL kapital 2 og 5 samt APSL kapital 2 og 7. De selskabsretlige regler ved aktieombytning er derfor ikke anderledes end ved tilførsel af aktier, hvorfor der henvises til afsnit "2.5.1 Selskabsretlige regler ved tilførsel af aktiver" for gennemgang af disse.

2.6.2 Skatteretlige regler ved aktieombytning

2.6.2.1 Skattepligtig aktieombytning

Efter de almindelige beskatningsregler, jf. ABL, vil en aktieombytning medføre en realisationsbeskatning hos aktionærerne af den fortjeneste, der fremkommer af værdien af de ombyttede aktier i det erhvervede selskab på ombytningstidspunktet. Samme aktionærer vil derudover have anskaffet aktierne i det erhvervende selskab til samme værdi på ombytningstidspunktet.

2.6.2.2 Skattefri aktieombytning

Jf. ABL § 36, kan man ombytte aktierne skattefrit hvis de nærmere betingelser herom bliver opfyldt. Den skattefri aktieombytning kan gennemføres ved at bruge reglerne om enten stemmeflertalsombytning eller helejerskabsombytning.

Uanset hvilket regelsæt man benytter sig af, vil det være en grundlæggende forudsætning for den skattefri aktieombytning, at aktionærerne er og vil være skattepligtig her til landet. Det er derimod ikke relevant, hvorvidt det erhvervede eller det erhvervende selskab har hjemsted her i landet. Såfremt man benytter sig af reglerne om stemmeflertalsombytninger, jf. ABL § 36, stk. 1 – 2, er de deltagende selskaber begrænset til hhv. danske aktie- og anpartsselskaber samt øvrige kvalificerede EU-selskaber. Såfremt selskaberne ikke går under denne definition, benyttes reglerne om helejerskabsombytninger, jf. ABL § 36, stk. 3.

Ligeledes er det en grundlæggende forudsætning, at hele aktieombytningen skal *"gennemføres inden for en periode på højst seks måneder regnet fra den første ombytningsdag"*. Ved første ombytningsdag forstås den dag, hvor det erhvervende selskab åbner for sit tilbud om ombytning, jf. ABL § 36, stk. 4.

Selvom ombytningsperioden kan strække sig over seks måneder, giver dette ikke adgang til skattemæssigt at gennemføre aktieombytningen med tilbagevirkende kraft. Det er aftaledatoen for aktieombytningen, som anses for at være anskaffelsestidspunktet for aktierne i det erhvervende selskab.

Den sidste grundlæggende forudsætning for at gennemføre en skattefri aktieombytning, er at der er opnået tilladelse hos SKAT hertil. Tilladelsen kan nægtes eller være behæftet med særlige vilkår, såfremt transaktionen har skatteundgåelse eller skatteunddragelse som et hovedformål¹⁷. Det er derfor fast praksis at nægte tilladelse til skattefri aktieombytning i de tilfælde, hvor SKAT anser formålet for alene at være at sælge de ombyttede aktier umiddelbart efter aktieombytningen, idet ombytningen skal være forretningsmæssigt begrundet. Det skal bemærkes, at det er ud fra selskabet, at den forretningsmæssige begrundelse skal vurderes, hvorfor aktionærernes forretningsmæssige forhold ikke til-

¹⁷ Generationsskifte - omstrukturering, 2. udgave, Michael Serup, s. 574

lægges værdi. Dette ses fx i LR af 29.06.1995 (99/95-4332-00546) hvor en skattefri aktieombytning, med en efterfølgende udlodning af de frie reserver samt et salg som led i generationsskifte, blev nægtet. Af samme grund gives tilladelser i dag som udgangspunkt kun med den såkaldte tre års anmeldelsespligt, hvor alle væsentlige ændringer i de forhold, som lå til grund for tilladelsen, skal anmeldes til SKAT. Herunder fx ændringer i ejerforholdene.

I modsætning til skattefri spaltning og skattefri tilførsel af aktiver, er det ikke et krav for tilladelsen, at de uarbejdede dokumenter skal indsendes til SKAT efter gennemførselen er den skattefrie aktieombytning.

2.6.2.2.1 Stemme-flertalsombytninger

Af ABL § 36, stk. 2 fremgår følgende definition af stemme-flertalsaktieombytninger:

"Ved ombytning af aktier ... forstås den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet af stemmerne i dette selskab, ved til gengæld for værdipapirer tilhørende aktionærerne i det andet selskab at tildele dem aktier eller anparter i det første selskab og eventuelt en kontant udligningssum."

Det fremgår af definitionen, at der er to betingelser, som skal overholdes, nemlig (1) at det erhvervende selskab skal opnå flertallet af stemmerne i det erhvervede selskab, og (2) at ombytningsvederlaget skal bestå af aktier samt eventuelt en kontant udligningssum.

Det fremgår tydeligt af definitionen, at for at få skattefrihed for aktieombytningen, skal det erhvervende selskab opnå flertallet af stemmerne. Derved er det ikke et krav, at selskabet opnår flertallet af aktierne eller kapitalen. I tilfælde hvor det erhvervede selskabs kapital er opdelt i A- og B-aktier, hvor A-aktierne kan være tildelt en høj stemmевærdi, men kun en begrænset kapitalværdi, vil det erhvervende selskab kunne gennemføre aktieombytningen skattefrit, ved blot at erhverve en mindre andel af aktiekapitalen.

Ved opgørelse af, hvorvidt det erhvervende selskab opnår stemme-flertallet i det erhvervede selskab, ses der på de faktiske forhold frem for de formelle forhold. I LV 2007-1 S.G.18.3 står der følgende: *"Som altovervejende hovedregel vil en bestemmelse i en aktionæroverenskomst eller lignende, der giver en mindretalsaktionær vetoet eller på anden måde mulighed for at blokere en eller flere beslutninger, være en hindring for, at der kan gives tilladelse til skattefri aktieombytning. Dette gælder uanset om majoritetsaktionæren mister flertallet på generalforsamlingen, på bestyrelsesplan eller i øvrigt."*

Som eksempel på en afgørelse, hvor der ikke blev givet tilladelse til skattefri aktieombytning til trods for, at flertallet af stemmerne var omfattet af ombytningen kan nævnes

SKM2001.241.LR. Her faldt tilladelsen på, at flertallet, jf. aktionæroverenskomsten, af bestyrelsesmedlemmerne, hvoraf de fleste skulle vælges af mindretalsaktionærerne, havde vetoret til alle væsentlige beslutninger i selskabet. Herved opnåede det erhvervende selskab ikke den reelle majoritet i det erhvervede selskab.

Det er ligeledes afgørende for skattefriheden, at det er ved selve aktieombytningen, at det erhvervende selskab opnår stemmeflertallet. Hvis fx det erhvervende selskab i forvejen ejer en aktiepost i det erhvervede selskab, må det først være ved ombytningen, at det erhvervende selskab opnår stemmeflertallet. Ligeledes gælder det, at hvis det erhvervende selskab er nødsaget til at opkøbe aktier i det erhvervede selskab på sædvanligvis, for at opnå stemmeflertal, skal dette opkøb foretages inden ombytningen.

Hvis nogle af de deltagende aktionærer i aktieombytningen, som til fulde overholder betingelserne for skattefrihed, ikke vælger at benytte sig af adgangen til skattefriheden, skal disse ikke medregnes ved opgørelsen om, hvorvidt det erhvervende selskab opnår stemmeflertallet ved ombytningen i det erhvervede selskab.

Anden betingelse for at opnå tilladelse til skattefri aktieombytning er, at aktionærerne bliver vederlagt med aktier i det erhvervende selskab samt eventuelt en kontant udligningssum. Hvis det ønskes, kan ombytningen vederlægges med én aktie til én aktionær og resten gennem en kontant vederlæggelse. En kontant udligningssum vil dog kun i særlige situationer være at foretrække, da en sådan vil blive realisationsbeskattet efter de almindelige regler i ABL.

2.6.2.2.2 Helejerskabsombytninger

ABL § 36, stk. 3 giver adgang til aktieombytninger, hvor *"et selskab erhverver hele aktiekapitalen i et andet selskab, eller hvor et selskab, der i forvejen ejer aktier i et andet selskab, erhverver resten af aktiekapitalen i det andet selskab. Det er en betingelse, at aktionærerne i det andet selskab som vederlag alene modtager aktier eller anparter i det første selskab og eventuelt en udligningssum."*

Bestemmelsen indeholder derved to betingelser for at denne regel kan benyttes: (1) Det erhvervende selskab skal erhverve hele eller resten af aktiekapitalen og (2) ombytningsvederlaget skal bestå af aktier samt eventuelt en kontant udligningssum.

Det fremgår af første betingelse, at det her er underordnet i hvilket omfang, det erhvervende selskab i forvejen ejer hhv. aktiekapital eller stemmeret i det erhvervede selskab, blot der opnås resten af aktiekapitalen ved aktieombytningen. Betingelsen skal dog forstås ufravigelig, da helt ubetydelige minoritetsaktionærer, som ikke ønsker at ombytte, kan hindre skattefriheden. Ligeledes vil det erhvervede selskabs egne aktier også hindre en skattefri aktieombytning, hvis ikke denne beholdning omfattes heraf.

Den anden betingelse for helejerskabsombytninger, om vederlag i hhv. aktier eller anparter samt eventuelt en kontant udligningssum, følger det gennemgåede herom ifm. stemmeflertalsombytninger.

Adgangen til aktieombytninger efter denne bestemmelse, er typisk relevant i de situationer, hvor et moderselskab i forvejen ejer flertallet i et datterselskab, og derefter ønsker at erhverve resten af datterselskabet ved en aktieombytning, samt de situationer hvor ét eller flere af de deltagende selskaber ikke er et EU-selskab.

2.6.2.2.3 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det erhvervede selskab

Hvis aktionærerne i det erhvervede selskab opnår adgang til skattefri ombytning, medfører det, at aktieombytningen følger reglerne i FUSL §§ 9 og 11. Derved kan aktionærerne opnå skattefrihed i det omfang, de vederlægges med aktier i det erhvervende selskab, mens de bliver beskattet i det omfang, de vederlægges med en kontant udligningssum. Bestemmelsen giver ligeledes de enkelte aktionærer mulighed for, selv at bestemme hvorvidt og i hvilken grad de vil benytte sig af adgangen til skattefri ombytning.

De ombyttede aktier, som aktionærerne modtager i det erhvervende selskab, succederer i de oprindelige aktier, som aktionærerne havde i det erhvervede selskab; dvs. succession på aktionærniveau. Ved senere realisation ses aktierne derved, som var de erhvervet på samme anskaffelsestidspunkt, for samme -sum og med samme -hensigt, som de oprindelige aktier i det erhvervede selskab.

De aktionærer som ikke vederlægges med nye aktier i det erhvervende selskab, bliver realisationsbeskattet efter de almindelige regler, jf. ABL, som var de videregivet til tredje-mand.

2.6.2.2.4 Skattemæssige konsekvenser for det erhvervede selskab

Da det udelukkende er det erhvervede selskabs aktionærer, både før og efter aktieombytningen, som er påvirket af aktieombytningen, får ombytningen ingen konsekvenser for det erhvervede selskab.

2.6.2.2.5 Skattemæssige konsekvenser for aktionærerne i det erhvervende selskab

Aktionærerne i det erhvervende selskab vil som udgangspunkt ikke blive berørt ved ombytningen. Aktionærerne hverken tegner nye eller realiserer gamle aktier, hvorfor aktionærerne blot bliver beskattet som sædvanligt efter ABL, når aktierne i det erhvervende selskab engang realiseres.

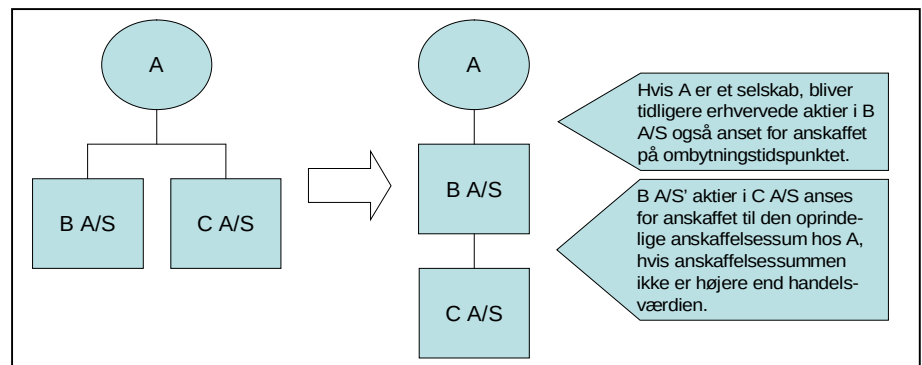
2.6.2.2.6 Skattemæssige konsekvenser for det erhvervende selskab

Det erhvervende selskab anses for at have erhvervet aktierne i det erhvervede selskab pr. ombytningsdatoen til den pr. den dato værende værdi i handel og vandel¹⁸; dvs. ingen succession på selskabsniveau. Selskabet er ikke påvirket af, at anskaffelsen er sket gennem en skattefri aktieombytning, hvorfor selskabet har mulighed for at sælge det erhvervede selskab skattefrit efter tre års ejertid, jf. ABL § 9.

2.6.2.2.7 Skattemæssige konsekvenser som følge af lovforslag L 110

Med lovforslag L 110 er der væsentlige ændringer til tilladelsesprocessen på vej. Hvis lovforslaget gennemføres, vil de typiske ombytningssituationer blive gjort lempeligere, ved at tillade visse standardomstruktureringer uden ansøgning. Lempelsen bliver fulgt af en række værnsregler, som vil sikre at omstruktureringerne ikke har skatteundgåelse eller skatteunddragelse som hovedformål. Man kan dog stadig vælge at benytte sig af de nugældende regler, og dermed undgå disse værnsregler.

Én af de virkninger det nye lovforslag medfører, er at selskaber som er aktionærer i begge de deltagende selskaber, skal benytte anskaffelsestidspunktet

Figur 12 Værnsregler ved lovforslag L 110.

for de nye aktier i det erhvervede selskab for hele dets beholdning af aktier i det erhvervede selskab. Dermed starter en ny treårig periode, før aktierne kan sælges skattefrit. Personaktionærer beskattes som hidtil.

En anden virkning er, at det erhvervende selskabs aktier i det erhvervede selskab bliver anset, for værende anskaffet på henholdsvis ombytningsdagen og til de hidtidige aktionærers anskaffelsessummer. Det erhvervende selskab vil herudover ikke kunne modregne fremførte tab på aktier på ombytningstidspunktet i en eventuel aktieavance ved salg af de ombyttede aktier. Såfremt de hidtidige aktionærers anskaffelsessummer er højere end handelsværdien på ombytningstidspunktet, skal anskaffelsessummen for det erhvervede selskab fastsættes til handelsværdien.

Det skal bemærkes at skattefriheden bortfalder, ligesom ved spaltning og tilførsel af aktiver, såfremt det erhvervende selskab i ombytningsåret samt de efterfølgende to regnskabsår modtager et større skattefrit udbytte af aktierne i det erhvervede selskab, end det erhvervede selskabs regnskabsmæssige resultat giver mulighed for. Hvis aktieom-

¹⁸ Generationsskifte - omstrukturering, Michael Serup, 2. udgave, s. 590.

bytningen gennemføres før det erhvervede selskab har udloddet udbytte for regnskabsåret før ombytningen, kan det erhvervede selskab stadig udlodde udbytte på grundlag af dette regnskabsår. Som udbytte medregnes også udlodning i forbindelse med en kapitalnedsættelse samt skattefrie tilskud til koncernforbundne selskaber. Se nedenstående eksempler herom:

Eksempel 1:	År 1	År 2	År 3
Årets resultat	100	-50	100
Maksimalt udbytte	100	0	50

Eksempel 2:	År 1	År 2	År 3
Årets resultat	100	-50	-50
Maksimalt udbytte	100	0	0

Det skal desuden bemærkes, at såfremt værdien af aktierne i det erhvervende selskab ikke modsvarer handelsværdien af de ombyttede aktier i det erhvervede selskab, vil skattefrihed for hele ombytningen bortfalde efter de nye regler. Efter de hidtidige regler ville det kun være skævfordelingen, som blev skattepligtig.

Hvis omstruktureringen gennemføres uden tilladelse, skal dette senest meddeles til SKAT på den almindelige selvangivelse for ombytningsåret for det modtagende selskab.

Såfremt lovforslaget gennemføres, vil en adgang til aktieombytning uden tilladelse fra SKAT som tidligere skrevet blive gjort mere lempelig, da adgangen vil blive objektiv vurderet i stedet for den subjektive vurdering af SKAT, som reglerne fordrer i dag. Hermed forsvinder som udgangspunkt kravet om den forretningsmæssige begrundelse, som hidtil har været en betingelse for at opnå tilladelse til en aktieombytning. Dette ville fx have haft betydning for SKM2005.527.LSR, hvor de tre aktionærer fik afslag på tilladelse til aktieombytning af B samt en efterfølgende ophørsspaltning af det nye holdingselskab E. Resultatet skulle have været ejerstruktur, hvor de tre aktionærer ejede B gennem hver deres holdingselskab. Både skatteregionen samt Landsskatteretten begrundede deres afslag i, at der i ansøgningen ikke var godtgjort, at den ansøgte disposition var begrundet i forretningsmæssige forhold, der relaterede sig til selskabet.

2.7 Afrunding af omstrukturering

Som det er gennemgået i de foregående afsnit, er der rige muligheder for at omstrukturere en given virksomhedsstruktur i den retning, som synes mest hensigtsmæssig for virksomheden. Det skal selvfølgelig bemærkes, at alle former for omstrukturering er underlagt dels særlige betingelser og dels ligefrem begrænsninger.

Populært kan det siges, at alle tænkelige fremtidige konstruktioner er mulige at opnå, fra alle mulige udgangspunkter. Det eneste der kræves er tid til at få det gennemført. En

komplikeret omstrukturering kan uden videre forløbe over flere år, inden den ønskede struktur er opnået. Det er dog ikke altid man har tiden til den ønskede omstrukturering, hvorfor man må vælge en anden og mindre optimal løsning. Det er derfor vigtigt at være fremsynet i den daglige drift, ligesom det vil være en fordel at have klare målsætninger og strategier for at opnå disse. Fx vil det altid være ønskeligt at tilrettelægge et generationsskifte i god tid, så den ønskede fremtidige virksomhedsstruktur kan opnås mest optimalt.

Generelt må det konstateres, at en ejerstruktur via en koncernopbygning gennem flere selskaber, generelt giver mere fleksibilitet når der skal omstruktureres. Til gengæld kan en opdeling af en virksomhed i flere selskaber i nogle tilfælde gøre den daglige drift mere omstændig og formel end hvis den blev drevet i blot ét selskab. Det fremgår af LL § 2, at virksomheder *"ved opgørelsen af den skatte- eller udlodningspligtige indkomst (skal) anvende priser og vilkår for handelsmæssige eller økonomiske transaktioner ... i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var afsluttet mellem uafhængige parter"*.

De enkelte selskaber i en virksomhedsstruktur skal derfor handle med hinanden, som de vil gøre med en uafhængig tredjemand. Fx skal et produktionsselskab sælge en maskine til et salgsselskab med "sædvanlig" avance, hvorefter salgsselskabet videresælger den samme maskine med en ny avance til slutkunden. På denne måde, opnår både produktions- og salgsselskabet en avance, som skal medtages i opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Spørgsmålet i denne opdeling er naturligvis, hvor stor sædvanlig avance mellem produktions- og salgsselskaber er, da produktionsselskabet aldrig vil komme til at sælge til andre end salgsselskabet.

En åbenlys fordel ved at benytte sig af omstruktureringsformerne, som er beskrevet i de tidligere afsnit i dette kapitel, er at der er mulighed for at foretage omstruktureringen skattefrit. Derved udskyder man skatten til et senere tidspunkt, hvorfor man sparer likviditeten her og nu, og kan derfor bruge den aktivt i virksomheden eller lignende. Lige så åbenlys dette måtte lyde, lige så varsom skal man dog være med at benytte reglerne for de skattefrie omstruktureringer uden først at overveje de skattepligtige. Man kan nemt forestille sig situationer, hvor virksomhedens forhold gør, at den mest optimale løsning vil være en skattepligtig omstrukturering. Man kan ikke altid undgå at skulle betale skat her og nu, men det vil naturligvis være ønskeligt at begrænse dette mest muligt. For at opnå de ønskede fordele, må man nogle gange acceptere visse ulemper. Det er derfor vigtigt, at man medtager alle former for omstrukturering i sine overvejelser, før man beslutter sig for en fremgangsmåde.

2.7.1 Konsekvenser for omstrukturering som følge af lovforslag L 110

De foreslåede regelændringer som følge af L 110 medfører generelt forbedrede vilkår for erhvervslivet, ved at gøre det nemmere for selskaber at omstrukturere sig. Der bliver i

fremtiden et to-strengt omstruktureringssystem. Ét for de selskaber, som vælger at følge de hidtidige regler, og ét for de selskaber, som vælger at følge de nye regler. Én af konsekvenserne heraf bliver, at det for rådgivere til selskaberne bliver mere kompliceret at finde den rette fremgangsmåde, for at komme frem til målet. Men i og med at omstruktureringsmulighederne øges, vil værdien af rådgivernes produkt dermed også kunne øges.

De nye regler vil bestemt være at foretrække for nogle, mens de for andre ikke er anbefalelsesværdige. Det afhænger helt af det enkelte selskabs konkrete forhold. Hvis fx omstruktureringen omhandler en aktieombytning af en driftsvirksomhed med én ejer, hvor ejerforholdene ikke synes at ville ændres de næste tre år, vil de nye regler være at foretrække. Hvis selskabet muligvis står over for ændringer i enten ejerskab, kapital eller anden rekonstruktion, vil de hidtidige regler være at foretrække.

Specielt i 2005 og 2006 har SKAT fokuseret meget på den forretningsmæssige begrundelse for at gennemføre skattefri omstrukturering, hvilket har medført, at der i videre omgang end før er givet afslag på ansøgninger, der gennemføres med henblik på at lette generationsskifte¹⁹. Med de objektiviserede regler vil denne subjektive ansøgningsproces kunne fjernes for mange selskaber, hvorfor der åbnes op for flere omstruktureringer end den hidtidige praksis har tilladt. Paradoksalt kunne man hertil frygte, at tilladelsespraksis efter de hidtidige regler vil blive yderligere skærpet hos SKAT. Hvorfor skulle selskaber med rent mel i posen søge tilladelse til omstrukturering, når omstruktureringen blot kan foretages uden tilladelse efter de nye regler?

Da de nye regler medfører værnsregler, som i visse situationer kunne medføre uensigtsmæssigheder for de deltagende parter, kunne man forestille sig, at alle selskaber i første omgang søger om tilladelse til gennemførelse af omstrukturering efter de hidtidige regler. Såfremt dette nægtes, vil selskaberne derefter have mulighed for omstrukturering efter de nye regler. Vi forventer dog ikke, at dette bliver fast praksis hos selskaber og rådgivere i fremtiden. Vi begrundet det med, at både selskaber og rådgivere kender de præcise forhold for omstruktureringen, og derfor er i stand til at vurdere hvornår de enkelte regelsæt er relevante. Herudover vil der stadig være adgang til, såfremt det bliver relevant for selskabet, at søge om efterfølgende tilladelse efter de hidtidige regler, når en eventuelt uforudset begivenhed er indtruffet.

Et eksempel på en situation, hvor der er forskel i de hidtidige regler i forhold til de nye regler er, hvor en eneaktionær ombytter sine aktier skattefrit uden tilladelse i et driftsselskab, således selskabet videredives gennem et holdingselskab. Inden tre år herefter bliver aktionæren, fx grundet sygdom, nødt til at afhænde virksomheden, hvilket vil udløse beskatning for holdingselskab. Der er efter de nye regler ikke mulighed for dispensation herfor. Hvis aktionæren derimod havde gennemført ombytningen skattefrit med tilladelse efter de hidtidige regler, ville samme situation medføre, at skattefriheden ved

¹⁹ Skattenyt 2006-24, Skattefrie omstruktureringer og sambeskatning i forbindelse hermed, www.virk.dk

ombytning bortfaldt, hvorfor den blev skattepligtig. Efter de hidtidige regler vil aktionæren dog have mulighed for at opnå dispensation, således at tilladelsen og skattefriheden ikke bortfaldt. De hidtidige regler vil derfor, modsat de nye objektive regler, efter en konkret vurdering give mulighed for dispensation ved uforudsete begivenheder.

For at være sikker på, at SKAT er enig i, at afgrænsningen af medtagede aktiver og passiver ved grenspaltning samt ved tilførsel af aktiver er foretaget korrekt, mener vi, at det bør blive fast praksis for selskaber og rådgivere at indhente tilladelse efter de hidtidige regler, for at undgå at skattefriheden forsvinder efterfølgende efter en omstrukturering uden tilladelse efter de nye regler.

2.7.2 Sammenligning af omstruktureringsmodeller

Til brug for sammenligningen af de enkelte omstruktureringsmodeller, er der nedenfor specificeret de forskellige lovgrundlag, forskel i selskabsretlige dokumenter samt skattemæssige krav og frister²⁰:

²⁰ Skattefri spaltning af selskaber, Britt Christensen og Louise Maria Nielsen, s. 19

2. Omstrukturering

	Fusion	Spaltning	Tilførsel af aktiver	Aktieombytning
Selskabsret				
Lovgrundlag	ASL §§ 134 - 134k APSL § 65	ASL § 136 - 136j APSL § 67a	Regler om apport- indskud	Regler om apport- indskud
Hvem kan anvende modellen	A/S ApS	A/S ApS	A/S ApS	A/S ApS
Selskabsretlige dokumenter	Fusionsplan Bestyrelsens redegørelse Vurderingsmændenes udtalelse Vurderingsberetning ved kapitalforhøjelse	Spaltningsplan Bestyrelsens redegørelse Vurderingsmændenes udtalelse Vurderingsberetning ved kapitalforhøjelse	Stiftelsesdokument Vurderingsmændenes beretning	Stiftelsesdokument Vurderingsmændenes beretning
Tidsfrister	Fusionsdato inden for 6 måneder forud for fusionsplans underskrivelse ellers mellembalance	Spaltningsdato inden for 6 måneder forud for spaltningsplans underskrivelse ellers mellembalance	Regnskabsår maks. 18 måneder fra stiftelse	Regnskabsår maks. 18 måneder fra stiftelse
Kreditors stilling	Universalsuccession	Universalsuccession	Krav om samtykke	
Skatteret				
Lovgrundlag	FUSL §§ 1 - 11	FUSL §§ 15a - 15b	FUSL §§ 15c - 15d	ABL § 36
Hvad indskydes	Aktiver og passiver	Aktiver og passiver	Aktiver og passiver	Aktier/anpartar
Vederlæggelse	Aktier/anpartar Kontant udbetaling	Aktier/anpartar Kontant udbetaling	Aktier/anpartar	Aktier/anpartar Kontant udbetaling
Modtager af vederlag	Aktionærerne	Aktionærerne	Indskydende selskab	Aktionærerne
Tilladelse	Nej, dog i særlige tilfælde	Ja	Ja, ansøgning vedlægges tilførselsregnskab	Ja
Særlige krav		Grenkrav ved delvis spaltning	Grenkrav når ikke hele virksomheden overføres	Anmeldelsesvilkår Erhvervende selskab skal opnå flertal af stemmer ved ombytningen, hvis ikke hele/resten af det erhvervede selskab ombyttes
Tidsfrister	Indsendelse af endelige dokumenter inden én måned	Indsendelse af endelige dokumenter inden én måned	Indsendelse af endelige dokumenter inden én måned	Ombytningsperiode på 6 måneder

3. SAMBESKATNING

Sambeskatning medfører, som ordet antyder, at flere enheder beskattes samlet. Det indebærer, at underskud i et selskab kan modregnes i overskud i et andet selskab inden for sambeskatningsenheden. Sambeskatning er blevet en naturlig del af de danske koncerners daglige virke efter vedtagelsen af "Forslag til lov om ændring af selskabsskatte-loven og andre skattelove" fremsat som lovforslag L 121 af 02.03.05. Vedtagelsen af loven medførte også en nedsættelse af selskabsskatten og indførsel af globalpuljeprincippet i sambeskatningen. Reglerne om sambeskatning er hermed blevet samlet i SEL og meget af det, som tidligere blev reguleret i sambeskatningscirkulæret er blevet indarbejdet i lovteksten.

I dette kapital vil vi gennemgå den obligatoriske nationale og den frivillige internationale sambeskatning. Vi vil primært gennemgå obligatorisk national sambeskatning, da det vil påvirke alle danske koncerner i større eller mindre omfang. Frivillig international sambeskatning vil blive gennemgået med henvisning til den nationale sambeskatning med de undtagelser og tilføjelser, der måtte være hertil.

3.1 Sambeskatning – et historisk perspektiv

Sambeskatning har været indføjet i selskabsskattelevne siden 1960 og gennem årene er det blevet til flere ændringer af lovene. Før SEL blev vedtaget i 1960 var der ingen lovbestemmelser om sambeskatning. Omkring 1903 opstod der dog praksis omkring sambeskatning i forbindelse med vedtagelsen af statsskatte-loven af 1903. Af U1914.379H var det muligt, at ét skattesubjekt bestod af flere selvstændige selskaber, hvis selskaberne udgjorde en fuldstændig økonomisk, administrativ og forretningsmæssig enhed²¹. De foranstående principper omkring økonomisk, administrativ og faglig enhed gik igen i reglerne omkring datterselskabslempelse, som blev indført i 1922.

I mere end 100 år har sambeskatning været baseret på et frivillighedsprincip. I 2003 kom selskabers brug af sambeskatning med henblik på skatteudskydelse frem i medierne. Det var især TDC-sagen, TfS2003.850.LR, som gav anledning til, at reglerne omkring sambeskatning skulle undersøges nærmere. Sagen gik ud på, at TDC fik et kunstigt milliard-fradrag i forbindelse med et hul i skatteloven.

Årsagen var, at TDC's sambeskattede tyske datterselskab havde et datter-GmbH. Det selskab blev omdannet til et KG, hvilket skete skattefrit, med succession, efter tysk ret. Men efter dansk skatteret var der ikke hjemmel til tvungen succession, derfor fik KG'et, og dermed TDC i Danmark via sambeskatningen et gigantisk nyt afskrivningsgrundlag. Dvs. egen, oparbejdet goodwill hos GmbH'et med et afskrivningsgrundlag på DKK 0, blev skattefrit forvandlet til afskrivningsberettiget, erhvervet goodwill hos KG'et med et

²¹ Sambeskatning, Bent Ramskov, Albert Kusk, Torben Buur, s. 26

afskrivningsgrundlag på formenligt 1 mia. DKK. Ved lovændring er forholdet imødegået ved, at hvis omdannelse m.v. hverken udløser dansk eller udenlandsk beskatning, skal der succederes i anskaffelsessummen på DKK 0.

På relativt kort tid blev der på den baggrund gennemført regler, som formentlig indebærer de mest gennemgribende og komplekse ændringer i dansk selskabsbeskatning nogensinde²². Der blev nedsat et udvalg, som skulle undersøge selskabsskatteloven og komme med forbedringsforslag hertil. Det udførte arbejde gav konkret udslag i udarbejdelsen af lovforslag L 153. Det udarbejdede lovforslag blev dog trukket tilbage i forbindelse med folketingsvalget i 2004 og i 2005 afløst af lovforslag L 121. Formålet med de nye sambeskatningsregler er, at de skal være mere enkle, mere robuste og være uden huller samt fremtidssikrede og mere fleksible med hensyn til etablering af forskellige koncernstrukturer. Nedenfor er oplistet de væsentligste forskelle mellem L 153 og L 121:

	Lovforslag L 153	Lovforslag L 121
Koncerndefinition:	Samme som KGL	Samme som ÅRL
Medregningsprocenten:	I forhold til ejerandel	Fuldt ud uanset ejerandel
Hæftelsen:	Solidarisk hæftelse	Administrationsselskabet
I L 121 er der indført beskatning ved ophør af international sambeskatning, som flyttes internt i et selskab til et fast driftssted eller et hovedkontor i udlandet.		
I L 121 er der mulighed for at videreføre underskud fra tidligere indkomstår, uafhængigt af om der gennemføres lodret eller vandret fusion.		

Figur 13 Forskelle mellem L 153 og L 121.

I hovedtræk omhandler lovforslag L 121:

- indførsel af globalpuljeprincippet, hvorved international sambeskatning skal omfatte alle koncernforbundne udenlandske selskaber, såvel underliggende selskaber som overliggende selskaber, såvel underskudsgivende som overskudsgivende og alle udenlandske filialer og faste ejendomme.
- fravælges international sambeskatning ændres den danske selskabsbeskatning til territorialbeskatning, hvorved resultatet fra fast driftssteder og faste ejendomme i udlandet som udgangspunkt ikke medregnes ved opgørelsen af den danske indkomstopgørelse.
- hensigten, at sambeskatningsreglerne generelt skal være neutrale i forhold til investeringsbeslutninger.
- kontrolmuligheden forbedres ved at oplysningspligten for selskaberne strammes²³.

²² Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 16

²³ Sambeskatning, Bent Ramskov, Albert Kusk, Torben Buur, s. 31

3.2 Generelt om sambeskatning

Reglerne om sambeskatning er placeret i SEL § 31 National sambeskatning (obligatorisk sambeskatning), SEL § 31A International sambeskatning (globalpuljeprincippet), SEL § 31B Bemyndigelser til Skatterådet og SEL § 31C Sambeskatningsreglernes koncernbegreb. Desuden omhandles indkomståret i SEL § 10.

Sambeskatningsregler består af en objektiv del, som medfører obligatorisk national sambeskatning og en valgfri del, som kan føre til frivillig international sambeskatning. Mere herom i hhv. afsnit "3.3 National sambeskatning" samt afsnit "3.4 International sambeskatning".

3.2.1 Obligatorisk omlægning af indkomstår

Det er en betingelse, jf. SEL § 31, stk. 5, at alle selskaber i sambeskatningen skal opgøre den skattepligtige indkomst for samme periode som administrationsselskabet. Det er uanset de enkelte selskabers regnskabsår efter de selskabsretlige regler, jf. SEL § 10, stk. 5.

Hvis et selskab, som indtræder i en sambeskatning, har et indkomstår, som afviger fra administrationsselskabets indkomstår, omlægges selskabets indkomstår efter reglerne i SEL § 10, stk. 1 – 4, jf. SEL § 10, stk. 5. Det indtrådte selskabs indkomstår skal afsluttes på samme tidspunkt som administrationsselskabets indkomstår. Det er et ufravigeligt krav, at alle selskaber i sambeskatningen har samme indkomstår som administrations-selskabet.

Ved obligatorisk omlægning af indkomstår skal forstås, at hvis selskaberne ikke selv omlægger indkomståret og indleverer selvangivelse hermed, vil omlægningen blive foretaget af skattemyndighederne. Tidligere skulle der gives meddelelse om omlægning af et indkomstår til SKAT, jf. SEL § 10, stk. 2. Dette er ikke længere tilfældet, da omlægningen er obligatorisk.

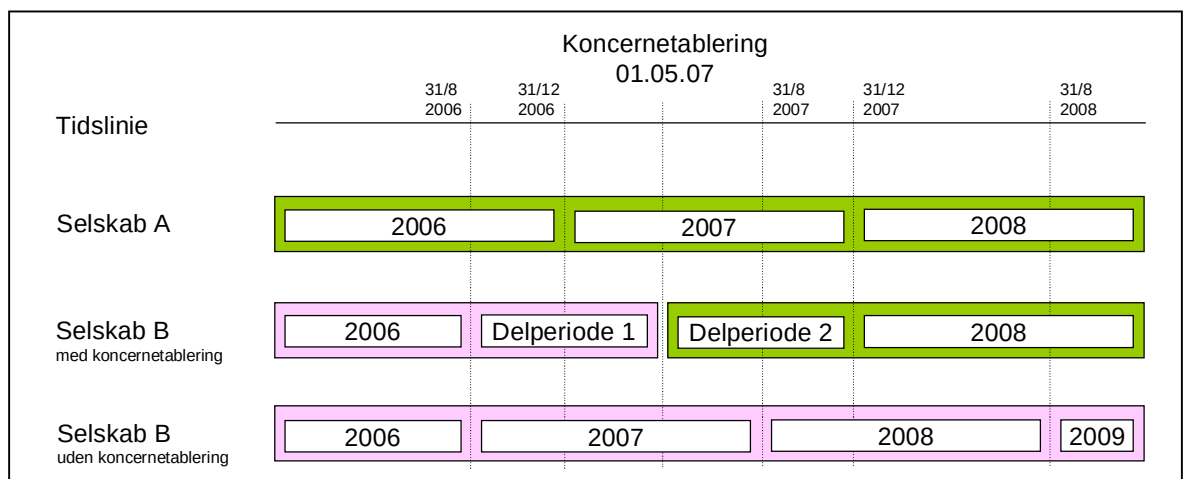
I de nugældende regler er der ingen sanktionsmuligheder, hvis der ikke frivilligt omlægges indkomstår i koncernen. Det må dog forudsættes, at et datterselskabs indkomstår og selvangivelsestidspunkt rykkes frem til selvangivelsestidspunktet for administrationsselskabet. I den forbindelse foreligger datterselskabets selvangivelse ikke rettidigt og datterselskabet kan derfor blive pålagt at betale et skattetillæg, jf. SKL § 5.

Selskabsretligt er moderselskaber forpligtet til at sikre, at datterselskaber har samme regnskabsår som moderselskabet, medmindre det ikke er muligt på grund af forhold, som er ude af selskabernes kontrol, jf. ÅRL § 15, stk. 5. I praksis, når der etableres koncernforbindelse med et nyt datterselskab, skal regnskabsåret i datterselskabet om nødvendigt omlægges, således der er samme regnskabsår i hele koncernen.

Jf. lovteksterne er det således et krav, at selskaberne er forpligtet til at have samme indkomstår og samme regnskabsår. Selskabsretligt er der ikke hjemmel i ÅRL til en omlægningsperiode på mere end 12 måneder. Ved etablering af koncernforhold kan omlægningsperioden dog være op til 18 måneder, jf. ÅRL § 15, stk. 3, 2. pkt. Det skal bemærkes, at undtagelsen gælder ved etablering af koncernforhold og ikke ved omlægning af eksisterende koncernforhold. I forbindelse med forarbejderne til loven er skatteministeren blevet gjort opmærksom på problemstillingen af Advokatrådets skatteudvalg, men har i den forbindelse ikke ændret årsregnskabsloven²⁴.

Jf. SEL § 10, stk. 2, 2. pkt. kan omlægning af et indkomstår kun ske, såfremt alle indkomstperioder kommer til beskatning, og såfremt intet indkomstår hverken overspringes eller dubleres. I de efterfølgende afsnit vil der blive gennemgået forskellige kombinationer af indkomstår for administrationsselskab og datterselskab, som følger kalenderåret eller er forskudt i forhold til kalenderåret – bagudforskudt eller fremadforskudt. Alle eksemplerne tager udgangspunkt i et selskab, der ikke er koncernforbundet med andre selskaber i forvejen, som efterfølgende bliver administrationsselskab for et datterselskab.

3.2.1.1 Administrationsselskabet har kalenderåret som indkomstår, mens datterselskabet har bagudforskudt indkomstår

Figur 14 Administrationsselskabet har kalenderåret som indkomstår, datterselskabet har bagudforskudt indkomstår.

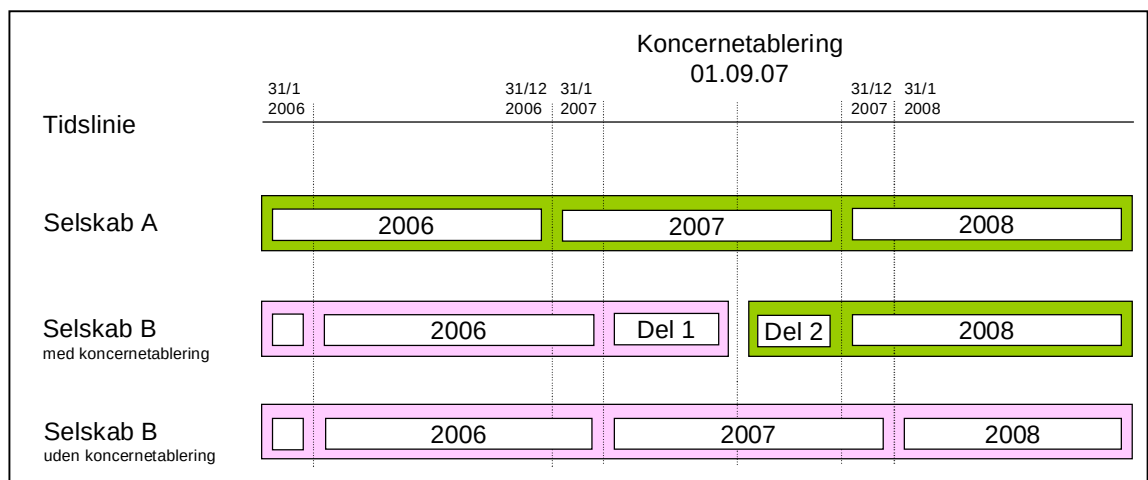
I eksemplet i figur 14 bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og datterselskabet B pr. 01.05.07. A's indkomstår følger kalenderåret, mens B's indkomstår for 2007 er bagudforskudt og løber over perioden 01.09.06 – 31.08.07. Ved koncernetableringen er indkomståret for B for 2007 ikke afsluttet og det forlænges derfor til 31.12.07, så begge selskaber slutter deres indkomstår på denne dato. B's indkomstår for 2007 forlænges dermed til 16 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncern-

²⁴ Bilag 23 til L 121, Henvendelse af 9/5-05 fra Advokatsamfundet

forholdet pr. 01.05.07 til indkomståret slutter den 31.12.07. B's indkomst for perioden 01.09.06 – 31.04.07 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

3.2.1.2 Administrationsselskabet har kalenderåret som indkomstår, mens datterselskabet har fremadforskudt indkomstår

I figur 15 etablerer administrationsselskabet A koncernforbindelse med datterselskabet B pr. 01.09.07. A's indkomstår følger kalenderåret, mens B's indkomstår for 2007 er fremadforskudt og løber over perioden 01.02.07 – 31.01.08. Ved koncernetableringen er indkomståret for B for 2007 ikke afsluttet og det forkortes derfor til 31.12.07, så begge selskaber slutter deres indkomstår på denne dato. Indkomståret for B forkortes dermed til 11 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncernforholdet den 01.09.07 til indkomståret slutter den 31.12.07. Indkomsten for B i perioden 31.01.07 – 31.08.07 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

Figur 15 Administrationsselskabet har kalenderåret som indkomstår, datterselskabet har fremadforskudt indkomstår.

3.2.1.3 Øvrige kombinationer af indkomstår

De øvrige kombinationer af indkomstår, som følger kalenderåret eller følger et forskudt indkomstår, for administrationsselskabet og datterselskaber er vist i bilag 1. Det skal her bemærkes at de øvrige kombinationer er følgende:

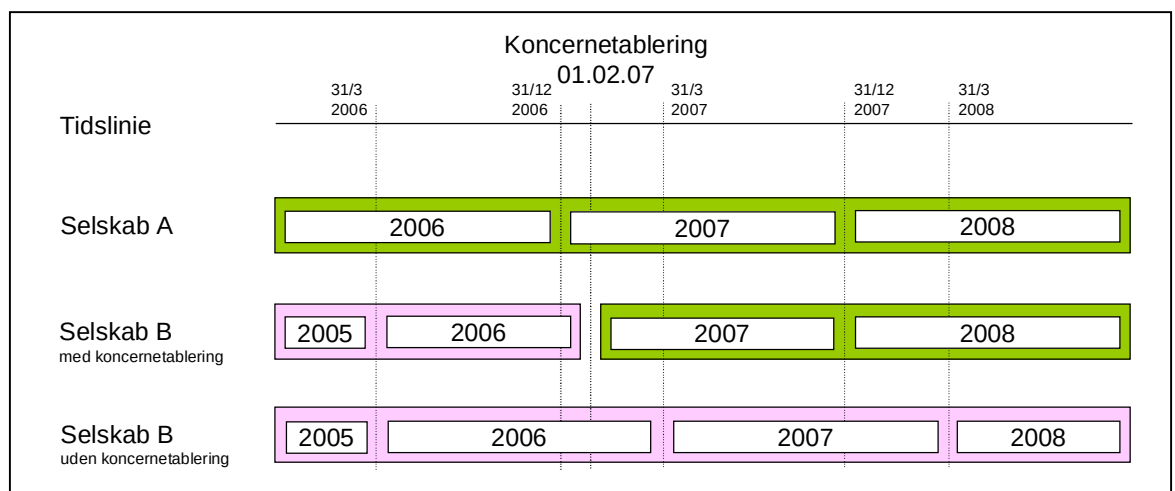
- Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, mens datterselskabet har kalenderåret som indkomstår
- Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, mens datterselskabet har fremadforskudt indkomstår
- Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, mens datterselskabet har bagudforskudt indkomstår

- Administrationsselskab har fremadforskuet indkomstår, mens datterselskabet har kalenderåret som indkomstår
- Administrationsselskab har fremadforskuet indkomstår, mens datterselskabet har bagudforskuet indkomstår
- Administrationsselskab har fremadforskuet indkomstår, mens datterselskabet har fremadforskuet indkomstår.

Det afgørende er, hvad for et indkomstår der er afsluttet for de selskaber, som bliver koncernforbundne. Indkomståret for datterselskaber skal altid udløbe samtidig med administrationsselskabets indkomstår.

3.2.1.4 Administrationsselskabet har påbegyndt indkomstår før det tilkøbte selskab

I de tilfælde, hvor administrationsselskabet ved etableringen af koncernforbindelse med et andet selskab har påbegyndt et indkomstår, som ikke er påbegyndt for det tilkøbte selskab, anses det tilkøbte selskabs indkomstår for udløbet på tidspunktet for etablering af koncernforholdet²⁵. Det skal sikre, at der ikke overspringes et indkomstår for det tilkøbte selskab, jf. SEL § 10, stk. 5. Dette kan illustreres således:

Figur 16 Administrationsselskab har kalenderåret som indkomstår, datterselskabet har fremadforskuet indkomstår.

I figur 16 bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og datterselskabet B pr. 01.02.07. A's indkomstår følger kalenderåret og indkomståret 2007 er derfor påbegyndt. B's indkomstår er bagudforskuet og for 2006 løber det over perioden 01.04.06 – 31.03.07 og hvis det forlænges til 31.12.07 vil B overspringe indkomståret 2007. Ved koncernetableringen anses B's indkomstår derfor at udløbe, hvorfor indkomståret for B for 2006 skal udløbe pr. 31.01.07. B's indkomstår for 2006 forkortes dermed til 10 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncernforholdet pr. 01.02.07 til ind-

²⁵ Sambeskatning, Bent Ramskov, Albert Kusk, Torben Buur, s. 65

komståret slutter den 31.12.07. B's indkomst for perioden 01.04.06 – 31.01.07 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

Der er yderligere fire situationer, hvor det tilkøbte selskabs indkomstår anses for udløbet på tidspunktet for etableringen af koncernforbindelsen. Det er følgende kombinationer:

- administrationsselskabet har bagudforskudt indkomstår, mens datterselskabet har bagudforskudt indkomstår
- administrationsselskabet har bagudforskudt indkomstår mens datterselskabet har fremadforskudt indkomstår
- administrationsselskabet har bagudforskudt indkomstår, mens datterselskabet har kalenderåret som indkomstår
- administrationsselskabet har fremadforskudt indkomstår, mens datterselskabet har fremadforskudt indkomstår.

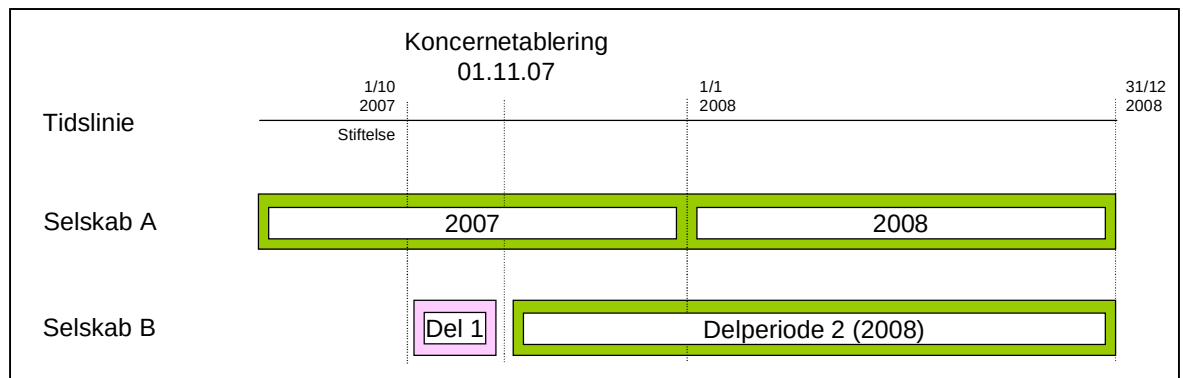
I de situationer, hvor (1) administrationsselskabet har kalenderåret som indkomstår, og datterselskabet har bagudforskudt indkomstår, (2) administrationsselskabet har fremadforskudt indkomstår og datterselskabet har bagudforskudt indkomstår eller (3) administrationsselskabet har fremadforskudt indkomstår, og datterselskabet har kalenderåret som indkomstår, kan en situation som omtalt i SEL § 10, stk. 5, 3. pkt. ikke forekomme.

3.2.1.5 Nystiftede selskaber

Hvis et nystiftet selskab etablerer koncernforbindelse med et andet selskab i løbet af første indkomstår, skal der udarbejdes en indkomstopgørelse for den delperiode, der ligger hhv. før og efter koncernetableringen.

Der er dog indført en særlig regel i SEL § 10, stk. 5, 4. pkt., for de situationer, hvor det nystiftede selskab har påbegyndt et selskab, som den køvende koncern ikke har påbegyndt, fx hvis det nystiftede selskab har et indkomstår, der er længere end 12 måneder. Reglen medfører, at det nystiftede selskab dog først skal indtræde i sambeskatningen med den køvende koncern med virkning for det nystiftede selskabs første indkomstår. Indkomsten i det nystiftede selskab for hele perioden efter koncernforbindelsen selvangives således sammen med den køvende koncerns næste indkomstår, da indkomståret for det nystiftede selskab først slutter på denne dato. Der skal således ikke udarbejdes en indkomstopgørelse for delperioden. Hensigten med reglen har været at spare det nystiftede selskab for et ekstra regnskab²⁶. Dette er illustreret i figur 17:

²⁶ Sambeskatning, Bent Ramskov, Albert Kusk, Torben Buur, s. 72

Figur 17 Nystiftet selskab etablerer koncernforbindelse med et andet selskab i sin første indkomstperiode før L 110.

I figur 17 bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og det nystiftede selskab B den 01.11.07. A's indkomstår følger kalenderåret og indkomståret 2007 er påbegyndt. B's indkomstår for 2007 ville være fra stiftelsen den 01.10.07 til statusdagen den 31.12.07. Dog medfører bestemmelse i SEL § 10, stk. 5, 4. pkt., at indkomsten for de to måneder, som ligger i administrationsselskabets endnu ikke afsluttede indkomstår, ikke skal opgøres særskilt, men i stedet kan medregnes i sambeskatningsindkomsten for det nystiftede selskabs første indkomstår. Perioden fra den 01.10.07 – 31.10.07 skal selvangivelse særskilt for selskab B.

I forbindelse med L 110 er der stillet forslag om, at et nystiftet selskab, herunder også erhvervede skuffeselskaber, anses for stiftet ved indkomstårets begyndelse. Herved undgår koncernen eventuelt at udarbejde indkomstopgørelser for flere delperioder. Se nærmere herom i afsnit "4.12.1 Sambeskatning ved omstrukturering med nystiftede selskaber.

3.2.1.6 Omlægning af administrationsselskabets indkomstår

I nogle situationer kan det virke mere hensigtsmæssigt at omlægge administrationsselskabets indkomstår i stedet for datterselskabernes indkomstår. Der har været flere afgørelser på, at det kan lade sig gøre at omlægge administrationsselskabets indkomstår. SKM2006.773.SKAT beskriver Skatterådets praksis i 9 sager med henblik på at få afklaret den fortolkningstvivil, der har været på området.

Der kan opnås omlægning af administrationsselskabets indkomstår efter tilladelse fra Skatterådet, jf. SEL § 31B, stk. 1, 3. pkt., hvis der er administrative hensyn, som kan begrunde omlægningen, og der ikke opnås særlige skattemæssige fordele herved. Det kan fx være, hvis der er flere datterselskaber med afvigende indkomstår som skal omlægges, eller i fald et datterselskab ikke kan omlægge indkomstårets af andre grunde.

Ved omlægning af administrationsselskabets indkomstår skal dette indkomstår udløbe samtidig med datterselskabets indkomstår. Det medfører, at administrationsselskabets indkomstår enten forkortes eller forlænges. Ud over de 9 sager, som Skatterådet har af-

klaret praksis på, er der yderligere 7 sager, hvor der er givet tilladelse til omlægning af administrationsselskabets indkomstår. De syv sager er efterfølgende blevet gennemgået af Skatterådet for at få vurderet, om de på alle punkter er korrekte²⁷.

3.2.2 Koncerndefinitionen

I de tidligere regler omkring sambeskatning var det et grundlæggende krav, at der skulle være 100% ejerskab i hele indkomståret af aktierne i datterselskaberne. Der var dog undtagelser i forbindelse med egne aktier og medarbejderaktier.

I de nugældende regler er det stemmer og indflydelse, der er afgørende for, om selskaber kan eller skal sambeskattes. Det skatteretlige koncernbegreb følger nu som udgangspunkt det regnskabsretlige koncernbegreb. Den administrative fordel ved at ændre koncerndefinitionen, er at det sikres, at administrationsselskabet som altovervejende hovedregel har de fornødne oplysninger til at opgøre sambeskatningsindkomsten, eftersom administrationsselskabet i forvejen modtager regnskabsmæssige oplysninger til brug for udarbejdelsen af koncernregnskabet²⁸. Hvis koncernen er omfattet af ÅRL § 110 og dermed kan undlade at aflægge koncernregnskab kommer denne fordel dog ikke de mindre koncerner til gode.

Det regnskabsretlige koncernbegreb har dog også en svaghed, hvis et selskab vil undgå sambeskatning, da stemmefordeling blot kan aftales i en aktionæroverenskomst i forbindelse med opdeling af aktierne i A- og B-klasser. En personlig aktionær med bestemmende indflydelse vil heller ikke kunne medføre en sambeskatning, se nærmere i afsnit "3.3.1 Betingelser for national sambeskatning".

I sambeskatningsreglerne er koncernbegrebet defineret i SEL § 31C. I lovteksten er der omtalt et moderselskab efter det almindelige koncernbegreb, jf. SEL § 31C, stk. 1 – 6 samt et ultimativt moderselskab, jf. SEL § 31C, stk. 7, som er koncernbegrebet for moderselskaber, der aflægger koncernregnskab efter de internationale regnskabsstandarder.

Der er fem koncernkriterier til, hvornår et selskab, en fond, en trust eller en forening er et moderselskab og dermed omfattet af obligatorisk national sambeskatning, jf. SEL § 31C, stk. 1 – 6. Det er tilfældet, hvor selskabet m.v.:

- besidder flertallet af stemmerettighederne i et andet selskab
- er selskabsdeltager og har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne i et andet selskabs øverste ledelsesorgan

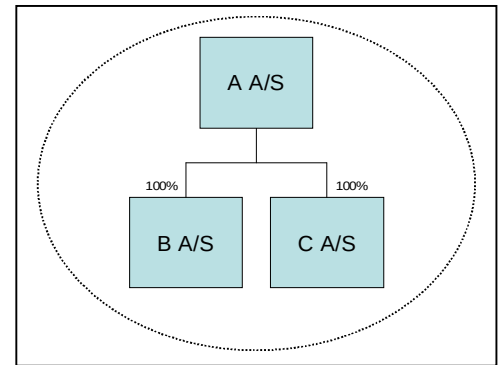
²⁷ Ligningsvejledningen, Selskaber og Aktionærer, LV 2007-1 S.D.4.3.2

²⁸ Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 19

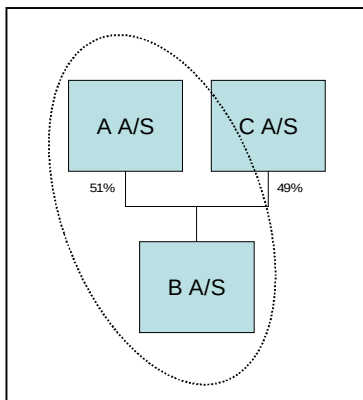
- er selskabsdeltager og har ret til at udøve bestemmende indflydelse over et andet selskabs driftsmæssige og finansielle ledelse på grundlag af vedtægter eller aftale med dette
- er selskabsdeltager og på grundlag af aftale med andre deltagere råder over flertallet af stemmerettighederne i et andet selskab
- besidder kapitalandele i et andet selskab og udøver en bestemmende indflydelse over det andet selskabs driftsmæssige og finansielle ledelse.

I figur 18 er vist en dansk koncern, hvor moderselskabet A ejer hele aktiekapitalen i B og C. Koncernen vil være underlagt obligatorisk national sambeskatning efter SEL § 31C.

Ifølge lovteksten kan det forekomme, at et selskab har to moderselskaber. Hvis det fx antages, at selskab A ejer 51% af aktiekapitalen af selskab B og selskab C ejer de resterende 49%. A har derfor umiddelbart stemmemajoriteten i B i forbindelse med den største ejerandel af aktiekapitalen og bliver dermed moderselskab, jf. SEL § 31C, stk. 2, nr. 1. I koncernen er der imidlertid indgået en aktionæroverenskomst, som

Figur 18 National sambeskatning.

Figur 19 Der kan ikke være to moderselskaber i en national sambeskatning.

giver C ret til at udpege et flertal af bestyrelsesmedlemmerne i B. I den egenskab er C også moderselskab for B, jf. SEL § 31C, stk. 2, nr. 2. Den foreløbige konklusion vil være, at B skulle sambeskattes med begge moderselskaber, men en fortolkning af det sambeskatningsretlige koncernbegreb i forbindelse med forarbejderne til SEL § 31 fastslår, at et datterselskab kun kan have ét moderselskab i sambeskatningsmæssig henseende²⁹. Det selskab, som har den faktiske bestemmende indflydelse over datterselskabet, skal udpeges til moderselskab i sambeskatningen. Jf. næste afsnit vil moderselskabet være det selskab, som har et stemmeflertal – altså A.

3.2.2.1 Stemmeflertal

Et stemmeflertal er det vigtigste kriterium, da alle beslutninger på generalforsamlingen for det meste afgøres ved simpelt flertal, jf. ASL § 77. Der skal besiddes mere end 50% af samtlige stemmer i et andet selskab, for at have stemmemajoriteten i det andet selskab. Det er ikke nok, hvis man har en mindre andel, og de øvrige stemmer er fordelt på mange mindre aktionærer, som ikke møder op på generalforsamlingen, så man reelt kan foretage beslutninger, jf. dog afsnit "3.2.2.5 Praktisk majoritet". Det er dog både stemmerettigheder, som ejes af moderselskabet og datterselskaber – direkte og indirekte stemmer

²⁹ Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 22

– som tæller med ved opgørelsen af stemmerettighederne. Egne aktier tæller ikke med ved opgørelsen af stemmerflertallet, jf. ASL § 67, stk. 3. Hvilket kan have indflydelse på en eventuel koncernforbindelse. Se afsnit "3.2.2.6 Direkte og indirekte koncernforbindelse" for eksemplificering heraf.

Det foranstående kan medføre, at et moderselskab skal sambeskattes med sit datterselskab, selvom moderselskabet kun ejer en mindre del af datterselskabet. Det kan lade sig gøre, ved at aktierne bliver opdelt i A- og B-aktier, da én aktieklasse kan tillægges op til 10 gange så mange stemmerettigheder som en anden aktieklasse med samme kapitalværdi. Ligeledes vil et datterdatterselskabs ejerandel af et datterselskab blive talt med ved opgørelsen af den samlede andel af stemmerne, jf. ligeledes afsnit "3.2.2.6 Direkte og indirekte koncernforbindelse".

Det skal bemærkes, at der ikke er krav om, at moderselskabet skal eje aktier i det andet selskab, moderselskabet skal blot besidde mere end 50% af samtlige stemmer i det andet selskab. Hvilket er modsat de øvrige fire koncernkriterier.

3.2.2.2 Bestemmende indflydelse gennem valg af et flertal af de øverste ledelsesorgans medlemmer

For at kravet i SEL § 31C, stk. 2, nr. 2 skal være opfyldt, skal en selskabsdeltager have ret til at vælge et flertal af bestyrelsesmedlemmerne i et datterselskab. Normalt er en bestyrelsesformands stemme udslagsgivende i forbindelse med stemmelighed i bestyrelsen, men en ret til at udpege bestyrelsesformanden medfører dog ikke, at der opstår koncernforbindelse.

Kravet om, at man skal være selskabsdeltager, medfører at selskabet skal have aktionærstatus. Der er dog ikke noget krav om, hvor stor kapitalandelen skal være.

Aftaler i en aktionæroverenskomst er ofte afgørende for, hvilke selskabsdeltagere, der kan udnævne bestyrelsesmedlemmer. Sådanne aftaler skal gennemtænkes for uhenigtsmæssige skattemæssige konsekvenser inden de indgås. Hvis det forudsættes, at to selskabsdeltagere hver har ret til at udnævne to bestyrelsesmedlemmer og udnævnelsen af det femte bestyrelsesmedlem årligt går på skift mellem de to aktionærer, vil koncernforbindelsen hvert år henholdsvis blive afbrudt og genindtræde, med de skattemæssige konsekvenser, som følger heraf. Det skal dog vurderes, om sambeskatningen kan blive opretholdt, hvis der er én, som har den reelle ledelse, hvor udnævnelsen af det femte bestyrelsesmedlem kun er proforma.

3.2.2.3 Bestemmende indflydelse i kraft af aftale med datterselskabet eller efter dets vedtægter

Ledelse af et datterselskab, jf. SEL § 31C, stk. 2, nr. 3 er ikke muligt efter dansk selskabsret og skal derfor hovedsageligt anvendes, når det skal vurderes, om et udenlandsk selskab omfattes af en international sambeskatning.

3.2.2.4 Bestemmende indflydelse gennem aftale med andre selskabsdeltagere

En bestemmende indflydelse gennem aftale med andre selskabsdeltagere opnås ved at indgå en aktionæroverenskomst med de øvrige aktionærer i selskabet, jf. SEL § 31, stk. 2, nr. 4. Forskellen på koncernkriterium 1 og 4 består i sprogbrugen af henholdsvis besidder og råder over flertallet af stemmerne. Koncernkriterium 1 dækker over en permanent dispositionsret over stemmerettighederne mens koncernkriterium 4 dækker over en mere løs dispositionsret over stemmerne³⁰.

3.2.2.5 Praktisk majoritet

I de foranstående bestemmelser kan moderselskabsforholdet konstateres på et objektivt grundlag. SEL § 31, stk. 2, nr. 5 er derimod en mere subjektiv vurdering og kan betegnes som en opsamlingsbestemmelse, der opfanger de situationer, hvor et selskab faktisk udøver bestemmende indflydelse i et datterselskab uden egentlig at have majoriteten til dette, hvis alle aktionærene mødte op på datterselskabets generalforsamling³¹.

En sådan praktisk majoritet, kan opnås, hvis aktierne er fordelt over adskillige aktionærer, som ikke alle forventes at møde op til hver generalforsamling, hvorved et selskab der har under 50% af stemmerne, kan få den faktiske indflydelse over selskabet³². Werlauff konkluderer i den kommenterede aktieselskabslov, at jo mere spredt aktiekapitalen er, jo mindre del af aktiekapitalen fordres der til en bestemmende indflydelse.

Den praktiske majoritet beror altid på en konkret vurdering, og der kan opstå situationer, hvor der til en generalforsamling dukker flere aktionærer op, end der plejer og hvad man havde forventet. I sådanne situationer kan det være, at moderselskabet ikke har de udslagsgivende stemmer. Der er ingen praksis for, om sambeskatningen ophæves med tilbagevirkende kraft, med virkning for fremtiden eller om sambeskatningen fortsætter. Hvis den manglende majoritet er af vedvarende karakter må det antages, at sambeskatningen ophæves med virkning for fremtiden. En enkeltstående begivenhed vil videreføre sambeskatningen, hvorimod en ophævelse af sambeskatningen med tilbagevirkende kraft vil ske, hvis den bestemmende indflydelse reelt aldrig har været opfyldt.

³⁰ Werlauff's kommenterede aktieselskabslov, 2. udgave, Werlauff, s. 17

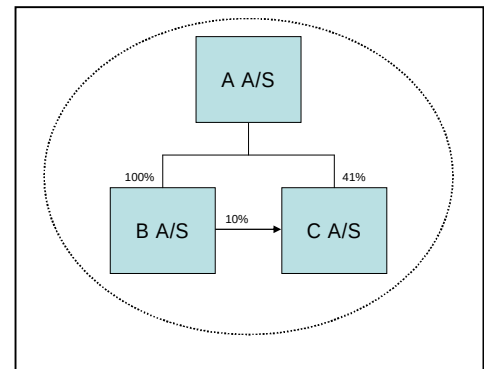
³¹ Lærebog i selskabsret II, Søren Friss Hansen m.fl., s. 461

³² Sambeskatning 2006/07, 1. udgave, Guldmand & Vinther & Werlauff, s. 26

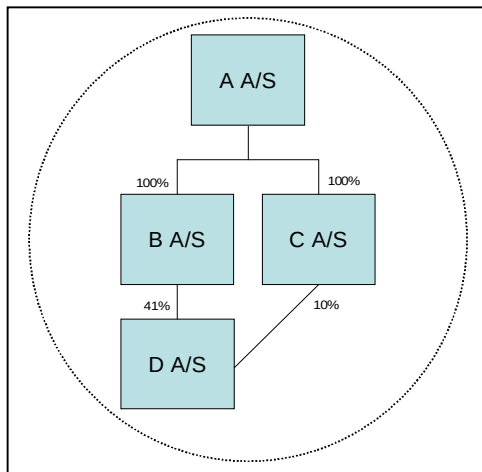
3.2.2.6 Direkte og indirekte koncernforbindelse

Jf. SEL § 31C, stk. 4 skal der ved opgørelsen af stemmerettigheder og rettigheder til at udnævne eller afsætte medlemmer af ledelsesorganer medregnes rettigheder, der besiddes af moderselskabet og dets datterselskaber. Det gælder også rettigheder, som et moderselskab har gennem et datterdatterselskab m.v.

I eksemplet i figur 20 ejer selskabet A 100% af kapitalen og stemmerettighederne i selskab B, men kun 41% af kapitalen og stemmerettighederne i selskab C. Strukturen i sig selv ville medføre national sambeskatning mellem A og B, men ikke med C. Hvis det forudsættes, at B ejer 10% af kapitalen og stemmerettighederne i C vil A indirekte eje de 10% af kapitalen og stemmerettighederne i C, og har således 51% af kapitalen og stemmerettighederne i C og alle tre selskaber er derfor underlagt national sambeskatning.

Figur 20 National sambeskatning ved indirekte koncernforbindelse med horisontal koncernstruktur.

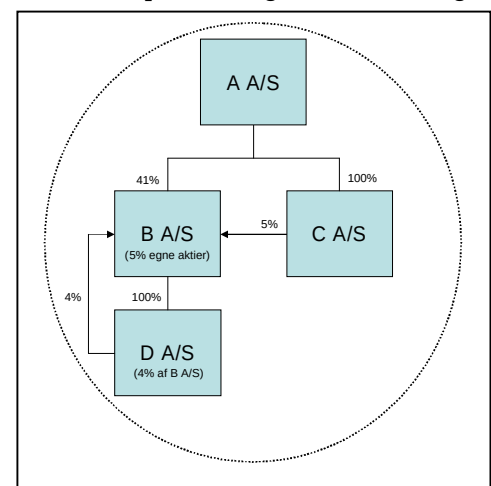
Figur 22 National sambeskatning ved indirekte koncernforbindelse med vertikal koncernstruktur.

Alle fire selskaber er derfor underlagt national sambeskatning.

Når det skal opgøres, hvor stor en andel af stemmerettighederne der skal til, for at få bestemmende indflydelse skal der ses bort fra et datterselskabs egne aktier og aktier ejet af et underliggende datterdatterselskab, jf. SEL § 31C, stk. 5 og afsnit "3.2.2.1 Stemmeftaltal". Det skyldes, at stemmeretten knyttet til egne aktier, suspenderes, jf. ASL § 67, stk. 3. Med dette faktum, kan en

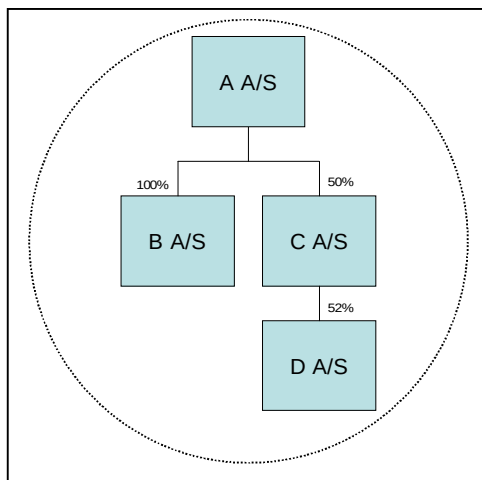
Eksemplet i figur 21 viser en dansk national sambeskatning ved indirekte koncernforbindelse med en vertikal koncernstruktur. Selskabet A ejer 100% af kapitalen og stemmerettighederne i B og C. B ejer igen 41% af kapitalen og stemmerettighederne i D. Den struktur vil medføre national sambeskatning mellem A, B og C, men ikke med D, da D ikke er underlagt bestemmende indflydelse. Hvis det forudsættes, at C ejer 10% af kapitalen og stemmerettighederne i D vil A indirekte eje de 10% af kapitalen og stemmerettighederne i D, og har således 51% af kapitalen og stemmerettighederne i C.

Alle fire

Figur 21 National sambeskatning ved indirekte koncernforbindelse med egne aktier.

sambeskatning opstå, selvom moderselskabet hverken direkte eller indirekte råder over mere end 50% af stemmerettighederne i datterselskabet. I figur 22 skal B's 5% egne aktier og D's 4% aktier i B ikke medregnes ved opgørelsen af stemmerettighederne. Det medfører, at der kan opnås bestemmende indflydelse, hvis man besidder mere end 45,5% ($91/2 \times 100$) af stemmerne i B. I eksemplet besidder A direkte 41% af stemmerne og indirekte 5% af stemmerne via ejerskabet af C, hvilket tilsammen udgør en faktisk andel af stemmerne på 50,5% ($46/91 \times 100$). Den obligatoriske nationale sambeskatning skal derfor omfatte alle fire selskaber.

Figur 23 National sambeskatning i forbindelse med afgørelsen i SKM2006.107.SR.

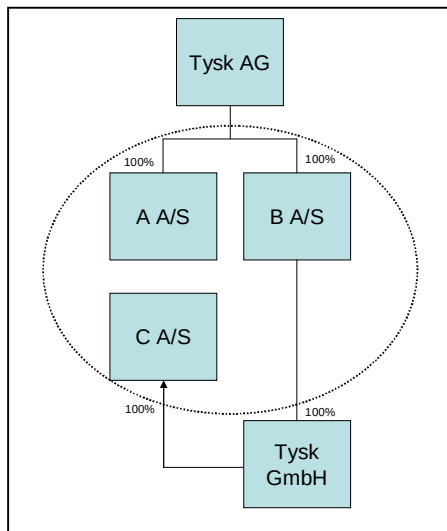
I forbindelse med skatterådets afgørelse i SKM2006.107.SR er det slået fast, at det er stemmerettighederne, som er afgørende i forbindelse med obligatorisk national sambeskatning. Afgørelsen omhandler selskaberne A, B, C og D. A ejede 100% af kapitalen og stemmerettighederne i B, hvorimod A kun ejede 50% af kapitalen og stemmerettighederne i C. C ejede 52% af kapitalen og stemmerettighederne i D. Jf. SEL § 31C skal A og B sambeskattes, hvorimod C og D som udgangspunkt ikke skal indgå i sambeskatningen, men derimod udgør en selvstændig sambeskatning i forbindelse med C's ejerskab af D. I det foranstående tilfælde havde A i den indgåede aktionæroverenskomst med den anden aktionær i C, som ligeledes ejede 50% af kapitalen og stemmerettighederne i C, ret til at udnævne flertallet af medlemmerne til bestyrelsen i C. Alle selskaber var derfor omfattet af den nationale sambeskatning efter reglerne i SEL § 31, jf. SEL § 31C, stk. 2 nr. 1 og 2.

Efter vedtagelsen af L 121 svarer koncerndefinitionen i SEL til koncerndefinitionen i bilag til ÅRL. Det medfører, at koncernen som udgangspunkt er forpligtet til at aflægge et konsolideret koncernregnskab. Der er dog nogle undtagelser i ÅRL §§ 110 – 112, men det gælder kun for den regnskabsmæssige konsolidering, koncernen vil stadig være underlagt obligatorisk national sambeskatning og der skal udarbejdes materiale til brug for opgørelse af sambeskatningsindkomsten.

Et selskab kan være både et moderselskab og et datterselskab. I et sådan tilfælde bliver denne underkoncern til en subkoncern, jf. afsnit "3.3.5 Subsambeskatning". Der kan godt være flere subkoncerner i en koncern. Der vil dog altid være et moderselskab, som er det ultimative moderselskab, jf. SEL § 31, stk. 1, 4. pkt.

Reglerne i SEL § 31, stk. 1 og SEL § 31C medfører, at danske koncernforbundne selskaber kan blive sambeskattet, selvom de ikke har et fælles dansk moderselskab. Det samme gør sig gældende, hvis der er en dansk fond eller forening, som ejer nogle danske selskaber. I det tilfælde vil der opstå en sambeskatning, selvom fonden eller foreningen, jf.

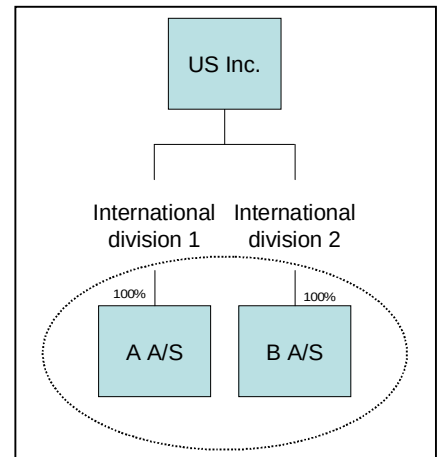
SEL § 31, stk. 1, 1. pkt., ikke skal indgå i sambeskatningen. Et eksempel på, at et udenlandsk selskab kan medføre en dansk sambeskatning fremgår af figur 24, hvor det Tyske AG ejer hele selskabskapitalen i datterselskaberne A A/S og B A/S. Desuden ejer B hele selskabskapitalen i et Tysk GmbH, som igen ejer hele selskabskapitalen i C A/S. Den obligatoriske nationale sambeskatning består af selskaberne A, B og C.

Figur 25 National sambeskatning med tysk moderselskab.

I visse tilfælde er danske selskaber, måske ikke klar over, at de er sambeskattet, hvis de

fx er ejet af samme udenlandske moderselskab længere oppe i koncernen. Det kan være et amerikansk selskab, som har flere internationale divisioner. De enkelte divisioner kan have selskaber eller faste driftssteder over hele verden og flere af dem har måske også selskaber i Danmark. Et eksempel på en obligatorisk national sambeskatning af de danske selskaber A og B er illustreret i figur 25. De to internationale divisioner er holdt uden for den nationale sambeskatning, men det kan vælges at lade dem indgå i den internationale sambeskatning, jf. mere herom i afsnit "3.4 International sambeskatning".

Figur 24 National sambeskatning via internationale divisioner og amerikansk ultimative moderselskab.

3.2.3 Selskaber, der kan holdes ude af sambeskatningen

Regnskabsmæssigt er der i ÅRL § 114, stk. 2 fire grunde til, at en koncernvirksomhed kan holdes ude af konsolideringen. Det er, hvis:

- der er betydelige og vedvarende hindringer som i væsentlig grad begrænser modervirksomhedens udøvelse af sine rettigheder
- de nødvendige oplysninger ikke kan indhentes inden for en rimelig frist eller uden uforholdsmæssigt store omkostninger
- kapitalandelen udelukkende besiddes med henblik på efterfølgende at overdrage den
- det er en erhvervsdrivende moderfond.

Skattemæssig kan et datterselskab holdes ude af sambeskatningen i de første tre tilfælde, jf. SEL § 31C, stk. 6 nr. 1 – 3. Den sidste undtagelse er ikke medtaget i SEL, da fonde ikke indgår i sambeskatning, jf. SEL § 31, stk. 1. Det er dog hensigten med reglerne, at

de har et meget begrænset anvendelsesområde og det er derfor kun i sjældne tilfælde, at datterselskaber kan holdes ude af sambeskatningen.

Anvendelsen af tilfælde nr. 1 har et yderst begrænset anvendelsesområde. Det ses af lovteksten, da hindringerne skal være betydelige og vedvarende og at moderselskabet i væsentlig grad skal være begrænset i at udøve sine rettigheder i datterselskabet³³. Forarbejderne til L 121 kommer frem til samme konklusion og det bliver ligeledes bekræftet af Werlauff³⁴.

Tilfælde nr. 2 har også et begrænset anvendelsesområde, dog skal der noget mindre til at blive omfattet af tilfælde nr. 2 end tilfælde nr. 1. Det kræves af administrationsselskabet, at bogføringen skal danne grundlag for udarbejdelsen af datterselskabers danske skateregnskab og med den ufravigelige forpligtelse må det forudsættes, at datterselskabet tilrettelægger sin regnskabsrapportering på en ordentlig og forsvarlig måde. Det må derfor konkluderes, at bestemmelsen primært vil finde anvendelse i forbindelse med eksterne forhold, fx brand, tyveri og undtagelsestilstand m.v. Hvis det kun er enkelte usikkerheder omkring skatteansættelsen, som ikke vil betyde noget for det retvisende billede bør moderselskabet dog medtage en skønnet skattepligtig indkomst i sambeskatningsindkomsten³⁵. Et datterselskab skal kun holdes ude af sambeskatningen, hvis skatteansættelsen i datterselskabet ikke kan foretages på et forsvarligt grundlag.

Anvendelsesområdet i tilfælde nr. 3 er noget mere bredt, da denne undtagelse kan anvendes i alle tilfælde, hvor moderselskabet udelukkende besidder kapitalandelene i datterselskabet med henblik på efterfølgende overdragelse. Besiddelse af kapitalandele med henblik på efterfølgende overdragelse kan defineres som kapitalandele, hvorom der er gennemført seriøse forsøg på at afhænde aktierne i datterselskabet og bestemmelsen kan ligeledes kun finde anvendelse, hvis datterselskabet ejes i forholdsvis kort tid³⁶. Hvis der ikke har været en reel hensigt til at overdrage aktierne i datterselskabet, skal datterselskabet omfattes af sambeskatningen med virkning fra det oprindelige erhvervelses-tidspunkt³⁷. Hvis et datterselskab sættes til salg imens det indgår i en igangværende sambeskatning, kan datterselskabet ikke udtrækkes af sambeskatningen, men skal indgå i sambeskatningen indtil det endelige salg er gennemført.

I forbindelse med erhvervelsen af et datterselskab vedtager administrationsselskabet, om et datterselskab, som er erhvervet med henblik på videresalg, skal omfattes af sambeskatningen eller ej. Det er derfor administrationsselskabet, som kan vælge at påberåbe sig muligheden for at holde et datterselskab uden for sambeskatningen. Det er derimod skattemyndighederne, som afgør om de pågældende aktier er anskaffet til videresalg, og om datterselskabet dermed kan holdes uden for sambeskatningen³⁸.

³³ Spørgsmål 45 fra skatteudvalget til skatteministeren vedr. L 121

³⁴ Sambeskatning 2006/07, 1. udgave, Guldmand & Vinther & Werlauff, s. 30

³⁵ Nye sambeskatningsregler og territorialprincipper, Lars Nyhegn Eriksen, R&R nr. 8, 2005, s. 12

³⁶ Årsrapporten: Kommentarer til årsregnskabsloven, Olaf Hasselager m.fl., 4. udgave, s. 700f

³⁷ Spørgsmål 45 fra skatteudvalget til skatteministeren vedr. L 121

³⁸ Spørgsmål 46 fra skatteudvalget til skatteministeren vedr. L 121

3.2.4 Selskaber, der skal holdes ude af sambeskatningen

Jf. SEL § 31C, stk. 6, nr. 3, 2. pkt. skal koncernforbundne selskaber omfattet af KGL § 4, stk. 5 holdes ude af sambeskatningen. Baggrunden for denne værnsregel er, at KGL § 4, stk. 5 giver skattepligtige, der driver finansieringsvirksomhed, fradrag for tab på fordringer i koncernforbundne selskaber, hvis koncernforholdet er etableret midlertidigt med henblik på at afvikle tilgodehavendet eller omstrukturere virksomheden i selskabet. Nægtelsen af sambeskatning skal forhindre, at finansieringsvirksomheden også opnår fradrag for underskuddet i selskabet via sambeskatning³⁹.

Af SEL § 31C, stk. 8 skal et selskab holdes ude af sambeskatningen, hvis det er en kollektiv elforsyningsvirksomhed, som anvender indgangsværdier opgjort efter SEL § 35O, jf. dog SEL § 13E, stk. 3. Baggrunden for bestemmelsen er at forhindre kommercielle selskaber igennem sambeskatning med kollektive elforsyningselskaber at udnytte de gunstige indgangsværdier, elselskaberne fik ved overgangen til skattepligt⁴⁰.

Fra det år, hvor der bliver afsagt et konkursdekret, udgår et selskab af sambeskatningen, jf. KKSL § 4, stk. 3 – 4.

Livsforsikringselskabers ejendomsdatterselskaber skal beskattes efter særreglen i SEL § 3A og kan derfor ikke indgå i en obligatorisk national sambeskatning.

3.3 National sambeskatning

Af SEL § 31, stk. 1 fremgår følgende definition af national sambeskatning:

"Koncernforbundne selskaber og foreninger m.v. omfattet af § 1, stk. 1 nr. 1 – 2 a, 2 d, 2 g, 3 a, 5 og 5 b, eller § 2, stk. 1, litra a og b, skal sambeskattes (national sambeskatning). Ved koncernforbundne selskaber og foreninger m.v. forstås selskaber og foreninger m.v., der på noget tidspunkt i indkomståret tilhører samme koncern, jf. § 31C. I stk. 2 – 7 side-stilles faste ejendomme med faste driftssteder...."

Den foranstående definition medfører, at der i Danmark er indført obligatorisk national sambeskatning mellem koncernforbundne selskaber og foreninger. Sambeskatning opstår på alle tidspunkter, hvor der i løbet af indkomståret opstår en koncernforbindelse mellem de selskaber og foreninger, som er oplistet i loven.

Et dansk registreret selskab med ledelsens sæde i et andet DBO-land skal indgå i en national sambeskatning, det samme gør sig gældende for et udenlandsk indregistreret selskab med ledelsens sæde i Danmark og dermed hjemmehørende i Danmark⁴¹.

³⁹ Ligningsvejledningen, Selskaber og Aktionærer, LV 2007-1 S.D.4.1.1.3

⁴⁰ Ligningsvejledningen, Selskaber og Aktionærer, LV 2007-1 S.D.4.1.1.3

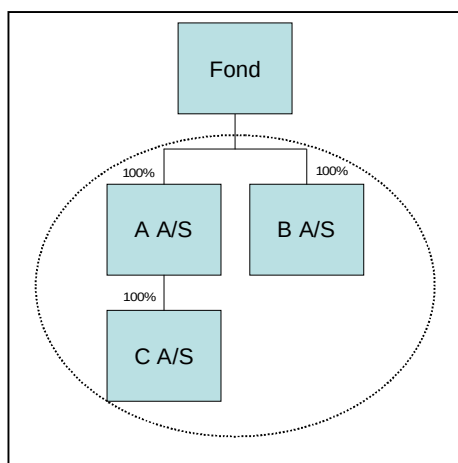
⁴¹ Skatteministerens svar på spørgsmål stillet af FSR i bilag 18 til L 121

3.3.1 Betingelser for national sambeskatning

Den altovervejende betingelse for etablering af national sambeskatning er, at der skal være en koncernforbindelse mellem selskaberne. Der tages udgangspunkt i koncerndefinitionen i ÅRL, hvorfor stemmer og indflydelse er afgørende. Det skal dog kontrolleres, hvilke bestemmelser der er gældende i vedtægter og aktionæroverenskomster. Så længe der har været en koncernforbindelse i løbet af året medfører det, at selskaberne i den periode skal være sambeskattet. De nærmere regler om koncernforbindelse er gennemgået i afsnit "3.2.2 Koncerndefinition".

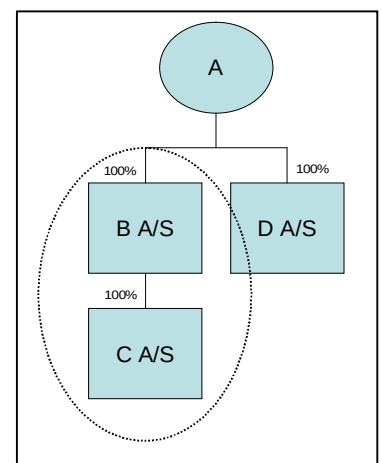
De sambeskattede selskaber skal være opført i SEL § 31, stk. 1, 1. pkt. for at være omfattet af national sambeskatning. Det er desuden et krav, at selskaberne er skattemæssigt hjemmehørende i Danmark. Det medfører, at udenlandske selskaber, hvor ledelsen sidder i Danmark omfattes af reglerne om national sambeskatning, jf. SEL § 1, stk. 6. Ligeledes danske filialer m.v. i udlandet og udenlandske filialer i Danmark.

Jf. SEL § 31, stk. 5 skal alle selskaber i sambeskatningen opgøre den skattepligtige indkomst for samme periode som administrationsselskabet uanset regnskabsåret efter selskabsretlige regler, jf. SEL § 10, stk. 5. Det foranstående skal læses således, at det ikke er et krav, at alle selskaber i sambeskatningen har samme regnskabsår, de skal bare have samme indkomstår. Regnskabsmæssigt er det dog et krav, at datterselskaber har samme regnskabsår som moderselskabet, jf. ÅRL § 15, stk. 5. Det medfører, at sambeskattede nationale selskaber som hovedregel vil have samme regnskabsår og samme indkomstår, jf. afsnit "3.2.1 Obligatorisk omlægning af indkomstår".

Figur 26 Ejerskab af en fond medfører national sambeskatning.

Der etableres en koncern med obligatorisk national sambeskatning, hvis et udenlandsk moderselskab ejer danske selskaber, jf. afsnit "3.2.2.6 Direkte og indirekte koncernforbindelse". Af figur 26 til venstre ses det, at en dansk fonds ejerskab af danske selskaber vil medføre national sambeskatning, selvom fonden i sig selv ikke skal indgå i den nationale sambeskatning. En fysisk person kan ikke skabe koncernforbindelse mellem selskaber. Det ses af figur 27 til højre.

Figur 27 Ejerskab af en person medfører ikke national sambeskatning.

Det foranstående kan sammenfattes i, at der opstår obligatorisk national sambeskatning, når de typer af selskaber, som er oplistet i SEL § 31, stk. 1, 1. pkt., har den fornødne koncernforbindelse på et tidspunkt i løbet af året.

3.3.2 Administrationsselskabet

Jf. SEL § 31, stk. 4, pkt. 1 – 2, skal der for sambeskatningen udpeges et administrations-selskab. Administrationsselskabet har til ansvar at forestå administrationen af sambeskatningen. Administrationsselskabet vil normalt være det øverste moderselskab som deltager i sambeskatningen. Hvis dette selskab ikke er et dansk skattepligtigt selskab, skal et af de eventuelt sideordnede danske skattepligtige datterselskaber udpeges som administrationsselskab. I de tilfælde, hvor søsterselskaberne ikke kan blive enige om, hvem der skal være administrationsselskab, skal det ultimative moderselskab træffe beslutningen⁴². Det ultimative moderselskab defineres som det øverste moderselskab i sambeskatningen, jf. SEL § 31, stk. 1, 4. pkt.

Administrationsselskabet skal stå for indbetaling af den samlede indkomstskat, herunder a conto skat samt restskat, tillæg og renter for de sambeskattede koncernselskaber til de danske skattemyndigheder. Skattemyndighederne kan med frigørende virkning udbetale overskydende skat og godtgørelse til administrationsselskabet. Hæftelsen for betalingen af skatten hænger på datterselskabet, indtil administrationsselskabet har modtaget betaling af skatten fra datterselskabet, jf. SEL § 31, stk. 4, pkt. 7 – 10. Den interne afregning vedrørende ordinære a conto skatterater skal tage udgangspunkt i gennemsnittet af de enkelte selskabers seneste 3 års indkomstskat. Den frivillige indbetaling skal fordeles på baggrund af det enkelte selskabs forventede resultat⁴³.

Det kan blive nødvendigt at udpege et nyt administrationsselskab, fx hvis det eksisterende administrationsselskab udgår af koncernen eller der kommer et andet selskab, som bliver det øverste danske moderselskab. Jf. SEL § 31, stk. 4, pkt. 3 – 6 skal det tidligere administrationsselskabs rettigheder og forpligtelser overføres til det nye administrationsselskab. De overdragne forpligtelser skal godtgøres med en betaling fra det tidligere administrationsselskab til det nye administrationsselskab. En sådan betaling har ingen skattemæssige konsekvenser for hverken betaleren eller modtageren.

Administrationsselskabet er jf. SEL § 31B, stk. 2 forpligtet til at afgive kontroloplysninger, der muliggør en kontrol af ejerforholdene i det ultimative moderselskab og koncernens andre selskaber. Kontroloplysningerne skal afgives i forbindelse med selvangivelsen, og skal gøre det muligt at kontrollere om selskaberne er koncernforbundne og kontrollere at det ultimative moderselskab faktisk er det ultimative moderselskab.

⁴² Skatteministerens svar til Ernst & Young spørgsmål 3 i bilag 16 til L 121

⁴³ Skatteministerens svar på spørgsmål stillet af FSR i bilag 18 og 35 til L 121

3.3.3 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten

Reglerne for opgørelsen af sambeskatningsindkomsten er reguleret i SEL § 31, stk. 2 og 3. Sambeskatningsindkomsten er summen af den skattepligtige indkomst for hvert enkelt selskab omfattet af sambeskatningen opgjort efter skattelovgivningens almindelige regler med de undtagelser, der gælder for sambeskattede selskaber, jf. nærmere nedenfor.

Egne underskud fra tidligere indkomstperioder skal for hvert selskab modregnes først i sambeskatningsindkomsten. En efterfølgende positiv eller negativ sambeskatningsindkomst skal fordeles forholdsmæssigt mellem de øvrige selskaber hvorefter andre sambeskattede selskaber fremførte underskud modregnes.

Underskud fremføres hos det pågældende selskab til modregning for efterfølgende indkomstår. Underskud fra indkomstperioder fra før sambeskatningen kan kun modregnes i overskud i det pågældende selskab, ligesom kildeartsbegrænsede tab kun kan modregnes i det selskab, hvor tabet er blevet konstateret.

Jf. SEL § 31, stk. 3 skal et selskabs indkomst kun medregnes til sambeskatningsindkomsten, for den del af indkomståret, hvor der har været koncernforbindelse, hvilket er gennemgået nærmere i afsnit "4.3 Delperiodeopgørelser".

3.3.4 Fordeling af årets skattepligtige indkomst

Er sambeskatningsindkomsten positiv, fordeles overskuddet forholdsmæssigt mellem de overskudsgivende selskaber, jf. SEL § 31, stk. 2, 4. pkt., hvilket i praksis betyder, at årets samlede underskud fordeles forholdsmæssigt mellem de overskudsgivende selskaber. Dette er eksemplificeret i figur 28:

Beløb i DKK	Administrations- selskab A	Datter- selskab B	Datter- selskab C	I alt
Overskudsudligning				
Skattepligtig indkomst	-50.000	100.000	500.000	550.000
Udligning af underskud	50.000	0	0	50.000
Forholdsmæssig fordeling	0	-8.333	-41.667	-50.000
Skattepligtig indkomst	0	91.667	458.333	550.000

Figur 28 Udligning af underskud i en sambeskatning.

Er sambeskatningsindkomsten omvendt negativ, fordeles underskuddet forholdsmæssigt imellem de underskudsgivende selskaber og fremføres hos det pågældende selskab til modregning i efterfølgende indkomstår, jf. SEL § 31, stk. 2, 5. pkt., hvilket i praksis bety-

der, at årets samlede overskud fordeles forholdsmæssigt mellem de underskudgivende selskaber. Dette er eksemplificeret i figur 29:

Beløb i DKK	Administrations- selskab A	Datter- selskab B	Datter- selskab C	I alt
Underskudsudligning				
Skattepligtig indkomst	100.000	-200.000	-300.000	-400.000
Udligning af overskud	-100.000	0	0	-100.000
Forholdsmæssig fordeling	0	40.000	60.000	100.000
Skattepligtig indkomst	0	-160.000	-240.000	-400.000

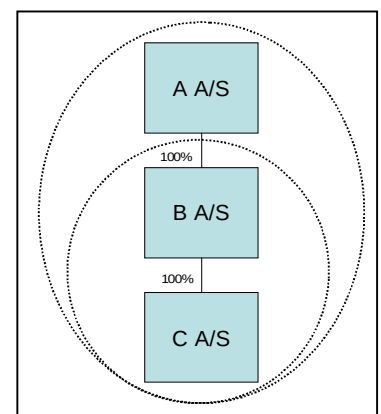
Figur 29 Udligning af overskud i en sambeskatning.

Prioriteringsrækkefølgen for anvendelse af underskud er således, at selskabets egne underskud før og under sambeskatning anvendes først, herefter anvendes underskud for det pågældende indkomstår og sidst anvendes tidligere års sambeskatningsunderskud, hvor det ældste underskud skal anvendes først⁴⁴.

En lempelse i forhold til de tidligere regler er, at hvert enkelt selskab først skal modregne fremførselsberettiget underskud fra tidligere indkomstår, uanset om underskuddet er opstået inden for eller uden for sambeskatningsperioden. Hvis en sambeskatning ophæves og efterfølgende genopstår – genindtræden i sambeskatning – kan underskud som er opstået inden sambeskatningen blev ophævet ikke bruges i den "nye" sambeskatning. Det skyldes, at fremførte underskud vedrørende tidligere indkomstår i et selskab kun kan modregnes i et andet koncernselskabs overskud, hvis sambeskatningen ikke har været ophævet, jf. SEL § 31, stk. 2, 8. pkt.

3.3.5 Subsambeskatning

Subsambeskatning kan anvendes, når fx der til en koncern opstår et nyt overordnet moderselskab, og der derved opstår en ny sambeskatningskreds. Eventuelt fremført underskud i den oprindelige sambeskatning vil ikke kunne anvendes i den nye sambeskatning, da der er opstået en ny sambeskatning, jf. SEL § 31, stk. 2. For at undgå, at der mistes fremførte underskud, bliver underskuddet til særunderskud for subsambeskatningen og kan efterfølgende modregnes i subsambeskatningens positive skattepligtige indkomst⁴⁵.

Figur 30 Subsambeskatning i en national sambeskatning.

⁴⁴ Skatteministerens svar på spørgsmål stillet af FSR i bilag 18 til L 121, s. 18

⁴⁵ Ligningsvejledningen, Selskaber og Aktionærer, LV 2007-1 S.D.4.1.2.3

Prioriteringsreglen ved subsambeskatning til anvendelse af tidligere års skattemæssige underskud fremgår af SEL § 31, stk. 2, 7. pkt. Reglen medfører, at (1) selskabets underskud før og under sambeskatningen skal anvendes før (2) underskud for det pågældende indkomstår fordeles mellem de sambeskattede selskaber og til sidst (3) anvendes tidligere års sambeskatningsunderskud.

3.3.6 Skattebetaling/-godtgørelse

Det er administrationsselskabet, som skal betale hele indkomstskatten for alle selskaber og faste driftssteder hjemmehørende i Danmark, også selvom datterselskabet ikke ejes fuldt ud, jf. SEL § 31, stk. 6, 2. pkt. De sambeskattede selskaber skal herefter betale hver sin del af den samlede indkomstskat til administrationsselskabet. Hvis der i et selskab har været underskud, og underskuddet derfor er blevet anvendt i opgørelsen af sambeskatningsindkomsten, medfører det, at administrationsselskabet modsat er forpligtet til at betale et beløb til underskudsselskabet, svarende til skatteværdien af det udnyttede underskud.

Hvis det ikke er administrationsselskabet, som udnytter underskuddet, skal de selskaber, som udnytter underskuddet betale en godtgørelse til administrationsselskabet. Det foranstående princip kaldes fuld fordeling og er bestemt i SEL § 31, stk. 6.

Fristen for udligningen af betalingsforpligtelsen fra det overskudsgivende selskab til administrationsselskabet er ikke fastsat i lovteksten. Jf. SEL §§ 29A og 30 skal udligningen dog ske senest på tidspunktet for rettidig skattebetaling. Hvis beløb ikke bliver udlignet vil der opstå en fordring når administrationsselskabet afregner skattebetalingen til SKAT. Fordringen skal behandles på samme måde, som en anden fordring ville være blevet behandlet. Det medfører, at fordringen skal forrentes på markedsmæssige vilkår – efter armslængdeprincippet.

De foranstående transaktioner har ingen skattemæssige konsekvenser for det selskab som betaler eller modtager beløbene, jf. SEL § 31, stk. 6, 3. pkt. Dog vil renterne i forbindelse med forrentningen af en eventuel opstået fordring fra foregående afsnit være fradragsberettigede for debitor og skattepligtig for kreditor⁴⁶, også selvom renter af skat normalt ikke er det.

3.3.7 Hæftelse

I modsætning til de tidligere regler, hvor der var solidarisk hæftelse for sambeskatningsindkomsten, hæfter hvert enkelt sambeskattet datterselskab kun for den del som fordeles til selskabet, jf. SEL § 31, stk. 4, 10. pkt. Når det sambeskattede datterselskab har betalt skatten til administrationsselskabet frigøres datterselskabet dog for hæftelsen. SKAT kan

⁴⁶ Skatteministerens svar på spørgsmål stillet af FSR i bilag 18 til L 121, s. 24

derfor ikke inddrive skatten hos administrationsselskabet, når skattebetalingen fra det sambeskattede datterselskab ikke er modtaget.

I forbindelse med bogføringen af skatten på en mellemregning er det uklart om det er nok for at blive frigjort for hæftelsen. I de tilfælde, hvor et sambeskattet datterselskab er insolvent vil en sådan bogføring ikke være tilstrækkelige for at blive frigjort af hæftelsen. I andre tilfælde, hvor koncernen har udarbejdet en sambeskatningsinstruks, hvor det klart og tydelige fremgår, at det normale er at betale og udligne skattebetalinger via mellemregningen, vil en bogføring på mellemregningen sandsynligvis frigøre datterselskabet for hæftelsen. Hvis selskaberne har en historik, hvor mellemværende betales via mellemværende, vil dette efter vores mening ligeledes frigøre datterselskabet for hæftelse.

3.3.8 Ophør/etablering af sambeskatning

I forbindelse med, at et selskab, som er skattepligtigt til Danmark, indtræder eller udtræder af en sambeskatning, skal indkomståret opdeles i flere delperioder, jf. SEL § 31, stk. 3. Indkomstopgørelserne for delperioderne skal udarbejdes, da det kun er indkomsten for den del af året, hvor der har været koncernforbindelse, som skal selvangives sammen med sambeskatningsindkomsten. Det medfører bl.a., at skattemæssige afskrivninger maksimalt kan foretages i forhold til, hvor stor en del indkomstperioden udgør af et kalenderår.

Der er lagt vægt på, at der ikke skal foretages en forholdsmæssig fordeling af hele indkomstårets indtægter og udgifter. Derimod skal der foretages en korrekt periodiseret opgørelse af indtægter og udgifter for delperioden foretaget efter skattelovgivningens almindelige regler, som om indkomstperioden udgjorde et helt indkomstår. Det er blevet afklaret i SKM2006.105.SR, hvor en koncern ønskede tilladelse til at opgøre en forholdsmæssig skattepligtig indkomst af indkomstårets samlede skattepligtige indkomst, jf. afsnit "4.3 Delperiodeopgørelser".

Tidligere skulle der ansøges om at genindtræde i en sambeskatning. Der skal ikke længere søges om at genindtræde i en sambeskatning, hvis der etableres koncernforbindelse, jf. reglerne om obligatorisk national sambeskatning. Når et selskab genindtræder i en sambeskatning anses fremførselsberettigede skattemæssige underskud fra den tidligere sambeskatning for særunderskud og jf. prioriteringsrækkefølgen kan de fremførte skattemæssige underskud kun anvendes af selskabet selv.

3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder

I det foregående afsnit blev det fastslået, at der i forbindelse med ind- eller udtræden af en sambeskatning skal udarbejdes en indkomstopgørelse for den delperiode, som hører med til sambeskatningen. Et selskab kan godt komme ud for at skulle udarbejde indkomstopgørelse for flere delperioder, da der skal udarbejdes særskilte indkomstopgørel-

ser for de delperioder, hvor selskabet er uden for sambeskatning eller eventuelt omfattes af en anden sambeskatning, jf. SEL § 31, stk. 3, 3. pkt.

Opgørelsen af delperioden skal opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, som om indkomstperioden udgjorde et helt indkomstår. I den forbindelse skal der tages hensyn til underskudsbegrænsning. Jf. LL § 15, stk. 7 – 12 er der begrænset adgang til underskudsfremførsel, hvis mere end 50% af aktiekapitalen i et selskab ejes af andreaktionærer ved indkomstårets slutning end ved indkomstårets begyndelse. Som udgangspunkt kan den sælgende koncern anvende skattemæssige fremførte underskud i indkomstperioden uden begrænsninger. Det samme gør sig gældende for den købende koncern, som ligeledes kan anvende skattemæssige fremførte underskud i den periode, hvor selskabet indgår i den købende koncern – altså i den nye sambeskatning.

Skattemæssige afskrivninger kan maksimalt foretages beregnet efter forholdet mellem indkomstperiodens længde og et kalenderår på 12 måneder, jf. SEL § 31, stk. 3, 2. pkt. Det gælder uanset om indkomstperioden udgør mere eller mindre end 12 måneder. Se afsnit "4.3.1 Afskrivninger" for en nærmere gennemgang af forskellige regneeksempler i forbindelse med beregningen af skattemæssige afskrivninger i delperioder.

Da opgørelsen af indkomsten for de to delperioder i indkomståret har indflydelse på hinanden skal der gives visse oplysninger fra den sælgende koncern til den købende koncern. Den købende koncern kan derfor ikke indlevere selvangivelse før der er modtaget oplysninger om, hvordan den sælgende koncern har opgjort indkomsten i den første delperiode i indkomståret. Der skal bl.a. gives oplysninger om:

- foretagne afskrivninger
- straksafskrivninger
- værdiansættelse af varelager
- anvendelse af lagerprincip ved opgørelse af kapitalgevinster og tab
- valg af principper i relation til igangværende arbejder
- skattemæssige underskud anvendt inden for sambeskatningen m.m.

De skattemæssige dispositioner og principper, som den sælgende koncern har anvendt i den første delperiode i indkomståret, er bindende for den købende koncern ved opgørelsen af indkomsten for den anden delperiode i indkomståret. Det drejer sig fx om valg af periodiseringsprincip, indregning af udviklingsomkostninger som et aktiv eller som omkostning samt valg af princip i forbindelse med igangværende arbejder. Der er dog mulighed for efterfølgende at ansøge om ændring af skattemæssigt princip fx i forbindelse med opgørelsen af igangværende arbejder.

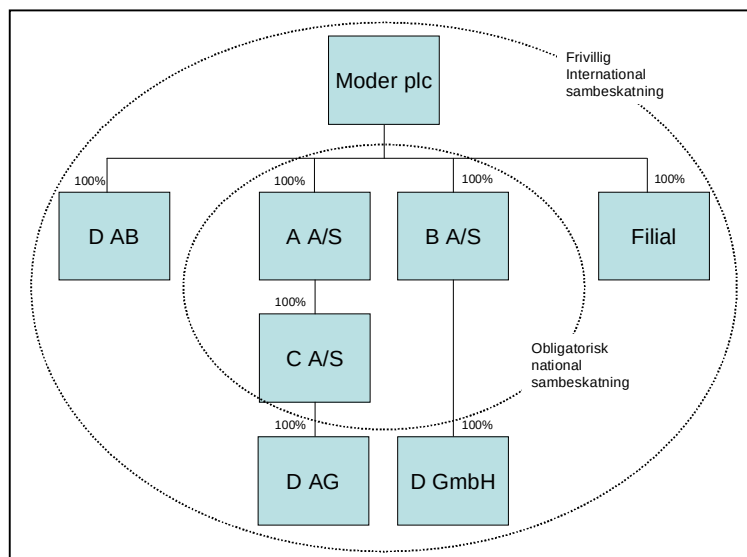
Reglerne om at indkomståret skal opdeles i delperioder sikrer, at den sælgende koncern ikke bliver påvirket af de skattemæssige dispositioner, som den købende koncern foretager efter koncernetablering. Indkomstopgørelsen for den første delperiode er bl.a. uaf-

hængig af den købende koncerns dispositioner med hensyn til afhændelse af afskrivningsberettigede driftsmidler eller faste ejendomme⁴⁷.

3.4 International sambeskatning

Af SEL § 31A, stk. 1 fremgår følgende definition af international sambeskatning:

"Det ultimative moderselskab kan vælge, at sambeskatningen for de koncernforbundne selskaber og foreninger m.v., som sambeskattes efter § 31, tillige skal gælde alle koncernforbundne udenlandske selskaber og foreninger m.v., i hvilke ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser, og som fordeler overskuddet i forhold til deltagerens indskudte kapital (international sambeskatning). Tilvalget gælder tillige alle faste driftssteder og faste ejendomme, der er beliggende i udlandet, og som tilhører de sambeskattede danske og udenlandske selskaber og foreninger m.v..."

Figur 31 Frivillig international sambeskatning og obligatorisk national sambeskatning.

I figur 31 vises et eksempel på kredsen af selskaber m.v. der indgår i en international sambeskatning. Det er ikke nødvendigt, at der eksisterer en national sambeskatning, da det er tilstrækkeligt, at der i koncernen kun indgår et enkelt dansk selskab. En international sambeskatning skal omfatte hhv. alle (1) de underliggende selskaber, hvorover de danske selskaber udøver en bestemmende indflydelse (C A/S, D AG og D GmbH), (2) de overliggende

selskaber, der udøver bestemmende indflydelse på de danske selskaber (Moder plc), og (3) andre selskaber, som disse overliggende selskaber udøver bestemmende indflydelse på (D AB og Filial). I forhold reglerne før vedtagelsen af L 121 er det en væsentlig udvidelse af hvilke selskaber, der skal indgå i den internationale sambeskatning, da det før kun var de selskaber, som var helejet af et dansk moderselskab, der kunne indgå i en international sambeskatning.

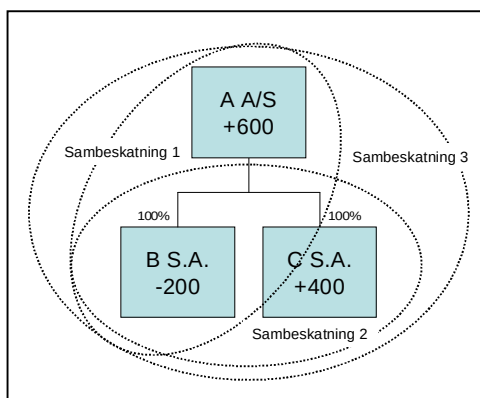
⁴⁷ Sambeskatning 2006/07, 1. udgave, Guldmand & Vinther & Werlauff, s. 67

3.4.1 Globalpuljeprincippet

Globalpuljeprincippet medfører, at samtlige udenlandske koncernforbundne selskaber skal indgå i sambeskatningen og omfatter såvel overliggende som underliggende koncernforbundne selskaber.

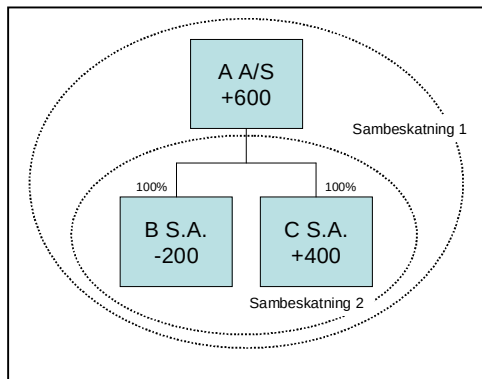
Formålet med globalpuljeprincippet er, at forhindre, at en international sambeskatning fx kan nøjes med at inddrage udelukkende underskudsgivende selskaber. Hvis en koncern ønsker at inddrage ét selskab med underskud, hvad enten der er tale om underskud fra et datterselskab eller fra en udenlandsk filial, skal *alle* selskaber og filialer inddrages under sambeskatningen i en bindingsperiode. Før vedtagelsen af L 121 var det muligt for en koncern frit at vælge, hvilke selskaber, som blev ønsket inddraget i den danske sambeskatning. Denne mulighed blev kaldt "cherry picking". Herved kunne koncernen sammensætte kredsen af selskaber i sambeskatningen mest hensigtsmæssigt, da fx overskudsgivende selskaber i lavt beskattede lande kunne holdes ude af sambeskatningen.

Til at belyse de ændrede skattemæssige regler i forbindelse med globalpuljeprincippet tages der udgangspunkt i en international sambeskatning som består af et dansk moderselskab og to 100% ejede datterselskaber i Polen. I Polen er selskabsskatteprocenten 19%. Det forudsættes i eksemplet, at der i Polen findes nationale sambeskatningsregler, som tillader sambeskatning mellem B S.A. og C S.A. Koncernen er illustreret i figur 32.

Figur 32 International sambeskatning mellem et dansk moderselskab og to datterselskaber i Polen før vedtagelsen af L 121.

Med reglerne før vedtagelsen af L 121 kunne en koncern vælge mellem enten (1) sambeskatning i Danmark med datterselskabet B, (2) sambeskatning i Polen mellem datterselskaberne B og C eller (3) sambeskatning mellem alle selskaberne i koncernen. Ved den første mulighed vil koncernen holde C's overskud uden for sambeskatningen, hvorfor C bliver beskattet med 19% af overskuddet i Polen. Den samlede beskatning for koncernen bliver derfor i alt t.DKK 188 $((600-200) \times 28\% + 400 \times 19\%)$. Ved den anden mulighed vil koncernen sambeskatte de to polske datterselskaber. Den samlede beskatning for koncernen bliver derfor i alt t.DKK 206 $(600 \times 28\% + (400-200) \times 19\%)$. Ved den tredje mulighed vil koncernen sambeskatte alle selskaberne i Danmark. Den samlede beskatning for koncernen bliver derfor i alt t.DKK 224 $((600+400-200) \times 28\%)$. Det mest hensigtsmæssige vil derfor være at vælge den første mulighed, da det giver den største fradragsværdi for underskuddet. Den samlede beskatning for koncernen på t.DKK 188 svarer til en nettoskatteprocent 23,5% $(188/(600+400-200) \times 100)$.

Figur 33 International sambeskatning mellem et dansk moderselskab og to datterselskaber i Polen efter vedtagelsen af L 121.

t.DKK 206 svarer til en nettoskatteprocent 25,75% ($206/(600+400-200) \times 100$).

Med de nugældende regler om globalpuljeprincippet kan en koncern kun vælge mellem enten (1) sambeskatning i Danmark mellem *alle* selskaber eller (2) sambeskatning i Polen mellem datterselskaberne. Ved den første mulighed vil den samlede skat blive t.DKK 224 ($(600+400-200) \times 28\%$). Ved den anden mulighed vil den samlede skat derimod blive t.DKK 206 ($600 \times 28\% + (400-200) \times 19\%$). Her vil det oplagte være at vælge den anden mulighed, da det giver den mindste skattebetaling, det vil sige at der ikke vælges international sambeskatning. Den samlede beskatning for koncernen på

Med reglerne før vedtagelsen af lovforslag L 121 vil t.DKK 112 ($(600-200) \times 28\%$) ud af den samlede skat på t.DKK 188 være selskabsskat til den danske stat, hvorimod selskabsskatten til den danske stat vil være t.DKK 168 ($600 \times 28\%$) ud af skatten på t.DKK 206 med de nugældende regler om globalpuljeprincippet. Koncernens samlede skattebetaling stiger med t.DKK 18, mens den danske stat får en større skattebetaling på t.DKK 56 med de nugældende regler.

3.4.2 Territorialprincippet

Med indførelsen af territorialprincippet med lovforslag L 121 fremgår det af selskabsskattelovens § 8, stk. 2, at indtægter og udgifter hos et fast driftssted eller en fast ejendom i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland ikke medregnes ved opgørelsen af selskabers danske indkomstopgørelse, medmindre selskabet, og den koncern, som selskabet måtte være en del af, vælger international sambeskatning efter selskabsskattelovens § 31A

Konsekvenser i praksis af territorialbeskatning bliver, at danske selskaber, der ejer faste driftssteder eller faste ejendomme i udlandet, fremtidigt udelukkende skal selvangive disse i det pågældende land.

3.4.3 Betingelser for international sambeskatning

Betingelserne for national sambeskatning, jf. afsnit "3.3.1 Betingelser for national sambeskatning", finder tilsvarende anvendelse for international sambeskatning med de tilføjelser og undtagelser der følger af SEL § 31A, stk. 2 – 14, jf. SEL § 31A, stk. 1, 3. pkt. For at indgå i en international sambeskatning er det en betingelse, at der skal være tale om et selskab eller forening, i hvilke ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser og som fordeler overskuddet i forhold til deltagerens indskudte kapital, jf. SEL § 31A, stk. 1.

De relevante danske skattesubjekter i en international sambeskatning er derfor (1) samtlige de koncernforbundne danske selskaber m.v., som sambeskattes efter SEL § 31, jf. SEL § 31, stk. 1, 1. pkt. og (2) et selskab m.v. som nævnt i SEL § 31, stk. 1, som ikke er koncernforbundet med andre danske selskaber m.v., faste ejendomme eller faste driftssteder beliggende i Danmark, og som derfor ikke sambeskattes efter SEL § 31, jf. SEL § 31, stk. 1, 4. pkt. De relevante udenlandske skattesubjekter i en international sambeskatning er (1) selskaber og foreninger m.v., i hvilke ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser, og som fordeler overskuddet i forhold til deltagerens indskudte kapital, (2) faste driftssteder, der er beliggende i udlandet, og som tilhører de sambeskattede danske og udenlandske selskaber og foreninger m.v. og (3) faste ejendomme, der er beliggende i udlandet, og som tilhører de sambeskattede danske og udenlandske selskaber og foreninger m.v.⁴⁸

Begrebet "Fast driftssted" er defineret i OECD-modeloverenskomst art. 5, stk. 1. Et fast driftssted betyder et fast forretningssted, gennem hvilket et foretagendes virksomhed helt eller delvis udøves. Et fast driftssted kan være enten (1) et sted, hvorfra et foretagende ledes, (2) en filial, (3) et kontor, (4) en fabrik, (5) et værksted eller (6) en grube, en olie- eller gaskilde, et stenbrud eller ethvert andet sted, hvor naturforekomster udvindes. Et bygnings-, anlægs-, installations- eller monteringsprojekt, eller virksomhed, der består i planlægning, kontrol, rådgivning eller anden hjælpende personaleindsats i forbindelse med et sådant projekt, udgør kun et fast driftssted, såfremt projektet eller virksomheden varer i mere end 12 måneder på et og samme sted. Fast driftssted foreligger også hvis en person handler på virksomhedens vegne i et andet land og har en fuldmagt som regelmæssigt anvendes til at indgå aftaler i et andet land og som binder virksomheden⁴⁹.

De grundlæggende betingelser omkring hhv. (1) koncernforbindelse, (2) selskaber, som skal holdes ude af sambeskatningen, samt (3) samme indkomstår m.v. skal ligeledes være opfyldt for internationale sambeskatninger ligesom ved nationale sambeskatninger.

Jf. SEL § 31A, stk. 3, 1. – 2. pkt. fremgår det, at valg af international sambeskatning senest skal foretages i forbindelse med rettidig indgivelse af selvangivelse for det første indkomstår, hvor international sambeskatning vælges. Hvis det ikke tilkendegives, at der ønskes international sambeskatning, eller selvangivelsen ikke indgives rettidigt, anses international sambeskatning for fravalgt.

3.4.3.1 Bindingsperioden

Ved valg af international sambeskatning er der krav om en 10 års bindingsperiode. Ved udløbet af perioden kan sambeskatning vælges for en ny 10 års periode. Hvis kredsen af sambeskattede selskaber udvides eller formindskes, forbliver bindingsperioden den

⁴⁸ Ligningsvejledningen, Selskaber og Aktionærer, LV 2007-1 S.D.4.2.1.1

⁴⁹ Nordisk eTax, <http://www.nordisketax.net/main.asp?url=i09.asp&c=isl&l=dan&s=1&w=3&m=02>

samme. Det vil sige at hele sambeskatningen skal genvælges efter 10 år, selv om nogle selskaber i sambeskatningskredsen kun har deltaget i kortere tid.

Det står det ultimative moderselskab frit for at afbryde den internationale sambeskatning, jf. SEL § 31A, stk. 3, 6. pkt. Det kan gøres i forbindelse med rettidig indgivelse af selvangivelsen for det indkomstår, hvor den internationale sambeskatning ønskes afbrudt. Hvis international sambeskatning afbrydes inden bindingsperiodens udløb, vil der ske fuld genbeskatning, jf. afsnit "3.4.3.2 Genbeskatning".

Hvis det ultimative moderselskabet bliver opkøbt, og herefter bliver et datterselskab, anses bindingsperioden for afbrudt med fuld genbeskatning til følge, jf. SEL § 31A, stk. 11. For at undgå den fulde genbeskatning, kan det opkøbte ultimative moderselskab og datterselskaberne hertil dog indtræde i bindingsperioden med køberselskabet som det nye ultimative moderselskab, såfremt de køvende koncern ligeledes har valgt international sambeskatning.

Ved en fusion mellem ultimative moderselskaber, anses international sambeskatning for valgt, hvis koncernen med den største konsoliderede egenkapital har valgt international sambeskatning, og sambeskatningen forsætter med dennes bindingsperiode eller hvis den modtagende koncern indtræder i en ny bindingsperiode for international sambeskatning. Hvis den internationale sambeskatning afbrydes, vil der ske fuld genbeskatning, jf. SEL § 31A, stk. 3, 12. – 14. pkt.

Ved en spaltning af det ultimative moderselskab anses bindingsperioden for afbrudt, og der udløses fuld genbeskatning efter SEL § 31A, stk. 11, jf. SEL § 31A, stk. 3, 11. pkt.

3.4.3.2 Genbeskatning

I forbindelse med ophør af international sambeskatning skal der ske genbeskatning. En genbeskatning kan ske enten som ordinær genbeskatning eller som fuld genbeskatning. Hvis international sambeskatning ikke genvælges ved bindingsperiodens udløb eller et selskab ikke længere indgår i koncernen, vil der ske ordinær genbeskatning. Hvis international sambeskatning afbrydes inden bindingsperioden udløb, vil der ske fuld genbeskatning.

Ordinær genbeskatning medfører, at administrationsselskabets indkomst for det indkomstår, hvor sambeskatningen ophører, vil blive forhøjet med en såkaldt likvidationsfortjeneste. Likvidationsfortjenesten svarer til den fortjeneste, som det udenlandske selskab eller det faste driftssted ville have opnået ved ophør af virksomheden og salg til handelsværdi af de aktiver og passiver, der er i behold hos selskabet ved ophøret. Administrationsselskabets indkomst kan dog maksimalt forhøjes med et beløb svarende til genbeskatningssaldoen divideret med den til enhver tid gældende selskabsskatteprocent, jf. SEL § 31A, stk. 10.

Hvis likvidationsfortjenesten er mindre end den maksimale beskatning ved opgørelse af genbeskatningssaldoen, vil det overskydende beløb blive stående som en genbeskatningssaldo i det pågældende land. Det vil dog kun få skattemæssig betydning, hvis der senere etableres virksomhed i det pågældende land igen.

En international sambeskatning afbrydes inden periodens udløb, fx hvis administrationsselskabet frivilligt udtræder af sambeskatningen, hvis skatterådet forlanger det eller hvis det ultimative moderselskab bliver datterselskab af et andet ultimativt moderselskab, og den internationale sambeskatningen ikke i den forbindelse fortsætter. Fuld genbeskatning medfører, at indkomsten i administrationsselskabet forhøjes med et beløb svarende til alle eksisterende genbeskatningssaldi divideret med den til enhver tid gældende selskabsskatteprocent, jf. SEL § 17, stk. 1, plus genbeskatningssaldi efter LL § 33D, jf. SEL § 31A, stk. 11.

Genbeskatningssaldoen består af skatteværdien af de udnyttede underskud og skal opgøres samlet for alle selskaber i et givet land som indgår i sambeskatningen. Når saldoen opgøres til skatteværdien sikres det, at den værdi, som underskuddet er fratrullet med, kommer til fuld genbeskatning, efterhånden som selskaberne i det land, som saldoen føres, giver overskud. Genbeskatningssaldoen skal føres i DKK og skal opgøres efter følgende model:

Genbeskatningssaldo, primo	xxx
Plus skatteværdien af underskud, som er fradraget i andre selskaber	xxx
Fratrullet skatteværdien af årets overskud minus eventuel creditlempelse	xxx
Fratrullet skatteværdien af årets ordinære genbeskatning	xxx
Genbeskatningssaldo, ultimo	xxx

Som det fremgår af det foranstående, kan en ordinær genbeskatning være mildere end fuld genbeskatning. Det skyldes, at der ved ordinær genbeskatning ikke er nogen henvisning til LL § 33D. Ordinær genbeskatning kan derfor være at foretrække i de fleste situationer.

3.4.3.3 Indgangsværdier

Ved etablering af international sambeskatning er reglerne om indgangsværdier placeret i SEL § 31A, stk. 7 – 9, hvor stk. 7 omhandler de generelle regler i forbindelse med fastsættelse af indgangsværdier, stk. 8 omhandler nærmere regulering af afskrivningsberettigede aktiver og stk. 9 omhandler opgørelse af genvundne afskrivninger.

Som hovedregel anses aktiver og passiver, som ikke i forvejen er omfattet af dansk beskatning, for anskaffet på det faktiske anskaffelsestidspunkt til handelsværdien ved begyndelsen af det første indkomstår under sambeskatningen, Jf. SEL § 31A, stk. 7. Det

medfører, at der sker succession for anskaffelsestidspunkt, men ikke med hensyn til anskaffelsessum.

En undtagelse til det foranstående findes i SEL § 31A, stk. 8, hvor det fastslås, at afskrivningsberettigede aktiver anses for erhvervet på det faktiske anskaffelsestidspunkt og til den faktiske anskaffelsessum. Det medfører, at der sker succession for både anskaffelsestidspunkt og -sum. Hvis der er foretaget en koncernintern overdragelse, uden at overdragelsen har medført dansk eller udenlandsk beskatning, vil værnsreglen i SEL § 31, stk. 8, 2. pkt. medføre, at der vil ske succession i det overdragende selskabs anskaffelsestidspunkt og -sum.

3.4.4 Ultimate moderselskab

Det ultimate moderselskab er, jf. afsnit "3.3.2 Administrationsselskabet", defineret som det øverste moderselskab i sambeskatningen, jf. SEL § 31, stk. 1, 4. pkt. Jf. SEL § 31A, stk. 1, 1. pkt. har det ultimate moderselskab kompetencen til at vælge om den nationale sambeskatning, jf. SEL § 31, endvidere skal omfatte alle koncernforbundne udenlandske selskaber, foreninger m.v., hvorefter der sker international sambeskatning. Det ultimate moderselskab kan være dansk eller udenlandsk. Jf. SEL § 31A, stk. 14 anses et selskab for at være udenlandsk, hvis det er hjemmehørende i en fremmed stat, på Færøerne eller i Grønland, herunder efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Som ved national sambeskatning er det ultimate moderselskab også administrationselskab ved international sambeskatning, jf. SEL § 31A, stk. 4. Det skal dog bemærkes, at hvis det ultimate moderselskab ikke er skattepligtigt efter SEL §§ 1 og 2 eller ikke er med i sambeskatningen, fx hvis det ultimate moderselskab er en fond, skal der udpeges et administrationsselskab, som er med i sambeskatningen, jf. SEL § 31, stk. 4. Det vil sige at administrationsselskabet skal være et dansk selskab, som er omfattet af sambeskatningen.

Selskaber, der aflægger koncernregnskab efter de internationale regnskabsstandarder, som er nævnt i artikel 4 i EU-forordning nr. 1606/2002, skal, jf. SEL § 31C, stk. 7 fravige det koncernbegreb, som er fastlagt i SEL § 31C, stk. 1 – 6. Når sambeskatningskredsen skal fastlægges, skal koncerndefinitionen fra IAS 27 anvendes i stedet for.

Det skal bemærkes, at ved at henvise til en koncerndefinition i IAS 27, kan sambeskatningskredsen blive ændret, hvis International Accounting Standards Board udarbejder en regnskabsstandard med et nyt koncernbegreb. En sådan ændring af sambeskatningskredsen kan få betydelige skattemæssige konsekvenser, da sambeskatningen må anses for ophævet og efterfølgende genetableret, hvorfor der vil ske genbeskatning af

underskud eller begrænsning i udnyttelsen af fremførte skattemæssige underskud, i fald den ændrede koncerndefinition medfører udpegning af et nyt ultimativt moderselskab⁵⁰.

Hvis et datterselskab i en international sambeskatning er anskaffet med henblik på videre salg, kan datterselskabet ikke, modsat den nationale sambeskatning, holdes uden for sambeskatningen. Det skyldes, at som SEL § 31C, stk. 7 er formuleret, skal alle selskaber, som ifølge IAS 27 er underlagt bestemmende indflydelse af det ultimative moderselskab ubetinget indgå i sambeskatningen.

3.4.5 Opgørelse af sambeskatningsindkomsten

Sambeskatningsindkomsten i en international sambeskatning skal opgøres efter skattemodellens almindelige regler, jf. afsnit "3.3.3 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten", med de undtagelser og tilføjelser, som følger af international sambeskatning, jf. SEL § 31A, stk. 2 – 14.

Administrationsselskabet har pligt til at tilrettelægge bogføringen, således der kan opgøres en dansk skattepligtig indkomst, som kan indgå i sambeskatningsindkomsten. Hvis der ikke kan opgøres en skattepligtig indkomst, kan (1) det udenlandske selskab holdes ude af sambeskatningen, jf. SEL § 31C, stk. 6, nr. 1, eller (2) det udenlandske selskab fortsætter i sambeskatningen og der foretages en skønsmæssig ansættelse af den udenlandske indkomst, eller (3) den internationale sambeskatning kan blive afbrudt af Skatterådet, jf. SEL § 31B, stk. 3, og der vil ske fuld genbeskatning af alle genbeskatningssaldi i koncernen.

Som det fremgår af afsnit "3.2.3 Selskaber, der kan holdes ude af sambeskatningen" har den første undtagelse et yderst begrænset anvendelsesområde. Det må derfor forudsættes, at hvis der i forbindelse med opgørelsen af den skattepligtige indkomst ikke kan opgøres en skattepligtig indkomst vil der blive foretaget en skønsmæssig ansættelse af den udenlandske indkomst.

Udenlandske selskaber skal ikke komme i en dobbeltbeskatningssituation, derfor er det bestemt, at den betalte udenlandske skat kan fradrages i den danske skat efter ordinær creditprincip, jf. LL § 33, stk. 6.

3.4.6 Underskud

Ifølge SEL § 31, stk. 2, 3. pkt. skal sambeskatningsindkomsten opgøres efter, at der i hvert selskab er modregnet fremførselsberettigede underskud fra tidligere indkomstperioder. Som en særregel hertil, kan underskud i udenlandske selskaber m.v. for indkomstperioder for tiden før indtræden i international sambeskatning ikke fradrages i senere overskud opstået inden for sambeskatningen. Tilsvarende gælder, at underskud opstået

⁵⁰ Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 37

efter sambeskatningens ophør ikke kan fremføres til modregning i senere indkomstårs sambeskatningsindkomst, såfremt selskabet efterfølgende indgår i sambeskatningen igen.

Ud over den foranstående særregel gælder der de samme regler for underskudsanvendelse som under national sambeskatning, hvorfor der henvises til afsnit "3.3.4 Fordeling af årets skattepligtige indkomst" for en nærmere gennemgang heraf.

3.4.7 Opgørelse af sambeskatningsindkomsten i delperioder

I forbindelse med opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder gælder der de samme principper, som ved national sambeskatning, hvorfor der henvises til afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

Det skal i den forbindelse overvejes, hvordan regnskabsmaterialet fremskaffes til brug for udarbejdelsen af indkomstopgørelserne for delperioderne. Det kan således være en administrativ tung byrde at få udarbejdet indkomstopgørelser for delperioderne, da der således skal udarbejdes skatteregnskab efter danske og udenlandske regler og beløbende skal omregnes til DKK. De praktiske problemstillinger i forbindelse med opbevaring af regnskabsmaterialet skal overvejes, herunder opbevaring i overensstemmelse med bogføringsloven og mulighed for fremskaffelse af materialet.

3.4.8 Overvejelser vedrørende international sambeskatning

De nugældende regler omkring international sambeskatning gør det meget vanskeligt at forudsige, om international sambeskatning vil være fordelagtig eller ej. Det afhænger meget af den konkrete koncerns aktiviteter i udlandet og hvilke forventninger, der er til de næste 10 år. Men det er ikke til at forudsige fremtiden og beslutningen kan derfor få skattemæssige konsekvenser ved at vælge det forkerte⁵¹.

Fordelen ved international sambeskatning er bl.a. at underskud i udenlandske datterselskaber kan modregnes i overskud i danske koncernselskaber. Giver de udenlandske aktiviteter samlet set underskud, kan det være en markant fordel at vælge international sambeskatning. Især hvis de oparbejdede underskud aldrig indhentes af efterfølgende overskud. Der er desuden mulighed for at omstrukturere koncernen, uden der, jf. afsnit "3.4.3.2 Genbeskatning", sker fuld genbeskatning. Efter udløbet af bindingsperioden kan international sambeskatning fravælges mod en ordinær genbeskatning. Det er herefter valgfrit, om der efterfølgende skal ske international sambeskatning på et senere tidspunkt.

En ulempe ved international sambeskatning er bl.a. tilfælde, hvor der i sambeskatningen kommer overskudsgivende selskaber fra lande, hvor skatteniveauet er lavere end i Dan-

⁵¹ Sambeskatning 2006/07, 1. udgave, Guldmand & Vinther & Werlauff, s. 121

mark. Det vil medføre yderligere skat for koncernen, da sambeskatningsindkomsten skal beskattes med 28%.

En anden ulempe er, at der i hele bindingsperioden på 10 år skal udarbejdes skatteregnskab efter danske og udenlandske skatteregler, hvilket kan være en administrativ tung byrde.

En tredje ulempe er, at der kan blive oparbejdet store genbeskatningssaldi i lande, selv om underskuddet ikke giver udslag i danske skattebesparelser, da underskuddet bliver brugt til modregning i andre landes selskabers overskud, hvor koncernen ikke har en genbeskatningssaldo, som det anvendte overskud kan blive modregnet i.

En fjerde ulempe er, at et salg af det ultimative moderselskab til en koncern, som ikke har mulighed for international sambeskatning, medfører fuld genbeskatning, hvilket ikke er ønskeligt såfremt koncernen har genbeskatningssaldi, jf. afsnit "3.4.3.2 Genbeskatning".

3.5 Afrunding af sambeskatning

Som det fremgår af det foranstående i dette kapitel medfører sambeskatningsreglerne, efter vedtagelsen af L 121, at der er obligatorisk national sambeskatning i Danmark. Herudover etableres der sambeskatning på baggrund af ét selskabs bestemmende indflydelse over et andet selskab, samt at selskaber skal omfattes af sambeskatningen for den periode, hvor koncernforbindelsen har været opretholdt. Det medfører, at kredsen af selskaber, som er omfattet af reglerne for sambeskatning, er blevet udvidet betydeligt efter vedtagelsen af L 121.

I forbindelse med sambeskatningen er det afgørende tidspunkt, hvornår koncernforbindelsen bliver etableret eller ophører. Det kan fx være på en fremtidig skæringsdato eller med tilbagevirkende kraft. En fremtidig etablering kan aftales og koncernforbindelsen kan udskydes til et mere hensigtsmæssigt tidspunkt i forbindelse med udarbejdelsen af de skattemæssige opgørelser. Det er ikke muligt at lave en sambeskatning, som starter på et tidspunkt førend aftaletidspunktet. Det skatteretlige retserhvervelsesprincip er det afgørende skæringspunkt. Derfor skal deltagerne ved indgåelse af aftaler omkring overtagelsessituationer være meget opmærksomme på, hvilken skæringsdag der vælges.

Hvis datoen for etablering eller ophør af koncernforbindelsen afviger fra selskabets normale statusdag, skal der i forbindelse med etablering eller ophør af koncernforbindelsen udarbejdes indkomstopgørelser pr. denne dato. Det skal gøres for at opgøre, hvor stor en del af indkomsten i indkomståret, der skal med i sambeskatningsindkomsten.

For at en omstrukturering kan gennemføres mest hensigtsmæssigt, uden unødige ulemper for opgørelsen af sambeskatningen for den sælgende og købende koncern, skal de deltagende parter:

- få et overblik over konsekvenserne ved omstruktureringen
- aftale en dag for omstruktureringen, hvor det er forretningsmæssigt muligt og mest praktisk for udarbejdelsen af periodeopgørelser
- aftale, hvem der står for udarbejdelsen af periodeopgørelserne og ikke mindst hvem der skal afholde omkostningerne hertil
- aftale, hvordan afregning af afledte skattebetalinger foretages
- aftale, hvornår oplysninger til den købende koncern, til brug for udarbejdelsen af skatteregnskabet, skal foreligge.

Det må herudover konkluderes, at international sambeskatning i fremtiden formentligt ikke vil være så udbredt som hidtil. Det er ifølge lovens forarbejder også hensigten med globalpuljeprincippet. I fremtiden vil international sambeskatning ikke være aktuelt for en lang række virksomheder, som tidligere benyttede sig af muligheden for at vælge, hvilke udenlandske selskaber, som skulle med i sambeskatningen. Der er med globalpuljeprincippet blevet lukket for muligheden for "cherry picking". International sambeskatning vil også være forbundet med uforholdsmæssige store omkostninger, da der skal udarbejdes en dansk indkomstopgørelse for alle selskaber i koncernen.

4. SAMBESKATNING VED OMSTRUKTURERING

Som det er gennemgået i de tidligere kapitler omkring hhv. omstrukturering og sambeskatning, bliver de to områder reguleret af hver sit regelsæt. Der er derfor ikke nødvendigvis symmetri i reglerne, hvorfor dette kan give udslag i uhensigtsmæssigheder for de involverede parter.

Vi vil derfor i dette kapitel gennemgå hvilke konsekvenser reglerne omkring sambeskatning har på omstruktureringer. I gennemgangen vil vi inddrage domme og praktiske eksempler for illustration af disse konsekvenser.

4.1 Udpegning af administrationsselskab

Når der opstår en sambeskatning, skal det øverste danske moderselskab i koncernen udpeges som administrationsselskab, jf. SEL § 31, stk. 4, 1. pkt. Det er således modsat ikke muligt at udpege et datterselskab, som administrationsselskab, hvis fx koncernen fandt dette mere naturligt i den daglige drift. I fald der ikke findes et øverst dansk moderselskab, fx i tilfælde hvor der er et ultimativt udenlandsk moderselskab, men i stedet flere sideordnede danske søsterselskaber, som alle deltager i sambeskatningen, udpeges ét af disse.

På samme måde gælder det, at hvis et administrationsselskab udgår af sambeskatningen, eller hvis et andet selskab bliver øverste danske moderselskab, så skal det nye øverste moderselskab udpeges til administrationsselskab.

Når en sambeskatning opstår eller ophører, skal der udarbejdes indkomstopgørelser for de delperioder, der hhv. har indgået eller ikke indgået i sambeskatningen, jf. afsnit "4.3 Delperiodeopgørelser". Hvis en sambeskatning som led i en omstrukturering skifter administrationsselskab, sidestilles dette med et ophør af sambeskatning "1" og opstart af sambeskatning "2". Der skal derfor i denne situation ligeledes udarbejdes indkomstopgørelser for den delperiode, hvor koncernen indgik i sambeskatning "1", samt den delperiode hvor koncernen indgik i sambeskatning "2". Indkomstopgørelserne skal udarbejdes for alle selskaber, som indgår i sambeskatningen.

Denne administrative byrde synes i nogle tilfælde uhensigtsmæssig, da et skift i øverste moderselskab kan være begrundet i helt andre ønsker og konsekvenser end skattetænkning. Fx synes det at være uvæsentligt at skulle udarbejde delperiodeopgørelser ved et skifte i øverste moderselskab gennem en aktieombytning, hvor de ultimative aktionærer forbliver uændret, jf. afsnit "4.11 Sambeskatning ved aktieombytning". Med lovforslag L 110, har Skatteministeriet forsøgt at korrigere denne uhensigtsmæssighed, således de fleste koncerninterne omstruktureringer kan gennemføres uden opdeling af indkomståret i flere delperioder. Se mere herom i afsnit "4.12 Konsekvenser for sambeskatning ved omstruktureringer som følge af L 110".

4. Sambeskatning ved omstrukturering

4.2 Omlægning af indkomståret

Det fremgår af SEL § 10, stk. 5, at alle selskaber omfattet af en sambeskatning skal have samme indkomstår som administrationsselskabet. Det fremgår ligeledes af ÅRL § 15, stk. 5, at moder- og dattervirksomheder skal sikre, at dattervirksomheden har samme regnskabsår som moderselskabet, medmindre dette ikke er muligt. Undtagelsesbestemmelsen er medtaget for de tilfælde, hvor det ikke er i koncernens magt at bestemme regnskabsåret for datterselskabet.

Selskaber, som fx indtræder i en eksisterende sambeskatning som led i en omstrukturering, er derfor forpligtet til at omlægge indkomståret og regnskabsåret, hvis disse ikke i forvejen følger administrationsselskabet i sambeskatningen. Hvis det indtrædende selskab i sambeskatningen selv har datterselskaber, skal disse ligeledes omlægge deres indkomstår og regnskabsår, således alle selskaber omfattet af koncernen følger administrationsselskabet. Der er ikke mulighed for at fravige disse regler, hvorfor skattemyndighederne omlægger indkomståret ved tvang, hvis ikke koncernen frivilligt følger reglerne, jf. SEL § 10, stk. 5.

Når et selskab skal planlægge en omstrukturering, er det derfor nødvendigt at inddrage en eventuel omlægning af indkomståret i planlægningen af omstruktureringen. Hvis selskabernes indkomstår ikke matcher, vil det være uundgåeligt, at disse skal tilpasses. Selvom selskaberne eventuelt helst var foruden at tilpasse indkomstårene, bør forholdet dog kun være et administrativt problem. I praksis bør opgaven ved at omlægge et regnskabsår for et eller flere indtrådte selskaber i en eksisterende sambeskatning bestemt være overkommelig uden større gener for koncernen.

Ulemperne ved at være tvunget til omlægning af indkomst, kunne fx være, at indkomståret ikke længere følger branchens naturlige rytme. Hvis en branche er præget af store sæsonsvingninger, vil det derfor være ønskeligt at lægge et statustidspunkt herefter. Hvis en koncern ifm. en omstrukturering vurderer, at det ville være mest hensigtsmæssigt hvis administrationsselskabet, og dermed de øvrige selskaber i den eksisterende sambeskatning, tilpassede indkomståret til det nye selskab i sambeskatningen, kan dette også lade sig gøre. Det vil dog kræve en forudgående tilladelse fra Skatterådet. Se afsnit "3.2.1.6 Omlægning af administrationsselskabets indkomstår" for en nærmere gennemgang heraf.

4.3 Delperiodeopgørelser

Som følge af SEL § 31, stk. 1, skal alle koncernforbundne selskaber sambeskattes. Selskaber er koncernforbundne, når et selskab kan udøve bestemmende kontrol over et eller flere andre selskaber. Det er derfor ikke blot det formelle ejerskab gennem aktiebesiddelser, som er afgørende for, hvorvidt der er opstået en koncernforbindelse. Hvis et selskab fx ejer flertallet af stemmerne i et andet selskab, mens selskabet kun ejer halvdelen eller

4. Sambeskatning ved omstrukturering

mindre af aktiekapitalen, vil der således også være opstået en koncernforbindelse. Se afsnit "3.2.2 Koncerndefinitionen" for en nærmere gennemgang heraf.

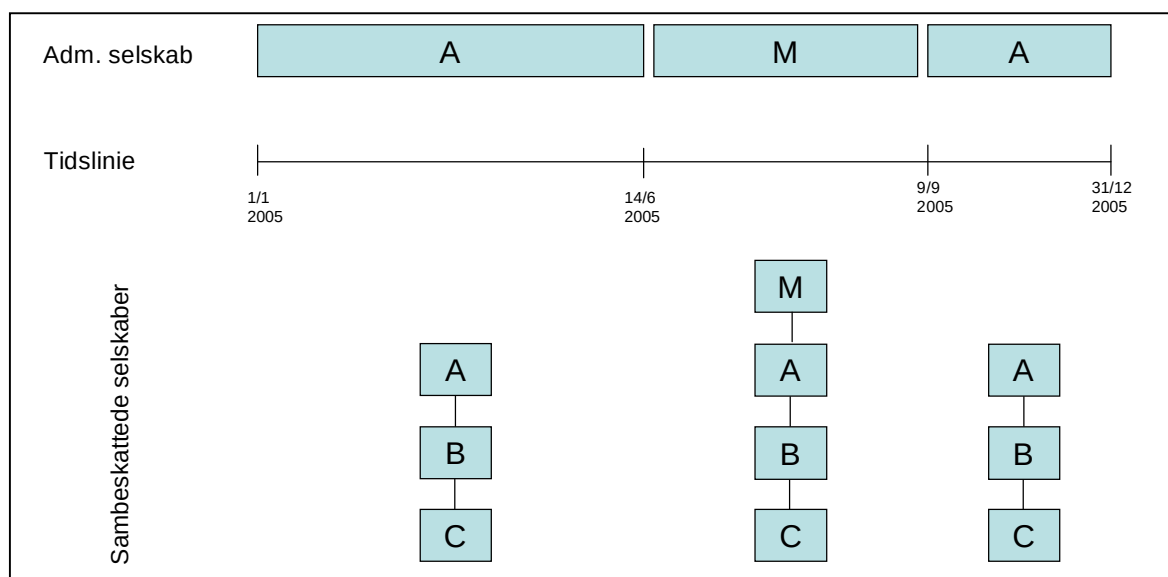
Den obligatoriske nationale sambeskatning indtræder i alle tilfælde og perioder, hvor der opstår en koncernforbindelse. Det er derfor ikke afgørende, hvorvidt koncernforbindelsen fx er opretholdt gennem hele indkomståret, eller i hvilken grad moderselskabet ejer de sambeskattede selskaber. Hvis der derfor opstår en koncernforbindelse som led i en omstrukturering, vil det pågældende selskab skulle opgøre den skattepligtige indkomst særskilt i den delperiode, hvor koncernforbindelsen har været opretholdt, jf. § 31, stk. 3.

Indkomstopgørelserne for de delperioder skal udarbejdes, som en nøjagtig indkomstopgørelse af indtægter og udgifter for de perioder, hvor koncernforbindelsen har været opretholdt. Af samme grund, skal selskabet udarbejde indkomstopgørelse for de delperioder, hvor koncernforbindelsen ikke har været opretholdt, eller hvor selskabet eventuelt har indgået i en anden sambeskatning.

Indkomstopgørelsen for delperioderne skal derfor udarbejdes efter skattelovgivningens almindelige regler for perioden. Da skattelovgivningen hidtil har været funderet i "indkomstårets udelelighed", kan en opdeling af indkomstsåret derfor medføre visse praktiske og administrative problemstillinger. Indkomstopgørelsen for delperioden skal være en nøjagtig opgørelse af periodens indtægter og udgifter, hvorfor det enkelte selskab ikke kan medtage en forholdsmæssig andel af hhv. indtægter og udgifter af hele indkomstårets hhv. indtægter og udgifter.

Dette ses af SKM2006.105.SR, hvor en koncern ønskede tilladelse til at opgøre en forholdsmæssig skattepligtig indkomst af indkomstårets samlede skattepligtige indkomst for perioden 14.06.05 til 09.09.05. I denne periode udgjorde selskab M midlertidigt øverste moderselskab for koncernen, som led i en aktieombytning med en efterfølgende spaltning af M. Omstruktureringerne medførte, at sambeskatning "1" ophørte pr. 14.06.05, mens sambeskatning "2" ophørte pr. 09.09.05, hvorefter sambeskatning "3" dækkede resten af indkomståret. Dette illustreres i figur 34. Skatterådet nægtede tilladelse til at opgøre den skattepligtige indkomst for perioden forholdsmæssigt af den samlede skattepligtige indkomst for indkomståret under henvisning til, at SEL § 31 ikke indeholder mulighed for dispensation fra de gældende regler. Se afsnit "4.11.2 Aktieombytning af moderselskaber" for yderligere omtale af SKM2006.105.SR.

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Figur 34 Selskabsstruktur ved aktieombytning og efterfølgende spaltning, SKM2006.105.SR.

En af bevæggrundene for indførelse af delperiodeopgørelserne i skattelovgivningen er at sikre, at den sælgende koncern ikke bliver påvirket af den købende koncerns transaktioner. Dette følger også reglerne i SEL § 31, stk. 3, der pålægger de selskaber, der ikke har været koncernforbundet hele indkomståret, at udarbejde delperiodeopgørelser. Fx ville den sælgende koncern blive påvirket i adgangen til afskrivninger på et driftsmiddel i den første delperiode af indkomståret, hvis den købende koncern vælger at sælge driftsmidlet i den anden delperiode af indkomståret, hvis ikke begge delperioder skal opgøres som om delperioden udgjorde et helt indkomstår. Se en nærmere gennemgang af afskrivninger i afsnit "4.3.1 Afskrivninger".

Omvendt kan der argumenteres for, at den købende koncern påvirkes af den sælgende koncerns dispositioner. Dette skyldes at den købende koncern er forpligtet til at benytte de skattemæssige periodiserings- og værdiansættelsesprincipper m.v. ved opgørelsen af den anden delperiode af indkomståret, som den sælgende koncern har anvendt ved opgørelse af den første delperiode af indkomståret. Selvom køber derfor bliver pålagt visse skattemæssige dispositioner, vil det dog efter vores mening ikke være korrekt at anføre, at køber er uretfærdigt stillet. Da alle sælgers transaktioner er foretaget inden køber indgår købsaftalen, ligesom køber kan tage højde for sælgers skattemæssige periodiserings- og værdiansættelsesprincipper i købsaftalen, har køber mulighed for at forhindre at blive bundet af eventuelle uhensigtsmæssige dispositioner fra sælgers side i første delperiode.

En anden årsag til indførelsen af delperiodeopgørelserne er, at en koncern efter de tidligere regler kun kunne medtage et datterselskab i en sambeskatning, såfremt datterselskabet var ejet 100% hele året. Hvis denne regel var opretholdt, kunne en koncern omgå reglerne om obligatorisk national sambeskatning, hvis koncernforbindelsen til et datterselskab blev afbrudt midlertidigt i løbet af et indkomstår.

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Hvis omstruktureringen foregår inden for samme koncern, opretholdes koncernforbindelsen i hele indkomståret, hvorfor der ikke skal udarbejdes delperiodeopgørelser. I disse tilfælde er den sælgende og købende koncern den samme, hvorfor der ikke er grund til at beskytte den sælgende koncern mod den købende koncerns efterfølgende transaktioner. Se en nærmere gennemgang af koncerninterne omstruktureringer i afsnit "4.4 Omstruktureringer mellem koncernforbundne selskaber".

4.3.1 Afskrivninger

Som det fremgår af det foranstående, skal indkomsten i en delperiode opgøres efter skatтелovgivningens almindelige regler, som om indkomstopgørelsen udgør et helt indkomstår. Jf. SEL § 31, stk. 3, 2. pkt., kan skattemæssige afskrivninger dog maksimalt foretages i forhold til, hvor stor en del delperioden udgør af et kalenderår. Hvis delperioden dermed udgør en periode længere end 12 måneder, eventuelt fordi indkomståret skal tilpasses den købende koncerns indkomstår, er der derfor mulighed for at afskrive for flere måneder end 12 for delperioden.

Loven hindrer naturligvis ikke selskaber i at straksafskrive fx småaktiver i den delperiode anskaffelsen finder sted. Vælger den sælgende koncern dog ikke at straksafskrive småaktiverne i første delperiode af indkomståret, men derimod at foretage almindelige skattemæssige afskrivninger, er den købende koncern forpligtet til at fortsætte samme afskrivningsprincip i anden delperiode af indkomståret.

4.3.1.1 Driftsmidler og skibe

Driftsmidler og skibe afskrives skattemæssigt efter saldometoden med op til 25% af saldoen primo reguleret for årets til- og afgang, jf. AFL § 5. Både den sælgende og den købende koncern bestemmer egenrådigt hvilken afskrivningssats der skal benyttes i hver sin delperiode. Her er den købende koncern ikke forpligtet af den sælgende koncerns valg.

Da delperiodeopgørelserne skal opgøres, som om indkomstopgørelsen udgør et helt indkomstår, overtager den købende koncern dermed den sælgendes koncerns skattemæssige saldo for driftsmidler. Denne saldo skal derefter reguleres for periodens til- og afgang, før de skattemæssige afskrivninger for den købende koncern kan beregnes forholdsmæssigt. Dette kan eksemplificeres således:

Koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.10.07. Selskab C's driftsmidler har en skattemæssig saldogværdi på DKK 1.000.000 pr. 01.01.07, mens der ingen til- og afgang er i året, hvorfor de skattemæssige afskrivninger for de to delperioder ser således ud:

4. Sambeskatning ved omstrukturering

	01.01.07	01.10.07
Beløb i DKK	30.09.07	31.12.07
Saldo primo	1.000.000	812.500
Årets tilgang	0	0
Årets afgang	0	0
Afskrivningsberettiget saldo	1.000.000	812.500
Afskrivning, 25%	-187.500	-50.781
Saldo ultimo	812.500	761.719

En konsekvens af at skulle opdele indkomståret i to delperioder er, at selskab C's skattemæssige afskrivninger for hele indkomståret i eksemplet udgør DKK 238.281 ($\text{DKK } 1.000.000 \times 25\% \times 9/12 + 812.500 \times 25\% \times 3/12$), hvor afskrivningerne i et normalt indkomstår ville have udgjort DKK 250.000 ($\text{DKK } 1.000.000 \times 25\%$). Reglerne om opgørelse af delperioderne som individuelle indkomstår, hvor de skattemæssige afskrivninger dog skal foretages i forhold til et kalenderår, medfører derfor, at et selskab isoleret set mister afskrivninger i forbindelse med en omstrukturering, hvis man sammenligner med et almindeligt indkomstår. Set over flere indkomstår, forskydes afskrivningerne blot til et senere indkomstår, hvorfor afskrivningerne ikke fortabes.

Dette paradoks forøges yderligere, hvis selskab C eksempelvis havde investeret i driftsmidler for DKK 500.000 i perioden 01.10.07 – 31.12.07. Herved ville de skattemæssige afskrivninger se således ud:

	01.01.07	01.10.07
Beløb i DKK	30.09.07	31.12.07
Saldo primo	1.000.000	812.500
Årets tilgang	0	500.000
Årets afgang	0	0
Afskrivningsberettiget saldo	1.000.000	1.312.500
Afskrivning, 25%	-187.500	-82.031
Saldo ultimo	812.500	1.230.469

I dette tilfælde vil selskab C blot kunne afskrive DKK 269.531 ($\text{DKK } 1.000.000 \times 25\% \times 9/12 + 1.312.500 \times 25\% \times 3/12$) for indkomståret, hvor afskrivningerne for et normalt indkomstår ville have udgjort DKK 375.000 ($\text{DKK } 1.500.000 \times 25\%$).

Som det er anført foranstående, fremgår det af SEL § 31, stk. 3, 2. pkt., at de skattemæssige afskrivninger foretages i forhold til, hvor stor en del delperioden udgør af et kalenderår. Dvs. at delperiodens længde ses i forhold til 12 måneder. Dette får betydning, når

4. Sambeskatning ved omstrukturering

indkomståret, har en kortere eller længere periode end 12 måneder, hvilket fx er tilfældet, hvis selskabets indkomstår skal omlægges, så det følger den købende koncerns indkomstår. Dette kan eksemplificeres således:

Koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.10.07. Koncern A's indkomstår følger kalenderåret, mens koncern B's, og dermed også selskab C's, indkomstår løber fra 01.07.07 – 30.06.08. Da selskab C indtræder i koncern A pr. 01.10.07, er selskab C tvunget til at omlægge indkomståret, så det følger kalenderåret, hvilket giver en samlet indkomstperiode der løber 01.07.07 – 31.12.08. Delperioden 01.07.07 – 30.09.07 skal indgå i koncern B's sambeskatning for indkomståret 2008, mens delperioden 01.10.07 – 31.12.08 skal indgå i koncern A's sambeskatning for indkomståret 2008. Hvis selskab C har en skattemæssige saldobærdi for driftsmidler pr. 01.07.07 på DKK 1.000.000, mens der ingen til- og afgang er i omlægningsåret, vil de skattemæssige afskrivninger for de to delperioder se således ud:

Beløb i DKK	01.07.07 30.09.07	01.10.07 31.12.08
Saldo primo	1.000.000	937.500
Årets tilgang	0	0
Årets afgang	0	0
Afskrivningsberettiget saldo	1.000.000	937.500
Afskrivning, 25%	-62.500	-292.969
Saldo ultimo	937.500	644.531

I dette tilfælde vil selskab C kunne afskrive DKK 355.469 ($\text{DKK } 1.000.000 \times 25\% \times 3/12 + 937.500 \times 25\% \times 15/12$) for indkomståret, hvor afskrivningerne for et normalt omlægningsår ville have udgjort DKK 250.000 ($\text{DKK } 1.000.000 \times 25\%$). Modsat omstrukturering i situationer, hvor den sælgende og købende koncerns indkomstår udløber samtidig, har det erhvervede selskab en fordel, når et omlægningsår overstiger 12 måneder. Dette skyldes, at sambeskatningsreglerne tillægger omlægningsårets længde værdi, hvilket de almindelige afskrivningsregler ikke gør. Men hvor dette kommer det erhvervede selskab til gode i visse situationer, er det tilsvarende til ugunst i de situationer, hvor omlægningsåret er mindre end 12 måneder. Dette kan eksemplificeres således:

Koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.10.07. Koncern B's, og dermed også selskab C's, indkomstår følger kalenderåret, mens koncern A's indkomstår løber fra 01.07.07 – 30.06.08. Da selskab C indtræder i koncern A pr. 01.10.07, er selskab C tvunget til at omlægge indkomståret, så det udløber 30.06.08, hvilket giver en samlet indkomstperiode der løber 01.01.07 – 30.06.08. Delperioden 01.01.07 – 30.09.07 skal indgå i koncern B's sambeskatning for indkomståret 2007, mens delperioden 01.10.07 – 30.06.08 skal indgå i koncern A's sambeskatning for indkomståret 2008. Hvis selskab C har en

4. Sambeskatning ved omstrukturering

skattemæssige saldobærdi for driftsmidler pr. 01.01.07 på DKK 1.000.000, mens der ingen til- og afgang er i omlægningsåret, vil de skattemæssige afskrivninger for de to delperioder se således ud:

Beløb i DKK	01.01.07 30.09.07	01.10.07 30.06.08
Saldo primo	1.000.000	812.500
Årets tilgang	0	0
Årets afgang	0	0
Afskrivningsberettiget saldo	1.000.000	812.500
Afskrivning, 25%	-187.500	-152.343
Saldo ultimo	812.500	660.157

I dette tilfælde vil selskab C kunne afskrive DKK 187.500 ($\text{DKK } 1.000.000 \times 25\% \times 9/12$) for indkomståret 2007 samt DKK 152.343 ($\text{DKK } 812.500 \times 25\% \times 9/12$) for indkomståret 2008, hvor afskrivningerne for et normalt omlægningsår ville have udgjort hhv. DKK 250.000 ($\text{DKK } 1.000.000 \times 25\%$) for indkomståret 2007 og DKK 187.500 ($(\text{DKK } 1.000.000 - 250.000) \times 25\%$) for indkomståret 2008.

Såfremt afskrivningssaldoen for driftsmidler er negativ ved indkomstårets begyndelse samt ved koncernforbindelsens ophør i indkomståret, skal den negative saldo medregnes i første delperiode for det erhvervede selskab, jf. AFL § 8⁵². Anden delperiode starter dermed med en saldo på DKK 0. Dette kan eksemplificeres således:

Beløb i DKK	01.01.07 30.09.07	01.10.07 31.12.07
Saldo primo	-1.000.000	0
Årets tilgang	0	500.000
Årets afgang	0	0
Afskrivningsberettiget saldo	-1.000.000	500.000
Afskrivning, 25%	1.000.000	-31.250
Saldo ultimo	0	468.750

I dette tilfælde vil selskabet i indkomståret have en nettoafskrivning på DKK -968.750 ($\text{DKK } -1.000.000 + 500.000 \times 25\% \times 3/12$), hvor nettoafskrivningerne for et normalt indkomstår ville have udgjort DKK -500.000 ($\text{DKK } -1.000.000 + 500.000$).

⁵² Bilag 16 til L 121, Skatteministerens kommentar til henvendelse af 6/4-05 fra Ernst & Young, spm. 10d

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Såfremt afskrivningssaldoen for driftsmidler er positiv ved indkomstårets begyndelse, men er negativ ved koncernforbindelsens ophør i indkomståret samt ved indkomstårets udløb, skal den negative saldo medregnes i anden delperiode for det erhvervede selskab. Dette kan eksemplificeres således:

	01.01.07	01.10.07
Beløb i DKK	30.09.07	31.12.07
Saldo primo	500.000	-500.000
Årets tilgang	0	0
Årets afgang	-1.000.000	0
Afskrivningsberettiget saldo	-500.000	-500.000
Afskrivning, 25%	0	500.000
Saldo ultimo	-500.000	0

I dette tilfælde vil selskabet i indkomståret have en nettoafskrivning på DKK -500.000, hvor nettoafskrivningerne for et normalt indkomstår ville have udgjort DKK 0, mens den negative saldo først skulle udlignes i det efterfølgende indkomstår.

Det ses af begge eksempler, at ved at opdele ét indkomstår i to delperioder, fremskyndes den eventuelle beskatning af en negativ saldo for driftsmidler i forhold til, hvis samme selskab ikke indgik i en omstrukturering, hvor en koncernforbindelse enten bliver afbrudt eller opstår.

4.3.1.2 Bygninger og installationer

Bygninger og installationer afskrives skattemæssigt med op til 5% årligt af anskaffelsessummen, jf. AFL § 17. Der kan afskrives fuldt ud i anskaffelsesåret, mens der ikke kan afskrives i afhændelsesåret. Som ved driftsmidler bestemmer både den sælgende og den køvende koncern egenrådigt, hvilken afskrivningssats der skal benyttes i begge delperiodeopgørelser. Her er den køvende koncern derfor ikke forpligtet af den sælgende koncerns valg.

Modsat afskrivning af driftsmidler, foretages afskrivning af bygninger og installationer lineært. Den køvende koncern overtager derfor ikke en saldo værdi ved delperiodens begyndelse, som derefter danner udgangspunkt i de skattemæssige afskrivninger for anden delperiode. Det gælder naturligvis stadig, at delperiodeopgørelserne skal opgøres, som om indkomstopgørelsen udgør et helt indkomstår, men hvor de skattemæssige afskrivninger maksimalt kan foretages i forhold til, hvor stor en del delperioden udgør af et kalenderår. Dette kan eksemplificeres således:

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.10.07. Selskab C har en skattemæssig afskrivningsberettiget anskaffelsessum for bygninger på DKK 1.000.000 pr. 01.01.07, mens der ingen til- og afgang er i året, hvorfor de skattemæssige afskrivninger for de to delperioder ser således ud:

Delperiode	Årets afskrivning	
	%	DKK
01.01.07 - 30.09.07	$5 \times 9/12 = 3,75$	37.500
01.10.07 - 31.12.07	$5 \times 3/12 = 1,25$	12.500
01.01.07 - 31.12.07		50.000

Det ses af eksemplet, at selskab C ikke mister eller vinder afskrivninger i indkomståret 2007 i forhold til et normalt indkomstår uden omstrukturering, hvor der i givet fald også kunne afskrives DKK 50.000 ($\text{DKK } 1.000.000 \times 5\%$). Dette er en konsekvens af den lineære beregningsmodel, som bygninger og installationer afskrives efter. Dette ændres dog så snart den køvende koncern erhverver yderligere bygninger. I så fald vil afskrivningerne se således ud, ved en investering på DKK 500.000:

Delperiode	Årets afskrivning	
	%	DKK
01.01.07 - 30.09.07	$5 \times 9/12 = 3,75$	37.500
01.10.07 - 31.12.07	$5 \times 3/12 = 1,25$	18.750
01.01.07 - 31.12.07		56.250

I eksemplet vil selskab C samlet kunne afskrive DKK 56.250 for indkomståret 2007, hvor afskrivningen for et almindeligt indkomstår ville udgøre DKK 75.000 ($\text{DKK } 1.500.000 \times 5\%$).

På samme måde som ved afskrivning af driftsmidler bliver den skattemæssige afskrivning af bygninger og installationer berørt af et hhv. kortere eller længere indkomstår end 12 måneder. Dette ses af følgende eksempel, hvor koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.10.07. Koncern A's indkomstår følger kalenderåret, mens koncern B's, og dermed også selskab C's, indkomstår løber fra 01.07.07 – 30.06.08. Da selskab C indtræder i koncern A pr. 01.10.07, er selskab C tvunget til at omlægge indkomståret, så det følger kalenderåret, hvilket giver en samlet indkomstperiode der løber 01.07.07 – 31.12.08. Delperioden 01.07.07 – 30.09.07 skal indgå i koncern B's sambeskatning for indkomståret 2008, mens delperioden 01.10.07 – 31.12.08 skal indgå i koncern A's sambeskatning for indkomståret 2008. Hvis selskab C har en skattemæssige afskrivningsberettiget anskaffelsessum for bygninger pr. 01.07.07 på DKK 1.000.000, mens der ingen til-

4. Sambeskatning ved omstrukturering

og afgang er i omlægningsåret, vil de skattemæssige afskrivninger for de to delperioder se således ud:

Delperiode	Årets afskrivning	
	%	DKK
01.07.07 - 30.09.07	$5 \times 3/12 = 1,75$	17.500
01.10.07 - 31.12.08	$5 \times 15/12 = 6,25$	62.500
01.07.07 - 31.12.08		80.000

I dette tilfælde vil selskab C kunne afskrive DKK 80.000 for indkomståret, hvor afskrivningerne for et normalt omlægningsår ville have udgjort DKK 50.000 (DKK 1.000.000x5%).

4.3.1.3 Goodwill

Ligesom bygninger og installationer afskrives goodwill lineært. Goodwill erhvervet efter 01.01.99 kan afskrives med op til 1/7 pr. år, jf. AFL § 40. Der kan afskrives fuldt ud i anskaffelsesåret, mens der ikke kan afskrives i afhændelsesåret. For goodwill anskaffet før 01.01.99 gælder der andre regler for afskrivninger, alt efter hvornår goodwillen er anskaffet.

Da afskrivningsmetoden for goodwill er opbygget på samme måde som for bygninger og installationer, vil påvirkningen af en omstrukturering på et selskabs skattemæssige afskrivninger i en sambeskatning derfor være ens. Vi henviser derfor til afsnit "4.3.1.2 Bygninger og installationer" for en gennemgang af dette.

4.3.1.4 Leasingselskaber

Hvis et selskab erhverver driftsmidler eller skibe med henblik på udlejning, eller som allerede ved erhvervelsen er udlejet, kan selskabet ikke afskrive disse skattemæssigt i erhvervelsesåret, jf. AFL § 5, stk. 4. Til gengæld kan selskabet i det efterfølgende indkomstår afskrive 50% af anskaffelsessummen, hvorefter den resterende anskaffelsessum indgår i den almindelige saldo for driftsmidler og skibe i år tre. På samme måde kan selskabet ikke straks afskrive driftsmidler med en levetid under tre år, edb-software eller småaktiver med en anskaffelsessum på DKK 11.600 (beløbsgrænse for 2007) før indkomståret efter, såfremt disse er indkøbt med henblik på udlejning, eller hvis de allerede ved erhvervelsen blev udlejet, jf. AFL § 6, stk. 3.

I fald et selskab i årets løb skifter sambeskatning som led i en omstrukturering, er det derfor interessant, hvordan indkomstårets opdeling i flere indkomstperioder påvirker afskrivningsadgangen for udlejningsdriftsmidler. Behandlingen fremgår ikke klart af lovteksten, da der tydeligvis ikke er taget højde for dette i hverken SEL eller AFL, ligesom

4. Sambeskatning ved omstrukturering

det ikke er et emne, som skatteministeren har taget stilling til ifm. udarbejdelsen af sambeskatningsreglerne.

Efter vores vurdering, kan området betragtes ud fra to synsvinkler. Den første måde at behandle området på, er at se hele indkomståret som ét indkomstår, på trods af opdelingen i flere delperioder. Herved vil de erhvervede driftsmidler ikke blive afskrevet i erhvervelsesindkomståret, uanset hvilken indkomstperiode driftsmidlerne blev erhvervet i. Driftsmidlerne vil i andet indkomstår blive afskrevet med 50%, hvorefter restsaldoen vil indgå i den almindelige saldo for driftsmidler fra år tre. I fald selskabet i stedet skiftede sambeskatning igen i det andet indkomstår, vil dette følge principperne jf. afsnit "4.3.1.1 Driftsmidler og skibe".

Den anden måde at behandle området på, er at se indkomstårets to delperioder som to særskilte indkomstår. Herved vil adgangen for afskrivninger afhænge af dels hvilken delperiode driftsmidler er erhvervet i, dels hvor mange måneder delperioden udgør af et kalenderår. I fald driftsmidlerne bliver anskaffet i første delperiode i indkomståret, vil der derfor være adgang til afskrivning af driftsmidlerne med 50% i anden delperiode i indkomståret, hvorefter restsaldoen indgår i den almindelige saldo for driftsmidler fra andet indkomstår. Afskrivningen skal foretages i forhold til hvor stor en del indkomstperioden udgør af et kalenderår. I fald driftsmidlerne bliver erhvervet i anden delperiode, vil sambeskatningsreglerne ikke give anledning til en anden behandling end de almindelige regler foreskriver. Hvis selskabet i indkomståret inden omstruktureringen havde erhvervet udlejningsdriftsmidler, vil disse derfor skulle afskrives med 50% i første delperiode i indkomståret, hvorefter de vil indgå i den almindelige saldo for driftsmidler i den anden delperiode i indkomståret. Forskellen mellem de to metoder kan eksemplificeres således:

Koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.10.07. Begge koncerner følger kalenderåret. Selskab C har ingen udlejningsdriftsmidler primo indkomståret, men erhverver udlejningsdriftsmidler for DKK 1.000.000 i første delperiode i indkomståret. Hvis den første måde at behandle området benyttes, vil selskab C derfor ikke kunne afskrive skattemæssigt på udlejningsdriftsmidlerne i hverken første eller anden delperiode. Hvis den anden måde at behandle området benyttes, vil de skattemæssige afskrivninger for de to delperioder se således ud:

4. Sambeskatning ved omstrukturering

	01.01.07	01.10.07
Beløb i DKK	30.09.07	31.12.07
Saldo primo	0	1.000.000
Årets tilgang	1.000.000	0
Årets afgang	0	0
Afskrivningsberettiget saldo	1.000.000	1.000.000
Afskrivning, 0%/50%	0	-125.000
Saldo ultimo	1.000.000	875.000

De skattemæssige afskrivninger i indkomståret 2008 vil udgøre hhv. DKK 500.000 (DKK 1.000.000x50%) hvis første måde følges, hvorimod afskrivningerne vil udgøre DKK 218.750 (DKK 875.000x25%) hvis anden måde følges. Det ses af eksemplet, at delperiodernes længde er meget afgørende for afskrivningerne for indkomstårene 2007 og 2008.

Det er vores vurdering, at det er anden måde at behandle området på, som skal benyttes. Vi begrundet det med lovtekstens formulering om, at indkomstperioderne skal opgøres "efter skattelovgivningens almindelige regler for den periode af det pågældende selskabs indkomstår, der er forløbet, som om perioden udgør et helt indkomstår", jf. SEL 31, stk. 3. Herved vil reglerne ligeledes, efter vores vurdering, analogt følge behandlingen af indregning af negativ saldo for driftsmidler, jf. afsnit "4.3.1.1 Driftsmidler og skibe", hvor en negativ saldo for driftsmidler indregnes i indkomstopgørelsen for første indkomstperiode, såfremt saldoen var negativ ved indkomstårets begyndelse. Det er dog ligeledes vores vurdering, at reglerne for sambeskatning ikke tiltænker denne behandling, hvorfor vi forventer en afklaring af forholdet enten gennem en justering af SEL eller AFL eller gennem en præcisering via praksis.

4.3.1.5 Nystiftede selskaber

I tilfælde, hvor der stiftes et nyt selskab som led i en omstrukturering, gælder det ligeledes, at der kun må afskrives i det forhold, som perioden udgør af et kalenderår. Hvis et selskab C derfor bliver stiftet pr. 01.10.07 af koncern A med et indkomstår der følger kalenderåret, vil selskab C's indkomstperiode 01.10.07 – 31.12.07 udgøre hele indkomståret 2007, som derfor skal indgå i koncern A's sambeskatning for indkomståret 2007. Da der opstår en ny koncernforbindelse ved stiftelsen af selskab C, vil selskabet derfor kun kunne afskrive 3/12 af de almindelige afskrivninger af de erhvervede anlægsaktiver, på trods af at indkomstperioden udgør hele selskabets indkomstår.

Denne konsekvens af reglerne må mest af alt betragtes som værende i strid med afskrivningsloven, hvor der kan foretages afskrivning uden begrænsning i anskaffelsesåret. Modsat kan sælger jo ikke afskrive i afhændelsesåret. Selskaber stiftet i årets løb, som

4. Sambeskatning ved omstrukturering

ikke indgår i en sambeskatning, har til sammenligning adgang til at afskrive fulde 12/12, selvom selskabet måske har eksisteret i en kortere periode end selskab C.

Netop denne konsekvens af reglerne i SEL § 31, stk. 3, som giver nystiftede selskaber konkurrencemæssige ugunstige vilkår, har givet anledning til en del af lovforslag L 110. Hvis lovforslaget vedtages, vil koncernforbindelsen til nystiftede selskaber, herunder erhvervelser af skuffeselskaber, skulle betragtes som etableret ved begyndelsen af indkomståret. Herved vil et selskab kunne afskrive 12/12 selvom selskab måske blev stiftet 01.10.07. Se en nærmere gennemgang af lovforslag L 110's konsekvenser for sambeskatningen ved omstruktureringer i afsnit "4.12 Konsekvenser for sambeskatning ved omstrukturering som følge af L 110".

4.4 Omstrukturering mellem koncernforbundne selskaber

Som gennemgået i afsnit "4.3 Delperiodeopgørelser" skal et selskab udarbejde delperiodeopgørelser i fald der, fx som led i en omstrukturering, opstår eller afbrydes en koncernforbindelse i løbet af indkomståret. Dette følger af reglerne i SEL § 31, stk. 3, hvor det står anført:

"Hvis der ikke har været koncernforbindelse med et selskab hele året, medregnes indkomsten i den del af indkomståret, hvor der har været koncernforbindelse, jf. § 31 C, ved opgørelsen af sambeskatningsindkomsten..."

Det kan derfor modsat udledes, at såfremt der ikke opstår eller afbrydes en koncernforbindelse i årets løb, selvom et selskab omstruktureres, skal der ikke udarbejdes delperiodeopgørelser. Koncernforbindelsen skal ikke forstås som blot at gå på det umiddelbare moderselskab, men derimod at gå på det øverste moderselskab i koncernen. Hermed bliver definitionen identisk med definitionen omkring, hvornår der skiftes sambeskatning. Hvis de berørte selskaber derfor er en del af en og samme sambeskatning før og efter en omstrukturering, skal der ikke udarbejdes delperiodeopgørelser.

I og med sambeskatningen bevares, bevares alle fremførte underskud fra tidligere år, som er opstået mens sambeskatningen har været opretholdt og uafbrudt, såfremt omstruktureringen er sket skattefrit, jf. FUSL § 8, stk. 6. Dette følger af, at der hverken indtræder eller udtræder nye selskaber i sambeskatningen som led i omstruktureringen af koncernforbundne selskaber. De uberørte selskaber i sambeskatningen bibeholder alle deres særunderskud og kildeartsbegrænsede tab, mens de berørte selskaber kan være anderledes stillet alt efter den enkelte omstrukturering.

Med disse lempeligere regler i forhold til omstruktureringer mellem koncernforbundne selskaber, er der skabt et system, hvor danske selskaber generelt kan omplaceres inden for koncernen, uden at omplaceringen har betydning for sambeskatningen og mulighe-

derne for at udnytte fremførbare skattemæssige underskud i de enkelte koncernselskaber⁵³.

4.5 Omstrukturering med tilbagevirkende kraft

For at opdele et indkomstår i to eller flere indkomstperioder, er det nødvendigt at klarlægge hvilke skæringsdatoer, som udgør hhv. starts- og afslutningsdatoen for indkomstperioderne. Da sambeskatningen indtræder og ophører i takt med, at koncernforbindelsen indtræder og ophører, er det derfor denne som udløser hvilke perioder, der skal udarbejdes indkomstopgørelser for. Se afsnit "3.2.2 Koncerndefinitionen" for en nærmere gennemgang af hvornår der indtræder eller ophører en koncernforbindelse.

En omstrukturering, hvor der opstår en koncernforbindelse, kan planlægges fremadrettet, således at sambeskatningen udskydes til et senere tidspunkt end aftaledatoen. Dette fordrer dog, at man først på dette fremtidige tidspunkt opnår den rettighed, som udløser koncernforbindelsen, jf. SEL § 31C.

Oftest er selskaber i den situation, at en overtagelsesdato, og dermed en koncernforbindelse, ønskes indtrådt med tilbagevirkende kraft. Dette kan fx være begrundet i en nemmere administrativ overtagelse. Ligeledes vil der oftest være økonomiske og andre uafklarede punkter, som skal redegøres for inden den endelige aftale underskrives. Hvis fx en virksomhed skal opgøre dets aktiver og passiver, inden en omstrukturering endelig vedtages, kan det være svært at gennemføre denne med en fremtidig aftaledato. Det kan derfor diskuteres, hvorvidt det teoretisk er muligt, at aftale en omstrukturering med en fremtidig aftaledato, da den altid vil afhænge af aktivernes og passivernes værdi den pågældende dag. Argumentationen kunne være, at en sådan værdi altid først kan opgøres bagudrettet.

Selvom en omstrukturering bliver gennemført med tilbagevirkende kraft både selskabsretligt og skatteretligt, vil sambeskatningen ikke indtræde før det tidspunkt, hvor koncernforbindelsen faktisk opstår. Det kan heraf udledes, at sambeskatningsreglerne har forrang i forhold til de almindelige skatteregler. Dette er også anført i "Betænkningen til lovforslag L 121":

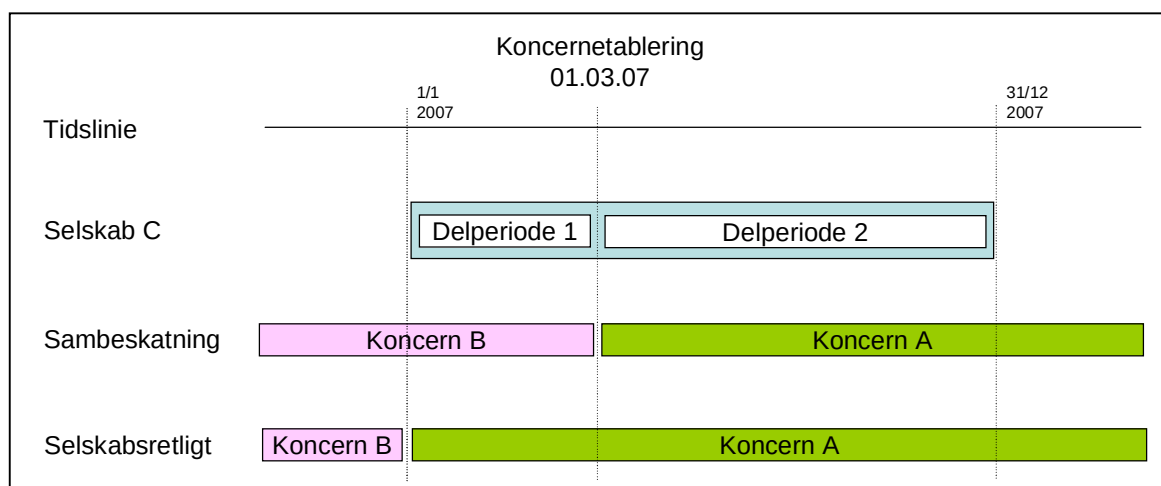
*"For det tredje foreslås det udtrykkeligt fastsat, at reglerne om medregning af indkomst fra et selskab, som kun er koncernforbundet med en koncern en del af indkomståret, går forud for de regler i skattelovgivningen, der giver mulighed for at gennemføre overdragelser og omstruktureringer med skattemæssig tilbagevirkende kraft."*⁵⁴

⁵³ Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 169.

⁵⁴ Betænkning til lovforslag L 121, s. 13

4. Sambeskatning ved omstrukturering

For illustration af dette, ses nedenstående figur 35, hvor koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.01.07. Alle selskaber følger kalenderåret. Aftalen indgås pr. 01.03.07, hvorfor koncernforbindelsen først opstår på dette tidspunkt.

Figur 35 Eksempel på omstrukturering med selskabsretlig tilbagevirkende kraft.

Selvom alle regler om omstrukturering følges både selskabsretligt og skatteretligt, er det derfor ikke muligt at gennemføre en omstrukturering med sambeskatningsmæssig virkning længere tilbage end det tidspunkt, hvor koncernforbindelsen blev etableret, hvorfor dette tidspunkt derfor bliver det skatteretlige tidspunkt omstruktureringen.

I fald der ved omstruktureringen ikke etableres eller ophører koncernforbindelser, kan omstruktureringen derfor gennemføres uden begrænsninger med tilbagevirkende kraft i takt med, at de almindelige selskabsretlige og skatteretlige regler giver adgang hertil. En omstrukturering mellem koncernforbundne selskaber kan derfor oftest gennemføres med tilbagevirkende kraft, så længe kredsen af sambeskattede selskaber forbliver uændret før og efter omstruktureringen.

Det skal dog bemærkes, at såfremt en sambeskatning gennem en omstrukturering skifter administrationsselskab, vil dette blive sidestillet med hhv. ophør og etablering af sambeskatning, hvorfor der skal udarbejdes delperiodeopgørelser før og efter ændringen i koncernforbindelsen. Lovforslag L 110 har dog stillet forslag om ændring af disse uhenigtsmæssige konsekvenser for ellers koncerninterne omstruktureringer. Afsnit "4.12 Konsekvenser for sambeskatning ved omstrukturering som følge af L 110" behandler dette område nærmere.

4.6 Underskudsbegrænsning

Jf. LL § 15, stk. 7 – 12 kan et selskab ikke nedbringe den skattepligtige indkomst ved modregning i fremførte underskud fra tidligere år til et beløb mindre end selskabet positive nettokapitalindtægter med tillæg af indkomst fra udlejning af afskrivningsberettigede driftsmidler og skibe, såfremt mere end 50% af aktiekapitalen eller stemmerettighe-

4. Sambeskatning ved omstrukturering

derne har skiftet ejer ved udgangen af udnyttelsesåret i forhold til begyndelsen af underskudsåret. Børsnoterede selskaber, pengeinstitutter og andre finansielle selskaber er dog undtaget for underskudsbegrænsningen.

Hvis et moderselskab ejer mere end 25% af aktierne i et datterselskab, anses aktionærerne i moderselskabet for at være ejer af datterselskabet, ved opgørelse af hvorvidt mere end 50% af aktiekapitalen eller stemmerettighederne har skiftet ejer (transparens). Derfor kan en række koncerninterne omstruktureringer gennemføres uden risiko for underskudsbegrænsning. Hvis det ultimative moderselskab omstruktureres, vil reglerne modsat have større betydning. Hvis moderselskabet er børsnoteret, gælder reglerne om transparens dog ikke. I lovforslag L 110 er der stillet forslag om ændring af disse regler. Hvis lovforslaget bliver gennemført, vil reglen om transparens altid finde anvendelse, når et moderselskab én gang har overskredet 25%-grænsen. Ulempen ved de nugældende regler er, at hvis et moderselskab blot afstår en mindre aktiepost, og derved bringer ejerandelen under 25%, vil det tekniske ejerskifte være væsentlig højere end det reelle ejerskifte.

Hvis selskabet på tidspunktet for ændringen i ejerskabet i væsentlig grad er uden økonomisk risiko ved erhvervsmæssig aktivitet eller ved erhvervsmæssig aktivitet i et eller flere datterselskaber, hvori selskabet ejer mindst 25% af aktiekapitalen, er der slet ikke adgang til fremførsel af underskud til modregning i eventuel senere overskud.

I relation til LL § 15, stk. 7 – 12 skal en delperiode anses for et indkomstår, jf. SEL § 31, stk. 3. Derfor kan selskabets underskud udnyttes af den sælgende koncern uden nogen form for begrænsning, hvis mere end 50% af aktiekapitalen eller stemmerettighederne skifter ejer i årets løb som led i en omstrukturering, for den del af indkomståret, hvor selskabet indgår i sambeskatningen med den sælgende koncern. Ligeledes kan selskabets underskud, opstået i den delperiode, hvor det erhvervede selskab indgår i sambeskatningen med den køvende koncern, anvendes af den køvende koncern uden nogen form for begrænsning. Dette kan eksemplificeres således:

Koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.06.07. Begge koncerners indkomstår følger kalenderåret. Ved erhvervelsen skifter mere end 50% af aktiekapitalen eller stemmerettighederne ejer. Foruden selskab C's underskud på DKK 500.000 i både første og anden delperiode af indkomståret 2007, andrager koncern B's skattepligtige indkomst DKK 1.000.000, mens koncern A's skattepligtige indkomst andrager DKK 200.000. Sambeskatningsindkomsterne for hhv. koncern A og B ser derfor således ud:

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Selskab	Delperiode	DKK
Koncern B	01.01.07 - 31.12.07	1.000.000
Selskab C	01.01.07 - 31.05.07	-500.000
Sambeskatningsindkomst for koncern B for 2007		500.000
Koncern A	01.01.07 - 31.12.07	200.000
Selskab C	01.06.07 - 31.12.07	-500.000
Sambeskatningsindkomst for koncern A for 2007		-300.000

Den negative skattepligtige indkomst i selskab C for første delperiode modregnes helt i den positive indkomst i de øvrige selskaber i koncern B. Der er derfor ingen underskud at fremføre til senere i selskab C, da selskabet overgår til koncern A pr. 01.06.07. Den negative skattepligtige indkomst i selskab C for anden delperiode modregnes i den positive indkomst i de øvrige selskaber i koncern A. Det overskydende underskud kan fremføres til senere år til modregning i overskud uden begrænsninger, da underskuddet er opstået mens selskab C har været sambeskattet med koncern A.

Til gengæld vil underskudsbegrænsningen jf. LL § 15, stk. 7 – 12 påvirke det erhvervede selskabs mulighed for at modregne fremført underskud, som er opstået inden omstruktureringen og dermed inden indtræden i sambeskatningen⁵⁵. Dette kan eksemplificeres således:

Koncern A erhverver selskab C fra koncern B pr. 01.06.07. Begge koncerner følger kalenderåret. Ved erhvervelsen skifter mere end 50% af aktiekapitalen eller stemmerettighederne ejer. Selskab C har et underskud på DKK 1.000.000 i første delperiode af indkomståret og et overskud på DKK 500.000, hvoraf DKK 100.000 består af positive nettokapitalindtægter, i anden delperiode af indkomståret 2007. Koncern B's indkomst andrager, ved siden af selskab C, DKK 500.000, mens koncern A's indkomst ligeledes andrager DKK 500.000. Sambeskatningsindkomsterne for hhv. koncern A og B ser derfor således ud:

⁵⁵ Bilag 18 til L 121, Skatteministerens kommentar til henvendelse af 18/4-05 fra FSR, pkt. 2

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Selskab	Delperiode		DKK
Koncern B	01.01.07 - 31.12.07		500.000
Selskab C	01.01.07 - 31.05.07	-1.000.000	
- Underskud til fremførsel		500.000	-500.000
Sambeskatningsindkomst for koncern B for 2007			0
Koncern A	01.01.07 - 31.12.07		500.000
Selskab C	01.06.07 - 31.12.07	500.000	
- Fremført særunderskud		-500.000	
Underskudsbegrænsning jf. LL § 15		100.000	100.000
Sambeskatningsindkomst for koncern A for 2007			600.000

Den positive skattepligtige indkomst i koncern B modregnes helt i selskab C's negative skattepligtige indkomst for første delperiode. Det resterende underskud fremføres til selskab C's egne senere overskud efter omstruktureringen, hvorfor det modregnes i den positive skattepligtige indkomst i anden delperiode. Underskudsbegrænsningen i LL § 15 forhindrer dog selskab C i at udnytte DKK 100.000 af det fremførte underskud, hvorfor disse igen fremføres til modregning i selskabets egne senere overskud.

4.7 Subsambeskatning

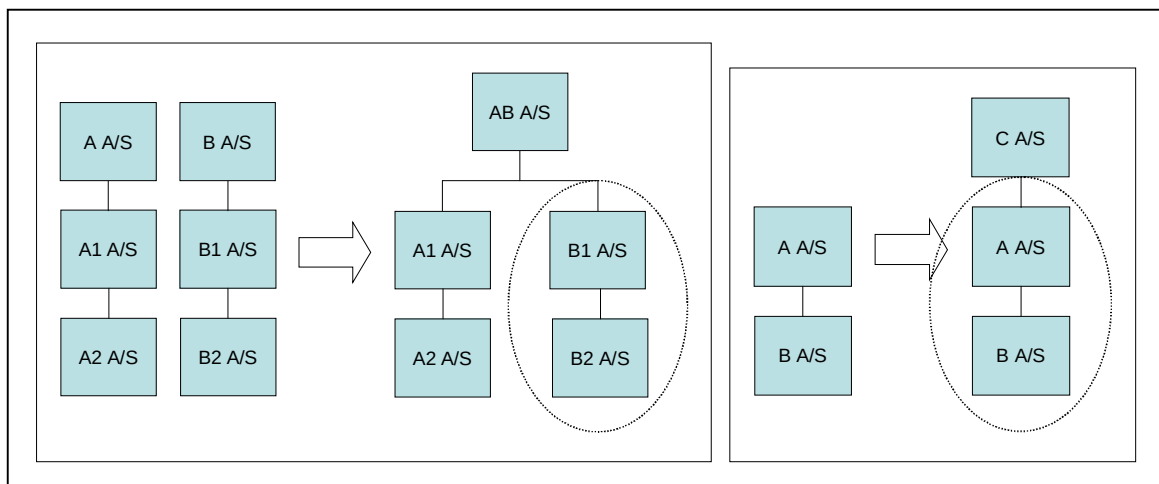
I de tilfælde, hvor én koncern omstruktureres ind i en anden koncern, skifter hele den indskydende koncern sambeskatning. Det følger af reglerne om, at koncernen får et nyt øverste moderselskab og dermed et nyt administrationsselskab jf. afsnit "4.1 Udpegning af administrationsselskab". Samme konsekvens får situationer, hvor en koncern med en eksisterende sambeskatning udvides med et nyt øverste moderselskab.

I disse situationer vil den hidtidige sambeskatning ophøre til fordel for den nye sambeskatning, som koncernen indtræder i. Umiddelbart betyder dette, at adgangen til at drage nytte af fremførte underskud mellem selskaberne i den hidtidige sambeskatning forsvinder, da sambeskatningen ophører. SEL § 31, stk. 2 anfører, at *"underskud i et selskab vedrørende tidligere indkomstår kun kan modregnes i overskud i et andet selskab, hvis underskuddet er opstået i et indkomstår, hvor de pågældende selskaber har været sambeskattet og sambeskatningen ikke efterfølgende har været afbrudt"*. Underskuddene vil derfor overgå til at blive særunderskud, som kun det enkelte selskab, hvor underskuddet hidrører, kan fradrage i fremtidige positive indkomster.

En omstrukturering anses imidlertid ikke som et ophør af den hidtidige sambeskatning, da ingen selskaber er udtrådt af koncernen. Det hidtidige moderselskab er i visse tilfælde fx ophørt ved fusion, men selve aktiviteten er ikke forsvundet. Den hidtidige sambeskatning fortsætter derfor inden for rammerne af den nye sambeskatning som en sub-

4. Sambeskatning ved omstrukturering

sambeskatning med de selskaber, som stadig eksisterer efter omstruktureringen. Eksempler på subsambeskatninger er illustreret i figur 36:

Figur 36 Eksempler på omstruktureringer, hvor der opstår subsambeskatning efter hhv. en fusion og en aktieombytning.

Jf. SEL § 31, stk. 2 er modregningsrækkefølgen, når årets skattepligtige indkomst skal gøres op, følgende:

1. Selskabers egne underskud vedrørende tidligere indkomstperioder (i og uden for sambeskatning)
2. Fordeling af underskud for det pågældende indkomstår
3. Modregning af tidligere års underskud hos andre sambeskattede selskaber (ældste underskud først).

De fremførte underskud fra en subsambeskatning, indgår i modregningsrækkefølgen under det tredje punkt, på linie med andre fremførte underskud i sambeskatningen. Underskuddene kan blot kun udnyttes af en begrænset gruppe selskaber.

I bilag 2 er der opstillet et regneeksempel, hvor én koncern fusioneres skattefrit ind i en anden koncern. Eksemplet viser hvordan selskabernes indkomster opgøres for indkomståret, herunder hvordan subsambeskatning påvirker sambeskatningen.

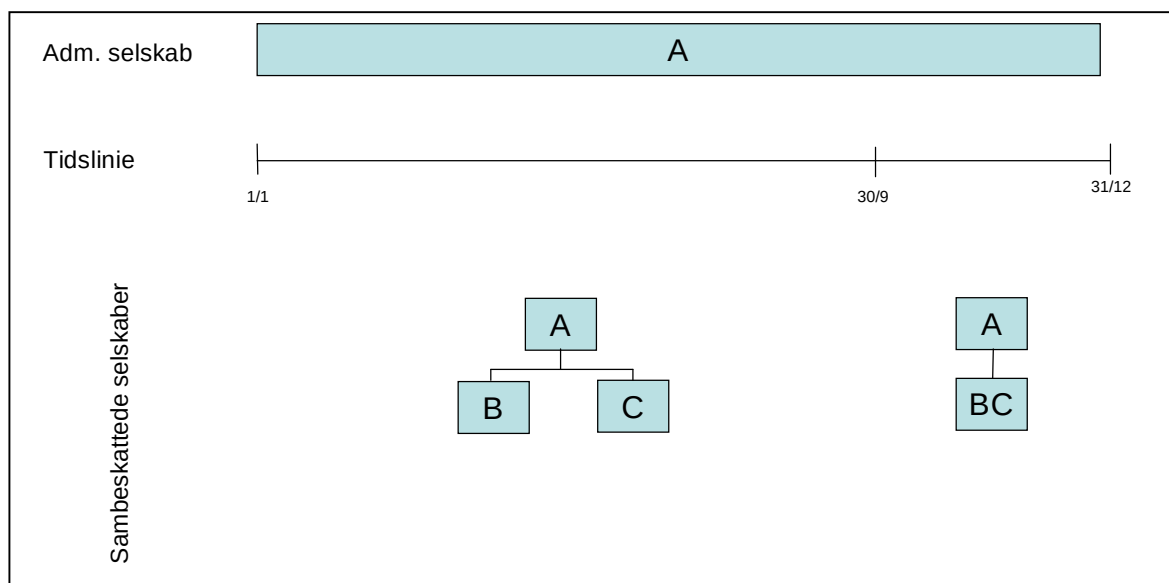
4.8 Sambeskatning ved fusion

4.8.1 Skattepligtig fusion

Ved skattepligtig fusion, anses det indskydende selskab for værende likvideret på fusionsdatoen, hvorfor det indskydende selskab skal likvidationsbeskattes af den fortjeneste/det tab, som fremkommer af de fusionerede aktiver og passiver på fusionsdagen.

4.8.1.1 Skattepligtig fusion mellem koncernforbundne selskaber

Hvis fusionen foregår mellem koncernforbundne selskaber, hverken opstår eller ophører der koncernforbindelser som led i omstruktureringen, hvorfor der ikke skal udarbejdes delperiodeopgørelser. Sambeskatningen vil gennem hele indkomståret have samme administrationsselskab, selvom nogle af selskaberne fusioneres. Scenariet er illustreret i figur 37:

Figur 37 Eksempel på skattepligtig fusion mellem koncernforbundne selskaber

I figur 37 gennemføres en skattepligtig fusion mellem B og C med B som det modtagende selskab. Fusionen gennemføres 30.09, hvorfor C's skattepligtige indkomst for perioden 01.01 til 30.09, indgår i sambeskatningen for indkomståret, mens B's skattepligtige indkomst for perioden 01.01 til 31.12, ligeledes indgår i sambeskatningen for indkomståret.

De skattepligtige avancer og tab på de fusionerede aktiver og passiverer i det indskydende selskab, indgår i sambeskatningen for indkomståret, ligesom moderselskabets avance eller tab på aktierne efter LL eller ABL, se afsnit "2.3.2.1 Skattepligtig fusion", indgår i sambeskatningen for indkomståret.

Det indskydende selskabs skattepligtige indkomst frem til fusionsdatoen indgår i sambeskatningen for indkomståret, hvor selskabets eventuelle fremførte underskud fra tidligere år kan modregnes. Uudnyttede underskud og kildeartsbegrænsede tab i det indskydende selskab fortabes efter fusionsåret.

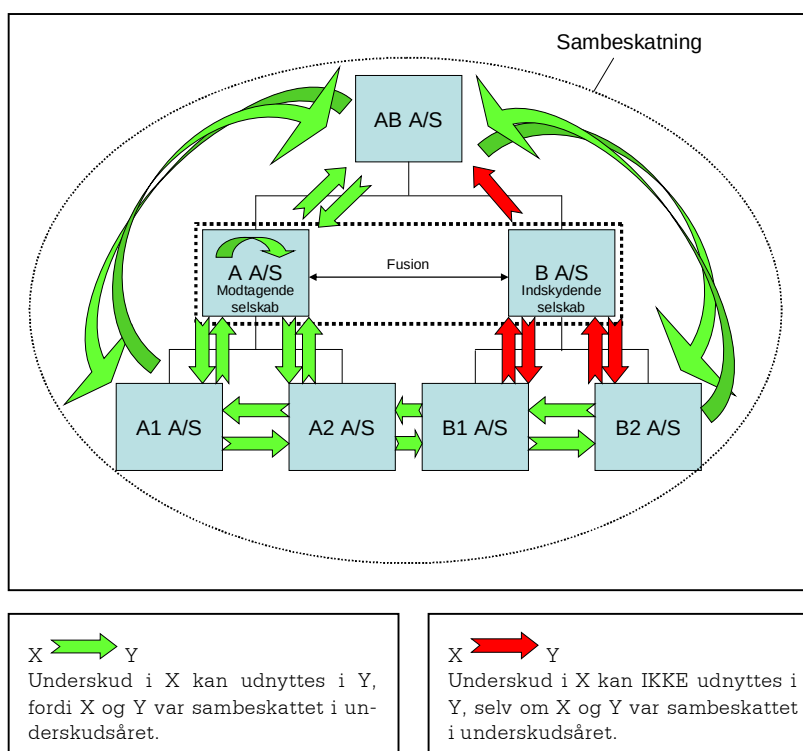
Det modtagende selskabs skattepligtige indkomst indgår i sambeskatningen for indkomståret uden påvirkninger fra fusionen, ud over at indtægter og udgifter fra de indfusionerede aktiver og passiver indgår i selskabets drift fra fusionsdatoen. Det modtagende

4. Sambeskatning ved omstrukturering

de selskabs fremførte underskud, underskud i fusionsåret og kildeartsbegrænsede tab berøres ikke af fusionen.

De øvrige selskaber i sambeskatningen berøres ikke af fusionen, hvorfor mulighederne for udnyttelse af fremførte underskud og kildeartsbegrænsede tab bevares som før fusionen.

Mulighederne for at udnytte fremført underskud opstået inden for en eksisterende sambeskatning er illustreret i figur 38:

Figur 38 Muligheder for udnyttelse af fremførte underskud opstået inden for eksisterende sambeskatning ved en skattepligtig fusion.

Når en fusionen gennemføres mellem koncernforbundne selskaber, er der ingen krav om at året skal opdeles i delperioder, som vist i figur 37. Derfor hindrer reglerne om sambeskatning ikke, at fusionen kan gennemføres skattemæssigt med tilbagevirkende kraft, når blot fusionsdatoen ikke ligger før koncernetableringen for det enkelte selskab.

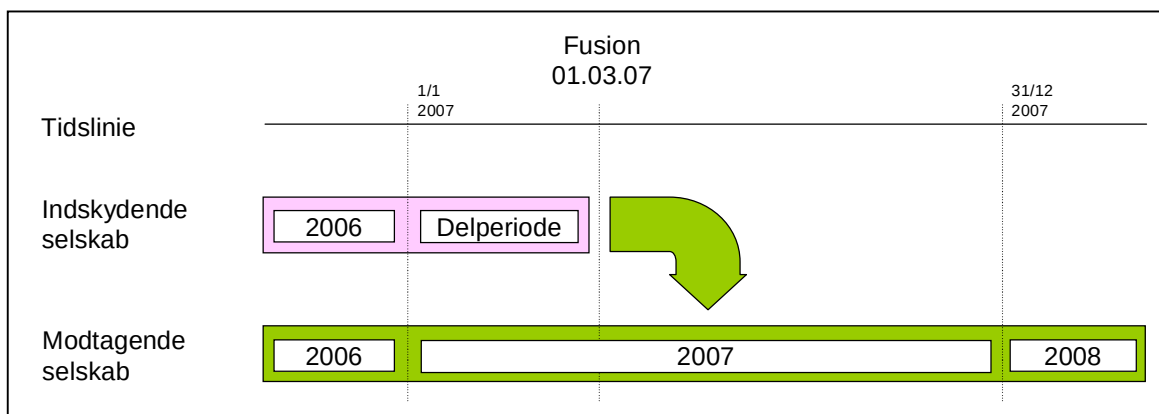
I fald fusionen i figur 37 blev gennemført med tilbagevirkende kraft til 01.01, jf. SEL § 8A, stk. 2, vil C ikke skulle opgøre en skattepligtig indkomst for indkomståret, da selskabet skal anses for værende likvideret denne dato. Dermed mister koncernen dog helt mulighed for at udnytte C's eventuelle fremførte underskud fra tidligere år.

4. Sambeskatning ved omstrukturering

4.8.1.2 Skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne selskaber

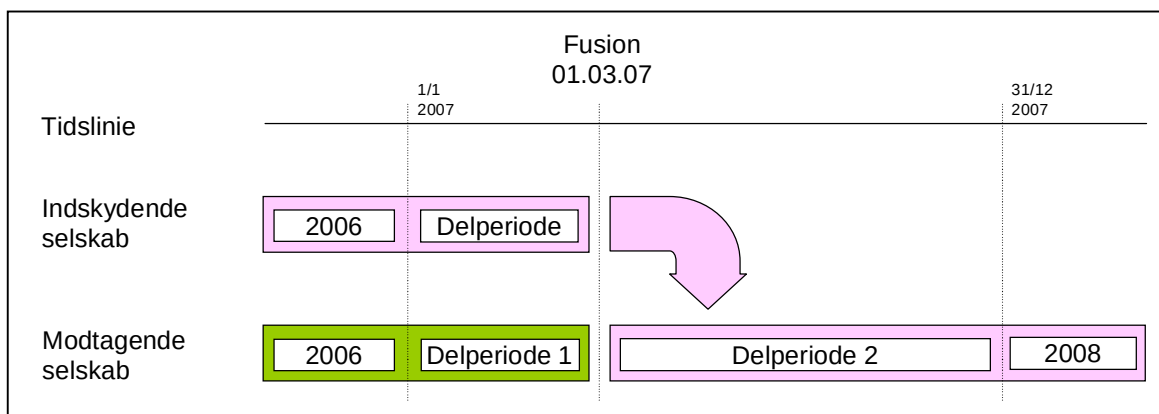
Gennemføres der en skattepligtig fusion, hvor der opstår eller ophører en koncernforbindelse som led i omstruktureringen, kan fusionen ikke gennemføres med skatteretlig tilbagevirkende kraft, idet sambeskatningsreglerne jf. SEL § 31, stk. 3 går forud for de almindelige skatteretlige regler jf. SEL § 8A, stk. 2. Fusionen har derfor skatteretlig virkning fra den dag koncernforbindelsen hhv. opstod eller ophørte. Fusionen kan dog selskabsretligt stadig gennemføres med tilbagevirkende kraft, se afsnit "2.3.1 Selskabsretlige regler ved fusion".

Hvis det er det indskydende selskab, som etablerer eller afbryder en koncernforbindelse som led i omstruktureringen, vil fusionsdatoen for selskabet derfor være datoen for koncernforbindelsens etablering eller ophør. Det modtagende selskab kan derimod godt have en skatteretlig fusionsdato med tilbagevirkende kraft. Se figur 39 for illustration heraf:

Figur 39 Skattepligtig fusion, hvor det indskydende selskab indtræder i ny sambeskatning pr. 01.03.07.

Hvis det er det modtagende selskab, som etablerer eller afbryder en koncernforbindelse som led i omstruktureringen, vil fusionsdatoen for både det modtagende og indskydende selskab være datoen for koncernforbindelsens etablering eller ophør. Se figur 40 for illustration heraf:

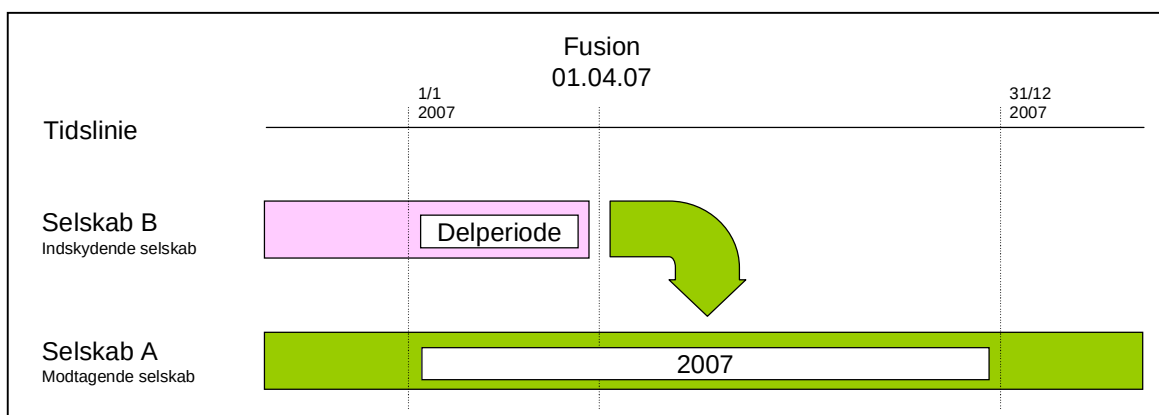
Figur 40 Skattepligtig fusion, hvor det modtagende selskab indtræder i en ny sambeskatning pr. 01.03.07.

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Mulighederne for at udnytte eventuelle fremførte underskud følger principperne som beskrevet i afsnit "4.8.1.1 Skattepligtig fusion mellem koncernforbundne selskaber", hvorfor der henvises hertil.

For at illustrere hvordan en skattepligtig fusion med forskellige fusionsdatoer påvirker indkomstopgørelsen i det modtagende selskab, er der opstillet følgende regneeksempel:

Selskab A fusioneres med B pr. 01.04.07 med A som det modtagende selskab. Begge selskaber følger kalenderåret. Selskab A er både før og efter fusionen en del af koncern A mens B før fusionen er en del af koncern B. B etablerer derfor ny koncernforbindelse ved fusionen. For indkomståret 2007 skal hhv. A og B medtage indkomsterne i perioderne som illustreret i figur 41:

Figur 41 Fusion mellem selskab A og B med A som det modtagende selskab.

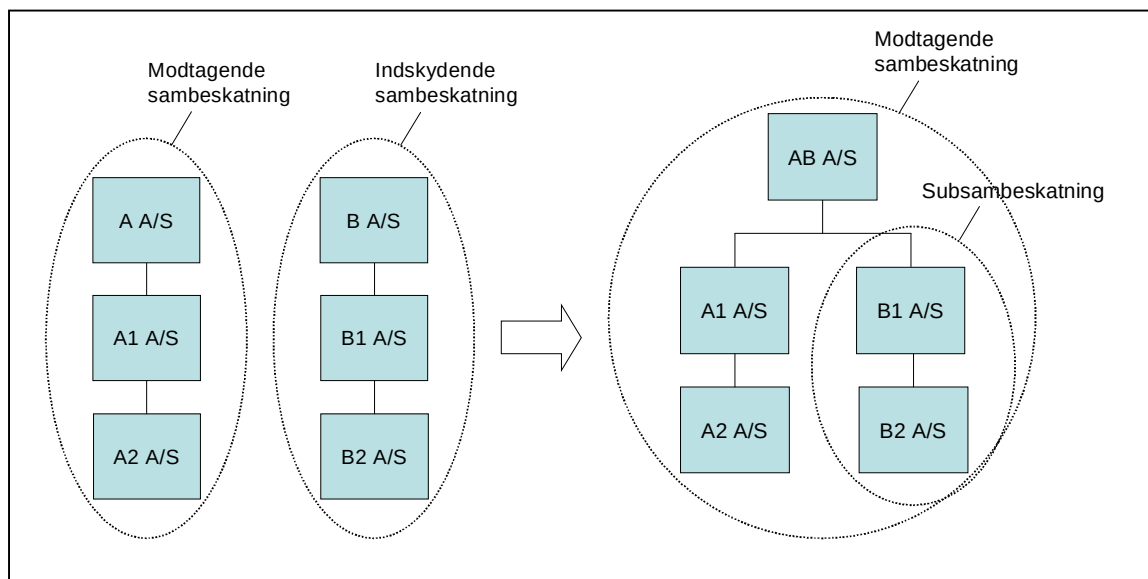
Aktiviteten fra B indgår i A fra 01.04.07, hvorfor A blot skal opgøre indkomsten efter skattelovens almindelige regler. Afskrivningerne af selskabernes driftsmidler skal dog behandles specielt. Hvis A's skattemæssige saldo værdi for driftsmidler pr. 01.01.07 er DKK 1.000.000, mens B's skattemæssige saldo værdi for driftsmidler pr. 01.04.07 er DKK 500.000, og hvis A i indkomståret investerer i driftsmidler for DKK 600.000, udgør afskrivningssaldoen ultimo fusionsåret DKK 2.100.000. Saldoen opdeles efter forholdet mellem saldiene på fusionsdatoerne, hvorfor A vil få en afskrivningssaldo på DKK 1.400.000 ($\text{DKK } 1.000.000 / 1.500.000 \times 2.100.000$) mens B vil få en afskrivningssaldo på DKK 700.000 ($\text{DKK } 500.000 / 1.500.000 \times 2.100.000$). Derfor vil afskrivninger i det modtagende selskab i fusionsåret blive således:

		DKK
A	$25\% \times (1.000.000 + 400.000) =$	350.000
B	$25\% \times (500.000 + 200.000) \times 9/12 =$	131.250
Afskrivninger i alt =		481.250

4. Sambeskatning ved omstrukturering

4.8.1.3 Skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne moderselskaber

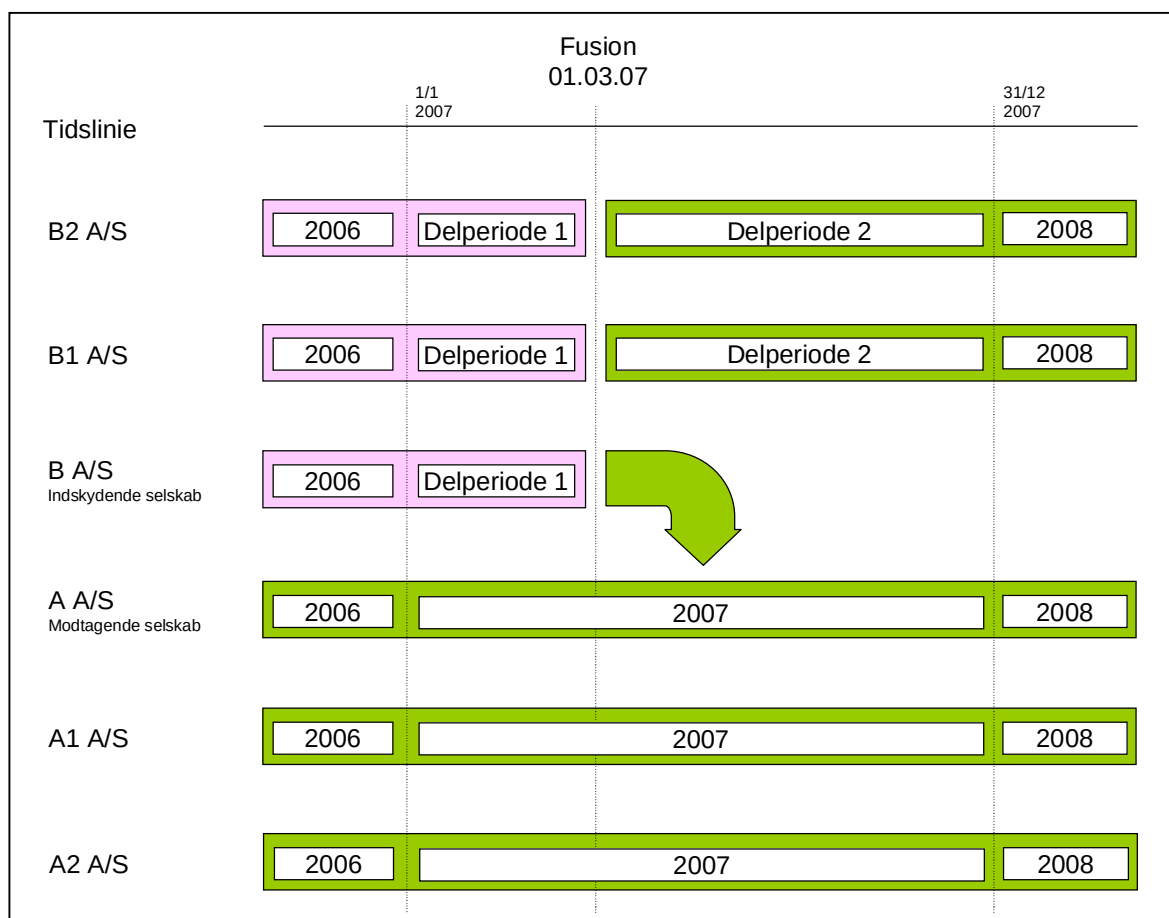
Ved en skattepligtig fusion af to selskaber, som hver især er øverste moderselskab i hver sin koncern, og dermed administrationsselskab i hver deres sambeskatning, skifter den indskydende koncern administrationsselskab pr. fusionsdagen. Se figur 42 for illustration af sambeskatninger før og efter den skattepligtige fusion:

Figur 42 Sambeskatninger ved skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne moderselskaber.

Selvom de øvrige koncernselskaber i den indskydende koncern forbliver uændret, anses de alle for at have etableret ny koncernforbindelse, hvorfor der skal udarbejdes delperiodeopgørelser for selskaberne. For selskaberne i den modtagende koncern hverken etableres eller ophøres der koncernforbindelser, hvorfor der for disse selskaber blot skal udarbejde almindelige indkomstopgørelser for indkomståret. Se figur 43 for illustration heraf:

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Figur 43 Delperioder ved skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne moderselskaber.

De skattepligtige avancer og tab på de fusionerede aktiver og passiverer i det indskydende selskab, indgår i sambeskatningen for den indskydende koncern for indkomståret. Aktionærernes avance eller tab på aktierne i det indskydende selskab har ingen betydning for sambeskatningen.

Det indskydende selskabs skattepligtige indkomst frem til fusionsdatoen indgår i sambeskatningen for indkomståret, hvor selskabets eventuelle fremførte underskud fra tidligere år kan modregnes. Uudnyttede underskud og kildeartsbegrænsede tab i det indskydende selskab fortabes efter fusionsåret.

De øvrige selskaber i den indskydende sambeskatning fortsætter uændret både før og efter fusionsdagen. Der skiftes blot sambeskatning, hvorfor indkomståret skal opdeles i delperioder. Selskaberne bevarer deres fremførte underskud på fusionsdagen i den hidtidige indskydende sambeskatning i den fremtidige subsambeskatning, jf. afsnit "4.7 Subsambeskatning".

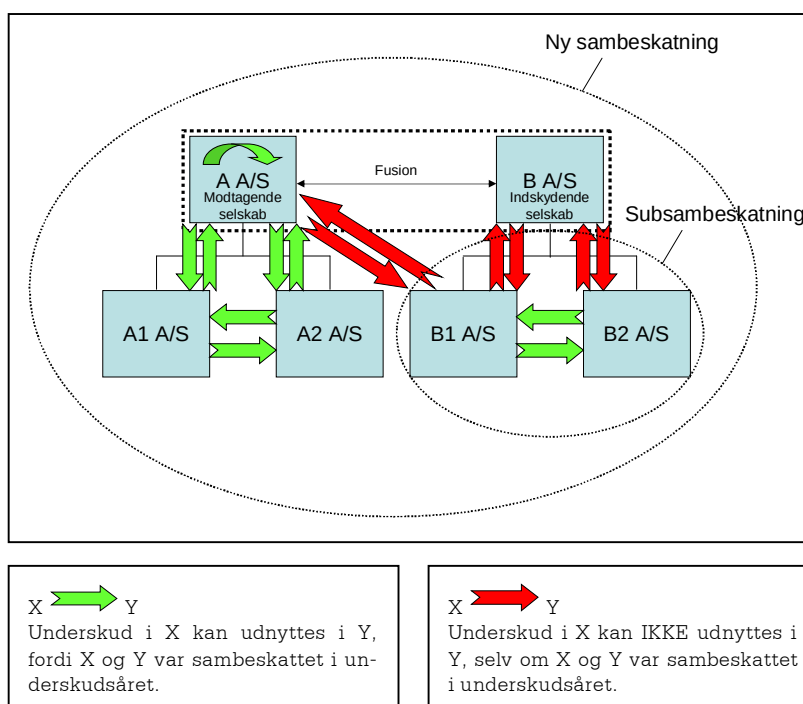
Det modtagende selskabs skattepligtige indkomst indgår i sambeskatningen for den modtagende koncern for indkomståret uden påvirkninger fra fusionen, ud over at indtægter og udgifter fra de indfusionerede aktiver og passiver indgår i selskabets drift fra

4. Sambeskatning ved omstrukturering

fusionsdatoen. Det modtagende selskabs fremførte underskud, underskud i fusionsåret og kildeartsbegrænsede tab berøres ikke af fusionen.

De øvrige selskaber i sambeskatningen for den modtagende koncern berøres ikke af fusionen, hvorfor mulighederne for udnyttelse af fremførte underskud og kildeartsbegrænsede tab bevares som før fusionen.

Mulighederne for at udnytte fremført underskud opstået inden for en sambeskatning er illustreret i figur 44:

Figur 44 Muligheder for udnyttelse af fremførte underskud efter skattepligtig fusion af moderselskaber i hver sin sambeskatning.

4.8.2 Skattefri fusion

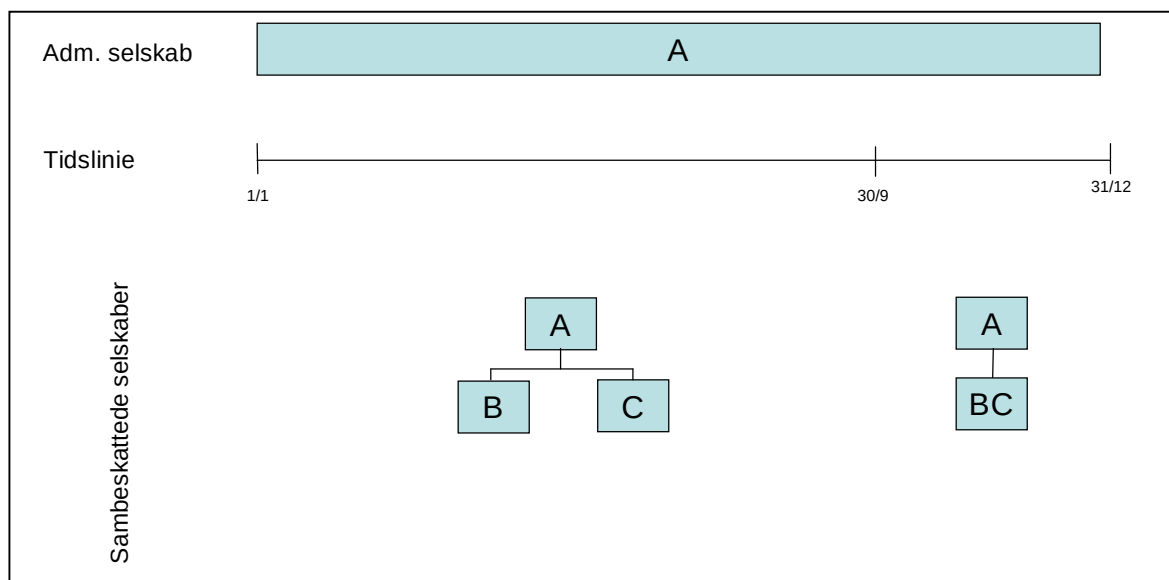
Modsat skattepligtig fusion, anses det indskydende selskab ikke for værende likvideret på fusionsdatoen ved skattefri fusion. Det modtagende selskab succederer derimod i det indskydende selskabs anskaffelsessum, -tidspunkt samt -hensigt på de fusionerede aktiver og passiver. Derimod succederer det modtagende selskab ikke i det indskydende selskabs sambeskatning eller øvrige fremførte underskud, da dette fx ikke er en del af den selskabsretlige universalsuccession.

4.8.2.1 Skattefri fusion mellem koncernforbundne selskaber

Hvis fusionen foregår mellem koncernforbundne selskaber, hverken opstår eller ophører der koncernforbindelser som led i omstruktureringen, bortset fra at det indskydende selskab ophører, hvorfor der ikke skal udarbejdes delperiodeopgørelser. Sambeskatningen

4. Sambeskatning ved omstrukturering

vil gennem hele indkomståret have samme administrationsselskab, selvom nogle af selskaberne fusioneres. Scenariet er illustreret i figur 45:

Figur 45 Eksempel på skattefri fusion mellem koncernforbundne selskaber

I figur 45 gennemføres en skattefri fusion mellem B og C med B som det modtagende selskab. Fusionen gennemføres 30.09, hvorfor C's skattepligtige indkomst for perioden 01.01 til 30.09, indgår i sambeskatningen for indkomståret, mens B's skattepligtige indkomst for perioden 01.01 til 31.12, ligeledes indgår i sambeskatningen for indkomståret.

Som følge af successionen på aktionærniveau, skal det indskydende selskabs moderselskab ikke opgøre en fortjeneste eller tab på aktierne i det indskydende selskab. Derimod overvælttes anskaffelsessummen, -tidspunktet samt -hensigten på de aktier som moderselskabet modtager i det modtagende selskab.

Det indskydende selskabs skattepligtige indkomst frem til fusionsdatoen indgår i sambeskatningen for indkomståret. Selskabets eventuelle fremførte underskud fra tidligere år kan modregnes i sambeskatningen for indkomståret. Uudnyttede særunderskud og kildeartsbegrænsede tab i det indskydende selskab fortabes efter fusionsåret, mens underskud opstået mens selskaberne har været sambeskattet fortsat kan udnyttes i de efterfølgende indkomstår af de øvrige selskaber i sambeskatningen, jf. FUSL § 8, stk. 6, 2. pkt.

Det modtagende selskabs skattepligtige indkomst indgår i sambeskatningen for indkomståret uden påvirkninger fra fusionen, ud over at indtægter og udgifter fra de indfusionerede aktiver og passiver indgår i selskabets drift fra fusionsdatoen. Det modtagende selskabs særunderskud samt kildeartsbegrænsede tab fortabes efter fusionen mens fremførte underskud, som er opstået inden for den eksisterende sambeskatning, også efter fusionen kan udnyttes i sambeskatningen. Ordlyden af FUSL § 8, stk. 6 medfører, at

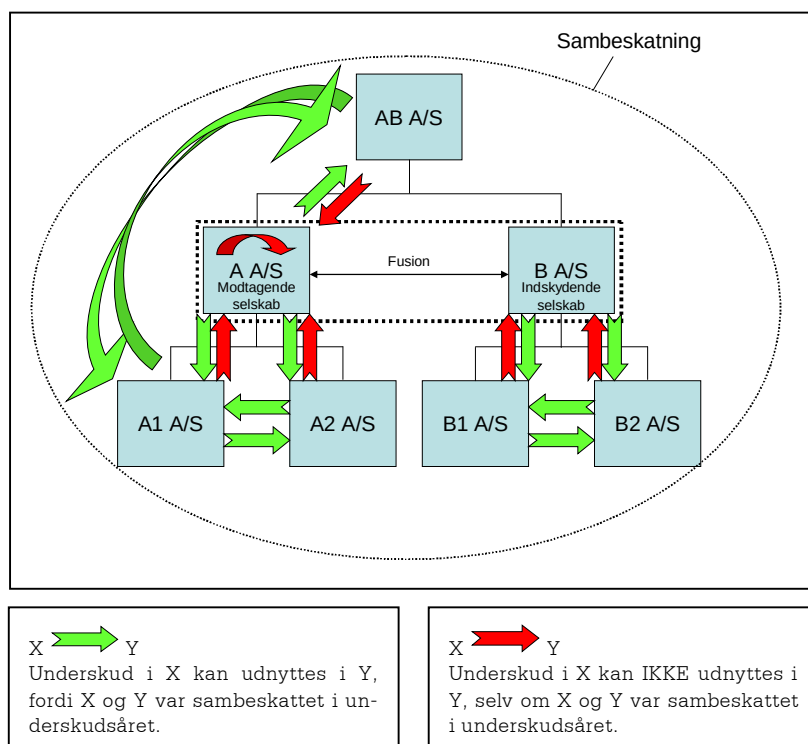
4. Sambeskatning ved omstrukturering

underskud opstået mens det indskydende og det modtagende selskab har været sambeskattet, kan fradrages i det modtagende selskab. Skatteministeriet svarede dog i spørgsmål 117 til lovforslag L 121, at *"Var selskaberne sambeskattet før fusionen, kan underskud, både i de fusionerede selskaber og de med disse sambeskattede selskaber, fremføres til fradrag i de andre selskaber, bortset fra det fusionerede modtagende selskab"*. Herved vil det modtagende selskab selv være afskåret fra at kunne udnytte de fremførte underskud i sambeskatningen. Vi mener, at lovtekstens ordlyd går forud for Skatteministeriets anvisning. Werlauff m.fl. er i bogen Sambeskatning 2006/07 enig i dette synspunkt⁵⁶.

I fald de fremførte underskud er opstået i indkomstår, som ligger forud for etableringen af sambeskatningen mellem det indskydende selskab og det modtagende selskab, er det modtagende selskab afskåret fra at udnytte underskuddene, jf. FUSL § 8, stk. 6.

De øvrige selskaber i sambeskatningen berøres ikke af fusionen, hvorfor mulighederne for udnyttelse af fremførte underskud og kildeartsbegrænsede tab bevares som før fusionen.

Mulighederne for at udnytte fremført underskud opstået forud for etablering af sambeskatning mellem de fusionerede selskaber; dvs. at det indskydende selskab er indtrådt i sambeskatningen senere end det modtagende selskab er illustreret i figur 46⁵⁷:

Figur 46 Muligheder for udnyttelse af fremførte underskud opstået inden for eksisterende sambeskatning ved en skattefri fusion.

⁵⁶ Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 195.

⁵⁷ Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 196.

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Når en skattefri fusion gennemføres mellem koncernforbundne selskaber, er der ingen krav om, at året skal opdeles i delperioder. Derfor hindrer reglerne om sambeskatning ikke, at fusionen kan gennemføres skatteretligt med tilbagevirkende kraft, når blot fusionsdatoen ikke ligger før koncernetableringen for det enkelte selskab.

Som følge af, at særunderskud i de fusionerede selskaber ikke kan bringes til fradrag i det modtagende selskab, jf. FUSL § 8, stk. 6, 1. pkt., vil en fusion, som fx vedtages 31.03.07 med skattemæssig tilbagevirkende kraft til 01.01.07 mellem to koncernforbundne selskaber, medføre at koncernen mister alle muligheder for at udnytte disse særunderskud. Dette følger af, at hverken det indskydende eller det modtagende selskab skal opgøre en delperiode i indkomståret inden fusionen gennemføres, hvor et særunderskud kunne fradrages i en eventuel positiv indkomst.

4.8.2.2 Skattefri fusion mellem ikke koncernforbundne selskaber

Ligesom ved skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne selskaber, kan en skattefri fusion mellem ikke koncernforbundne selskaber ikke gennemføres med skatteretlig tilbagevirkende kraft, idet sambeskatningsreglerne jf. SEL § 31, stk. 3 går forud for de almindelige skatteretlige regler jf. SEL § 8A, stk. 2. Fusionen har derfor skatteretlig virkning fra den dag, koncernforbindelsen hhv. opstod eller ophørte. Bemærk, at fusionen selskabsretligt stadig kan gennemføres med tilbagevirkende kraft, se afsnit "2.3.1 Selskabsretlige regler ved fusion".

Hvis det er det indskydende selskab, som etablerer eller ophører en koncernforbindelse som led i omstruktureringen, vil fusionsdatoen for selskabet derfor være datoen for koncernforbindelsens etablering eller ophør. Det modtagende selskab kan derimod godt have en skatteretlig fusionsdato med tilbagevirkende kraft. Se figur 39 for illustration heraf.

Hvis det er det modtagende selskab, som etablerer eller ophører en koncernforbindelse som led i omstruktureringen, vil fusionsdatoen for både det modtagende og indskydende selskabet være datoen for koncernforbindelsens etablering eller ophør. Se figur 40 for illustration heraf.

Muligheder for at udnytte eventuelle fremførte underskud følger principperne som beskrevet i afsnit "4.8.2.1 Skattefri fusion mellem koncernforbundne selskaber", hvorfor der henvises hertil.

4.8.2.3 Skattefri fusion mellem ikke koncernforbundne moderselskaber

Ved en skattefri fusion af to selskaber, som hver især er øverste moderselskab i hver sin koncern, og dermed administrationsselskab i hver sin sambeskatning, skifter den indskydende koncern administrationsselskab pr. fusionsdagen. Selvom de øvrige koncernselskaber i den indskydende koncern forbliver uændret, anses de alle for at have etable-

4. Sambeskatning ved omstrukturering

ret ny koncernforbindelse på fusionsdagen, hvorfor der skal udarbejdes delperiodeopgørelser for selskaberne. For selskaberne i den modtagende koncern hverken etableres eller ophøres der koncernforbindelser, hvorfor der for disse selskaber blot skal udarbejdes almindelige indkomstopgørelser for indkomståret. Se figur 43 for illustration heraf.

Som følge af successionen på aktionærniveau, skal det indskydende selskabs aktionærer ikke opgøre en fortjeneste eller tab på aktierne i det indskydende selskab. Derimod overvælttes anskaffelsessummen, -tidspunktet samt -hensigten på de aktier som aktionærerne modtager i det modtagende selskab. I fald aktionærerne bliver vederlagt med andet end aktier, skal de fusionerede aktier derimod realisationsbeskattes jf. reglerne i ABL, hvorfor dette ingen betydning har for opgørelsen af sambeskatningsindkomsten.

Det indskydende selskabs skattepligtige indkomst frem til fusionsdatoen indgår i den indskydende koncerns sambeskatning for indkomståret hvorefter det ophører. Selskabets eventuelle fremførte underskud fra tidligere år kan modregnes i sambeskatningen for indkomståret. Efter fusionen bortfalder særunderskud samt kildeartsbegrænsede tab, mens underskud opstået indenfor den eksisterende sambeskatning kan videreføres af det indskydende selskabs restkoncern.

De øvrige selskaber i den indskydende sambeskatning fortsætter uændret både før og efter fusionsdagen. Der skiftes blot sambeskatning, hvorfor indkomstårets skal opdeles i delperioder. Jf. afsnit "4.7 Subsambeskatning" bevarer selskaberne deres fremførte underskud på fusionsdagen i den indskydende sambeskatning.

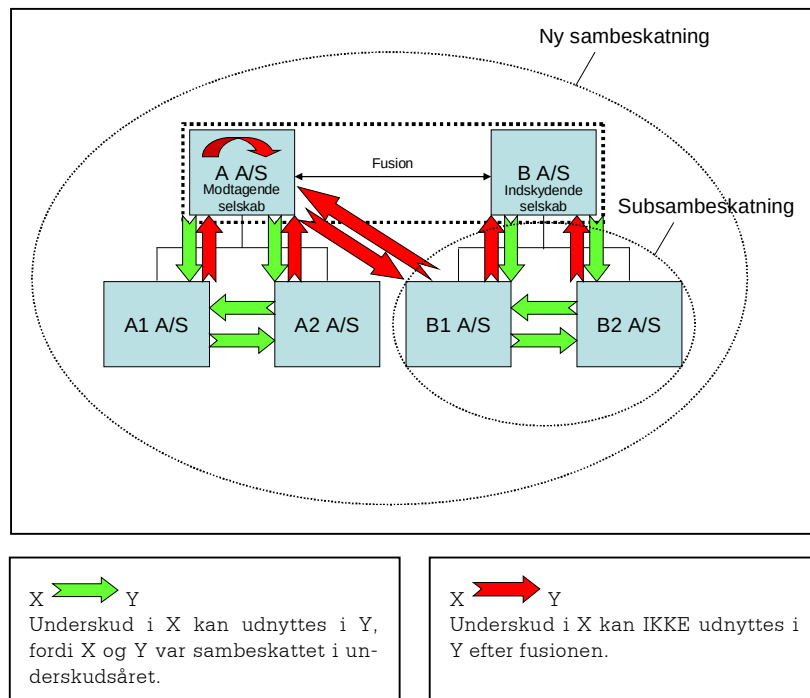
Det modtagende selskabs skattepligtige indkomst indgår i sambeskatningen for den modtagende koncern for indkomståret uden påvirkninger fra fusionen, ud over at indtægter og udgifter fra de indfusionerede aktiver og passiver indgår i selskabets drift fra fusionsdatoen. Efter fusionen bortfalder særunderskud samt kildeartsbegrænsede tab, mens underskud opstået indenfor den eksisterende sambeskatning kan videreføres af de øvrige selskaber i den modtagende sambeskatning.

De øvrige selskaber i sambeskatningen for den modtagende koncern berøres ikke af fusionen, hvorfor mulighederne for udnyttelse af fremførte underskud og kildeartsbegrænsede tab bevares som før fusionen. Se figur 42 for illustration af sambeskatningerne før og efter en skattepligtig fusion.

Mulighederne for at udnytte fremført underskud opstået inden for en sambeskatning er illustreret i figur 47⁵⁸:

⁵⁸ Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 201.

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Figur 47 Muligheder for udnyttelse af fremførte underskud efter skattefri fusion af moderselskaber i hver sin sambeskatning.

For yderligere eksemplificering henvises til bilag 2, hvor én koncern fusioneres skattefrit ind i en anden koncern. Eksemplet i bilaget viser hvordan selskabernes indkomster opgøres for indkomståret, herunder hvordan subsambeskatning påvirker sambeskatningen.

4.9 Sambeskatning ved spaltning

4.9.1 Skattepligtig spaltning

Ved skattepligtig spaltning skal det indskydende selskab opgøre fortjeneste og tab på de spaltede aktiver og passiver på spaltningsdatoen. Ved ophørsspaltning opløses selskabet, hvorfor dette sidestilles med likvidationsbeskatning, hvorimod selskabet fortsætter efter en grenspaltning. Vederlaget til aktionærerne vil i begge tilfælde blive beskattet som udbytte, jf. LL § 16A. Hvis udlodningen ved ophørsspaltning dog sker i samme kalenderår som spaltningen, vil likvidationsprovenuet blive beskattet efter reglerne i ABL⁵⁹.

Gennemføres der en skattepligtig spaltning, hvor der opstår eller ophører en koncernforbindelse som led i omstruktureringen, kan spaltningen ikke gennemføres med skatteretlig tilbagevirkende kraft. Spaltningen har derfor skatteretlig virkning fra den dag, koncernforbindelsen hhv. opstod eller ophørte. Bemærk, at spaltningen selskabsretligt stadig kan gennemføres med tilbagevirkende kraft, jf. afsnit "2.4.1 Selskabsretlige regler ved dansk spaltning", ligesom lovforslag L 110 vil medføre ændrede regler for en skattepligtig spaltning med tilbagevirkende kraft, jf. afsnit "4.12 Konsekvenser for sambeskatning ved omstrukturering som følge af L 110".

⁵⁹ Spaltning – paradigma, Erik Jensen m.fl., s. 117 – 118

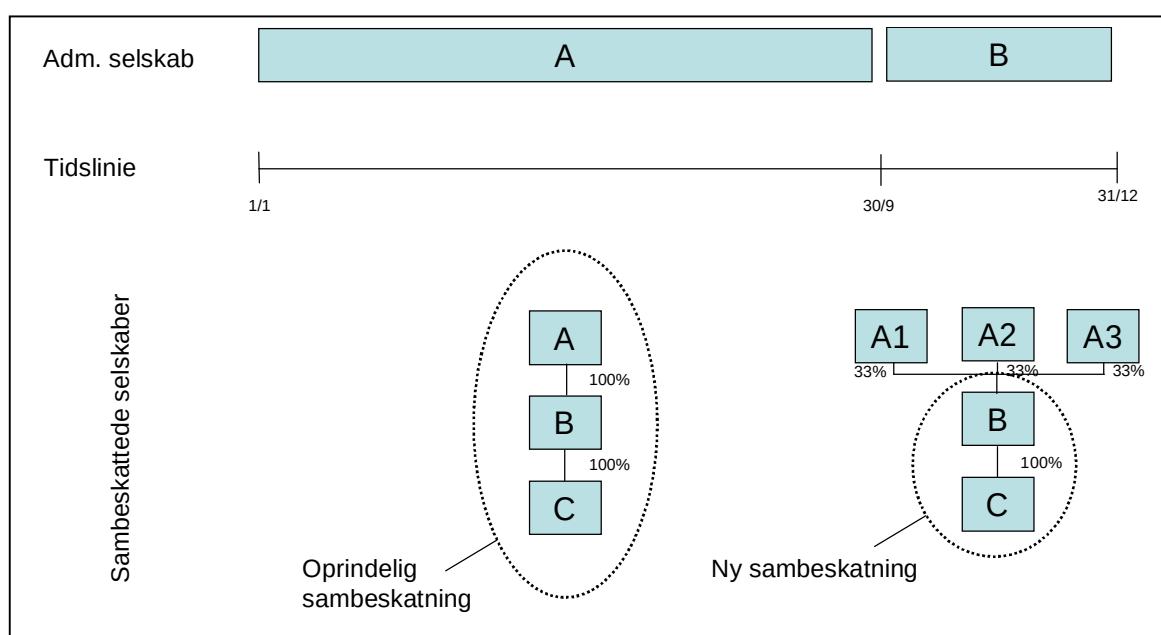
4. Sambeskatning ved omstrukturering

Som det er gennemgået i afsnittet "4.8.1.2 Skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne selskaber", er der forskel i, om det er hhv. det indskydende eller det modtagende selskab, som etablerer eller ophører koncernforbindelse. Hvis det modtagende selskab er en del af samme sambeskatning både før og efter spaltningen, skal selskabet ikke opdele indkomståret i flere delperioder.

I det omfang at spaltningen gennemføres mellem koncernforbundne parter, hvor der således ikke etableres eller ophører koncernforbindelser, skal der ikke udarbejdes indkomstopgørelser for de delperioder, som ligger hhv. før og efter spaltningen. Spaltningen kan derfor gennemføres med tilbagevirkende kraft som følge af SEL § 8A, stk. 2.

Det indskydende selskabs skattepligtige indkomst frem til spaltningsdatoen indgår i sambeskatningen for indkomståret. Selskabets eventuelle fremførte underskud fra tidligere år kan modregnes i sambeskatningen for indkomståret. Uudnyttede underskud og kildeartsbegrænsede tab i det indskydende selskab fortages efter spaltningssåret, såfremt det indskydende selskab ophører ved spaltningen. Ved grenspaltning fremføres både uudnyttede underskud og kildeartsbegrænsede tab i det indskydende selskab som før spaltningen. Der er ingen forskel i konsekvenserne for det indskydende selskab, uanset om selskabet er et datterselskab eller et moderselskab.

Såfremt det indskydende selskab har datterselskaber, vil disse ikke blive påvirket af spaltningen, i det omfang koncernforbindelsen ikke ophører. Hvis fx koncernforbindelsen ophører, da det øverste moderselskab i en koncern spaltes, vil sambeskatningen ligeledes ophøre, hvorfor de enkelte datterselskaber ikke længere kan udnytte hinandens underskud, som er opstået inden for sambeskatningen. Dette er illustreret i figur 48, hvor det eksisterende moderselskab, A, bliver ophørsspaltet til tre selskaber:

Figur 48 Spaltning af moderselskab, som giver ny sambeskatning for datterselskaberne.

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Hvis det modtagende selskab indgår i en sambeskatning på spaltningstidspunktet, vil selskabets skattepligtige indkomst indgå i indkomståret for sambeskatningen for indkomståret uden påvirkninger fra spaltningen, ud over at indtægter og udgifter fra de tilspaltede aktiver og passiver indgår i selskabets drift fra spaltningsdatoen. Såfremt det modtagende selskab eksisterede på spaltningsdatoen vil fremførte underskud, underskud i spaltningsåret og kildeartsbegrænsede tab ikke blive berørt af spaltningen.

4.9.2 Skattefri spaltning

Modsat skattepligtig ophørsspaltning, anses det indskydende selskab ikke for værende likvideret på spaltningsdagen ved skattefri ophørsspaltning. Det modtagende selskab succederer derimod i det indskydende selskabs hhv. anskaffelsessum, -tidspunkt samt -hensigt på de tilspaltede aktiver og passiver. Ved grenspaltning fortsætter det indskydende selskab efter spaltningen, mens det modtagende selskab også her succederer i de tilspaltede aktiver og passiver.

I det omfang, at aktionærerne i det indskydende selskab modtager aktier i det modtagende selskab, sker der ligeledes succession på aktionærniveau, hvorfor der ikke skal opgøres en avance på de spaltede aktier i det indskydende selskab.

Som ved skattepligtig spaltning, kan en skattefri spaltning gennemføres med tilbagevirkende kraft i fald, der hverken opstår eller ophører koncernforbindelser som led i omstruktureringen. Dette følger af, at indkomståret i disse situationer ikke skal opdeles i delperioder. Spaltningen kan, jf. afsnit "2.4.1.1 Selskabsretlige regler ved dansk spaltning" i alle tilfælde gennemføres selskabsretligt med tilbagevirkende kraft, men for det enkelte selskab kan den skatteretlige spaltningsdato ikke ligge forud for datoen for hhv. etablering eller ophør af koncernforbindelsen, hvis spaltningen ikke foregår mellem koncernforbundne selskaber.

Som det er gennemgået i afsnit "4.8.1.2 Skattepligtig fusion mellem ikke koncernforbundne selskaber", er der også ved skattefri spaltning forskel i, om det er hhv. det indskydende eller det modtagende selskab, som etablerer eller ophører koncernforbindelse. Hvis det modtagende selskab er en del af samme sambeskatning både før og efter spaltningen, skal selskabet ikke opdele indkomståret i flere delperioder.

Det indskydende selskabs skattepligtige indkomst frem til spaltningsdatoen indgår i sambeskatningen for indkomståret. Selskabets eventuelle fremførte underskud fra tidligere år kan modregnes i sambeskatningen for indkomståret. Ved grenspaltning fremføres uudnyttede underskud og kildeartsbegrænsede tab i det indskydende selskab som før spaltningen. Uudnyttede særunderskud og kildeartsbegrænsede tab i det indskydende selskab fortabes efter spaltningsåret ved ophørsspaltning, hvorimod fremførbare underskud, opstået i en eksisterende og fortsættende sambeskatning, overføres til de modtagende selskaber ved ophørsspaltning. Underskuddet skal fordeles mellem de modta-

4. Sambeskatning ved omstrukturering

gende selskaber efter en konkret vurdering, under hensyntagen til de fordelte aktiviteter⁶⁰. Måden at fordele det fremførte underskud virker ikke umiddelbar operationel. Det kan fx være svært at se, hvordan myndighederne kan gribe korrigerende ind i en fordeling foretaget af de deltagende selskaber⁶¹.

Der kan samtidig stilles spørgsmål til, hvorvidt et fremført underskud ikke også burde fordeles ved grenspaltninger. Ved grenspaltninger kan hele virksomhedens aktivitet blive spaltet til det modtagende selskab, mens det indskydende selskab stadig beholder de fremførte underskud. Dette synes ikke symmetrisk i forhold til, at fremførte underskud skal fordeles ved ophørsspaltninger. Modsat følger reglerne om fremførsel af underskud i det indskydende selskab ved grenspaltninger reglerne ved fremførsel af underskud i det indskydende selskab ved tilførsel af aktiver, jf. afsnit "4.10 Sambeskatning ved tilførsel af aktiver". I fald underskud skal fordeles ved grenspaltninger, bør dette derfor også have indvirkning på fremført underskud ved tilførsel af aktiver.

Der er ingen forskel i konsekvenserne for det indskydende selskab, uanset om selskabet er et datterselskab eller et moderselskab.

Såfremt det indskydende selskab har datterselskaber, vil disse ikke blive påvirket af spaltningen, i det omfang koncernforbindelsen ikke ophører. Hvis fx koncernforbindelsen ophører, fordi det øverste moderselskab i en koncern spaltes, vil sambeskatningen ligeledes ophøre, hvorfor de enkelte datterselskaber ikke længere kan udnytte hinandens underskud, som er opstået indenfor sambeskatningen. I fald datterselskaberne modsat opretholder koncernforbindelsen indbyrdes, vil sambeskatningen herimellem ligeledes blive opretholdt jf. reglerne om subsambeskatning.

Det modtagende selskabs skattepligtige indkomst indgår i sambeskatningen for indkomståret uden påvirkninger fra spaltningen, ud over at indtægter og udgifter fra de tilspaltede aktiver og passiver indgår i selskabets drift fra spaltningsdatoen. Efter spaltningen bortfalder særunderskud samt kildeartsbegrænsede tab, mens fremført underskud opstået indenfor den eksisterende sambeskatning, herunder underskud overført fra det indskydende selskab, kan udnyttes af selskaberne i sambeskatningen, såfremt underskuddene kunne udnyttes før spaltningen, jf. ordlyden af FUSL § 8, stk. 6. Skatteministeriets svar på spørgsmål fra FSR, refereret i TfS 2006.173, 6. spørgsmål, giver ikke klart svar på dette område. Til gengæld har ministeriet tilkendegivet deres holdning til samme spørgsmål vedrørende skattefri fusion i deres svar til spørgsmål nr. 117 til lovforslag L 121, idet de skriver: *"Var selskaberne sambeskattet før fusionen, kan underskud, både i de fusionerede selskaber og de med disse sambeskattede selskaber, fremføres til fradrag i de andre selskaber, bortset fra det fusionerede modtagende selskab"*. Vi mener dog at lovtekstens ordlyd går forud for Skatteministeriets anvisning.

⁶⁰ TfS 2006.173, 6. spørgsmål

⁶¹ Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 209.

I fald de fremførte underskud er opstået i indkomstår, som ligger forud for etableringen af sambeskatningen mellem det indskydende selskab og det modtagende selskab, er det modtagende selskab afskåret fra at udnytte underskuddene, jf. FUSL § 8, stk. 6.

4.10 Sambeskatning ved tilførsel af aktiver

4.10.1 Skattepligtig tilførsel af aktiver

Ved skattepligtig tilførsel af aktiver overdrager det indskydende selskab aktiver og passiver til det modtagende selskab, uden at det indskydende selskab ophører. Ved overdragelsen skal det indskydende selskab opgøre fortjenester eller tab på de overdragne aktiver og passiver. De opnåede fortjenester eller tab skal indregnes i det indskydende selskabs indkomstopgørelse for indkomståret. Som vederlag modtager det indskydende selskab aktier i det modtagende selskab. Aktierne skal anses for anskaffet til nettoværdien og på tidspunktet for tilførslen, hvorfor disse ikke har indflydelse på indkomstårets sambeskatning.

Hvis der ved tilførslen etableres eller ophører koncernforbindelser for det modtagende selskab, skal indkomståret opdeles i delperioder. Af samme grund kan tilførslen ikke gennemføres med skatteretligt tilbagevirkende kraft, da tilførslen anses for gennemført pr. datoen for fx koncernetableringen idet sambeskatningsreglerne jf. SEL § 31, stk. 3 går forud for de almindelige skatteretlige regler jf. SEL § 8A, stk. 2. Selskabsretligt kan tilførslen dog stadig gennemføres med tilbagevirkende kraft, jf. afsnit "2.5.1 Selskabsretlige regler ved tilførsel af aktiver".

I fald tilførslen modsat gennemføres mellem koncernforbundne parter, kan tilførslen gennemføres med tilbagevirkende kraft både skatteretligt og selskabsretligt som følge af, at det indskydende og det modtagende selskab har været koncernforbundne i hele tilførselsåret. Dette er både tilfældet, hvis det modtagende selskab var eksisterende på tidspunktet for tilførslen, samt hvis det modtagende selskab bliver stiftet i forbindelse med tilførslen⁶².

Hvis tilførslen gennemføres mellem koncernforbundne selskaber, har tilførslen ingen indvirkning på koncernens sambeskatning, ligesom både det indskydende selskab og det modtagende selskab i alle tilfælde har samme mulighed for at fradrage fremførte underskud og kildeartsbegrænsede tab efter tilførslen, som selskaberne havde før tilførslen.

Som det er diskuteret i afsnit "4.9.2 Skattefri spaltning", vil det synes symmetrisk, hvis fremført underskud i det indskydende selskab ville blive fordelt mellem det indskydende selskab og det modtagende selskab i det forhold, at aktiviteten bliver fordelt mellem selskaberne. Fordelingen synes i praksis ikke operationel, men vi mener at reglerne for grenspaltninger og tilførsel af aktiver bør følge praksis omkring ophørsspaltninger.

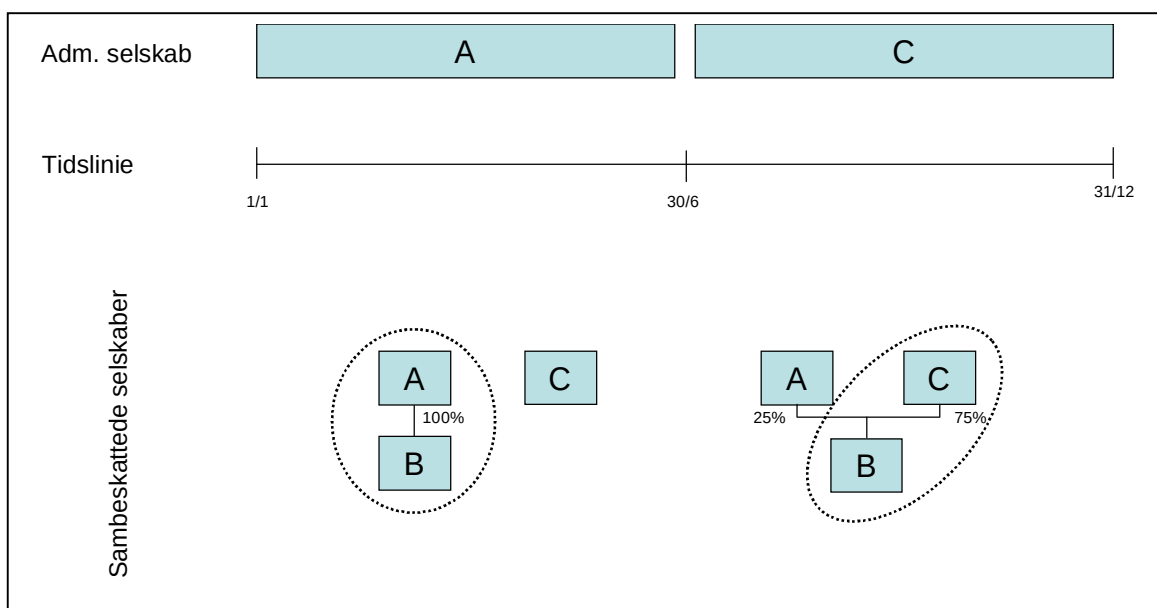
⁶² Sambeskatning 2006/07, Guldmand & Vinther & Werlauff, 1. udgave, s. 215.

4.10.2 Skattefri tilførsel af aktiver

Ved skattefri tilførsel af aktiver overdrager det indskydende selskab, enten hele virksomheden eller grene heraf til det modtagende selskab, uden at det indskydende selskab ophører. Ved overdragelsen skal det indskydende selskab dog ikke opgøre fortjenester eller tab på de overdragne aktiver og passiver, da det modtagende selskab succederer i det indskydende selskabs hhv. anskaffelsessum, -tidspunkt samt -hensigt. Det modtagende selskab succederer derimod ikke i det indskydende selskabs sambeskatning. Heller ikke hvis det indskydende selskab tilfører aktier i datterselskaber omfattet af en eksisterende sambeskatning til det modtagende selskab.

Som vederlag modtager det indskydende selskab aktier i det modtagende selskab. Aktierne skal anses for anskaffet på tilførselsdagen til den skattemæssige værdi på tidspunktet for tilførslen, hvorfor disse ikke har indflydelse på indkomstårets sambeskatning.

Som udgangspunkt, er den skatteretlige tilførselsdato sammenfaldende med den selskabsretlige tilførselsdato. Den skatteretlige tilførselsdato kan dog ikke ligge forud for etableringen af koncernforbindelsen, hvorfor den skatteretlige tilførselsdato kun ved en tilførsel mellem koncernforbundne selskaber, er sammenfaldende med den selskabsretlige tilførselsdato. I fald der etableres eller ophører koncernforbindelser, skal der udarbejdes delperiodeopgørelser for de pågældende perioder. Se figur 49 for eksempel på, hvor et modtagende selskab skifter koncernforbindelse. I eksemplet tilfører C aktiver og passiver til B mod aktier i B, hvorefter C ejer 75% af B. Administrationsselskabet for B vil derfor i perioden 01.01 – 30.06 være A, hvorefter C vil udgøre administrationsselskabet for B.

Figur 49 Eksempel på skattefri tilførsel af aktiver, hvor det modtagende selskab skifter koncernforbindelse.

Det indskydende selskab og det modtagende selskab mister i alle tilfælde hverken fremførte underskud fra tidligere år eller underskud opstået i tilførselsåret. De kan udnyttes

4. Sambeskatning ved omstrukturering

efter tilførslen på samme måde som før tilførslen, ligesom selskaberne kan udnytte fremførte underskud hos øvrige sambeskattede selskaber. Det modtagende selskabs adgang til at fremføre underskud samt at udnytte øvrige sambeskattede selskabers fremførte underskud er dog betinget af, at det indskydende selskab og det modtagende selskab var sambeskattet i underskudsåret, jf. FUSL § 8, stk. 6.

Det indskydende selskab kan endvidere fremføre kildeartsbegrænsede tab, mens det modtagende selskab mister disse, jf. FUSL § 8, stk. 8. De øvrige selskaber i koncernen påvirkes ikke af tilførslen, idet de både kan fremføre underskud og kildeartsbegrænsede tab fra tidligere år efter tilførslen.

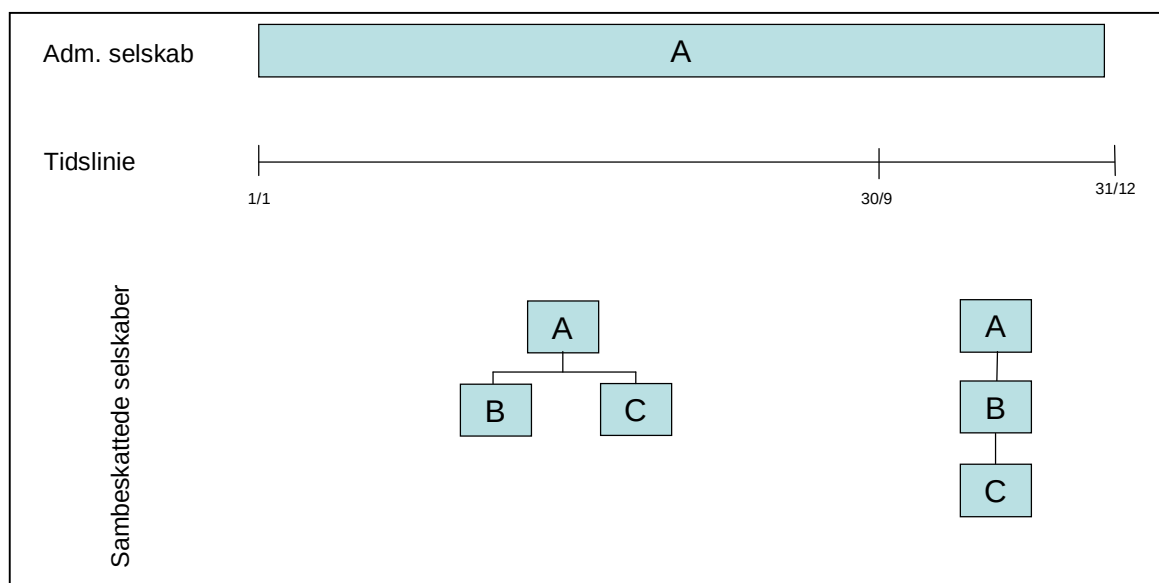
4.11 Sambeskatning ved aktieombytning

En aktieombytning kan, som beskrevet i afsnit "2.6 Aktieombytning", ikke foretages med tilbagevirkende kraft. Ombytningen gennemføres selskabsretligt og skatteretligt pr. den dato, hvor ombytningen endeligt vedtages. Ved ombytningen modtager det erhvervende selskab aktier i det erhvervede selskab. Som vederlag herfor modtager aktionærerne i det erhvervede selskab aktier i det erhvervende selskab. Det erhvervede selskab fortsætter derfor uforandret før og efter ombytningen, hvorfor selskabet heller ikke skal opgøre nogen form for fortjeneste eller tab, som skal medtages i sambeskatningen for indkomståret.

4.11.1 Aktieombytning af koncernforbundne selskaber

Såfremt aktieombytningen foretages inden for rammerne af en eksisterende sambeskatning, hvor der derfor ikke indtræder et nyt øverste moderselskab, skal der ikke udarbejdes delperiodeopgørelser pr. ombytningsdagen. I disse tilfælde hverken ophører eller opstår der en ny sambeskatning. Aktieombytningen har derfor ingen betydning for koncernens muligheder for at udnytte fremførte underskud eller kildeartsbegrænsede tab. Dette illustreres i figur 50:

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Figur 50 Eksempel på aktieombytning inden for en eksisterende sambeskatning.

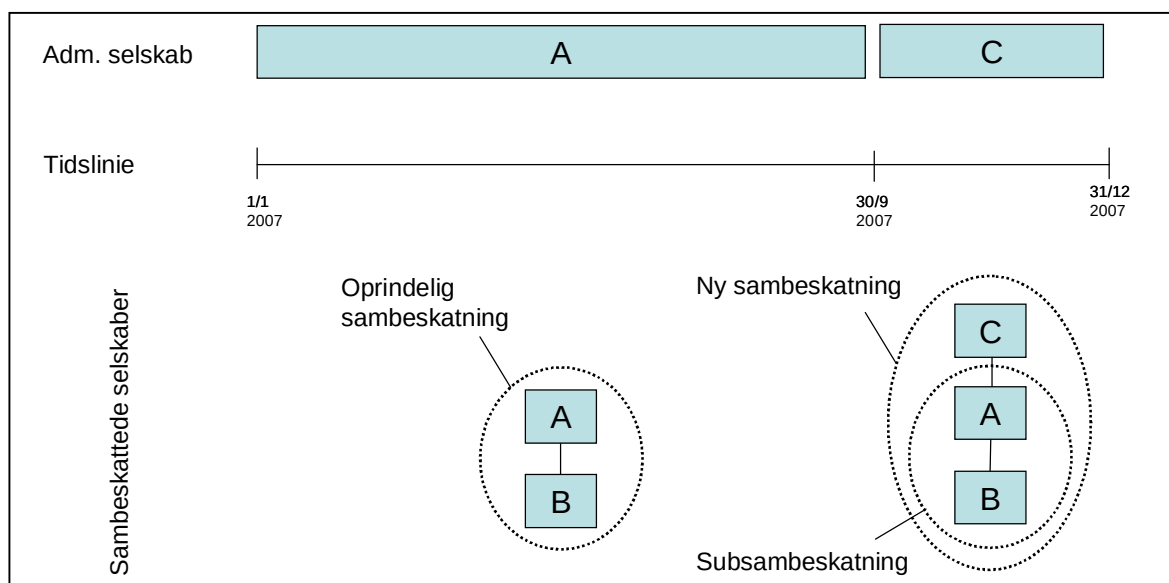
Hvis aktieombytningen foretages skattefrit vil B have erhvervet C på ombytningsdagen til værdien på ombytningsdagen. A vil derimod have erhvervet de nyudstedte aktier i B til den oprindelige anskaffelsessum, -tidspunkt samt -hensigt, som var tilfældet med de oprindelige aktier i B.

Som udgangspunkt gennemføres en aktieombytning skattepligtigt. Hvis der opnås tilladelse hertil, kan aktieombytningen gennemføres skattefrit. Der er endvidere mulighed for, at gennemføre en aktieombytning mod delvis vederlag i kontanter, mens det øvrige vederlag erlægges enten skattepligtigt eller skattefrit i aktier. Såfremt aktieombytningen gennemføres skattepligtigt, ligesom for den del af vederlaget, som erlægges i kontanter, skal det erhvervende selskab opgøre en fortjeneste eller tab på de ombyttede aktier. Fortjenesten eller tabet indgår herefter i sambeskatningen for indkomståret.

4.11.2 Aktieombytning af moderselskaber

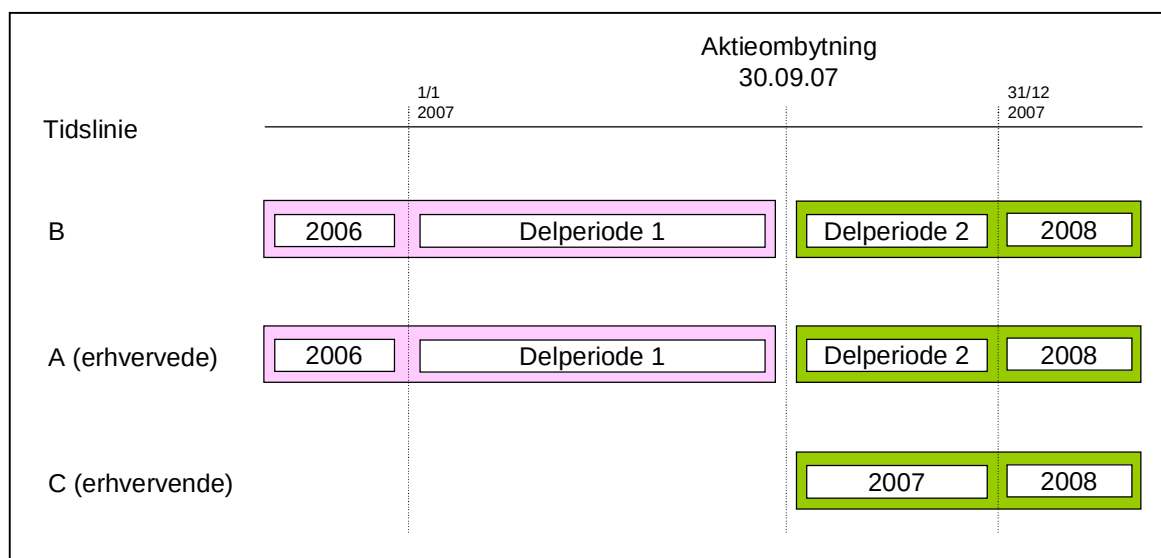
Hvis aktierne i et moderselskab ombyttes, vil der på ombytningsdagen opstå et nyt øverste moderselskab. Dette medfører, at der etableres en ny koncernforbindelse, hvorfor der samtidig skiftes sambeskatning. Den hidtidige sambeskatning vil herefter udgøre en subsambeskatning, hvor underskudsudnyttelsen fortsat vil eksistere som før aktieombytningen. Se afsnit "4.7 Subsambeskatning" for en nærmere gennemgang heraf. Se figur 51 for illustration heraf:

4. Sambeskatning ved omstrukturering

Figur 51 Eksempel på aktieombytning af et moderselskab.

De sambeskattede selskaber A og B skal opgøre sambeskatningsindkomsten for perioden 01.01.07 til 30.09.07, hvor A udgør sambeskatningens administrationsselskab. For perioden 01.10.07 til 31.12.07 indgår C som det nye øverste moderselskab i koncernen, hvorfor C dermed udpeges til nyt administrationsselskab, jf. SEL § 31, stk. 4. Den nye koncern skal derfor opgøre sambeskatningsindkomsten for perioden 01.10.07 til 31.12.07. Dette er illustreret i figur 52.

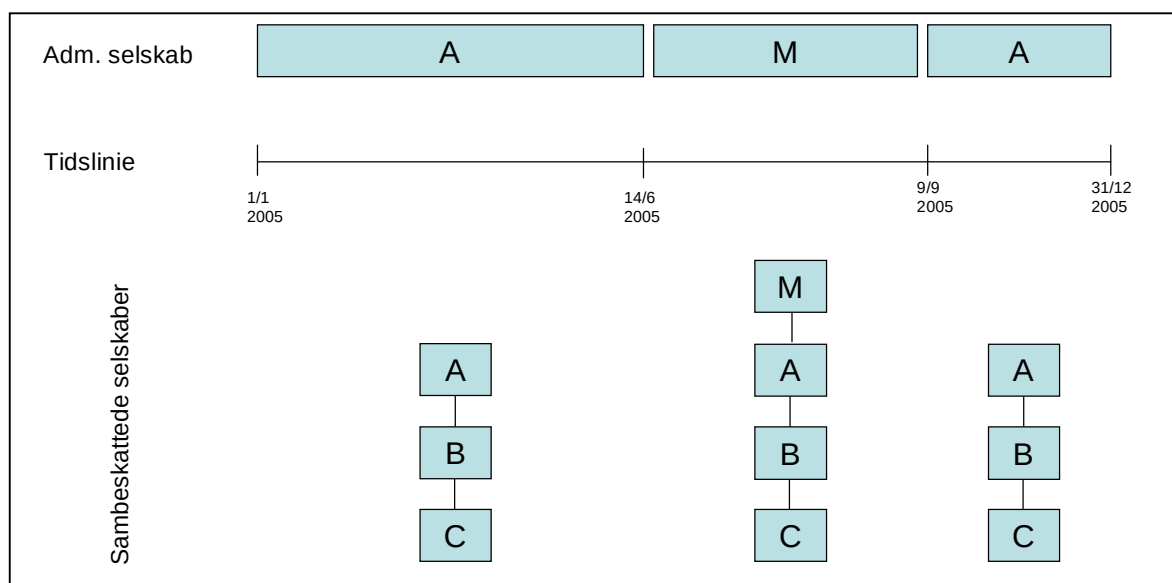
Figur 52 Delperioder ved aktieombytning af moderselskab.

I praksis vil man i eksemplet kunne mindske den administrative byrde, ved at forlænge C's første indkomstår til at løbe fra 01.10.07 til 31.12.08. Herved skal der i indkomståret for ombytningen blot udarbejdes én indkomstopgørelse for A og B, 01.01.07 til 31.12.07, mens der for indkomstårets efter ligeledes blot skal udarbejdes én indkomstopgørelse for

4. Sambeskatning ved omstrukturering

A og B, 01.01.08 til 31.12.08, samt én indkomstopgørelse for C på 15 måneder, 01.10.07 til 31.12.08.

At det er de formelle forhold omkring hvilket selskab, der er øverste moderselskab, og dermed også udgør administrationsselskabet, ses tydeligt af SKM2006.105.SR. Her gennemførte en koncern, bestående af selskaberne A, B, og C, med A, som øverste moderselskab, pr. 14.06.05 en skattefri aktieombytning, således at et nyt selskab, M, blev øverste moderselskab. Herefter blev M spaltet pr. 09.09.05 med selskabsretlig virkning pr. 01.07.05. Skatterådet nægtede tilladelse til, at A fortsatte som administrationsselskab i sambeskatningen for hele indkomståret 2005 for alle selskaber i koncernen. Ligeledes nægtede Skatterådet tilladelse til, at M holdes ude af sambeskatningen for indkomståret 2005. Skatterådet henviste til de almindelige regler om, hvilke selskaber der *kan* holdes ude af en sambeskatning, samt hvilke selskaber der *skal* holdes ude af sambeskatningen, jf. SEL § 31C, stk. 6 og 8. Lovteksten giver ikke hjemmel til at tillade enten at A forbliver administrationsselskab for hele indkomståret, eller at M holdes ude af sambeskatningen for indkomståret af administrative årsager. Dette illustreres i figur 53:

Figur 53 Selskabsstruktur ved aktieombytning og efterfølgende spaltning, SKM2006.105.SR.

Bemyndigelsesbestemmelsen til Skatterådet i SEL § 31B, stk. 1, indeholder ikke mulighed for at dispensere for de situationer, som direkte er reguleret i SEL §§ 31, 31A og 31C. Derfor kunne Skatterådet ikke give tilladelse til det ansøgte i SKM2006.105.SR. Det bør diskuteres hvorvidt dette er hensigtsmæssigt, idet en beføjelse til at foretage subjektive vurderinger gør reglerne mere fleksible. Modsat giver en objektiv lovregulering klarhed over reglerne. Med SKM2006.105.SR in mente, er der åbenlyse argumenter for, at give Skatterådet yderligere beføjelser til at tillade disse og lignende situationer, da de nugældende regler kan give danske selskaber uhensigtsmæssige administrative byrder ved opdeling af indkomståret i én eller flere perioder. Der er fra Skatteministeriet side dog allerede stillet forslag til ændring af de nugældende sambeskatningsregler via lovforslag L

4. Sambeskatning ved omstrukturering

110, hvorfor situationer som i SKM2006.105.SR i fremtiden ikke vil medføre de nævnte administrative byrder. Se afsnit "4.12.1 Sambeskatning ved omstrukturering med nystiftede selskaber" for nærmere gennemgang heraf.

4.12 Konsekvenser for sambeskatning ved omstrukturering som følge af L 110

Folketinget har stillet lovforslag L 110, som korrigerer enkelte uhensigtsmæssigheder ved bl.a. de nugældende sambeskatningsregler og omstruktureringsregler. De foreslåede ændringer til reglerne for omstrukturering er gennemgået i kapitel 2, hvorfor vi ikke vil gennemgå disse regler nærmere her. De foreslåede ændringer til reglerne for sambeskatning, som har relevans i omstruktureringstilfælde, vil vi derimod beskrive nærmere her.

4.12.1 Sambeskatning ved omstrukturering med nystiftede selskaber

Formuleringen af den nugældende SEL § 31, stk. 3, medfører, at der i alle tilfælde, hvor der etableres eller ophører koncernforbindelse, skal udarbejdes indkomstopgørelse for delperioderne før og efter etableringen eller ophøret af koncernforbindelsen. Dette er således også tilfældet, hvor koncernforbindelsen etableres ved stiftelse af et nyt selskab eller ved erhvervelse af et skuffeselskab. De nugældende regler medfører desuden, at nystiftede selskaber i visse tilfælde, vil blive afskåret fra afskrivninger i indkomståret for erhvervelsen af anlægsaktiverne, se mere herom i afsnit "4.3.1.5 Nystiftede selskaber".

Dette har bestemt været en utilsigtet konsekvens, hvorfor det foreslås, at koncernforbindelse ved stiftelse af et nyt selskab eller ved erhvervelse af et skuffeselskab skal anses for etableret ved begyndelsen af det aktuelle indkomstår. Derved kan omstruktureringer med disse selskaber foretages med skatteretlig tilbagevirkende kraft.

Hvis et nystiftet selskab bliver øverste moderselskab, gælder lovforslaget kun i følgende to tilfælde:

- Aktieombytning, hvor der ikke – i forbindelse med aktieombytningen – etableres eller ophører koncernforbindelse mellem andre selskaber.
- Spaltning af et øverst moderselskab, som kun har ét direkte ejet datterselskab, og som i det pågældende indkomstår ikke har haft anden erhvervsmæssig aktivitet end at eje aktierne i datterselskabet.

Ændringerne vil træde i kraft for indkomståret 2007 og frem, men det foreslås, at selskaber frivilligt kan benytte sig af ændringerne for indkomståret 2006. Ændringerne har desuden betydning for både skattepligtige og skattefrie omstruktureringer.

De foreslåede ændringer vil fx få betydelige konsekvenser for selskaber, der foretager en aktieombytning med en efterfølgende spaltning af det erhvervende selskab, hvilket var

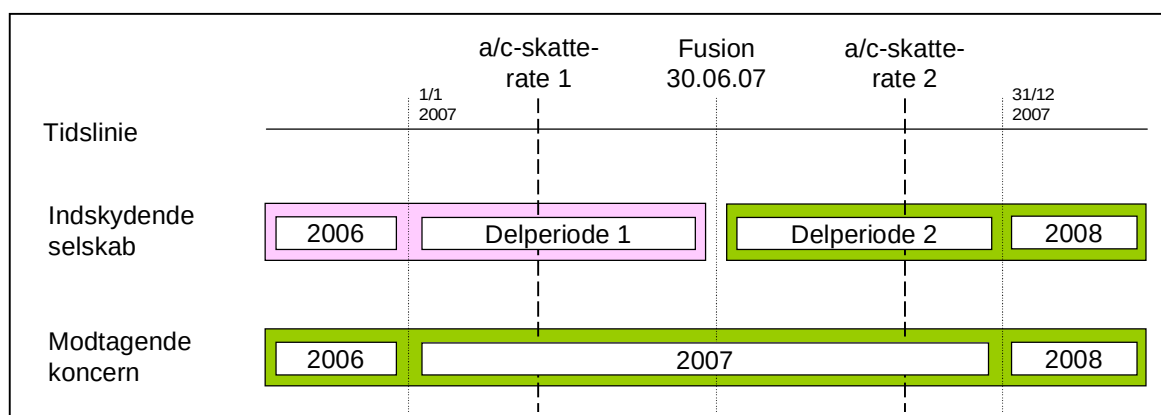
4. Sambeskatning ved omstrukturering

tilfældet i SKM2006.105.SR, som blev gennemgået i afsnit "4.11.2 Aktieombytning af moderselskaber". I relation hertil, ville M blive anset for værende stiftet pr. 01.01.05, hvorfor M fra denne dato vil være øverste moderselskab i koncernen og dermed administrationsselskab i sambeskatningen. Dette vil derfor fjerne behovet for udarbejdelse af delperiodeopgørelser af denne grund. Ligeledes vil spaltningen af M kunne ske med tilbagevirkende kraft til 01.01.05, da M kun har haft ét direkte ejet datterselskab, ligesom M ikke har haft anden erhvervsmæssig aktivitet end at eje aktierne i datterselskabet. Efter de nye regler vil omstrukturen derfor kunne gennemføres uden udarbejdelse af delperiodeopgørelser. Efter de faktiske forhold i SKM2006.105.SR blev spaltningen gennemført selskabsretligt pr. 01.07.05, hvilket derfor nødvendiggør opdelingen af indkomståret i to delperioder, hhv. 01.01.05 – 30.06.05 med M som administrationsselskab samt 01.07.05 – 31.12.05 med A som administrationsselskab.

Med de foreslåede ændringer, retter skatteministeriet op på flere af de børnesygdomme, som de forholdsvis nye sambeskatningsregler har medført i relation til reglerne omkring omstrukturering. Det har bestemt været nødvendigt efter vores mening, da u hensigtsmæssigheder i visse tilfælde har medført voldsomme administrative byrder for selskaberne. Med lovforslaget, herunder også med hensyn til ændringerne omkring adgangen til omstrukturen, som er gennemgået nærmere i kapitel 2, har koncerner og selskaber i Danmark generelt lempelige muligheder for at tilpasse virksomhedsstrukturen efter eget ønske. Specielt vil omstrukturen mellem koncernforbundne selskaber blive meget tilgængelig, hvis lovforslaget vedtages i den nuværende form, hvilket efter vores mening kun er et gode for det danske erhvervsliv og dermed for Danmark generelt.

4.12.2 Omkontering af betalt a conto skat

Ifølge de nugældende regler, indgår den betalte a conto skat i den sambeskatning, hvor det enkelte selskab indgår ved indkomstårets udløb. Denne regel har konsekvenser for de selskaber, som fx ikke indgår i en sambeskatning i første halvår, men som derimod indgår i en sambeskatning i andet halvår. Se figur 54 for illustration heraf:

Figur 54 Indbetaling af a conto skat.

4. Sambeskatning ved omstrukturering

I eksemplet vil begge a conto skatterater indgå i sambeskatningen for den modtagende koncern, mens indkomstopgørelsen for det indskydende selskab ikke skal medregne en betalt skat ved opgørelsen af indkomståret. Problemet ved dette ligger i, at selskaber får en rentegodtgørelse på 1,8% for overskydende skat, mens selskaber skal betale et rentetillæg på 5,3% ved restskat. Dette giver i eksemplet det indskydende selskab et rentetillæg selv i de tilfælde, hvor selskabet ville have betalt en a conto skat, som nøjagtigt svarede til den skattepligtige indkomst for delperiode 1. Rentetillægget vil samtidig være højere end den rentegodtgørelse som den modtagende koncern alt andet lige vil modtage for den "overskydende" a conto skat. Med nettorentetillægget vil skatteprocenten reelt være 28,49% i stedet for 28% i de tilfælde, hvor a conto skatteraterne nøjagtigt svarer til den skattepligtige indkomst for indkomståret.

Lovforslag L 110 vil give selskaber mulighed for at omkontere den betalte a conto skat, således at a conto skatteraten vil indgå i den korrekte sambeskatning. Omkonteringen vil ikke foregå automatisk, hvorfor selskaber skal søge om omkonteringen senest tre måneder efter etableringen af koncernforbindelsen. Ændringen vil have virkning for indkomståret 2007. Det Radikale Venstre har foreslået at ændringen ligeledes har virkning for indkomstårene 2005 og 2006, men der synes ikke at være politisk flertal herfor.

Problemstillingen vil opstå i de tilfælde, hvor en koncern erhverver et selskab, som ikke tidligere har indgået i en sambeskatning, eller i de tilfælde, hvor en koncern erhverver en anden koncern. Dette skyldes, at det kun er administrationsselskaberne, som skal indbetale a conto skat for alle selskaber i sambeskatningen, jf. nærmere herom i afsnit "3.3.2 Administrationsselskabet".

Vores holdning hertil er, at omkonteringen bør være automatisk, således at omkonteringen vil ske for alle selskaber, hvor problemet kan opstå. Selvom problemet bør kunne elimineres ved, at selskaberne selv sørger for at anmode om omkonteringen rettidigt, så bør en eventuel forglemmelse ikke lastes et selskab, som har foretages korrekt indbetaling af a conto skat. Skatteministeren har ved et spørgsmål herom tilkendegivet, at en omkontering kun kan ske manuelt hos SKAT, hvorfor en omkontering af alle relevante a conto skatterater vil være en stor administrativ byrde. Dette argument er ifølge vores holdning ikke tilstrækkeligt.

4.13 Afrunding af sambeskatning ved omstrukturering

Som anført indledningsvis harmonerer de almindelige regler for omstrukturering, som gennemgået i kapitel 2, ikke nødvendigvis med reglerne for sambeskatning, som gennemgået i kapitel 3. Dette er fx tilfældet, hvor reglerne for sambeskatning forhindrer en omstrukturering med tilbagevirkende kraft. I de tilfælde hvor reglerne ikke harmonerer, vil reglerne for sambeskatning gå forud for de almindelige skatteretlige regler ifølge lex specialis princippet. Ved siden af de skattemæssige konsekvenser, som sambeskatnin-

4. Sambeskatning ved omstrukturering

gen har på de almindelige skatteretlige regler for omstruktureringen, har sambeskatningen ingen indflydelse på de selskabsretlige regler for omstrukturering.

Specielt hvis omstruktureringen foregår mellem ikke koncernforbundne selskaber, hvor der i forbindelse med omstruktureringen etableres eller ophører en koncernforbindelse, vil sambeskatningen medføre skattemæssige konsekvenser for omstruktureringen, i forhold til hvad de almindelige skatteretlige regler foreskriver. Etableringen eller ophøret af koncernforbindelsen har betydning for, på hvilket tidspunkt omstruktureringen har virkning. For de perioder i indkomståret, som ligger hhv. før og efter en omstrukturering, hvori det pågældende selskab derfor indgår i én eller to forskellige sambeskatninger, skal selskabet udarbejde indkomstopgørelser. Såfremt selskabet har datterselskaber, skal datterselskaberne ligeledes udarbejde indkomstopgørelser for samme delperioder, hvorfor omstruktureringen kan medføre store administrative byrder for en koncern.

Hvis omstruktureringen foregår mellem koncernforbundne selskaber, hvorfor der ikke etableres eller ophører en koncernforbindelse, vil sambeskatningen have væsentlig færre konsekvenser for omstruktureringen, i forhold til hvad de almindelige skatteretlige regler foreskriver. I disse tilfælde skal koncernen ikke udarbejde indkomstopgørelser for delperioderne før og efter omstruktureringen, da koncernen bibeholder den eksisterende sambeskatning. En opgørelse af indkomsten i flere delperioder, ville dog heller ikke umiddelbart ændre koncernens samlede skattepligtige indkomst. Såfremt det er sambeskatningens administrationsselskab, som omstruktureres, vil dette i visse tilfælde dog medføre, at der skiftes sambeskatning. I disse tilfælde vil alle selskaber i den hidtidige sambeskatning blive anset for at have etableret ny koncernforbindelse, hvorfor selskaberne skal udarbejde indkomstopgørelser for delperioderne før og efter omstruktureringen. Specielt dette forhold, hvor omstruktureringer mellem koncernforbundne selskaber medfører skift af sambeskatning, har været genstand til omfattende kritik siden indførelsen af de nugældende sambeskatningsregler, hvorfor skatteministeren har udarbejdet lovforslag L 110, som bl.a. retter op på dette punkt.

Reglerne for sambeskatning medfører herudover bl.a., at selskaber i visse tilfælde vil beholde fremførte underskud, som i andre tilfælde ville være faldet bort. Såfremt underskuddene er opstået i en periode, hvor selskabet indgik i en sambeskatning, vil underskuddet kunne blive udnyttet af de selskaber, som indgik i sambeskatningen i underskudsåret så længe sambeskatningen består eller indgår som en subsambeskatning i en større sambeskatning. Dette også på trods af, at selskabet selv fx er ophørt ved fusion.

Alt i alt medfører reglerne for sambeskatning både fordele og ulemper for selskaber der indgår i en omstrukturering. Med lovforslag L 110 vil de værste børnesygdomme for de nugældende regler for sambeskatning ved omstrukturering blive korrigeret, hvorfor der tilbage står et system, som synes både attraktivt og operationelt for danske selskaber generelt.

5. KONKLUSION

Vi vil i det følgende gengive de væsentligste resultater af vores gennemgang og analyse af sambeskatningens konsekvenser for virksomheders omstruktureringer.

Som det er gennemgået i specialet, kan næsten alle tænkelige konstruktioner af virksomhedsstrukturer opnås fra alle tænkelige udgangspunkter. Hvis virksomheden blot har den fornødne tid til rådighed, som omstruktureringen kræver. Det er bestemt tænkeligt, at en ønsket fremtidig virksomhedsstruktur kun kan gennemføres gennem flere enkeltstående omstruktureringer, hvorfor det i alle tilfælde er nødvendigt for virksomheden nøje at overveje alle konsekvenser som omstruktureringerne medfører.

De former for omstruktureringer vi har behandlet i nærværende speciale, hhv. fusion, spaltning, tilførsel af aktiver samt aktieombytninger, kan alle gennemføres enten skattepligtigt eller skattefrit ligesom de i visse tilfælde kan gennemføres med tilbagevirkende kraft. Ved at gennemføre omstruktureringen skattefrit, udskyder man beskatningen af en given avance, hvorefter den latente skat overvæltes på de vederlagte aktier i et modtagende selskab. På den måde, spares likviditeten her og nu, ligesom det ikke risikeres at betale skat på forhånd af en avance, som ikke udløses alligevel på lang sigt. Selvom en skattefri omstrukturering derfor synes umiddelbart attraktivt, skal virksomheder dog altid overveje, hvorvidt en skattepligtig omstrukturering alligevel er at foretrække. En skattepligtig omstrukturering medfører lempeligere krav overfor virksomheden i forbindelse med omstruktureringen. Fx er der ingen grenkrav ved skattepligtige spaltninger og tilførsler af aktiver.

Med vedtagelsen af lovforslag L 110 får virksomhederne herudover mulighed for at gennemføre omstruktureringerne uden forudgående tilladelse. Såfremt denne mulighed benyttes, vil omstruktureringen dog blive pålagt yderligere værnsregler, som forhindrer virksomhederne i hhv. skatteundgåelse og skatteunddragelse. Værnsreglerne vil dog efter vores mening i visse tilfælde betyde, at muligheden for omstrukturering uden forudgående tilladelse ikke vil blive benyttet i praksis. Fx skal forholdet mellem aktiver og passiver være ens både før og efter en tilførsel af aktiver i det indskydende selskab, hvilket vil begrænse anvendelsen af reglerne drastisk.

I Danmark er der obligatorisk national sambeskatning for alle de danske selskaber, som er koncernforbundne, hvorimod sambeskatning kan vælges frivilligt for koncernens udenlandske selskaber. Såfremt der vælges international sambeskatning skal alle udenlandske selskaber, som indgår i koncernen, sambeskattes, hvilket kaldes globalpuljeprincippet. Netop globalpuljeprincippet forhindrer "cherry picking", men medfører samtidig, at reglerne bliver meget omstændige at håndtere i praksis, hvorfor vi forventer at international sambeskatning kun vil blive valgt undtagelsesvist i fremtiden.

En sambeskatningen etableres og ophører på det tidspunkt hvor koncernforbindelsen hhv. etableres eller ophører. Det er ikke muligt for selskaberne at aftale en anden dato for koncernforbindelsens hhv. etablering eller ophør, end den faktiske retserhvervelsesdato herfor. I fald aftaledatoen for en koncernetablering afviger fra selskabernes almindelige statusdato, skal indkomståret derfor opdeles i delperioder før og efter koncernetableringen. Den delperiode, hvor selskabet ikke indgår i en sambeskatning, skal selvangives for sig, mens den delperiode, hvor selskabet indgår i en sambeskatning, skal indgå i sambeskatningens indkomst for indkomståret. Når et selskab indtræder i en sambeskatning, skal selskabet opgøre indkomsten for samme periode som sambeskatningens administrationsselskab, hvorfor selskabet i visse tilfælde bliver nødt til at omlægge indkomståret.

En delperiode skal udarbejdes, som en nøjagtig indkomstopgørelse af indtægter og udgifter for delperioderne. Indkomstopgørelserne skal derfor udarbejdes efter skattelovens almindelige regler, som om delperioden udgør et helt indkomstår. Det er derfor ikke tilladt fx at opgøre delperioden forholdsmæssigt efter indkomstårets samlede indkomst. Afskrivninger skal dog foretages i forhold til, hvor stor en del delperioden udgør af et kalenderår, hvilket i visse tilfælde vil medføre en mindsket afskrivningsmulighed end sædvanligt. Ved at udarbejde indkomstopgørelsen som om delperioden udgør et helt indkomstår, sikres det, at den sælgende koncern ikke bliver påvirket af den køvende koncerns efterfølgende transaktioner.

En etablering eller et ophør af en koncernforbindelse, og dermed også af en sambeskatning, medfører i visse tilfælde, at alle selskaber i koncernen skal udarbejde indkomstopgørelser for flere delperioder. Dette er fx tilfældet, hvis én koncern fusioneres ind i en anden koncern. Udarbejdelsen af indkomstopgørelser for alle selskaberne i den indskydende koncern kan virke som en tung administrativ byrde, men er ikke desto mindre nødvendig for præcis at opgøre sambeskatningsindkomsten for hhv. den indskydende koncern samt den modtagende koncern.

En konsekvens som følge af reglerne for sambeskatning er, at en omstrukturering ikke kan gennemføres med skatteretlig tilbagevirkende kraft længere end til datoen for etableringen af koncernforbindelsen. Derved går reglerne for sambeskatning forud for de almindelige skatteregler. Ligeledes kan hhv. det indskydende selskab og det modtagende selskab have forskellige omstrukturingsdatoer.

Som følge af, at selskaber skal udarbejde indkomstopgørelser for flere delperioder i indkomståret, såfremt der etableres eller ophører koncernforbindelse, vil reglerne herom specielt have effekt ved omstruktureringer mellem ikke koncernforbundne selskaber. I fald selskaberne inden omstruktureringen er sambeskattet, kan omstruktureringen eventuelt gennemføres med tilbagevirkende kraft til datoen for selskabernes almindelige status, hvorfor der ikke skal udarbejdes indkomstopgørelser for flere delperioder. Ved at selskaber ikke skal udarbejde indkomstopgørelser ved omstrukturering mellem koncernfor-

bundne selskaber, har netop disse selskaberne specielt gode muligheder for at gennemføre omstruktureringer, hvorimod omstruktureringer mellem ikke koncernforbundne selskaber eventuelt vil medføre administrative byrder. Vores mening er dog, at en omstrukturering i alle tilfælde må forventes at have højere værdi for de involverede selskaber, end den byrde som følger med omstruktureringen. En opdeling af indkomståret i flere delperioder, selv hvis opdelingen skal ske for mange selskaber, bør ikke hindre en nødvendig omstrukturering. Det skal her også tages med i betragtningen, at en koncern undtagelsesvist kan udeholde et selskab fra sambeskatningen, hvis de nødvendige oplysninger ikke kan indhentes inden for en rimelig frist eller uden uforholdsmæssigt store omkostninger.

Omstruktureringer med nystiftede selskaber eller skuffeselskaber, sidestilles med etablering af ny koncernforbindelse. Dette medfører fx at selskabet er afskåret fra at afskrive aktiver for et helt indkomstår, hvilket andre nystiftede selskaber har mulighed for. Ligeledes kan omstrukturering med et nystiftet selskab betyde, at hele koncernen skal opdele indkomståret i flere delperioder, selv hvis der ikke ind- eller udtræder andre selskaber i sambeskatningen. Specielt det sidste punkt har været genstand for kritik, hvorfor lovforslag L 110 vil korrigere dette forhold. Herefter vil nystiftede selskaber anses for etableret ved begyndelsen af det aktuelle indkomstår.

Reglerne for sambeskatning medfører desuden, at selskaber i visse tilfælde vil beholde fremførte underskud, som i andre tilfælde ville være faldet bort. Såfremt underskuddene er opstået i en periode, hvor selskabet indgik i en sambeskatning, vil underskuddet kunne blive udnyttet af de selskaber, som indgik i sambeskatningen i underskudsåret så længe sambeskatningen består eller indgår som en subsambeskatning i en større sambeskatning. Dette også på trods af, at selskabet selv fx er ophørt ved fusion.

Vores samlede konklusion på sambeskatningens indvirkning på selskabers omstrukturering er, at reglerne for sambeskatningen generelt giver selskaberne gode muligheder for at gennemføre de ønskede omstruktureringer. Reglerne begrænser visse omstruktureringer i, at blive gennemført med tilbagevirkende kraft, men sikrer derimod, at fremført underskud opstået indenfor en sambeskatning ikke bortfalder. Med lovforslag L 110 vil de værste børnesygdomme for de nugældende regler for sambeskatning ved omstrukturering blive korrigeret, hvorfor der tilbage står et system, som synes både attraktivt og operationelt for danske selskaber.

6. SUMMARY

6.1 Introduction

The rules governing restructuring as well as joint taxation are generally in a constant process of change. At the end of 2005, bill L 121 was passed, resulting in material changes of the rules governing joint taxation in Denmark, and the rules may still need running-in in some parts of the business community.

The purpose of our thesis is therefore to clarify the rules governing joint taxation in connection with company restructuring, including tax-exempt as well as taxable restructuring. Our thesis will deal with restructuring in the form of merger, demerger, addition of assets and exchange of shares.

A specific purpose is to examine how the rules governing joint taxation will affect a restructuring that does not result from ordinary tax-law treatment. Our examination includes analysing to which extent the consequences are a constraint on or a possibility to the business.

6.2 Restructuring

As our thesis shows so far, there are a variety of possibilities of restructuring a given business structure in the direction that appears to be the most appropriate to the business. However, it should be noted that all forms of restructuring are subject partly to specific conditions, partly even to restrictions.

An obvious advantage of utilising the forms of restructuring described in this thesis is the possibility of making a tax-exempt restructuring. The tax is thus deferred and the cash saved may, for instance, be used actively in the business. This procedure may sound obvious but a business should, however, consider the rules governing taxable restructuring before utilising the rules governing tax-exempt restructuring.

The rule changes proposed in L 110 generally imply improved conditions to the business community by making it easier for companies to restructure. In future, there will be a dual restructuring system. One for those companies choosing to apply the old rules, and one for those companies choosing to apply the new rules. One of the consequences of the dual system is that business advisers will find it more complicated to choose the most expedient way of reaching a target. The increased amount of restructuring possibilities will, however, also make it possible to increase the value of the adviser product.

6.3 Joint taxation

The rules governing joint taxation imply a compulsory national joint taxation in Denmark. Joint taxation is introduced where one company has control of another company. Joint taxation also applies to companies for the duration of the group affiliation.

In connection with joint taxation, the decisive time is consequently the time where a group affiliation is established or ends. Joint taxation is not possible prior to the time of agreement, and parties to agreements on takeovers should therefore pay specific attention to the choice of closing date.

If the date of establishing or ending the group affiliation is different from the usual balance sheet date of the company, income statements at that date must be prepared in connection with the establishment or ending of the group affiliation. This has to be done in order to assess the portion of the income in the year of income to be included in the joint taxation income.

We conclude that in future, international joint taxation will probably not be used as much as till now. In future, international joint taxation will no longer be of interest to many businesses that previously took advantage of choosing themselves which foreign companies to include in the joint taxation. With the so-called global-pool principle, the possibility of "cherry-picking" has been put to a stop.

6.4 Joint taxation in case of restructuring

The ordinary rules governing restructuring do not necessarily agree with the rules governing joint taxation. Where the rules do not agree, the rules governing joint taxation will have priority over the ordinary tax-law rules. Beyond the tax consequences of the joint taxation on the ordinary tax-law rules governing restructuring, the joint taxation has no impact on the restructuring rules in relation to company law.

If a restructuring takes place between non-consolidated companies and a group affiliation is established or ends in connection with the restructuring, the joint taxation will in particular affect the restructuring tax-wise in comparison to what is prescribed by the ordinary tax-law rules. The company in question must prepare income statements for the income year periods before and after a restructuring, respectively, where the company is part of one or two instances of joint taxation. If the company has subsidiaries, those companies must likewise prepare income statements for the same part-periods, and the restructuring may thus imply heavy administrative burdens to a group.

If a restructuring takes place between consolidated companies and, consequently, no group affiliation is established or ends, the joint taxation will have considerably less impact on the restructuring in comparison to what is prescribed by the ordinary tax-law rules. In such cases, the group must not prepare income statements for the part-periods

before and after the restructuring as the group retains the existing joint taxation. If the management company in the joint taxation is restructured, however, it will in some cases imply a change in the joint taxation.

The rules governing joint taxation further imply for instance that companies in some cases will retain losses carried forward that would otherwise have been lost. If the company losses were realised during a period of joint taxation, those losses may be utilised by the companies comprised by the joint taxation in the year of loss making for the duration of the joint taxation or for as long as the joint taxation is part of a major joint taxation in the form of a subordinate joint taxation. This may be done even if the company in question for instance is discontinued through a merger.

All things considered, the rules governing joint taxation imply advantages as well as disadvantages to companies that are part of a restructuring process. Bill L110 will correct the worst teething troubles concerning the existing rules governing joint taxation in the case of restructuring and this leaves a system that appears to be attractive as well as operational to Danish companies in general.

7. ANVENDTE FORKORTELSER

ABL – Aktieavancebeskatningsloven

AFL – Afskrivningsloven

APSL – Anpartsselskabsloven

ASL – Aktieselskabsloven

FUSL – Fusionsskatteloven

KGL – Kursgevinstloven

KKSL – Konkurskatteloven

LL – Ligningsloven

LV - Ligningsvejledningen

SEL – Selskabsskatteloven

SKL – Skattekontrollloven

ÅRL – Årsregnskabsloven

8. LITTERATURLISTE

Bøger:

Aktie- og anpartsselskabsret, Paul Krüger Andersen, 7. udgave, 2002, Jurist- og Økonomforbundets forlag

EU-selskabsskatteret, Søren Næsborg Jensen, 1. udgave, 1997, Jurist- og Økonomforbundets forlag

Fusionsskatteloven med kommentarer, Michael Serup, 2. udgave, 2003, Thomson/GadJura

Generationsskifte - omstrukturering, Michael Serup, 2. udgave, 2004, Thomson/GadJura

Werlauff's kommenterede aktieselskabslov, Erik Werlauff, 2. udgave, 2002, Jurist- og Økonomforbundets forlag

Lærebog i selskabsret, Søren Friis Hansen, 1. udgave, 2000, Thomson/GadJura

Lærebog om indkomstskat, Aage Michelsen m.fl., 11. udgave, 2005, Jurist- og Økonomforbundets forlag

Paradigma – spaltning, Erik Jensen m.fl., 2005, Thomson

Regnskabshåndbogen 2006, PricewaterhouseCoopers

Sambeskatning, Bent Ramskov, Albert Kusk, Torben Buur, 1. udgave, 2005, Dahl

Sambeskatning 2006/07, Guldmand, Winther, Werlauf, 1. udgave, 2006, Magnus Informatik

Selskabsret, Erik Werlauff, 6. udgave, 2006. Thomson

Skattefri spaltning af selskaber, Britt Christensen og Louise Maria Nielsen, 1. udgave, 2005, Thomson

Årsrapporten: Kommentarer til årsregnskabsloven, Olaf Hasselager m.fl., 4. udgave, 2003, Thomson/GadJura

Artikler:

De nye sambeskatningsregler – L 121, Ole B. Sørensen og Anja Svendgaard Dalgas, SR-SKAT 2005.144

Grænseoverskridende fusioner – i et EU-selskabsretligt perspektiv, Thomas Rønfeldt, INSPI nr. 2 2006

International slingrekurs – sambeskatning og territorialindkomstprincippet, Jens Wit-tendorff, SR-Skat 2006.57

L 110 – sambeskatning, Hans-Henrik Nilausen, artikel offentliggjort på www.bdo.dk

Lovforslag om ændring af selskabsskatteloven, aktieavancebeskatningsloven, fusions-skatteloven og andre skattelove, artikel offentliggjort på www.ey.com

Nye regler om omstrukturering på vej, Lars Wøldike og Ida Gert Jensen, INSPI nr. 12 2006

Nye sambeskatningsregler og territorialprincippet, Lars Nyhegn-Eriksen og Tilde Hjorts-høj, Revision & Regnskabsvæsen nr. 8 2005

Skattefrie omstruktureringer og sambeskatning i forbindelse hermed, Susanne Kjær og Astrid Cederholm, Skattenyt fra Virk.dk nr. 2006-24

Domme og afgørelser:

LR af 29.06.1995 (99/95-4332-00546)

LR af 12.05.1998 (99/98-4314-00046)

TfS 1996.899

TfS 1997.662

TfS 2001.748

TfS 2003.850.LR

TfS 2006.173

SKM2001.241.LR

SKM2005.527.LSR

SKM2006.79.SKAT

SKM2006.105.SR

SKM2006.107.SR

SKM2006.179.LSR

SKM2006.325.SKAT

SKM2006.403.SKAT

SKM2006.773.SKAT

Sag C-411/03, SEVIC Systems AG

Love og forarbejde:

Afskrivningsloven, LBKG nr. 856 af 08.08.06
Aktieavancebeskatningsloven, LBKG nr. 1017 af 10.10.06
Aktieselskabsloven, LBKG nr. 649 af 15.06.06
Anpartsselskabsloven, LBKG nr. 650 af 15.06.06
Fusionsskattedirektivet, Direktiv af 23.07.90
Fusionsskatteloven, LBKG nr. 1129 af 21.11.05
Konkursskatteloven, LBKG nr. 1011 af 04.10.06
Kursgevinstloven, LBKG nr. 978 af 28.09.06
Ligningsloven, LBKG nr. 1061 af 24.10.06
Ligningsvejledningen, 2007-1 af 15.01.06
Selskabsskatteloven, LBKG nr. 1745 af 14.12.06
Skattekontrollloven, LBKG nr. 1126 af 24.11.05
Årsregnskabsloven, LBKG nr. 647 af 15.06.06
Dokumenter vedr. lovforslag L 121 (2004-05)
Dokumenter vedr. lovforslag L 110 (2006-07)
Betænkning over lovforslag L 110 af 21.03.07

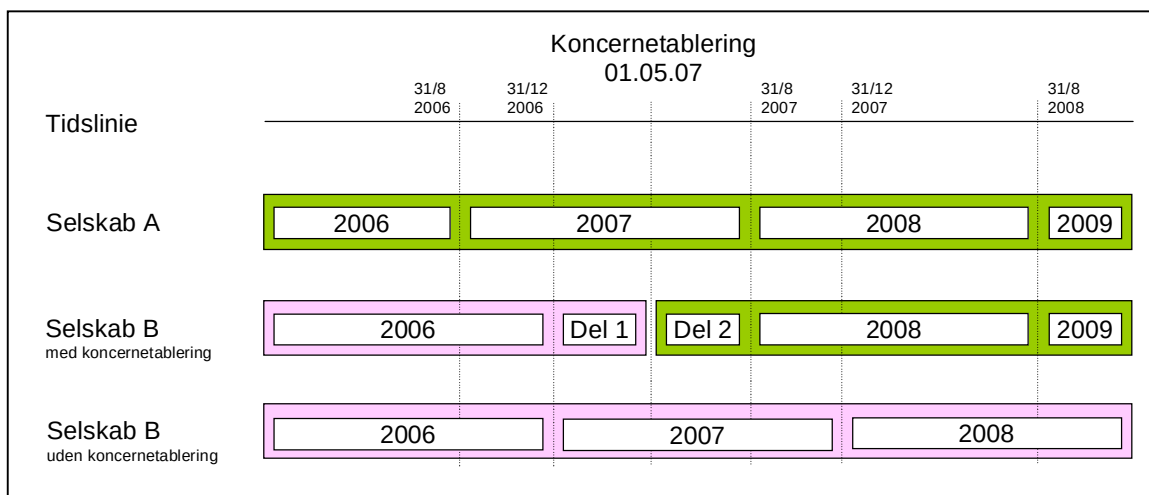
Hjemmesider:

www.bdo.dk
www.bechbruun.com
www.ey.com
www.ft.dk
www.hlb.dk
www.kpmg.dk
www.nordisketax.dk
www.skat.dk
www.virk.dk

Bilag 1 – Eksempler på omlægning af indkomstår

De øvrige kombinationer af indkomstår som følger kalenderåret eller følger et forskudt indkomstår for administrationsselskabet og datterselskaber er vist nedenfor, jf. afsnit "3.2.1.3 Øvrige kombinationer af indkomstår". De øvrige kombinationer er følgende:

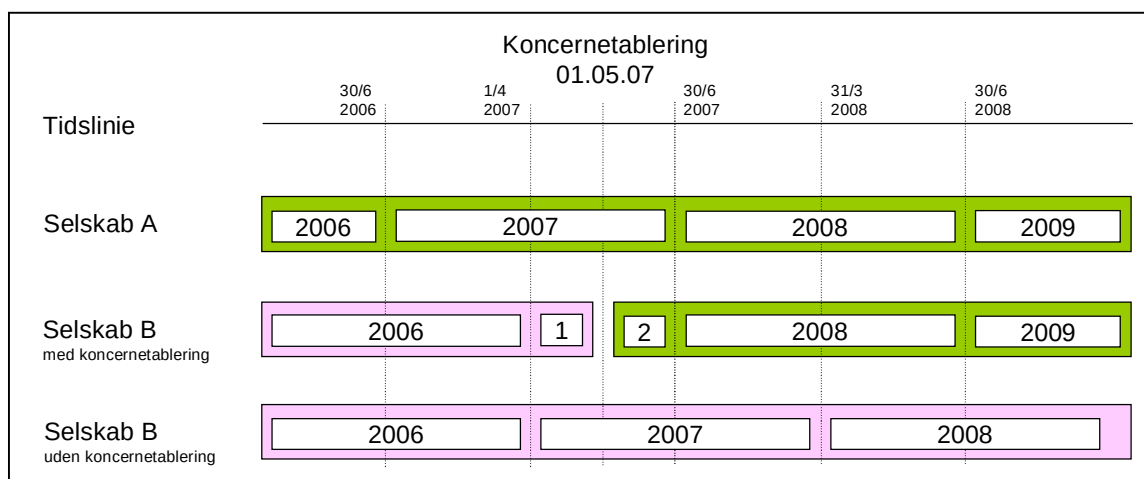
- Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, mens datterselskabet har kalenderåret som indkomstår
- Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, mens datterselskabet har fremadforskudt indkomstår
- Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, mens datterselskabet har bagudforskudt indkomstår
- Administrationsselskab har fremadforskudt indkomstår, mens datterselskabet har kalenderåret som indkomstår
- Administrationsselskab har fremadforskudt indkomstår, mens datterselskabet har bagudforskudt indkomstår
- Administrationsselskab har fremadforskudt indkomstår, mens datterselskabet har fremadforskudt indkomstår

Figur A Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, datterselskabet har kalenderåret som indkomstår.

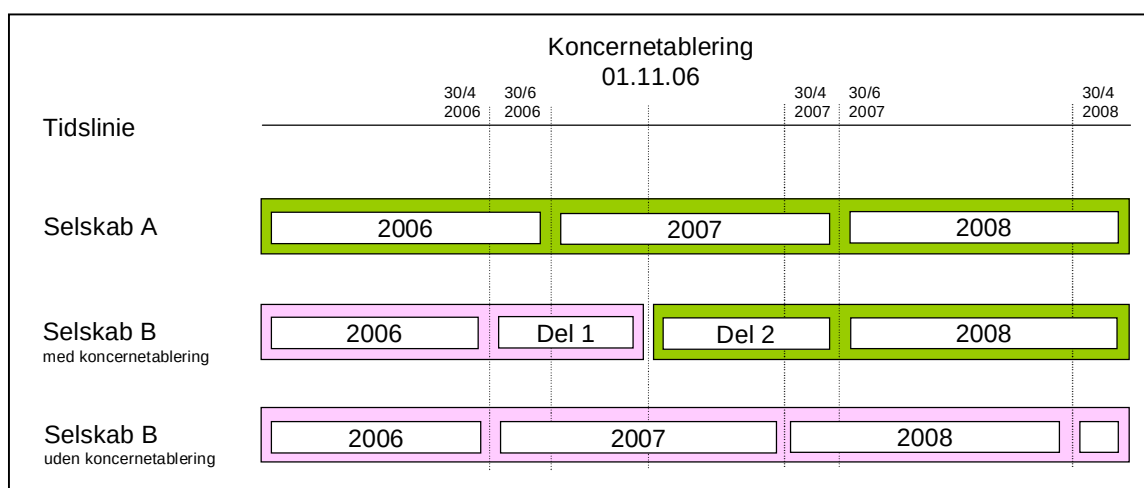
I figur A bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og datterselskabet B pr. 01.05.07. A's indkomstår er bagudforskudt og løber for 2007 over perioden 01.09.06 – 31.08.07, mens B's indkomstår følger kalenderåret. Ved koncernetableringen er indkomståret for B for 2007 ikke afsluttet og det forkortes derfor til 31.08.07, så begge selskaber slutter deres indkomstår på denne dato. B's indkomstår for 2007 forkortes dermed til 8 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncernforholdet pr. 01.05.07 til indkomståret slutter den 31.08.07. B's indkomst for perioden 01.01.07 – 30.04.07 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

Bilag 1 – Eksempler på omlægning af indkomstår

Figur B Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, datterselskabet har fremadforskudt indkomstår.

I figur B bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og datterselskabet B pr. 01.05.07. A's indkomstår er bagudforskudt og løber for 2007 over perioden 01.07.06 – 30.06.07, mens B's indkomstår er fremadforskudt og løber for 2006 over perioden 01.04.06 – 31.03.07. Ved koncernetableringen er indkomståret for B for 2007 ikke afsluttet og det forkortes derfor til 30.06.07, så begge selskaber slutter deres indkomstår på denne dato. B's indkomstår for 2007 forkortes dermed til 3 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncernforholdet pr. 01.05.07 til indkomståret slutter den 30.06.07. B's indkomst for perioden 01.04.07 – 30.04.07 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

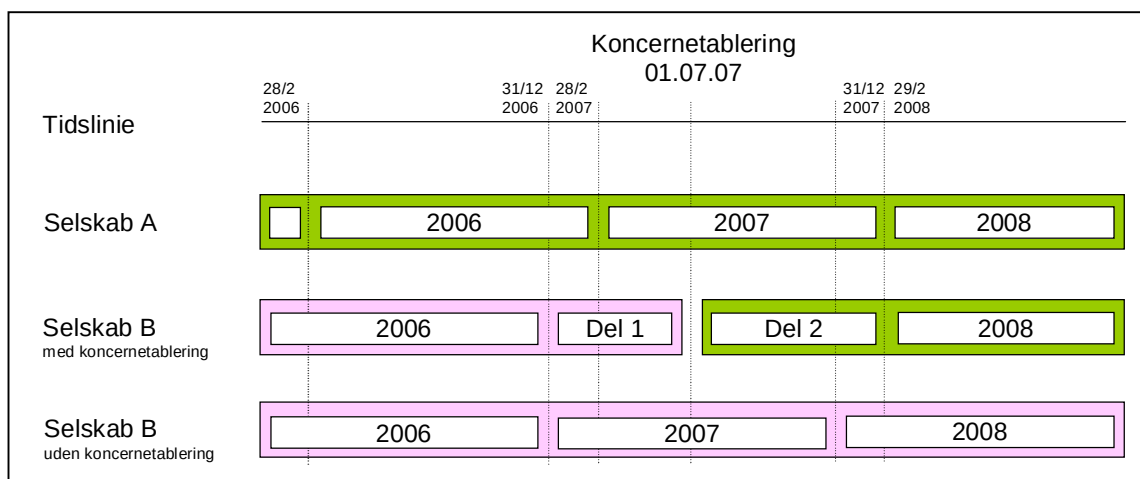

Figur C Administrationsselskab har bagudforskudt indkomstår, datterselskabet har bagudforskudt indkomstår.

I figur C bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og datterselskabet B pr. 01.11.06. A's indkomstår er bagudforskudt og løber for 2007 over perioden 01.07.06 – 30.06.07, mens B's indkomstår også er bagudforskudt og løber for 2007 over perioden 01.05.06 – 31.04.07. Ved koncernetableringen er indkomståret for B for 2007 ikke afsluttet og det forlænges derfor til 30.06.07, så begge selskaber slutter de-

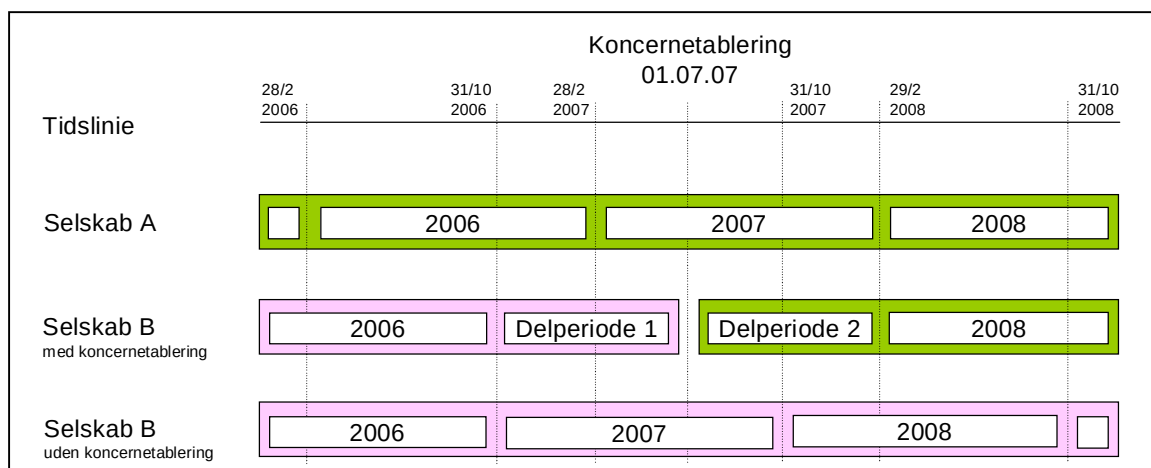
Bilag 1 – Eksempler på omlægning af indkomstår

res indkomstår på denne dato. B's indkomstår for 2007 forlænges dermed til 14 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncernforholdet pr. 01.11.06 til indkomståret slutter den 30.06.07. B's indkomst for perioden 01.05.06 – 30.10.06 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

Figur D Administrationsselskab har fremadforskuet indkomstår, datterselskabet har kalenderår som indkomstår.

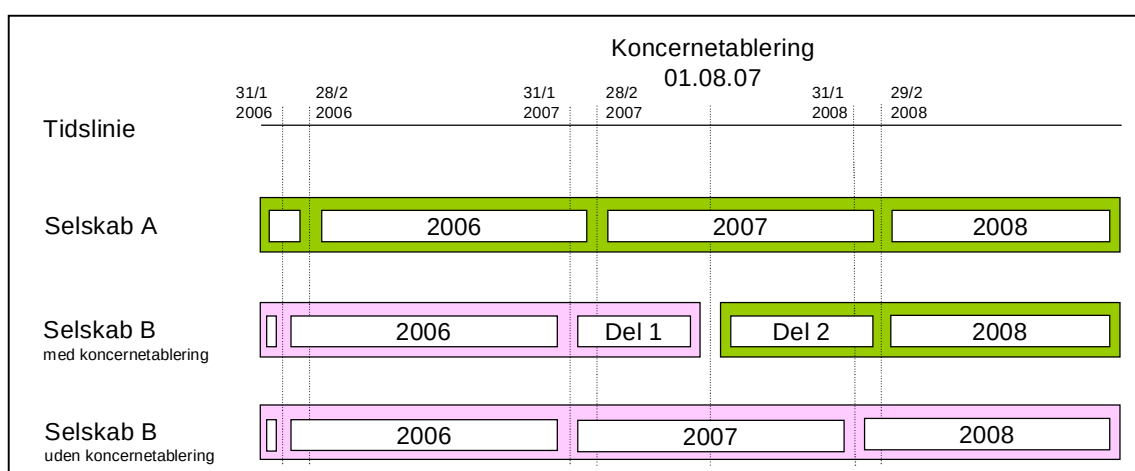
I figur D bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og datterselskabet B pr. 01.07.07. A's indkomstår er fremadforskuet og løber for 2007 over perioden 01.03.07 – 29.02.08, mens B's indkomstår følger kalenderåret. Ved koncernetableringen er indkomståret for B for 2007 ikke afsluttet og det forlænges derfor til 29.02.08, så begge selskaber slutter deres indkomstår på denne dato. B's indkomstår for 2007 forlænges dermed til 14 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncernforholdet pr. 01.07.07 til indkomståret slutter den 29.02.08. B's indkomst for perioden 01.01.07 – 30.06.07 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

Figur E Administrationsselskab har fremadforskuet indkomstår, datterselskabet har bagudforskuet indkomstår.

Bilag 1 – Eksempler på omlægning af indkomstår

I figur E bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og datterselskabet B pr. 01.07.07. A's indkomstår er fremadforskuet og løber for 2007 over perioden 01.03.07 – 29.02.08, mens B's indkomstår er bagudforskuet og løber for 2007 over perioden 01.11.06 – 31.10.07. Ved koncernetableringen er indkomståret for B for 2007 ikke afsluttet og det forlænges derfor til 29.02.08, så begge selskaber slutter deres indkomstår på denne dato. B's indkomstår for 2007 forlænges dermed til 16 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncernforholdet pr. 01.07.07 til indkomståret slutter den 29.02.08. B's indkomst for perioden 01.11.06 – 30.06.07 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

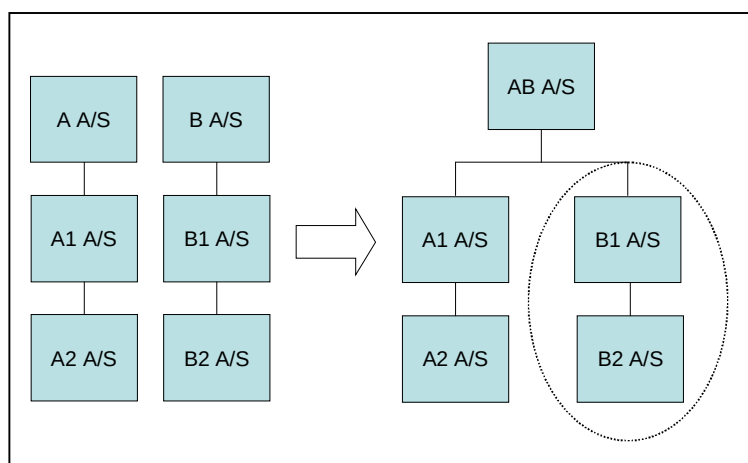

Figur F Administrationsselskab har fremadforskuet indkomstår, datterselskabet har fremadforskuet indkomstår.

I figur F bliver der etableret koncernforbindelse mellem administrationsselskabet A og datterselskabet B pr. 01.08.07. A's indkomstår er fremadforskuet og løber for 2007 over perioden 01.03.07 – 29.02.08, mens B's indkomstår også er fremadforskuet og løber for 2007 over perioden 01.02.07 – 31.01.08. Ved koncernetableringen er indkomståret for B for 2007 ikke afsluttet og det forlænges derfor til 29.02.08, så begge selskaber slutter deres indkomstår på denne dato. B's indkomstår for 2007 forlænges dermed til 13 måneder. Sambeskatningsindkomsten for A består således af hele indkomsten for 2007 for A og indkomsten for B fra etableringen af koncernforholdet pr. 01.08.07 til indkomståret slutter den 29.02.08. B's indkomst for perioden 01.02.07 – 31.07.07 skal selvangives af B, jf. afsnit "3.3.9 Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten i delperioder".

Bilag 2 – Underskudsfordeling ved fusion

Selskab A fusionerer pr. 01.04.07 med selskab B med tilbagevirkende kraft til 01.01.07. A er det modtagende selskab, hvorfor fusionsdagen således er 01.01.07 for A, mens den er 01.04.07 for B. A ejer ligeledes selskaberne A1 og A2, mens B ejer selskaberne B1 og B2. Begge koncerner følger kalenderåret og er sambeskattet hver for sig på tidspunktet for fusionen. Koncernstrukturen kan illustreres således:

Selskabernes fremførte underskud fra tidligere år samt deres skattepligtige indkomst for 2007 er følgende:

Selskab	Delperiode	Skattepligtig indkomst 2007	Fremførte underskud	Bemærkning
A	01.01.07-31.12.07	100	-300	
A1	01.01.07-31.12.07	100	0	
A2	01.01.07-31.12.07	-100	-50	Særunderskud
B	01.01.07-31.03.07	-300	0	
B1	01.01.07-31.03.07	-100	-100	
	01.04.07-31-12.07	100	-	
B2	01.01.07-31.03.07	200	0	
	01.04.07-31-12.07	200	-	

For koncern B opgøres den skattepligtige indkomst først for delperioden 01.01.07 – 31.03.07, hvor koncernen udgør en selvstændig sambeskatning. Pr. 01.04.07 fusioneres koncern B ind i koncern A, hvorfor indkomsten for perioden 01.04.07 – 31.12.07 indgår i denne sambeskatning. Såfremt der stadig er fremførte underskud fra den oprindelige sambeskatning for koncern B pr. 01.04.07, udgør selskaberne en subsambeskatning, hvor de fremførte underskud kan udnyttes af de selskaber, som var sambeskattet, da underskuddet opstod. Koncern B's indkomst for delperioden 01.01.07 – 31.03.07 opgøres således:

Bilag 2 – Underskudsfordeling ved fusion

Selskab	Skattepligtig indkomst for perioden	Egne underskud	Skattepligtig indkomst herefter	Overskud i 2007 fordeles	Skattepligtig indkomst herefter	Underskud fra tidligere indkomst-år modregnes	Skattepligtig indkomst herefter	Underskud til fremførsel pr. 31.03.07
B	-300	0	-300	150	-150	0	-150	-150
B1	-100	0	-100	50	-50	0	-50	-150
B2	200	0	200	-200	0	0	0	0
I alt	-200	0	-200	0	-200	0	-200	-300

Pr. 01.04.07 fusioneres A med B, hvorfor B ophører. Det fremførte underskud pr. 31.03.07 fremføres alligevel til fradrag i indkomster i de oprindeligt sambeskattede selskaber. B1 og B2 udgør derfor en subsambeskatning inden for rammerne af den nye koncern. På samme måde kan A ikke udnytte det fremførte underskud fra tidligere år, jf. FUSL § 8, stk. 6. Underskuddet kan derimod anvendes af de selskaber, som A var sambeskattet med, da underskuddet opstod, hvorfor A1 og A2 kan siges også at udgøre en subsambeskatning. Koncern A's skattepligtige indkomst for indkomståret 2007 opgøres således:

Selskab	Skattepligtig indkomst for perioden	Egne underskud	Skattepligtig indkomst herefter	Underskud i 2007 fordeles	Skattepligtig indkomst herefter	Underskud fra tidligere indkomst-år modregnes	Skattepligtig indkomst herefter	Underskud til fremførsel pr. 31.12.07
A	100	0	100	-25	75	0	75	-225
A1	100	0	100	-25	75	-75	0	0
A2	-100	0	-100	100	0	0	0	-50
B	-	-	-	-	-	-	-	-37,5
B1	100	-100	0	0	0	0	0	-12,5
B2	200	0	200	-50	150	-150	0	0
I alt	400	-100	300	0	300	-225	75	-325

Ved opgørelsen af indkomstårets sambeskatningsindkomst er modregningsrækkefølgen jf. SEL § 31, stk. 2 anvendt. Modregningsrækkefølgen er følgende:

4. Selskabers egne underskud vedrørende tidligere indkomstperioder (i og uden for sambeskatning)
5. Fordeling af underskud for det pågældende indkomstår
6. Modregning af tidligere års underskud hos andre sambeskattede selskaber (ældste underskud først).

Ved først at udligne selskabernes egne underskud, udlignes den positive indkomst i B1. A er afskåret fra at udnytte sit eget fremførte underskud. Herefter fordeles indkomstårets underskud, hvorefter A2's skattepligtige indkomst udlignes. Herefter modregnes fremførte underskud fra tidligere år. Her er A igen afskåret fra at udligne overskuddet, jf.

Bilag 2 – Underskudsfordeling ved fusion

FUSL § 8, stk. 6. Derimod bliver A1's samt B2's skattepligtige indkomst udlignet i fremførte underskud fra hver deres subsambeskatning. Den skattepligtige indkomst for 2007 udgør herefter kun A's skattepligtige indkomst på t.DKK 75, mens underskud til fremførelse udgør t.DKK 325.

A's fremførte underskud på t.DKK 225 kan kun fradrages i indkomster hos A1 og A2, da A selv er afskåret fra at benytte det. A2's fremførte underskud er opstået uden for sambeskatning med andre selskaber, hvorfor det kun kan udnyttes af selskabet selv. Det fremførte underskud på t.DKK 37,5 i B kan fremføres efter sambeskatningsreglerne, selv om B er ophørt ved fusionen pr. 01.04.07. Underskuddet kan dog kun fradrages i indkomster hos B1 og B2, da disse var sambeskattet med B, da underskuddet opstod. Det fremførte underskud i B1 kan kun fradrages i indkomster hos B1 og B2.

Såfremt der i indkomståret 2007, hvor alle selskaberne var sambeskattet, var opstået et underskud, som skulle fremføres til senere år, vil alle selskaber kunne udnytte dette, så længe sambeskatningen er i behold.